Didier Decoin • John Gheena

COPERTA DE VASILE OLAC

DIDIER DECOIN John l'Enfer

DIDIER DECOIN

JOHN

GHEENA

IN ROMÂNEŞTE DE

MARCEL MIHALAŞ

PREFAŢA DE

NARCIS ZĂRNESCU

BUCUREŞTI, 1983

Sil

Editura UNIVER

SComedia condiţiei umane

DIN PĂCATE SAU DIN FERICIRE, ROMANUL NU ESTE acel univers care se cristalizează în (din) tăcerea absolută a istoriei. Mult mai aproape (Te adevăr este că orice roman — deşi se întrupează Intr-un orizont

— **fiică a posibilului şi a irealului — devine întemeietoare de istorie, de lume.**

Romanul ar trebui sa îic considerat, znrjj, mai d tarabă ca o punere în scenă (genială sau ratată) a

comediei şi a condiţiei umane. Sfidare a lui Saturn — timpul atotdevorator —, „subversiv" şi subiectiv de reordonare (măsluire?) a cărţilor c*e joc ale istorici, romanul se dovedeşte a fi, *hi* **cele din urmă, un aati-**

destin. Cu fiecare operă, cu fiecare carte, omul — acest erou- martir prins de milenii într-o luptă absurd-sublimă cu impasibilitatea neliniştitoare a universului — îşi întrupează încă o dată viitorul din nostalgii, îşi aşază

silabele ca pe nişte fiinţe vii să-i lumineze noaptea adincă a originii sale celest-tehirice. Pentru John Gheena, de pildă, viitorul este o nostalgie, o eternă întoarcere la matcă, la natură.

Crearea unei alte realităţi, ?n afara celei existente

prin (în) roman, „jocul secund" — consubstanţial fiinţei umane — declanşează, după Herbert Marcuse, o revoluţie imaginară, face sa eclozeze o „a doua istorie" în interiorul continuumului istoric. Aici, însă, nu ne

interesează atît această disonanţă „oficială", care apare între ficţiune şi realitate, cit mai ales disonanţa imanentă, care este chiar nucleul generator al cărţii lui

Didier Decoin [1] **: tensiunea dintre a fi şi a părea ; dintre**

1 **Didier Decoin debutează în 1966 cu romanul** *Proces intentat iubirii (Le Proces ă Vamour),* **urmat la scurt timp de alte romane- cronici ale secolului XX — adevărate radiografii ale „omului precar” contemporan :** *Naşterea*

mască (numele proprii ascund, uneori, o „biografie"

(La mise au moride, **1967),** *Laurence* **(1969),** *Elisabeta sau numai Dumnezeu ştie (Elisabeîh ou Dieu seul le sait,* **1971),** *Abraham de Brookln* **(1972),** *Cei care vor iubi (Ceux qui vont s'aimer,* **1973),** *Un polijist (Un policeman*, **1975).**

diferită de cea reală — John Gheena etc.), bandajul purtat fn permanenţă pe ochi de Dorothy etc.) şi chip ; dintre o istorie, un destin impus (John, indianul, şi Mysha, evreul polonez, dezrădăcinaţi, „străini", exilaţi,

victime ale unui mecanism social absurd ; Dorothy, specialistă în sociologie, marcată de cecitate, aruncată intr-o existenţă inautentică) şi o istorie visată, un destin posibil.

Pentru Didier Decoin, ca şi pentru mulţi din contemporanii săi, libertatea individuală nu este un bun al civilizaţiei. Ideea, de sorginte freudiană, va fi reluată de Marcuse, teoreticianul „regresiunii" către starea

primordială. Didier Decoin transformă filo- sofia marcusiană in metaforă. Intr-adevăr, personajele sale încearcă să străpungă prin speranţă „cercul de cretă", agresivitatea şi represiunea codificate social. John

visează să se întoarcă fn ţinutul său natal, în mijlocul pădurilor şi al mitului ; Dorothy aşteaptă să-şi reia activitatea de cercetare, apoi se decide să-l urmeze pe John, către acel Eldorado arhaic, care este dispăruta

lumea a şeienilor ; Mysha ar vrea să-şi continue călătoriile pe mare, dar în cele din urmă se sinucide, moartea fiind de fapt calea regală către origine. Astfel, pentru cei trei speranţa devine amintire, iar viitorul ia

chipul trecutului.
După ce l-a fascinat pe Rousseau sau pe Nietzsche, motivul „eternei întoarceri" reapare obsesiv — prin Freud şi Marcuse — in universul prozei moderne. Jocul de cuvinte, nostalgiile sau crahul limbajului,

dezintegrarea semnificaţiilor pe care le înregistrează scriitura unui Julicn Gracq (Eaux etroites, 1976), Pieyre de Mandiargues (Sous la lune, 1976), **Michel Butor (Matieres de reves, 1975—1977), Claude Simon (Legons de choses, 1975), Philippe Sollers (Paradis, 1979), Maurice**

Roche (Op£ra Bouffe, 1975 ; Testament, 1979), Francois Coupry şi Raphael Pividal (La maison de l'ecriture, 1976) sau Georges Perec (Especes d'espaces, 1974 ; La vie mode d'emploi, 1978) — pot fi interpretate drept semne ale alienării artei în societatea

superindustrializată şi, totodată, ca izbucniri de revoltă împotriva degradării valorilor tradiţionale. Muzica unui John Cage, Stockhausen sau Boulez, poemele In-formale ale lui Allan Ginsberg, ca şi „romanele" lui William Burroughs încearcă să mimeze şi să regăsească poate —

la fel ca o bună parte a producţiei literare occidentale —, o stare haotică primordială, starea de dinainte de legi, coduri, reguli, un timp purificator şi regenerator al libertăţii absolute. Opera lui Didie

rDecoin sc scrie în spaţiul accsiei nostalgii a arhetipurilor, simptomatică pentru sensibilitatea contemporană. O dovadă suplimentară In acest sens o constituie, desigur, şi premiul Goncourt (1977), care I s-a acordat romanului John Gheena.

Dacă Abraham de Brooklyn (1972) cînta în tonuri whitmani- ene geneza New York-ului, John Gheena descrie apocalipsul acestui nou Babilon. La prima vedere, Didicr Decoin pare a înregistra o dramă „ecologică" : New York-ul este în agonie ; clădirile sc erodează treptat şi sc prăbuşesc, atacate de o boală ciudată — „lepra pietrei". Regăsim aici, desigur, tema oraşelor damnate — Sodoma şi Gomora, Petersburgul lui Dostoievski şi Belii ; motivul construcţiei care se fisurează şi se transformă în ruină : de la turnul lui Babei pînă la Prăbuşirea casei Usher (Poe), la chircirea aproape omenească a camcrei descrise de Boris Vian (Spuma zilelor) şi la balada Meşterului Manole...

Lepra pietrei — una din nenumăratele boli-metaforă ale secolului XX, ncconsemnate de nici o statistică oficială — pare că descinde direct din pesimismul vizionar al lui Henry James, care descoperea în New York, Chicago şi Pittsburg „semnele prăbuşirii 9! **ale înăbuşirii valorilor americane originare".**

Incepînd aproximativ din 1860, oraşul devine pentru scriitori „un univers dublu, plin de viaţă şi morbid", totodată (M. Zeraffa) [2]. Mitul modern transformă oraşul într-o „forţă transcendentă, malefică, un Moloch care oprimă omul şi-l devoră" (M. Tibert)| **Spaţiul citadin sugerează „condiţia modernă a omului social — anonim, dezrădăcinat, despărţit de trecutul său [...], neliniştit şi expus, sclav al massmediei**".[3]

Secolul XX este fascinat de privirea ca de Gorgonă a oraşului. De la Ulysses (Joyce, 1922), Mătropolis (P. Citroen, 1923), Manhatan Transfer (Dos Passos, 1925), Berlin Alexanderplatz (Doblin, 1929) ■au Der Man ohne Eigenschaften (Musil, 1930—1943) pînă la (neo)- noul-roman francez (A. R. Grillct, M. Butor, CI. Simon etc.) fiinţa

2[f]. [8]. **v.** *Revue d'Esthetique,* **3—4, 1977 ; număr special cu tema**

3 **Monroe K. Spears,** *Dionysos and the City*, **the Oxford Univ. Press, 1974, p. 74.**

umană este batjocorită, strivită, condamnată în numele orașului. Polis-ul renunţă la vocaţia sa maternă, ocrotitoare (Jung) pentru a se metamorfoza într-un înfricoşător monstru antropofag. Baude- laire nu se înşelase : „Horrible vie ! Horrible viile !" Nici Verhaeren (Les Villes tentaculaires). Mal tîrziu, Rilke va vorbi despre „vina oraşelor" („dos Stădte Schuld"). Oraşul devine o Golgothă modernă, roata lui Ixion sau stînca de care Sisif nu se va desprinde niciodată. E. Stadler, G. Heym, G. Trakl, T. S. El iot, C. Sandburg, Jorge Carrera Andrade, G. Lorca, Guillevic, Patrick Grainviile, Antonio Porta, Ph. Larkin, Th. Wolfe, W. B. Yeats, W. H. Audcn — sînt numai cîţiva din cei care au coborît In bolgiile acestui infern de beton, şi care s-au „întors" spre a depune mărturie împotriva „zeului cu mii de feţe" pentru crima de lezumanitate. John Gheena va condamna oraşul la măcinare şi prăbuşire veşnică, la autode- vorare. John (un Orfeu posibil) va abandona New York-ul, reuşind s-o smulgă pe Eurkiice-Dorothy din împărăţia umbrelor. în fond, fuga lui John ar trebui înţeleasă ca o victorie a naturii asupra civilizaţiei. Omul unidimensional îşi redobîndeşte esenţialita- tea primară.

Romanul lui Didier Decoin este un S.O.S., dar şi un memento (mori). Nu vom putea uita diagnosticele pe care Camus, Ionesco, Mârquez le-au pus omului acestui veac : ciuma, rinocerita, amnezia. Şi mai ales, nu va trebui să uităm că Timpul şi-a sculptat de multe ori basoreliefurile sale după modelele lui Virgil, Dante, Jules Verne, Kafka, Malraux ş.a. în accst sens, John Gheena **este un roman-pro^noză asupra sfîrşitului unei societăţi.**

Pentru scriitorul francez, lumea, istoria, omul şi, implicit, romanul par că se construiesc din reţele de fisuri, contradicţii, opoziţi, tra,umc, coduri etc. Dincolo de povestirea lineară, monotonă, cartc?, propune o lectură incoerentă, fragmentată, fisurată, pîină de capcane. Ca atare, cititorul va fi obligat să coboare In bolgiile acestui infern, să urmeze toate pistele adevărate sau false, să descifreze cît mai multe simboluri şi aluzii livreşti, pentru cr; — aşa cum arăta Emerson (Natura, 1849) — „şi lucrurile sînt emblematice. Fiecare lucru natural este simbol al unui fapt spiritual". Aceasta ests, dealtfel, miza cărţii.

New York-ul apare ?n viziunea lui Didier Decoin, atît ea un oraş tentacular — construit aproximativ după aceleaşi legi ca Alexandria lui Lawrence Durell, ca Berlinul Iui Doblin sau Mahagonny-ul lui Brecht; cît şi ca un spaţiu închis — scenă de teatru (Pirandello), „corabie a nebunilor" (Catherine Ann Porter), cameră-infern (Sartre) —, în care se experimentează comedia condiţiei umane : un oarecare John Gheena — specialist în spălarea pereţilor de sticlă ai zgîrie-norilor — se îndrăgosteşte de o oarecare Dorothy, intîlnită întîmplător în WC-ul unui spital; un oarecareAshton Mysha, ofiţer secund pe vasul Vastitude, are o criză de peritonită, graţie căreia se va trezi în aceeaşi cameră de spital cu Dorothy. Aşadar, reprezentanţii a trei civilizaţii diferite — Ashton (Lumea Veche), Dorothy (Lumea Nouă), John (Lumea pieilor roşii) — işi intersectează destinele intr-un punct comun : spitalul — loc al degradării, ca şi al posibilei salvări. Dacă Lumea Veche este condamnată ireversibil la moarte — prin sinuciderea lui Mysha —, pentru Lumea Nouă — „oarbă" ca insăşi Dorothy — mai există incă o salvare : întoarcerea la natură, analogă în fond recunoaşterii tradiţiilor şi valorilor create de indienii autohtoni (alias John). Deşi pare forţată, interpretarea este ccrută dc „logica fisurii" : paradoxală, aberantă, aleatorie şi... necesară. Am arătat deja — în linii mari — reţeaua de „disonanţe", pe care se înalţă romanul. Nu putem continua însă fără a semnala cîteva detalii de subtilitate regizorală. Există, de pildă, o „fisură" chiar în titlul cărţii — John l'Enfer — un nume hibrid, jumătate englez, jumătate francez. Pe de altă parte, tensiunea care apare între „forma" textului scris în limba franccză şi „conţinutul" lui (criza valorilor americane, prăbuşirea faimosului „american dream") scoate in evidenţă o dată mai mult articulaţiile acestui univers hibrid $i dizarmonic. Entropia a devenit singurul destin posibil. în această lame, în care zeii sînt înlocuiţi de cel de-al doilea principiu al termodinamicii, iar raţiunea este prinsă într-un proces de degradare ireversibilă, John are îndrăzneala să spere şi să se revolte.

Descoperim, uneori, în romanul lui Didier Decoin accente din Norman Mailer, din Nabokov (Lolita, 1955), **din proza lui Nelson Algren sau Carson McCullers. Nu putem,**

desigur, să omitem nici afinităţile care există între „beat generation", între literatura scrisă de un Jack Kerouac (On the road, 1957 ; The Subterraneans, 1958) **şi aceea a lui Didier Decoin. Dar dacă sfidarea, răzvrătirea, contestarea valorilor pragmatice ale societăţii de consum reprezintă numitorul comun al celor doi autori, rezolvarea conflictului in- divid-socictate este diferită. In timp ce personajul lui Kerouac rătăceşte la întîmplare prin lume, pentru John Gheena toate drumurile duc către acelaşi centru regenerator — ţinutul natal. Aici se află originea, începuturile, temelia. De aici, universul devine încă o dată posibil.**

Dincolo de autenticitatea frămîntărilor sale, care poartă murea deceniului şase şi şapte, John joacă rolul eroului mitic eliberator. El înfruntă precum Tezeu, Sf. Gheorghe sau Făt-Frumos — oraşul- Leviatan, dragonul, balaurul de beton. Procesul („statul New York

contra lui John Gheena"), pe care municipalitatea oraşului i-1 intentează indianului răzvrătit, nu este decit transpunerea în registru social-politic a „întîlnirii" lui John cu şarpele — scenă emblematică, realizată în maniera lui Hitchcock. Dacă Romain Gary (Chien blanc, **1970) sau £mile Ajar** (Gros-Câlin, **1974) imaginează — poate pe urmele lui E.T.A. Hoîfmann—prietenia dintre un bărbat şi un ofidian, pentru Decoin pitonul dobindeşte valoarea unui simbol plurimorf : cl reprezintă bestialitatea ; telurícul ; forţele nocturne, saturniene care invadează conştiinţa sau erodează temeliile oraşului; „spiritus loci“ ; Mefisto, timpul, labirintul, „eterna întoarcere" ctc. Pitonul carc pîndeştc şi-l atacă pe John, clinele care se năpusteşte de mai multe ori asupra lui Dorothy — scene de coşmar, filmate cu încetinitorul se constituie nu numai ca semne premonitorii ale unui sfîrşit tragic, ci şi ca simboluri ale ncbănui- telor puteri oarbe, iraţionale, care pîndesc fiinţa omului, metafore ale inconştientului, ale capacităţii distructive a pulsiunilor refulate. Totodată, aceste înfruntări („disonanţe", fisuri, dedublări etc.) fac parte din ritualul de iniţiere la care sînt supuse cele trei personaje. Intr-adevăr, în spaţiul oraşului — care, conform logicii ne- gative a fisurii, este simultan labirint şi minotaur devorîndu-şt imperturbabil victima —, John, Mysha, Dorothy şi ceilalţi îşi consumă odiseea. L'Enfer — acest nume constituie deja o „promisiune" privind călătoria pe care eroul o va face în oraşul-infern şi purgatoriu. John, cel care escaladează în fiecare zi pereţii de sticlă ai zgîrie- norilor (evidentă parodie a mitului lui Sisif !), cel care spală geamurile, adică — în limbaj mitic — purifică trupul oraşului prin abluţiuni rituale, John** coboară **în „subterană", se strămută pe tărîmul celălalt, în care puterea este deţinută de An- derson (se poate citi" şi** under sun **: sub soare, adică în iad !) — şeful unei brigăzi de pompieri —, personaj hibrid, fisurat : el este stăpînul a două elemente antitetice, al focului (element infernal, purificator, genezic) şi al apei. John este un fel de Odiseu sau Orfeu degradat, al cărui unic gînd este s-o smulgă pe Dorothy- Euridice din această „închisoare" infernală, în care ea îşi ispăşeşte prin** orbire **„păcatul". Psihanalizînd textul, în spiritul lui Bachelard, n-ar fi greu să descoperim în tainicul murmur al**

acestor ființe complexul lui Iona sau al lui Novalis. Adîncul îi fascinează. Coborîrea — inițiere, degradare, purificare — devine destin, John, Ashton (ash, lb. engl. = cenușă, sugerează focul, combustia, deci gheena !), Dorothy se caută, se așteaptă, rătăcesc prin subteranele metroului-labirint (parodie a infernului dantesc !), unde se aud șoapte, se ghicesc „umbre" ; pe pereții căruia sloga- nele politice Işi amestecă literele cu imaginea taurului (minotaurului ?) repetat obsedant. Spitalul, in care sînt claustrați Dorothy și Ashton ; închisoarea în care John își ispășește „greșeala" de a se fi revoltat; subsolul hotelului West Continental, invadat de apele murdare ale canalului de scurgere ; cartierul Brooklyn, Chinatown, Washington Mews sau Bowery — totul simbolizează același spațiu închis, același infern labirintic („regatul umbrelor"), In care omul îi apare omului ca fisură, dejecție, eșec, marionetă. Intr-adevăr, ființa umană, obiectele, clădirile, orașul sînt manipulat o dkn culise de nenumărați Mefisto de duzină : Cadett (cad, lb. engl.— escroc), senatorul, care încearcă printr-un bluff să-și întărească poziția politică; Helmut (hell, lb. engl.=iad) Groote (Grotte, lb. germ.=grotă), cinicul care profită de „agonia" clădirilor, așa cum dr. Almendrick (to mend, lb. engl.=a repara, a cîrpi), cel care recondiționează destine, profită de disperarea și speranța oamenilor pentru a le cumpăra organele sănătoase (parodie a pactului faustic !) și a le revinde apoi celor bolnavi la prețuri fabuloase ; Walter Desmond, prezentatorul de la West Continental, vînzător ambulant de iluzii ; Baumstein (Baum, lb. germ.=copac ; Btein, lb. germ. = piatră), primarul orașului — mereu absent — simbol poate al tensiunii dintre natură și civilizație, dintre viață și moarte ■au, poate, metaforă a zeului mort, a neantului aflat în miezul lumii, a forțelor obscure, iraționale care „scriu" scenariile societății.

In cele din urmă, orașul-infern devine un imens spectacol — teatral grotesc al doamnei Bee (lb. engl.=albină — alt exemplu de funcționare a logicii negative a fisurii !), ca și muzeul ei de figuri de ceară reprezintă desigur un racursi al acestei lumi —, In care regizori anonimi măsluiesc istoria și condiția umană, tru- chează conștiința și destinul. In această fantastică „noapte a Wal- purgiei"

luminează un singur far — casa-corabie a lui John, simbol al purităţii, al originii, „imago" sau „axis mundi" (v. catargele casei ; hibridarea, fisura sînt evidente !). Pierderea casei, sinonimă ca pierderea Edenului, va declanşa — de fapt — exilul personajului. După încercările multiple la care va fi supus în acest imens laborator de testare numit „New York", John împreună cu Dorothy ▼or p&r&si oraşul pentru a se pierde în pădurile din New Jerscy. Scena are rezonanţe mitice. Ea închide — în realitate — o moarte simbolică : John şi Dorothy evadează din „închisoarea" oraşului şl trec dincolo peste fluviul Hudson (parodie a Stixului !). Luntrea lui Charon este înlocuită cu un camion de hingheri, plin cu clini vagabonzi. In ciuda degradării mitului, în ciuda ironiei (cf. logica fisurii !), fragmentele în care se descrie exodul sau invazia clinilor sint încărcate cu o mare cantitate de energie metaforică. Cîinil
— simbol al fiinţei umane rătăcitoare, neliniştite, oscilînd permanent între libertatea naturii şi consirîngerile civilizaţiei, simbol al indienilor şeieni alungaţi dc societatea tehnocraţilor, primesc în final o nouă conotaţie : ci îl închipuie pe Anubis — zeul egiptean cu cap canin — care-i însoţea pe cei morţi în lumea de dincolo. John şi Dorothy — conduşi de cîinii Anubis — se rcîntorc la vatra originară. Didier Decoin redescoperă, astfel, „adevăratul mit al Americii" : cultul inocenţei, revenirea la starea edenică.[4] Intr-o epocă de confuzie şi derută axiologică, o epocă în care valorile tradiţionale ale romanului se fisurează şi se prăbuşesc, Didier Decoin răspunde Sfinxului-Istorie cu o nostalgie : omul este un Anteu perpetuu. Destinul său capătă sens numai printr-o eternă întoarcere la începuturi. „Mesajul" cărţii ar putea fi semnat de Rousseau sau de Emerson : „Să-nchinăm pentru Adam cel vechi şi nepervertit, şinele simplu şi curat împotriva lumii".[G] Dar coerenţa şi transparenţa acestui ideal sînt contrazise (nouă fisură !) de subtila

4 **D. H. Lawrence,** *Studies in Classic American Literature,* **Gar- den City, New York, Doubleday and Comp. Inc., 1951, p. 64.**

" **cf. R.W.B. Lewis.** *The American Adam. lnnocence, Tragedy and Tradition in the XIXth Century*, **Chicago, Univ. Press, 1968, p.** 1**,** 86**,** 101.

tehnică cinematografică (prim planuri, flash-back-uri, off, travclling, profilmic, diegetic etc.), după care Decoin îşi regizează, îşi „toarnă" romanul. Or, această „disonanţă" (ironică ?) între formă şi ideologie declanşează fisiunea interogativă, suspiciunea cititorului. Jocul metamorfozelor şi al întrebărilor continuă. Starea de nestare devine destin. Omul se (des)face la infinit între nostalgie şi speranţă, între două utopii, între două inexistenţe. Dar, comedia umană — transpusă de Didier Decoin — ar putea să se înalţe la demnitatea condiţiei umane prin trăirea tragică, acut responsabilă a libertăţii întru istorie.

*Narcis Zărnescu*Pentru Chantal

Dacă Intr-un oraş se adună cîinii şi urlă, g semn că oraşul acela va cădea şi va fi spulberat

INSCRIPŢIE PE O TĂBLIŢĂ DIN BABILON ; TEXT CULES DE EMILE CONTENAU

DIVINAŢIA LA ASI&O-BABILONIENl

După cum se poate observa, titlul rom^*. nului lui Didier Decoin prezintă o dublă semnificaţie. *John l'Enfer* **este numele eroului principal al cărţii — un indian, spălător de geamuri, din New York ; în acelaşi timp „patronimicul**** *l'Enfer* **dobîn- deşte, aluziv, valoare de metaforă : aceea* în principal, prin care se exprimă, în viziunea autorului, destinul unei metropole, al unui megalopolis. Traducerea acestui cuvînt — căci, deşi face parte dintr-un nume, el se impunea a fi tradus — trebuie să ţină seama de dubla conotaţie semnalată mai sus. In cazul nostru echivalări precum : Infernul, Iadul, Tartarul ni s-au părut, dintr-un motiv sau altul, insuficiente. Am optat, în cele din urmă, pentru Gheena, conştienţi fiind de faptul că şi această transpunere prezintă unele inconveniente (de n-ar fi decît faptul că, privit din punct de vedere etimologic, cuvîntul trimite către o altă tradiţie culturală decît cea căreia îi aparţine indianul Johiţ Gheena).**

PARTEA ÎNTÎI

IN CLIPA IN CARE VEHICULUL TELEVIZIUNII SO-
seşte la locul accidentului, mulţimea s-a şi împărţit în două cete. Selecţia s-a făcut în mod spontan, producînd un freamăt pe trotuar, ca în jurul unui stup.

Ceva mai în spate, se află adunaţi martorii importanţi, cei care l-au văzut pe indian căzînd. In faţă, e grupul celor care au ajuns prea tîrziu. Aceştia reconstituie tragedia — pornind de la

poziţia trupului dezarticulat —, cîntăresc şansele de supravieţuire, dau sfaturi : *nu-l atingeţi... e ca şi în cazul motocicliştilor, nu trebuie să fie mutaţi din loc, nu trebuie să li se scoată casca, nu e semn bun cînd le dă sîngele pe nări, de ce nu-i pun, bietului de el, o haină împăturită sub cap ?...*

Sirenele de pe maşinile poliţiei newyorkeze se aud urlînd acum dinspre capătul lui Park Row ; o pală caldă de vînt îndoaie marile antene flexibile.

Barrymore, operatorul de sunet, sare din cabina carului de reportaj T.V. de culoare galbenă Ia contact cu solul — cu asfaltul care, de trei zile, se-nmoaie puţin cîte puţin ; magnetofonul saltă pe burta lui Barrymore, cutia cu baterii uscate îl împunge între coaste. In timpul acesta, Spitzer desferecă micul dom din plastic care se conturează ca o bosă pe acoperişul maşinii; omul acţionează o pirghie, camera de luat vederi se ridică scrîşnind pe cricul ei şi se arată deodată în lumina intensă a zilei ; e ora zece dimineaţa. Spitzer fixează braţul nichelat ce face ca aparatul să poată fi mînuit cu uşurinţă, asemeni unui stilou. In răstimp, automobilul a oprit de tot, se leagănă acum pe amortizoare. Spitzer ia o vedere panoramică, de jos în sus, pornind de la trupul indianului, ridică botul ca

merei de luat vederi înspre vîrful zgîrie-nori-ului, coboară din nou, se opreşte pe undeva pe la mijloc. Regizorul de sunet ii transmite întrebările pe care le pune Barrymore, răspunsurile venite din mulţime. Toate acestea sint clare, luminoase, cum scrie la carte. însă din adîncurile vehiculului, realizatorul reportajului îi spune lui Spitzer să nu mai facă pe şmecherul, să-şi îndrepte mai bine atenţia asupra cadavrului, să facă un gros-plan şi *basta !* Drept care Spitzer se vede obligat să-i răspundă că acel cadavru nu e tocmai un cadavru.

Căci indianul trăieşte încă. Lîngă el, zac risipite unel- tele-i de muncă : buretele montat în vîrful unei prăjini telescopice, alcătuită din tuburi de aluminiu, ştergătoarele din piele de căprioară, capsulele umplute cu leşie de concentraţie foarte ridicată. De-a lungul faţadei zgîrie- nori-ului alunecă nişte cîrcei de spumă care se sparg pe trotuar asemeni unor fulgi moi de nea. Indianul s-a prăbuşit de la etajul treizeci şi trei, perdeaua de soare, de culoare portocalie, a unei galerii de tablouri i-a frînat căderea : acţionînd mai întîi ca un fel de trambulină, l-a aruncat pe indian, împreună cu bureţii săi, înapoi, către bolta cerească ; însă la al doilea şoc, pînza a cedat, s-a desfăcut în două.

Barrymore îngenunchează, apropie microfonul de buzele indianului :

— Ambulanţa va fi aici într-o clipă, nu-ţi face griji, de n-ar fi fost pînza aceea s-ar fi zis cu dumneata. Dar ia zi, dumitale îţi place pictura ?

— In casa mea, spune indianul, există fel şi fel de chipuri.

Unul dintre spectatori întreabă cine-1 va despăgubi pe proprietarul galeriei pentru pînza aceea mare care s-a rupt ; unii susţin că de toate acestea se va ocupa compania de asigurări, alţii mizează pe întreprinderea la care e angajat indianul.

Iar Spitzer plimbă obiectivul camerei de luat

vederi, îndreptat acum asupra mulţimii. Prinde în trecere chipuri, le reţine, le pierde. Pîndeşte un semn, nu ştie nici el care anume. Magazinele abia s-au deschis, e luni, căldura a atins limitele suportabilului. Spitzer menţine în cadru picioarele unui băieţel care poartă patine cu rotile. în cele unsprezece mii opt sute de apartamente aflate în legătură cu postul de televiziune prin cablu pentru care lucrează Spitzer, mulţi copii urmează să aibă o tresărire, să arate cu degetul spre ecranul televizorului şi să spună :

— Uite ce patine cu rotile, vreau şi eu din astea...

Unii n-or să primească decît cîteva £alme, însă cei
mai mulţi vor căpăta patinele cerute. In următoarele douăzeci şi patru de ore, raioanele cu articole de sport din cartier vor fi devalizate, şi aceasta datorită lui Spitzer care, cu o zi înainte, îi mărturisise psihanalistului său că are din ce în ce mai des nişte vise în care se face că el ar fi un castor şi că ar abate din cursul său un fluviu imens — fluviu ce ar putea fi Ohio sau, poate, Missouri.

— Ajunge, exclamă realizatorul, tăios.

El este, în acelaşi timp, şi producător al .programului, şi. nu va încasa nici un cent din vînzarea patinelor cu rotile. Spitzer se resemnează. Ridică maneta care reglează distanţa focală, mărind cadrul. Pe obrajii indianului se preling lacrimi ; departe, foarte departe ferry-boat-ul de Staten Island lansează două chemări răguşite.

— Mă numesc Mawakhna, spune indianul. Anunţaţi-o pe Denise.

Barrymore se dă la o parte : nu-i plac scenele de agonie, niciodată n-a ştiut în ce fel trebuie, să se poarte atunci cînd se află în preajma unui om care moare. Se întoarce spre poliţişti, dă cifre statistice :

— E cel de-al doisprezecelea spălător de geamuri care se prăbuşeşte în gol, în mai puţin de şase luni. Toţi, indieni. Şi eu care credeam că ei sînt altfel decît noi, că nu sînt sensibili la ameţeală !

— Da, e ceva în legătură cu urechea lor internă.

Acum, dacă de asta e vorba, sînt pe cale de-a se adapta. Şi de aici li se trage moartea.

Spitzer vede un nor de praf auriu ridicîndu-se dinspre East River, lunecînd spre sudul Manhattan-ului prin Wagner Place şi Peck Slip : e cea de-a doua auroră a zilei, aceea de la ora zece şi jumătate, cînd umbrele sînt mai scurte, cînd aburii înalţi ai oraşului se îndepărtează în direcţia oceanului — care îi mistuie fără grabă, între Terra Nova şi insulele Azore. Spitzer manipulează inelele gradate şi rotiţele micrometrice ale aparatului de luat vederi, încercînd să prindă lumina în camera fragilă a tubului catodic.

Barrymore îl întreabă pe unul dintre poliţişti :

— După părerea dumneavoastră, indianul ăsta ce e ? Un *algonkin ?* Un *muskoki ?*

— E un *athabasc* din grupul arctic, strigă Spitzer.

Pe la amiază, Edmond K. Milous, şeful antreprizei care se ocupă cu lucrări de curăţătorie, află de decesul indianului. Mawakhna a murit în ambulanţă, strîngînd atît de tare mîna infirmierei, încît i-a frînt acesteia degetul mic.

Milous formează îndată numărul de telefon al Biroului pentru problemele indiene. Se teme de represalii din partea membrilor-fantomă ai organizaţiei *Puterea roşie ;* a retranscris în agenda sa, la rubrica *persoana ce va fi anunţată în caz de accident,* formula obsedantă a răzvrătiţilor din cătunul Wounded Knee. într-adevăr, un soi de incantaţie rituală, cu miros de fum, de noapte, de piele strivită şi de sînge închegat : *uriaşul roşu nu mai are decît un genunchi pe pămînt, el se ridică !*

Edmond Milous şi-l închipuie pe uriaşul acela roşu ca avînd înfăţişarea unui nou King Kong : acesta va ţîşni din pămînturi poroase, alegînd ora de purpură a crepusculului, pentru a-şi aşterne umba fabuloasă asupra oraşului ; va dezrădăcina clădiri imense, cu uşurinţa cu care strămoşii săi smulgeau salcîmii din pămînt, şi-l va apuca pe Milous între

degetele lui cu vîrfuri teşite, asemeni ciocanelor ; iar după aceea, cine poate şti ce se va mai întîmpla ?

Milous s-a dedicat indienilor tot astfel cum sclavagiştii de dinainte de Lincoln se dedicaseră negrilor ; nu orice om de societate, la New York, poate fi specialist în prelucrarea diamantelor şi olandez : uneori, se cere să te descurci făcînd trampa cu mărfuri din oele primejdioase. Edmond Milous cunoaşte oameni cu înfăţişare paşnică ce stochează calupuri de exploziv, aruncătoare de mine anti-tanc, nitroglicerină ; cu indienii săi spălători de geamuri, el face figură de dulce copil.

— Toate măsurile regulamentare de securitate au fost luate pe peretele de nord-est al zgîrie-norului, explică Milous interlocutorului său de la Biroul pentru problemele indiene. Materialul tocmai fusese supus unor serii de verificări. O să primiţi, probabil, o sumedenie de scrisori : răspundeţi-le tuturor acestor oameni că poliţia şi eu însumi sîntem încredinţaţi, în clipa de faţă, că Mawakhna s-a sinucis.

Biroul pentru problemele indiene îi promite lui Edmond Milous tot ce doreşte el : din ziua în care şi-a părăsit rezervaţia, Mawakhna a fost scos din evidenţa Biroului şi, prin chiar acest fapt, de sub protecţia sa.

Milous adaugă :

— Pînfi In ultima clipă, Mawakhna a tot vorbit despre 0 oarecare Denise, probabil soţia sau amanta lui. După părerea mea, Mawakhna s-a sinucis din dragoste.

Acestea spuse, pune receptorul în furcă şi îşi convoacă, dispecerul :

— Să privim lucrurile în faţă, Formann : zgîrie-* nori-ul N-002 a rămas pe tuşă, şi, de la etajul treizeci şi trei la etajul patruzeci şi opt, e mai murdar decît un purcel împuţit. Mai e şi un client pretenţios. Ce propui ?

Formann îşi deschide registrul : N-002, situat în apropiere de New Chambers, aparţine, în coproprietate, unei bănci, unei societăţi pentru căsătorii prin corespondenţă şi unei companii maritime care se ocupă cu închirierea navelor de

transport. Dispecerul schiţează un surîs, spune că n-are pentru moment pe nimeni la dispoziţie şi precizează :

— Dealtminteri, întotdeauna se întîmplă la fel, după perioada ploioasă din primăvară.

Milous nu spune nimic. Cu ochii mijiţi, aşteaptă. Ştie că lui Formann îi face plăcere să fie pus în situaţii fără ieşire, să simtă şi el în ce măsură este indispensabil bunului mers al întreprinderii. Se scurg astfel. cîteva clipe. Cu capul ridicat, dispecerul urmăreşte rotirea palelor Ventilatorului ; se gîndeşte, poate, că imobilul acela este Unul dintre ultimele care nu dispun de un sistem deventilaţie şi de condiţionare a aerului. Murmură, în cele din urmă :

— îl avem, desigur, pe John Gheena. Dar astăzi e ziua lui de odihnă...

John Gheena examinează cu de-amănuntul încăperea cu pereţi goi de lîngă Grand Army Piaza. Pînă una alta, reuniunea cu caracter politic aduce mai degrabă a picnic : *Fiicele luptelor viitorului* au încropit un soi de plite deschise şi, cu coapsele înfăşurate în fîşii lungi de pinză, de care atîrnă ciucuri cu mărgele de sticlă, stau chincite în jurul vetrelor şi aruncă pe jeratic pumni întregi de sare. Cîţiva copii moţăie întinşi pe podea. Vor fi duşi afară cînd va veni rîndul cuvîntărilorj şi fiecare din ei va avea atunci dreptul la o frigăruie, o pungă cu alune *şi o* sticluţă de apă gazoasă.

Din timp în timp, un indian *navajo,* bătrîn uitat de vreme, se ridică, se duce pînă la fereastră şi strigă cu voce răguşită :

— Libertate lui Bobby !

Vrînd să-şi arate bunăvoinţa, John Gheena repetă şi el, ca un ecou :

— Luaţi aminte la ce spune Moşul, liberaţi-1 pe sărmanul Bobby.

Nimeni, în afară de bătrînul indian, nu pare a şti cine este acest Bobby. Cineva îl ia pe bătrîn de braţ, îi spune la ureche cîteva cuvinte menite să-l liniştească şi îl trage deoparte.

Mult mai tîrziu. şi cu totul întîmplător, John Gheena va afla că Bobby nu era nimeni altul decît tatăl Moşului. Bobby fusese cel dintîi din tribul său care optase pentru un nume de-al oamenilor de rasă albă, luase parte la lucrările de săpare a unui tunel de metrou, murise strivit în timpul unei surpări de teren, iar Moşul revendica rămăşiţele lui pămînteşti pentru a le înmormînta după datină. Atunci, şi numai atunci, Bobby va putea să încalece şi s-o ia de-a dreptul peste pajiştile înrourate, şi va fi în stare să prindă păstrăvi în felul în care o fac urşii.Fiicele luptelor viitorului încep să se ridice, s& **se** îndrepte din şale. Curînd, bucăţile de carne, marinate în oţet dres cu fructe de pădure, se perpelesc pe grătare, un fum gros inundă odaia mai mult lungă decît largă. **Pe** John Gheena îl podideşte tuşea. E o temperatură de peste treizeci şi şapte de grade în această încăpere cu ferestrele înţepenite de rugină. Evelyn e poate cea mai frumoasă dintre fete. Se apropie acum de el — metisa cu ochi cenuşii — se înalţă în vîrful picioarelor, îi **şterge** bărbatului fruntea brobonită de sudoare.

— Trebuie să dovedeşti că-ţi meriţi numele, John Gheena. Nu cumva crezi că poţi să ai un nume ca ăsta fără să te coste nimic ?...

în vreme ce Evelyn îi mîngîie tîmplele, el retrăieşte zilele acelea de pînă a se împrimăvăra, zilele acelea care s-au scurs pe cînd el spăla geamuri imense, geamuri de după care nici o dactilografă nu priveşte vreodată ; căci e prea ocupată sau o ia cu ameţeli.

Fixate strîns pe ochiurile de geam, ventuzele electromagnetice îl susţin pe John Gheena lipit, ca o muscă, de faţadele marilor clădiri. Iar pentru asta primeşte ceva mai mult de şase sute de dolari pe lună. Ştie, din experienţă, că fiece zgîrie-nori este un mic munte, cu vînturile, cu microclimatul, cu capcanele lui.

— Există frig şi frig, spune Evelyn. Face aluzie la acel soi deosebit de răceală prin care ea a trecut,

cu cîteva luni înainte, într-o celulă de închisoare. Lui John Gheena nu-i trebuie mai mult ca să se dea la o parte : aceste veşnice aluzii la nişte mici suplicii meschine, acest pomelnic în care sînt înşirate eşecuri, arestări, procese mai mult sau mai puţin trucate, toate acestea îl fac să nu se simtă în largul lui. N-o să aibă niciodată un suflet de martir. întrucît e de rasă şeienă, el, John Gheena, îşi aţinteşte privirea către stele. Către toate stelele : cele de pe drapel, cele de pe navele din portul New York, cele de pe înalta Boltă pe care lunecă lin călăreţi învăluiţi în tăcere. De-1 vor militant, vor trebui să-i înfăţişeze imagini mai glorioase decît aceea a unei fetişcane care tremură de frică şi de frig în puşcărie. Dacă politica îl vrea cu ochii plecaţi şi cu mîinile la spate, atunci credinţa lui e că politica asta nu e bună.

O să mănînce o frigăruie, două, numai ca să nu se spună că a venit fără nici un rost, apoi va pleca odată cu copiii.

Evelyn continuă, cu vocea crispată :

— Am stat la puşcărie, toţi cei de aici ştiu asta, şi toată lumea mă respectă. In afară de dumneata.

John Gheena se mulţumeşte să surîdă. Fata insistă :

— Nici măcar nu te interesează să ştii cum a fost acolo ?

— în prima seară, ai plîns. în cea de-a doua seară, o camaradă de celulă a încercat să te aline, plimbîndu-şi vîrful limbii pe trupul dumitale care încă mai mirosea plăcut, a libertate. în cea de-a treia seară, ai simţit un fel de dorinţă. Iar acum eşti lesbiană.

în Grand Army Piaza, hora trăsurilor şi autocarelor s-a oprit. Grupurile de turişti europeni şi japonezi s-au risipit, pentru a se reface apoi de-a lungul meselor înguste şi înalte din localurile tip *fast food* prevăzute cu aer condiţionat. în lipsă de ocupaţie, birjarii aruncă boabe de ovăz păsărelelor cocoţate pe statuia generalului Sherman. Vremea

plimbărilor făcute agale şi-ntr-o doară va veni din nou, însă mult mai tîrziu, cînd mareea serii va împinge către mal norii scămoşaţi. E ora treisprezece şi patruzeci de minute, soarele e prea puternic : un soare parcă anume făcut pentru înmulţirea bananelor şi a hipopotamilor, cugetă John Gheena. Jos, în capul pieţei, deformate de pînzele de abur cald, trepidează uşor două motociclete ale poliţiei. E puţin probabil, totuşi, ca reuniunea să fie pusă sub observaţie : Asociaţia asta nu înspăimîntă pe nimeni, poate doar pe ea însăşi. Sub masca unei acţiuni revoluţionare şi antirasiale, ea apără mai curînd dreptul la folclor. *Sîntem aici într-un cerc plăcut de indieni de treabă, ne-am adus şi copilaşii, fluierele şi dansurile*. Ce-a putut face oare Evelyn, ca, într-o seară de iarnă* să fie arestată tocmai aici ?

Uşa se deschide, izbită de perete cu toată puterea, şi copilul Pageewack intră în cameră. Mai bine zis, e azvîr- lit într-însa. Cade pe podea, îşi duce mîinile în dreptul feţei, pentru a para o lovitură care nu va veni. Pe cămaşa lui albă, cu gulerul rupt, se mai răsfrînge încă lumina orbitoare a New York-ului de dincolo de ziduri. (El mai aduce şi nisipul de la Montauck — de care sînt mînjiţi mocasinii lui din piele de căprioară —, cu miros de iod şi de cochilii unsuroase.) Doi bărbaţi înarmaţi îşi fac apariţia în urma lui Pageewack, ţinîndu-şi armele îndreptate spre el.

— încetaţi cu circul ăsta, spune John Gheena, îl cunosc pe băiat.

Ţevile pistoalelor-mitralieră se ridică înspre tavan. (Sînt arme de model învechit, se gripează pesemne, de la prima rafală.) Pageewack începe să geamă.

— Daţi-mi pace ! — mai spune John Gheena (căci toată lumea face o mişcare în direcţia lui, pentru a se strînge în juru-i — ori pentru a-1 încercui). înainte de **a** veni la voi, am trecut pe la mama lui Pageewack şi i-am lăsat adresa, asta e.

Secretarul general al asociaţiei scuipă printre dinţi, de-a dreptul pe podea :

— Ce imprudenţă !

— Domnul meu, spune politicos. John Gheena, parcă poţi şti vreodată unde te duci ? Şi apoi, mama Pageewack a citit adresa, a învăţat-o pe de rost şi a înghiţit hîrtia.

Apoi se apleacă asupra copilului.

— Ridică-te, n-o să-ţi facă nimeni nici un rău. Toţi cei de aici sînt fraţii şi surorile tale...

Băieţaşul îi dă ascultare. Se ghemuieşte la pieptul lui John Gheena. Pentru prima data în viaţa, lui Pageewack i se oferă posibilitatea de a contempla nişte pis- toale-mitralieră veritabile; aşadar, nu-i de mirare că aproape a şi uitat de ce şi-a lăsat joaca şi a venit pînă aici.

— Hai, vorbeşte ! îi spune John cu blîndeţe.

— A venit la noi acasă o fată, o fată grozavă, cu o maşină frumoasă. Te aşteaptă jos.

John Gheena nu înţelege, Pageewack precizează :

— O cheamă Peggy. Nu miroase prea frumos, dar m-a lăsat s-o ating pe genunchi. O iubeşti ? Dacă nu, într-o zi o s-o iau eu pentru mine.

John Gheena se uită la Evelyn :

— Trimiteţi-mi o copie după procesul verbal al întrunirii. Eu trebuie să plec.

— O clipă, spune secretarul general. Cine este această Peggy ? E cu noi sau împotriva noastră ?

— E una din asistentele lui Milous. Puţin îi pasă ei de toate astea. Sarcina ei este să treacă pe la imobilele pe unde lucrăm şi să verifice dacă treburile merg bine. înţelegeţi, de asta nu se dă jos din Buick : chestie de prestigiu, de faimă.

Evelyn pare dezamăgită. Ce gînduri îşi făcuse ? Că poate, la terminarea mitingului, vor pleca împreună, ea şi John ? Rîzînd, fata i-ar fi cerut să-i redea gustul pentru bărbaţi. într-o zi de primăvară, şi încă într-o zi de lucru, nu-i greu să găseşti un loc unde să faci dragoste. Plajele sînt pustii. Te joci de-a dezbrăcatul în timp ce alergi către mare.

John Gheena explică acum că, probabil, un lucrător s-a accidentat şi că el va trebui să-l

înlocuiască. O frigă- ruie ia foc, cîţiva stropi de grăsime fierbinte cad pe mîinile împreunate ale bătrînului *navajo* — şi acesta scoate un urlet.

Mai tîrziu, la picioarele zgîrie-nori-ului N-002, Peggy şi Pageewack scot echipamentul din port-bagajul Buick- ului, îl pun pe trotuarul pe care se zbiceşte şîngele lui Mawakhna. Va trebui aşteptată următoarea aversă pentru ca lunga pată brună să se şteargă : şi aşa, serviciile de salubritate abia dacă mai prididesc cu mormanele de lăzi cu gunoi (... iar în zilele de luni, oraşul întreg miroase a coji de legume stătute, duhoarea şerpuieşte de-a lungul străzilor sau palpită în faţa casei scărilor, după forţa şi direcţia vîntului).

John Gheena iscodeşte vastul imobil, îl examinează cu de-amănuntul. Peste cîteva ore, partea de nord-vest va fi iluminată de soarele ce va coborî către apus : lumina va fi tocmai bună ; va cădea pe zid în aşa fel încît va dezvălui pînă şi cea mai neînsemnată crustă de murdă-rie ; însă nu va fi de ajuns de violentă ca să provoace acea fatală ameţeală care te face să-ţi dai drumul în gol.

— Am să încep din partea cealaltă, dinspre sud-est, explică John. Am să termin cu ea pe la ora şase după- amiază, poate puţin mai devreme, şi am să mă apuc atunci să fac partea nord-vestică. In orice caz, anunţaţi-1 pe Milous că nu voi putea termina pînă la căderea nopţii. Am să vin şi mîine.

Se aşază pe vine, verifică etanşeitatea ventuzelor, aderenţa lor. Pageewack spune că se va urca şi el pe clădiri uriaşe. IVIai sus, mai repede — peste zece sau doisprezece ani ; deocamdată, se antrenează, făcînd să strălucească de curăţenie vitrina mezelarului Marpoxinos şi vesela din masă plastică a Mamei Pageewack.

— Luaţi-1 şi pe puşti ! — o roagă John pe Peggy. El doreşte să rămînă singur, deşi ştie că nu va avea parte de o adevărată singurătate, căci acolo, sus, va fi de ajuns un chiştoc uitat pe vreo cornieră de oţel pentru ca John Gheena să întîlnească năluca lui Mawakhna. Legenda spune că un urs, un nor şi un frate nu pier niciodată cu totul.

Cînd John Gheena îşi începe urcuşul pe această coastă absolut verticală de munte, folosindu-se de labele subţiri ale lighicanei-cu-ventuze, trecătorii se opresc în stradă, îşi ridică privirile, se uită la el cum lucrează şi, cîte unii, îi fac semne de salut cu mîna. însă, puţin cîţe puţin, se plictisesc şi pleacă : pentru ei sînt mereu aceleaşi gesturi care se repetă. Singur John Gheena ştie că nici unul din eforturile pe care le face nu seamănă cu cel care îl precedase. Mai întîi de toate, riscul creşte mereu, mai puţin în funcţie de altitudine cît de gradul de oboseală. Apoi, muşchii se mlădiază, mişcările devin mai sacadate,

mai îndrăzneţe. Treptat, pe măsură ce sticla îşi redobîn- deşte transparenţa, spălătorul de geamuri e cuprins de un soi de optimism, comparabil cu starea de beţie. în unele cazuri, poate merge pînă acolo încît, pentru a ajunge pînă la cutare sau cutare ungher ascuns, să-şi dea drumul la o mînă. începe să fluiere, apoi se pune pe cîntaţ, pe urmă îşi povesteşte lui însuşi tot felul de poveşti. Vîntul îi
ţine buzele deschise, pătrunde val-vîrtej în plămînii săi : pe cît era de vîscos şi de greu — parcă fibros — aerul la parter, pe atît e vîntul înălţimilor de răcoros şi de purificat : un vînt albastru, precum sîngele nobil.

Prima jumătate de oră e apăsătoare, cea de-a doua e dătătoare de viaţă, în cea de-a treia jumătate de oră, mai adăugîndu-se şi deprinderea, se poate întîmpla orice.

Trebuie ca, din timp în timp, să măsori dimensiunile golului, să înfrunţi ameţeala ; să nu te intereseze ce se petrece dincolo de fereastră, în interiorul zgîrie-nori- ului : în caz contrar, poţi ajunge uşor să crezi că eşti pe pămînt; cea mai mare primejdie o reprezintă fata care îşi face unghiile, suflă pe ele, le întoarce spre lumina de afară ; mocheta e groasă, e verde, totul e odihnitor, blînd, mult prea blînd...

John Gheena a luat ascensorul pînă la terasa superioară a blocului. A fixat scara de aluminiu de un piton, a făcut proba odgoanelor de siguranţă răsucite din fire de nailon albăstriu. Şi-a trecut un picior peste parapet, prăjina cu buretele a lovit betonul şi-a răsunat ca un clopot. Leşia miroase a clor. John trece de cornişa înclinată, împodobită cu o constelaţie de excremente de păsări. Unii spălători de geamuri încep lucrul de la baza zgîrie- nori-lor : au astfel timp să se deprindă, pierzînd în mod progresiv contactul cu solul. John preferă să coboare,

etaj cu etaj. Acestei din urmă metode i se zice *a frunzei veştede* ***;*** **şi, după părerea lui John, ea prezintă un caracter mai uman.**

Superstiţios, John Gheena sărută cel dintîi tub de evacuare a apelor uzate : îşi introduce limba în orificiul acoperit de rugină, linge contururile interioare ale incintei. *Zeule zgîrie-nori, nu mă scuipa în stradă, noi* ***doi*** *ne-am amestecat fluidele* ***!*** **Acesta-i de fapt înţelesul sărutului pe care îl dă John Gheena celui dintîi tub de evacuare.**

In **cazul unei eventuale căderi, există o şansă din trei ca odgonul de siguranţă să reziste ; totul depinde de lungimea care i se lasă. Dacă bucla pe care o face e prea mare, odgonul se răsuceşte, se întinde prea mult, firele din**
care este compus sînt supuse unor eforturi diferite, rupîn- du-se unul după altul ; dar dacă bucla este prea scurtă o formidabilă undă de şoc parcurge odgonul de jos în sus, îi anulează, într-o sutime de secundă, elaşticitatea, şi odgonul cedează. John Gheena lasă să se rotunjească o buclă ideală, care are forma unui mare C metalic.

Şeienul ajunge acum la prima fereastră. Aceasta dă către o sală de conferniţe, placată cu lemn galben deschis. Geamul are o mică ciobitură — o pasăre s-a izbit de el într-una din nopţile cu viscol ale iernii trecute. încăperea e goală. Pe pereţi sînt afişate diagrame, şi liniile (roşii, albastre, negre) împung cu botul, ameţite. Cîţiva fluturi albi zac morţi pe masa din lemn de nuc. Stivuite deasupra automatului distribuitor de apă, paharele de carton au căpătat o dezagreabilă culoare galbenă — de vină sînt soarele şi pustietatea.

Mai trebuie intr-adevăr curăţat acest geamlîc imens ? Pentru cine, pentru ce ? Afişierele se coşcovesc, cu toate că sînt prinse în pioneze şi cu fîşii de hîrtie adezivă — dar ele mai spun încă ceva : vreme de un anotimp — trei luni de toamnă — aici a

domnit Mizrahi. Abe Mizrahi, *talent-scout**, producător al unui eşec pe Broadway. O fi îmbrăţişat el oare aici, pe divanul bleu-pal, niscaiva actriţe debutante, cu părul oxigenat, altfel -cam nespălate ? E de crezut că da, un indiciu ar fi petele destul de ciudate de pe perne.

Calm, John Gheena injectează leşia prin interiorul prăjinii tubulare, pînă cînd vede cum buretele se umfll, îmbibat cu o spumă deasă. îşi mai verifică hamul, pentru ultima dată. Apoi, sprijinindu-se cu amîndouă picioarele de peretele vertical al zgîrie-nori-ului, se întinde la orizontală, sau aproape la orizontală, între cer şi păinînt Buretele, atingînd sticla, produce un mic zgomot senzual. Din toate părţile se înalţă spre cer ţipetele de cucuvea pe care le scot ambulanţele, maşinile poliţiei sau ale pompierilor. *îmi duc viaţa atîmat deasupra unui pămînt aflat tn stare de urgenţă.*

Intr-una din seri, un porumbel se va aşeza pe pieptul şeienului. Un porumbel sau un cormoran. Şi omul îl va lăsa să stea acolo. Ar fi frumos ca o pasăre să vină şi, aşa deodată, să-şi lase oul, aici, pe trupul meu, în aceste clipe cînd sînt atît de asemănător cu ea.

Efectuînd o mişcare de balans, John Gheena a trecut pe peretele de nord-vest, la ora prevăzută. în curînd, se va înnopta, lumina pare că se evaporă. în licărirea farurilor, zidurile marilor clădiri din Manhattan au şi început să-şi piardă ceva din falnica severitate a contururilor drepte. însă acolo, sus, unde se află John Gheena, e încă ziuă, soarele sîngeriu îi mai orbeşte încă pe piloţii de pe helicopterele care aterizează pe acoperişul lui *Pan Am Building.*

Blocul N-002 e străbătut de o puternică vibraţie în momentul în care cele douăzeci şi două de ascensoare ale sale, toate deodată, încep să plonjeze către nivelul zero, încărcate pînă la refuz. în jurul lui John Gheena, văzduhul începe să capete un miros de deodorant, de trabuce şi de necurăţenii

: o dată personalul plecat, aparatele de epurare a mediului ambiant ale zgîrie-nori-ului sînt puse să funcţioneze la puterea lor maximă. în cîteva minute, ele vor da afară mica atmosferă împuţită din fiece birou, din fiece alveolă consacrată igienei ori relaxării. Un fum soios şi întunecat se înalţă spre cer : contactoarele automate au declanşat concasoarele şi crematoriile de gunoi.

O ghirlandă de becuri roşii, protejate în dosul unor grilaje, licăreşte de-a lungul cornişelor, o lumină de far se roteşte în vîrful stîlpului de semnalizare tripod. Automat, la toate etajele, luminile se sting. Ferestrele se transformă acum în oglinzi.

Şi astfel, într-un mare geamlîc şiroind de apă cu leşie, vede John Gheena silueta unui pachebot imens ce se îndepărtează.CU APROAPE NOUA ORE ÎNTÎRZIERE FAŢĂ DE orarul publicat în *New York Times* (ediţia de duminică) şi afişat la intrarea în gara maritimă, vaporul *Vestitude* porneşte în cea din urmă cursă de traversare a Atlanticului de Nord, în sensul : America-Europa. Patru zile şi patru nopţi pe mare, pînă la Southampton — e prea mult. De-acum înainte, nava *number one* a Companiei *British Overseas Meckanical Lines* va mai face doar cîte trei mici tururi, în anotimpul de primăvară, prin părţile mărilor Adriatică şi Egee ; în cel mai rău caz, în perioada din an cînd Londra zace potopită sub şiroaie de ploi, ea îşi va prelungi călătoria pînă în Antile. Pe traseul către New York, avioanele intercontinentale Boeing sau Dou- glas McDonnell au făcut inutile, din punct de vedere economic, pacheboturile de cursă regulată, cu şezlongurile şi păturile lor în carouri, decolorate sub atacul sării. Dealtfel, navele de incendiu din portul New York nici nu s-au mai obosit să escorteze vaporul. *Vastitude* lunecă spre larg, pe ape murdare, acoperite cu o spumă verzuie ; trei remorchere se îndepărtează de el, în tăcere.

De cele nouă ore de întîrziere se face răspunzător ofiţerul secund.

El se numeşte Ashton Mysha. Născut la Varşovia în anul 1923, Mysha părăseşte Polonia la venirea trupelor germane. Omoară un om care, la rîndul său, omorîse un preot *(ticălosul şi-a pus un genunchi la pămînt, a tras, preotul s-a răsturnat peste balustrada de lemn, zeci şi zeci de păsări albe şi-au luat zborul. Contururile lor s-au topit pe dată, ca plumbul într-un creuzet, la*

trecerea printr-o perdea de flăcări). Ashton Mysha fuge, urcîn- du-se prin trenuri care transportă lăzi de obuze către front. Apoi, deghizat în clown, trece în România, ajunge pînă la ţărmul mării, se îmbarcă pe un cabotier. Noaptea, dă o mînă de ajutor la cazane. Sînt puse pe foc mobilele din cabina comandantului, pe urmă pavilioanele vasului — cel care indică ciumă la bord şi cel care arată că nava nu dispune de libertate de manevră. Se face ziuă, *Vassili* se apleacă într-o rînă, a fost străpuns, dintr-o parte în alta, de o torpilă. Mor mai întîi găinile şi cei opt purcei — cu trupurile acoperite de peri lungi, cenuşii —, ciopîrţiţi de schijele obuzelor trase de pe *U-boat.* Ashton Mysha se minunează că mai e încă în viaţă, pleacă într-o barcă pneumatică de salvare. Aproape mort de sete, atinge coastele insulei Malta. Ajunge apoi în acel patrulater de nisip care, ceva mai tîrziu, va fi Israelul. Lucrează într-o benzinărie situată în plin deşert. Trece un an, iată-1 la Bruxelles, pe urmă la Londra. Roata că-luşeilor îşi încetineşte mersul, se opreşte. Ashton Mysha capătă galoane în marina comercială britanică.

In această dimineaţă de luni, cu mai puţin de două ore înainte de începerea manevrelor de pornire, el s-a trezit acoperit de propriile-i vărsături. Simte o durei e atroce în burtă. Medicul chirurg de pe *Vastitude* ezică să se pronunţe, vrea să vadă ce va urma. Poate fi vorba de orice : de o colică apendiculară, dar şi de o colecistită, de o perforaţie, de un calcul pe ureter. La început, comandantul Fridick se declară împotriva unei spitalizări în oraş : de un ofiţer secund nu te descotoroseşti ca de un steward oarecare. Mai trebuie aşteptat. Pentru orice eventualitate, sala de operaţii a pachebotului e pusă în stare de alertă.

Către ora cinci după-amiază, chirurgul observă o contractură abdominală, semn al unei peritonite consecutive unei crize de apendicită.

Fridick intră în cabina lui Mysha, îşi îndreaptă

privirea către chirurg :

— Acum, că ştiţi despre ce e vorba, îl operaţi ?

— N-ar avea nici un sens. Sîntem încă la ţărm, eu pe omul ăsta îl trimit la spital.

Pus sub anestezie pe la ora nouă seara, Ashton Mysha îşi recapătă cunoştinţa puţin după miezul nopţii. îi este sete, însă infirmiera de serviciu se mărgineşte să-i umezească buzele. Mysha urmăreşte din priviri, pe plăcile de faianţă ale celor patru pereţi, reflexele lămpii de pat. Vede stele galbene, şi atunci încearcă să determine poziţia în care se află : însă în cer e dezordine. I se pare că aude vuietul vîntului, ordonă mateloţilor să închidă geamurile de la pasarelă (e doar murmurul produs de un balon de oxigen, aflat undeva în fundul salonului). Ofiţerul secund are greţuri, precum odinioară — pe valurile care rostogoleau felurite resturi — după torpilarea cabo- tierului românesc.

Luni seara a fost operat, însă nu va fi din nou cu adevărat el însuşi decît miercuri dimineaţa.

La ora micului dejun (cu obişnuiţii fulgi de cereale şi cu paharul de ceai searbăd), Ashton Mysha deschide ochii — şi îndată îi închide : spectacolul care are loc în preajma lui nu merită un asemenea efort ; astfel încît preferă să-şi închipuie cum pachebotul său străbate un cîmp de talazuri mănoase (fiu de ţărani din regiunea Pinsk-ului, unde alternează păduri şi mlaştini, Mysha vorbeşte de mare cum ar vorbi de pămînt).

Se credea tot atît de necesar bunului mers al navei pe cît este boul — jugului la care trage.

Acum însă, se simte de două ori umilit : mai întîi pentru că s-a lăsat doborît copilăreşte de o boală stupidă, care o să-l ţină la pat vreo douăsprezece zile ; apoi, pentru că, cu toată lipsa lui, pachebotul *Vastitude* va ajunge pînă la Southampton şi Cherbourg. *Gherrart o să-mi ţină locul pe pasarelă, cocoşelul ăsta fălos de Gherrart, care îşi închipuie că ştie tot ce se poate şti despre mare şi despre nave, de vreme ce a semnat, la o editură italiană, traducerea operelor complete ale lui Conrad. Cu*

aparat critic, pe deasupra. *Domnule Gherrart, nu se cade să faci critica lui Conrad : pe el se cade să-l înţelegi*. *Ceea ce nu este la îndemîna oricărui fochist de serviciu la buncărul cu cărbuni*. Spuneam deci : douăsprezece zile de convalescenţă, de plictiseală, de şiretlicuri — pentru a găsi pe undeva cîteva picături de whisky pe fundul vreunei sticle —, de mers poticnit pe culoare. Şi după aceea ? După aceea, Ashton Mysha se va vedea obligat să se raporteze la articolul 22, alineatul 9, al contractului său de angajare : *Prin intermediul consulatului din ţara respectivă, armatorul va proceda la repatrierea în timpul cel mai scurt, în principal pe căile aeriene dacă împrejurările o permit, a personalului debarcat din motive de sănătate.*

Trebuie să reflectăm. Cînd nişte texte de regulament ajung să determine viitorul unui om, libertatea ce-i este dată bietului individ e gata ciuntită.

Orele trec. Astăzi e vineri. O ploaie caldă cade peste New York. Se aude un tunet îndepărtat. In cursul după-a- miezii, la televiziune se difuzează un program religios
— plouă şi pe Golgota, pantele Ierusalimului sînt pline de noroi — imagini din *Spartacus* şi din *Ben Hur;* se comemorează, cu mijloacele timpului, agonia lui Crist ; e trei după-amiază ; în lăcaşurile de cult din Harlem nu mai sînt locuri libere, ploaia torenţială, fantastică, face ca rochiile să se lipească de corp, dezvăluie fese înalte şi rotunde, coapse nervoase, tuciurii. Programul se întrerupe pentru a face loc cîtorva secvenţe cu caracter publicitar, apoi un preot ia cuvîntul, citeşte psalmul al patrulea din slujba pentru morţi. în încăpere, se înalţă voci care repetă versetele din cîntarea lui Avacum.

Numai patul învecinat cu cel al lui Mysha rămîne cufundat în tăcere. E, totuşi, ocupat : cineva se aude respi- rînd, e suflarea unui om tînăr. Ashton Mysha se scoală şi priveşte pe deasupra paravanului.

O femeie se află acolo, pare că doarme. Bucle grele, de culoare castaniu-deschis, îi încadrează

faţa. Numele ei este Dorothy Kayne — astfel stă scris pe fişa medicală prinsă cu ace în partea stingă a cuverturii. Dorothy are ochii acoperiţi cu nişte comprese fixate cu o bandă lată.

în aceeaşi zi, la aceeaşi oră, John Gheena şi-a terminat treaba la zgîrie-nori-ul N-002. Sub ploaia ce face ca munca pe care tocmai a încheiat-o să fie zadarnică, se-ndreaptă cu maşina către un spital.

E vinerea mare, de aceea pe străzile din cartierele mărginaşe e mai puţină îmbulzeală ca de obicei. Lui John
Gheena, această aniversare nu-i spune nimic : dacă ar Ii putut cu adevărat să facă o alegere, ar fi optat pentru credinţa strămoşilor săi. Mai are cunoştinţă de cîteva frînturi din ea — cîteva cuvinte, cîteva gesturi, dintre cele mai frumoase ; pentru a urma însă cum se cuvine ritualurile naturale din timpurile străvechi, ar trebui să trăieşti la ţară, să dispui, după pofta inimii, de spaţiu, de vînt, de animale sălbatice, de vreascuri, de lut.

Se zvoneşte că una din comunităţile indiene s-a regrupat într-o clădire înaltă de treizeci de etaje şi că acolo trăieşte acum, urmînd vechile precepte. E mai mult ca sigur că acei oameni celebrează un cult pervertit : pospă- iala pe bază de sos ketchup nu va înlocui nicicînd sîngde de potîrniche. Şi cum să găseşti potîrnichi pe Broadway ?

John Gheena trece de cealaltă parte a gardului zăbrelit al spitalului. Cît timp ploaia nu încetează, va rămîne în maşină ; va evoca amintirea tuturor femeilor pe care le-a iubit, fără să fi luat în căsătorie pe vreuna ; şi, fiindcă lumea ţine ca azi să fie o sărbătoare religioasă, şeienul va face o mică evocare a zeilor săi personali, a zeilor din anii cînd el a fost nevoit să postească : a spălă- toresei care îl ierta de datorii, a birtaşului care îl servea pe credit, fără să ţină seama de riscuri, şi a omului aceluia care vindea maşini de ocazie şi care îi permitea să ia automobile Chevrolet, din anii şaizeci, la preţul celor din anii cincizeci (maşinile erau, probabil, de

furat ; mergeau însă la fel de bine ca şi celelalte ; iar cînd eşti cu adevărat la capătul puterilor, te abţii să mai pui unele întrebări).

John trage maşina în faţa intrării principale a spitalului. Urcă încovoiat sub şuvoaiele de apă ale aversei, cele cinci trepte ale peronului.

— Sînt de la Milous Enterprise, spune el, am venit în legătură cu ferestrele acelea.

Se întoarce — arată înspre parcul cufundat într-o pîclă jilavă, înspre şuvoaiele de apă amestecată cu nămol care coboară pe aleile în pantă, înspre straturile de flori răvăşite de vijelie — şi adăugă :

— Dar, deocamdată, prea toarnă cu găleata. Pînă să mă pun pe treabă, aş bea şi eu o cafea.

Fata de la recepţie încruntă din sprîncene :

— în cazul ăsta, să-l caut pe administrator...

John o opreşte : cercetînd mai bine, dînd dovadă de un dram de imaginaţie, nu se poate să nu se găsească o rezolvare, fără a mai deranja o persoană atît de importantă şi de ocupată ca administratorul unui spital ca acesta, care domină prin înălţimea sa Hudson-ul. Funcţionara reintră în cuşca ei de sticlă, îşi aplică buzele pe tubul acustic igienizat :

— Bufetul este la capătul culoarului, prima uşă cum mergi pe dreapta, o uşă mov, culoarea florii de vinca. Pentru a putea consuma, e nevoie de o fisă în valoare de zece cenţi.

Şi ea îi întinde fisa, fără a-i cere nimic în schimb.

în toaleta rezervată bărbaţilor, o fată întunecată la chip se izbeşte de pereţii despărţitori, acoperiţi cu faianţă. Caută ieşirea, n-o poate găsi, scoate mici strigăte de spaimă. Din cînd în cînd, îşi ridica mîinile pînă în dreptul feţei, ca şi cum ar voi să smulgă legătura care îi acoperă ochii. Se stăpîneşte, însă, respiră adînc, încearcă să se orienteze, se împiedică de un pisoar — şi, atunci, geme din nou.

Peste pijamaua din mătase artificială, poartă halatul de spital. De gît îi atîrnă o mică pancartă indicînd numele, numărul pavilionului, al salonului şi al patului ei. La difuzor se transmite *Simfonia jucăriilor*.

John Gheena se uită la Dorothy Kayne. Mai exact, o contemplă : spectacolul oferit de această fată oarbă, care se loveşte de obstacole, cu gesturi în acelaşi timp graţioase şi stîngace, îl fascinează.

Ţinîndu-şi braţele întinse, capul uşor înclinat într-o parte, Dorothy evoluează printre pisoare ; îşi dă seama în ce loc mizerabil s-a întîmplat să eşueze, mai ştie şi că nu trebuie să lase mîinile în jos, altfel e în pericol să atingă şi partea din interior o pisoarelor ; în cazul de faţă, jocul de-a-baba-oarba nu se practică în condiţii cinstite ; nu-i strigă nimeni *frige !* sau *păzea !* Singură trebuie să cînta- rească pericolele. Şi atunci, îşi spune poveşti : că se află într-un luminiş, şi luminişul se află într-o pădure ; şi este, desigur, înconjurat de copaci, însă copacii sînt uzi, şi umezeala lor este otrăvită, şi trebuie să te fereşti de trunchiurile acelea scorburoase.

Orişice fiinţă mai are şi un al treilea ochi, cugetă Dorothy. Un ochi fără iris, fără pupilă, fără cristalin, fără umoare sticloasă, fără cornee. Un ochi secat, aflat sub pielea translucidă a frunţii, un ochi ca o floare a soarelui, ce reacţionează la lumină şi la căldură. Unde e soarele ? In capcana din toaleta pentru bărbaţi, soarele este o lampă cu neon. Şi aceasta nu e bine orientată.

Brusc, Dorothy Kayne simte o prezenţă străină. Se opreşte, îşi drege glasul :

— Ajutaţi-mă, vă rog, am greşit uşa, nu văd, mi-e teamă să nu mi se întîmple ceva !...

In tăcere, John Gheena înaintează spre ea. Oare ce parte din trupul ei va atinge mai întîi ? Mîna, umărul, bustul ori cotul ? O atinge — uşor — pe obraz :

— Hai, vino, fetiţo, te scot eu îndată de aici.

Ea tresare, se fereşte, face trei paşi înapoi.

— Nu-mi spuneţi fetiţă, sînt trecută de treizeci de ani. Ah, dar îmi dau seama ce s-a întîmplat : legătura de la ochi ! nu-i aşa că din pricina ei aveţi impresia că aş fi foarte tînără ?

John nu mai insistă. Dorothy, care s-a calmat, începe să rîdă :

— Intr-adevăr, iată dovada că pentru o fiinţă umană actul de identitate este în ultimă instanţă privirea ei. Amprentele digitale — semne distinctive ? Asta mă face să rîd. Ce poate indica o amprentă digitală ? *Prezenţa* numai, nu *existenţa !*

— Asta-i cam prea complicat pentru mine, spune John.

O prinde de încheietura mîinii. Lăsîndu-se în seama
lui, ea are ceva din lascivitatea păpuşilor de cîrpă care, între două borcane cu săruri pentru baie, se încovoaie, moi, prin unele vitrine.

— încotro vrei să mergi, Dorothy Kayne ?

— Vreau să beau o apă tonică. Mi s-a spus : la bufet, uşa mov. Pe moment, am uitat de legătura mea de la ochi şi m-am repezit. M-a cuprins apoi panica. Am intrat pe cea dintîi uşă pe care-am putut s-o deschid.

Se agită, vorbeşte din nou :

— Nu mă strîngeţi aşa de tare, doar nu-mi iau zborul. Baloanele se înalţă în Central Park, şi acolo cel puţin nu miroase atît de urît ca aici.

Se înclină în faţa lui, făcînd o plecăciune mult prea adîncă : de-ar fi văzut şi ea, ca toată lumea, n-ar fi cata- dixit nicicînd să facă o asemenea reverenţă în faţa unui şeien. Se prezintă :

— Dorothy Kayne, după cum stă scris şi pe pieptul meu. Sînt autoarea unei lucrări despre Peter Minuit, din Wesel. El a cumpărat Manhattan-ul de la indieni pe numai douăzeci şi patru de dolari. L-am reabilitat pe Minuit, n-a făcut o afacere bună : douăzeci şi patru de dolari, sau echivalentul lor, în 1626, asta reprezenta o sumă. La doi ani după încheierea acestui tîrg, Manhattan-ul era tot un sat, un sat prăpădit cu vreo două sute cincizeci de locuitori sărmani.

— Iar eu sînt John Gheena, spălător de geamuri de la Milous Enterprise.

Şi îi face o descriere minuţioasă a bufetului. în timp ce ea se joacă cu felia de lămîie care pluteşte deasupra băuturii sale întăritoare, John îi spune ce

conţin afişele prinse pe pereţi. Sînt mai cu seamă fotografii înfăţişînd ţărmurile californiene, cîteva clişee mărite oferite de companiile aeriene ce asigură legătura între New York şi împrejurimile cascadei Niagara, două sau trei imagini ale Rivierei franceze. Dorothy îl ascultă, dînd din cap. Bea cu gesturi stîngace, buza paharului îi loveşte bărbia, cîteva picături de lichid i se scurg pe halat. Zîmbeşte :

— Ah, cît pot fi de proastă !

El vrea s-o consoleze. închide ochii, face pe orbul, îi împărtăşeşte ce simte :

— Noţiunea distanţei, asta-i ! Pierzi noţiunea distanţei !

Sau îi mai spune :

— Nu-i aşa că sub legătura dumitale de pe ochi sînt sute şi sute de musculiţe de toate culorile ?

Nu ascultă răspunsul (dar poate că Dorothy n-a făcut decît să ridice din umeri), parcurge în gînd labirintul pe care-1 alcătuiesc mesele, scaunele, automatele distribuitoare de hrană rece şi de sifon ; în plus, mai există şi această mulţime — anonimă, unduitoare — formată din vizitatori şi din bolnavi. John Gheena chibzuieşte la toate capcanele, vede totul cu ochii de care Dorothy este lipsită. *Cum poate să se strecoare cineva prin toate astea*, *cum de găseşte puterea să nu urle ? Dorothy e o fată nemaipomenită, chiar dacă-şi varsă, din greşeală, tonic pe guler*.

— Cum s-a întîmplat ?

Pe dată începe să-i pară rău că a pus această întrebare. Dorothy îi zimbeşte însă ; se porneşte să vorbească, foarte repede, ca şi cum el i-ar fi dat, în fine, prilejul de-a se dezvinovăţi.

— La un concurs de *surf-casting,* cel dintîi al sezonului. O adevărată sărbătoare. Veniseră toate fetele, membre ale clubului, bătea un vînt teribil, nu ţi-ai fi putut permite să mănînci floricele : doar desfăceai punga şi marafeturile alea mici şi albe îşi şi luau zborul, era ca o ninsoare, era ca o mană, ca o mană cerească ce-ar fi căzut într-un deşert. M-am

aruncat în apă, am înotat vreme îndelungată împingînd scîndura plutitoare din faţa mea. N-am văzut cum s-a format valul care a ridicat scîndura, mi-a azvîrlit-o de-a dreptul în frunte. Mi-am pierdut cunoştinţa. Cînd m-am trezit, aveam legătura asta pe ochi.

Undeva, prin părţile de miazăzi ale Atlanticului, o balenă sfarmă în bucăţi un mare velier ; aici, o scîndură pentru *surf-casting* distruge ochii unei fete frumoase — la urma urmei, gîndeşte şeienul, poţi aduna şi mere cu cireşe. Dorothy vrea să-şi aprindă o ţigară. John o ajută, mişcîn- du-i mîna din încheietură. Fata spune :

— Intr-o bună zi, am să văd din nou, ca altădată. Cînd ? Asta nu mai ştiu. Medicii nu zic nimic : le e frică să nu se facă de rîs. Intr-o dimineaţă anume, vor intra în camera mea, vor trage perdelele, vor face două deschizături în legătura pe care o port, îmi vor pune pe ochi două cochilii albastre de plastic — şi, dacă zăresc lumina zilei, totul va fi bine.

— Dar pînă atunci cine plăteşte ? întreabă John.

Dorothy îl lămureşte că ea beneficiază de sprijinul asigurărilor sociale ; fără a mai pune la socoteală ceea ce-i revine din asigurarea obligatorie de la clubul de *surf-cas- ting*, care merge de la sine. Pe urmă, dacă va fi nevoie, o să mai trişeze şi ea : se va preface că are dureri de cap, ameţeli, ca să primească în continuare o sumă oarecare. Va ieşi din spital, îşi va relua cursurile la universitate :

— Acolo am şi eu adoratorii mei, printre studenţi, printre oamenii umili care lucrează la bucătărie, la spălătorie. Se vor bate între ei, care să mă ajute să urc la catedră, care să mă aşeze pe scaun, care să-mi găsească un loc mai bun la cantină. Totul e bine, e foarte bine, iar mîine va fi şi mai bine. Mă iubeau cu toţii de la distanţă, n-aveau motive să mi se vîre în suflet, cu de-a sila. Ei şi cu mine vom trăi de acum înainte o nouă viaţă. O viaţă nemaipomenită. se poate spune. Pe Mike îl voi recunoaşte după respiraţie : mestecă mereu nu ştiu ce zaharicale cu aromă de lemn dulce ; cu Dustin, îmi va fi şi mai

uşor : mîinile lui sînt reci, şerpii de-ar avea mîini, ar fi ca ale lui Dustin... Vă rog mult, nu mă compătimiţi !

Nu-i răspunde. Nu i-a fost niciodată milă de nimeni, din pricină că n-a avut timp să-i asculte cu adevărat pe ceilalţi. Strecurîndu-se între pometţii obrajilor şi comprese, din ochii fetei se preling, încet, foarte încet, lacrimi. Mototoleşte un şerveţel de hîrtie, îşi tamponează faţa.

— Iertaţi-mă ! — spune.

John Gheena nu se pricepe să le vorbească femeilor. Cînd se află în faţa lor, se leagănă de pe un picior pe altul — şi mormăie. După ce face dragoste, începe să scornească fraze ; în fine, vreo cîteva biete vorbe. Le îmbină cu greutate, articulînd *îmi placi cum îmi plac căpşunile* sau *fătuco, nu se cade să ne oprim aici.* Totdeauna a făcut dragoste în cabana lui, în ciabana lui cocoţată pe stîncile de gresie roşcată. Acolo, cel puţin ştie unde se află ţigările, şunca şi băuturile. Dar în ziua cînd va iubi o femeie de-adevăratelea, pentru toată viaţa, o va lua cu el într-un hotel de basm, la *Holiday Inn* din Manhattan sau la *Waldorf Astoria*, şi-acolo, tineri lachei în vîrstă de doisprezece-trei- sprezece ani îi vor aduce acesteia dulciuri, din cele teribil de scumpe, şi piersici în luna lui ianuarie — ori o tocăniţă din carne de vacă fiartă înăbuşit laolaltă cu nişte bucăţi de carne de viţel.

îi ziua aceea mare, va fi bogat, atît de bogat incit va putea cumpăra orice. Chiar şi o maşină adusă din străinătate, chiar şi o viaţă de om.

— Sînt stupidă, mai spune Dorothy.

John Gheena n-o aude. Se gîndeşte la femeile întrezărite dincolo de geamurile imense pe care el le spală. Multe, prea multe femei enorme — închingate în piese de lenjerie bordate cu dantelă de culoare palidă — care, în zorii zilei, împing aspiratoare nichelate pe mochete ce poartă din loc în loc arsurile de ţigară ale celui mai recent *party.* Prea multe femei slabe, care îşi trag pe picior cizmuliţe cu

tocuri înalte, mîngîindu-se pe pulpe. Şi, prin case, femeile mai fac o mulţime de alte lucruri, în timp ce şeienul stă acolo, nemişcat, lipit de ferestrele lor, asemeni unui strop de ploaie monstruos ; unele se apropie, suflă pe sticla geamului, scriu pe partea aburită : *pervers*.

Nu-i adevărat. John Gheena preferă apartamentele goale. Din fericire, în prezent acestea sînt cele mai numeroase. Uneori cei care le-au locuit sînt la închisoare, ori într-o clinică, ori în vacanţă, ori morţi. Ori s-au mutat şi nimeni nu s-a oferit să le ia locul. Poate că şi chiriile au devenit prea mari. Pe mobilele părăsite, praful e asemeni unui strat de zăpadă cenuşie. Zăpadă crepusculară, pufoasă însă — parcă ai vrea să-ţi culci obrazul pe ea. Săptă- mîna trecută, într-un zgîrie-nori de o sută cincizeci şi şapte de etaje, John a numărat vreo şaptezeci de birouri şi apartamente goale.

Intr-o seară, cîndva, pe cînd va fi grevă, îmbulzeală sau paradă electorală, profitînd de faptul că oamenilor de pe stradă nu le trece prin gînd să-şi ridice capul, şeienul va face ca rotiţa diamantului de geamgiu pe care îl poartă cu el să scrîşnească pe unul din ochiurile de geam, apoi se va strecura în unul sau altul din aceste deşerturi mărginite de patru pereţi. Va încerca să înţeleagă. Va consacra cercetării cît timp va fi necesar. Fiindcă acesta este un lucru important pentru corporaţia spălătorilor de geamuri, fiindcă poate nu e departe ziua în care nimeni nu va mai telefona la Milous Enterprise pentru a cere, respectuos, să i se trimită un specialist în lucrări de spălare la mare altitudine.

Cei de jos nu-şi dau încă seama de nimic. N-au remarcat acea lentă hemoragie care secătuieşte, unul cîte unul, imobilele înalte. Ei cumpără în continuare funii de cîr- naţi, dintr-aceia care, cînd plesnesc între dinţi, fac un mic zgomot delicios ; trec peste trupuri întinse de-a latul trotuarelor ; automobilele lor lungi, aplatizate, dansează în lumina eternă a locurilor de parcare subterane. Nimeni n-a văzut un oraş să moară aşa cum moare

un cal (la început are nişte tresăriri bruşte, apoi scoate cîteva strigăte).

Insă John Gheena ştie că moartea îşi face loc uneori în tăcere.

— Fiţi acum atît de bun şi duceţi-mă pînă în salonul meu — spune Dorothy.

11 prinde de braţ, se sprijină de el. E încălţată cu nişte papuci care fac, pe linoleum, un zgomot asemănător cu plescăitul valurilor unui resac cu o cadenţă precipitată. Din timp în timp, fata murmură :

— Ciudat, nu credeam să mă fi îndepărtat atît de mult.

John Gheena nu răspunde nimic, căci nu face acum altceva decît s-o înşele : în loc s-o conducă pe Dorothy înapoi în camera ei, şeienul caută o încăpere care să-i fie lui de folos, adică una prevăzută cu o uşă care să se poată încuia pe dinăuntru. Se străduieşte să-şi scoată din minte orice alt gînd, să se concentreze numai şi numai asupra dorinţei care-1 încearcă. Mai tîrziu, la căderea nopţii, cînd va închide obloanele cabanei sale, se va mustra singur, se va condamna, se va pedepsi poate (se va priva, de pildă, de orice fel de băutură la masă ; ori îşi va impune să doarmă cu două pături pe el, cu ferestrele închise şi cu radiatorul electric în funcţiune). Deşi, încă de pe acum John îşi acordă confortabile circumstanţe atenuante : ea trebuie să fi ştiut totuşi la ce primejdii se expune o femeie cu ochii legaţi.

Dacă se va zbate, o va supune. Dacă va începe să urle, o va lua la goană. Dar dacă nu se va opune, cît de blînd se va purta cu ea ! O va mîngîia, îi va spune *roaba mea, roaba mea scumpă, pierduta în noapte ;* ea se va dezbrăca, însă el va fi cel care îi va strînge lucrurile, cu grijă, aliniin- du-le pe un radiator, pentru ca ea să le afle, după aceea, calde şi uscate. Va fi foarte atent să nu-i agaţe colanţii cu unghiile lui mult prea lungi pentru nişte unghii de bărbat. *Inir-o zi îmi voi pune mîinile pe genunchii, strînşi unul într-altul, ai unei fete, şi ea îmi va pili ghearele*

şi, în tot acest timp, îmi va vorbi cu tandreţe, ca unui leu.

John a împins-o pe Dorothy într-o încăpere semicirculară, cu pereţii vopsiţi cu lac verde. Există aici autoclave şi maşini de spălat rufe. Tînăra femeie se îndreaptă instinctiv către o fereastră pe care nu o vede, dar pe care o ghiceşte după zgomotul pe care îl face ploaia ce bate în geam. E mai mult surprinsă decît înfricoşată. Pipăie în jur, recunoaşte sub degete nişte ţesături aspre.

— Cearşafuri, spune ea. Şi e o duhoare caldă, o căldură umedă, sîntem într-o spălătorie, aţi greşit drumul !

John Gheena răsuceşte cheia în broască. Dorothy ciuleşte urechea, începe din nou să vorbească :

— Aţi făcut-o dinadins. Urmăriţi un gînd ascuns !

Face o întoarcere împrejur, vine spre el :

— Sînteţi negru ?

El rîde stingherit :

— Ei, şi asta ar schimba ceva ?

— Nu, fiţi liniştit, nu sînt o separatistă.

Pur şi simplu fata vrea să-şi dea seama care este situaţia. Cunoştea după nume şi evoluţie orice astru din cer, e în stare să străbată New York-ul, noaptea, orientîndu-se după luceafăr ; ar dori ca vikingii să fi descoperit America înaintea lui Cristofor Columb, ca teza *Nord* să biruiască, în fine, teza *Sud :* genovezul îşi datorează gloria unei erori de apreciere, unei întîmplări care a aranjat, cu-adevărat, prea bine lucrurile. Dorothy Kayne a auzit zgomotul uşor al cheii răsucite în broască, a înţeles pe dată ce vrea acest bărbat de la ea ; dar tînăra femeie nu-i va ceda decît dacă ştie cu exactitate ce-i va aduce mîine faptul de a fi stat astăzi goală în faţa lui.

Ceea ce o exasperează în cel mai înalt grad e că n-are idee cum arată el. Din vocea lui, din mirosul pe care îl emană nu poate deduce decît unele contururi vagi, lipsite de interes. Nu are obişnuinţa, nu are o *tehnică.* Dacă îi cedează, el îşi va lipi buzele de ale ei : vor fi oare aspre sau moi, tari sau elastice ?

— Vreţi să facem dragoste ? — întreabă John Gheena, şi glasul lui nu este nici al unui bărbat, nici al unui copil.

Dorothy îşi sprijină ceafa de un geam, răcoarea sticlei aburite o pătrunde. Pe culoar, hîrîie un difuzor : anestezistul este chemat, de urgenţă, în sala de reanimare.

— Vă şochează ? — zice John Gheena.

— Nu, spune Dorothy, nu tocmai. Nu de asta-i vorba. Dar dacă e să privim lucrurile în faţă, nu aveţi nevoie să-mi cereţi încuviinţarea.

— Eu cred că da.

Se aşază pe un morman de perne, după ce a dat-o la o parte pe cea de sus, pentru că are pe ea pete de sînge. Toate deodată, supapele autoclavelor lasă să ţîşnească acum un abur albăstriu, dens, care se întinde peste tot. Curînd, John Gheena şi Dorothy Kayne vor fi amîndoi la fel de orbi.

— înainte de a spăla ochiuri de geam, spune el, am lucrat într-un laborator unde se încerca efectul unor produse asupra animalelor. Mai ales asupra caprelor. Iar eu aveam în sarcină aceste dobitoace.

— Le dădeaţi să mănînce, le atîrnaţi plăcuţe numerotate la gît ?

— Nu numai atît. Trebuia să le şi mîngîi, să stau de vorbă cu ele, să le liniştesc. Profesorul Hildebrandt zicea că experinţele nu dau rezultate bune atunci cînd se lucrează pe animale care suferă. Care se află în stare de stress — ăsta era cuvîntul lui.

Ea schiţează un zîmbet :

— Şi eu mă aflu în stare de stress, nu-i aşa ? Şi de aceea vă luaţi măsuri de precauţie în cazul meu.

El ridică din umeri. Oricum, în clipa de faţă nu mai poate fi vorba de o precauţie, şi nici de altceva : norul albastru-verzui, mirosind a clor, s-a întins în toată spălătoria. Undeva, departe, pe cîmpiile din Colorado, unde şi-a înţărcat dracul copiii, sînt vrăjitori care, după ce se vîră în piei de vacă, cusute, ermetic între ele, se întind lîngă un soi de altar, alcătuit din pietre încălzite pînă la roşu : ei susţin că, prin fumul care se ridică, îl văd pe Dumnezeu la

faţă. Dar nu acesta e locul cel mai potrivit pentru a-i scoate unei tinere oarbe hainele de pe ea.

— Să mergem, spune John.

Ashton Mysha stă drept, în picioare, pe culoar. Şi-a pus vestonul de la uniformă peste pijama, şi aduce acum cu un dezertor, dintr-o armată de odinioară : e hărtănit de la papuci pînă la brîu, însă de aici în sus se desfăşoară fala ceaprazurilor aurite, peste postavul de un albastru-în- tunecat.

Cînd o zăreşte pe Dorothy Kayne sprijinită de John Gheena, încearcă un simtămînt neplăcut : de ce s-o fi dus fata asta să caute prin toate cotloanele spitalului ceea ce putea obţine de la vecinul ei de pat ?

De cînd fusese înălţat în funcţia de ofiţer secund, Ashton Mysha aproape că n-a mai coborît de pe vas. în ce le priveşte pe femei, n-a mai avut prilejul să cunoască decît faţa lor efemeră, ceea ce oamenii din formaţiunea hotelieră a echipajului numesc *surîsul de cinci zile.* Pe mare, pasagerele aşteaptă cu nerăbdare o ocazie, la nevoie o provoacă (doar fetele aflate la o vîrstă fragedă au o atitudine rezervată, însă, de la o traversare la alta, acestea sînt tot mai puţine). Balul de adio, care se dă în ultima seară petrecută pe transatlantic, e socotit un fel de joc de schimbare a partenerilor, cel puţin aşa spun oamenii de serviciu de la bord : sus, pe puntea unde se află ambarcaţiunile de salvare, din penumbra coridoarelor, ei văd cum perechile se desfac pentru a se alcătui din nou în alt chip. Ofiţerii necăsătoriţi, dădăciţi şi împuterniciţi de comisarul de bord, se îngrijesc de femeile singure ; le duc cu ei pe puntea din spate şi acolo le spun cîteva din cele o mie şi una de lucruri ştiute de ei pe de rost, însă pe care nu le-au trăit niciodată : întîmplarea cu norul de peşti zburători care s-a abătut, odată, în zori, asupra vasului, şi *să vezi drăcie, draga mea, unul dintre ei s-a strecurat în halatul de baie al comandantului, nu-ţi poţi închipui ce rîs a fost;* şi aceea cu prăbuşirea, în apropiere de insulele Azore, a avionului american pentru zboruri transoceanice *Princess of the Stars,* cu pasagerii care stăteau ghemuiţi unul într-altul pe aripa avionului, *cu* radiotelegrafistul lansînd rachete de culoare roşie, cu pungile-vomitoare săltînd pe valuri alături de portmonee din piele de şopîrlă ; *cînd i-am ridicat la bord pe bieţii oameni, nu mai înceteau să-şi facă, în continuare, rugăciunile ; iar unul din băieţii noştri, un prichindel de* ma*rinar, unul pe nume Chaumeil, se credea Dumnezeu în persoană : în loc să dea o mînă de ajutor la manevre, el împărţea binecuvîntări, porcul !*

— Miss Dorothy. murmură Ashton Mysha, trebuia să mă chemi.

— Eram eu acolo, spune John Gheena.

Şeienul îi dă drumul femeii, care se îndreaptă

spre Mysha. Acesta o primeşte la pieptul său, închide ochii. Are o tresărire.

— Bun, voi avea eu grijă de ea. Mulţumesc pentru tot.

N-aveţi pentru ce, spune John. Şi adaugă : Am de spălat trei sute cincizeci de geamuri. Trebuie, totuşi, să mă pun şi eu pe treabă.CONDUCÎND MAŞINA LA LIMITA EXCESULUI DE viteză, John Gheena o ia în sus, pe Long Island, în direcţia nord. Ţine cu chirie, în cartierul Queens, o cameră galbenă, aproape goală, oarecare, deşi are şi o casă adevărată, proprietatea lui, la vreo trei ore distanţă de New York City. în 1960, a cumpărat pe credit o veche construcţie de lemn — în vremea aceea nu costa mai nimic. Acoperişul ei e prevăzut cu un soi de parapet crenelat : din acest loc de observaţie, soţiile marinarilor pîndeau odinioară sosirea corăbiilor. E o casă pîntecoasă, solid înfiptă în stîncă, ceea ce explică, poate, faptul că a putut rezista vreme de peste o sută cincizeci de ani uraganelor care bîntuie pe coasta Atlanticului.

Tot pentru a da într-un fel cu tifla furtunilor, şeienul şi-a tratat casa ca pe o navă — folosind, pentru a astupa găurile dintre scîndurile pereţilor şi acoperişului, calafatul tradiţional. însă atacul sării şi zguduiturile produse de vînt sînt atît de puternice, încît, în fiecare an, John trebuie să ia, din nou, totul de la început. Atunci, opt zile în şir, topeşte şi amestecă bine, în nişte bidoane imense, smoala, catranul şi cînepa scămoşată.

Locuinţa lui e împresurată de locuinţele altora, cei mai mulţi dintre ei oameni foarte bogaţi, *money-makers* din Manhattan, a căror distracţie favorită este să echipeze şi să lanseze yachturi de înaltă performanţă. Pe frînghiile de întins rufe, aceştia nu pun la uscat chiloţi ori batiste, ci

— triunghiulare, multicolore — steguleţe de semnalizare. Fete cu braţele bronzate întind pe peluzele în stil englezesc pînze de corabie atît de

uşoare încît, pentru a nu-şi lua zborul, trebuiesc prinse în cele patru colţuri, sub pres- papieruri de cristal.

Oamenii aceştia au cu ce să stăvilească tornadele : ei şi-au înecat în beton pereţii de scînduri. Dar lasă să putrezească (decrepitudine calculată, minuţios elaborată) zugrăvelile din verandele cu coloane după cum respectă urzicile şi brusturii : lumea străveche, primitivă vine astfel să le lingă picioarele ; la urma urmei, Saratoga, oraşul cu o sută douăzeci şi două de izvoare, se află şi el prin apropiere).

John Gheena ştie că vecinii ar dori să-l vadă mutat : el nu este unul de-ai lor. Şi nu e vorba atît de rasă, cît de avere. Dealtfel, el nu ia parte la nici una din petrecerile locale — reconstituiri istorice, alegerea unei regine la un concurs de frumuseţe, un carnaval cu pretenţii —, retransmise de posturile de televiziune din Long Island. în repetate rînduri, — aducînd ca argumente vremea urîtă, noroiul de pe drumuri, geamurile sparte, magazinele închise —, agenţi imobiliari au venit să-l caute pe şeien ; i-au oferit preţuri regeşti doar îl vor face să se aşeze în altă parte. I-au reamintit că agenţii fiscului erau cu ochii pe cei din nordul statului şi că nu e neapărat avantajos să te declari proprietar în zonele de influenţă ale lui *Fire Island* sau *Dutchess County*. însă, nu departe de malurile Hudson-ului, îşi au locul păduri adînci.

Punîndu-şi un fular alb în jurul gîtului, John Gheena urcă pe terasa de deasupra casei sale. E noapte. John se întreabă dacă Dorothy Kayne va primi să locuiască vreo cîteva zile la el. Fireşte, în descrierea pe care i-o va face, casa va arăta altfel decît este în realitate. Dacă se va dovedi destul de dibaci, Dorothy va vedea poate în închipuire un conac din secolul XIX. O va face să ia scîndurile zgrunţuroase drept lambriuri, şi ieşiturile calafatului drept stucaturi. Un orb, se pare, se lasă dus mai uşor decît oricare alt om.

Seara, şeienul o va conduce pe Dorothy pe terasa

lui cu parapeţi. îi va pune pe umeri un şal cu ciucuri, din acelea la care ţese mereu Mama Pageewack. Cu glas cumpănit, va scorni nişte vase fantomă ce tocmai ar trece prin faţa casei. Va zice :

— Acul barometrului coboară prea repede, o să se întîmple ceva. Ştiţi, cojile astea de nucă plesnesc cît ai zice peşte. Nu e de glumă, nu rîdeţi, Miss Dorothy ! Acolo, la capătul cel mai îndepărtat al bompresului nu-i de joacă.

Iar ea, cu o severitate simulată (aici va vorbi învăţătoarea din ea, profesorul de sociologie urbană cu părul lins şi unghiile scurte, date cu lac incolor) :

— Nu-ţi bate joc de mine, John, nu-ţi stă bine ! Nu e nici un fel de navă acolo ! Dacă ar fi, aş auzi şi eu stri- gîndu-se, dîndu-se ordine.

— Fă dumneata haz, dacă-ţi dă mîna, miss Dorothy ! La urma urmei, pe noi nu ne paşte nici o primejdie. Poate doar aceea ca pălăriuţa dumitale să-şi ia zborul. Dar nebunii ăia, uite, merg cu toate pînzele sus — chiar şi cu focurile de pe strai !

Indienii nu au o istorie maritimă. Moartea i-a surprins pe pămînt ; o sută de mii de pirogi din scoarţă de copac nu vor alcătui niciodată o corabie. John Gheena îşi duce viaţa la malul mării, poate pentru a repara o nedreptate. Comandă din Elveţia cărţi de artă tratînd despre navele construite din lemn, ciopleşte, în trunchiuri de măr, naive modele de corăbii cu trei catarge. Uneori, şeienul îşi aţin- teşte privirile către miazăzi, către New York. Dincolo de păduri şi de ţărmuri înalte, New York-ul este asemeni unei băşici umplute cu o pîclă lăptoasă — verde-albăs- truie iarna — care se tot înfoaie pe măsură ce trece timpul; totul se umflă asemeni unei ciuperci, iar otrava — mulţimea, automobilele, luminile, vapoarele — e strînsă toată în piciorul ciupercii.

Dar va veni vreodată fata aceasta subţire, fecioara aceasta cu ochii orbi să doarmă în castelul şubred, de lîngă ocean, în care John Gheena tocmai deschide, mormăind, nişte cutii de cîrnăciori în sos tomat ?

Pe la ora unsprezece din noapte, din casa cea mai apropiată — aceea a senatorului Cadett — izbucnesc nişte strigăte. Pentru a vedea ce se întîmplă, e nevoie să aştepţi pînă ce fascicolul de lumină al farului-baliză nr. 4 va lumina, în trecere, faţada. Iar atunci, John Gheena nu are la dispoziţie decît cîteva secunde pentru a-1 zări pe senatorul Cadett, împreună cu familia, servitorii şi dogii săi, alergînd pe pajiştea albă, de sare, şi adăpostindu-se lîngă fagul sub care vîntul înnoadă funiile unui scrînciob. Acolo, se ghemuiesc toţi unii într-alţii. Suflul vijeliei ridică poalele cămăşii de noapte, brodată în chip romantic cu dantele, pe care o poartă Suzan Cadett. Le ridică şi pe acelea ale fiicei sale, Eileen, care are genunchi rotunzi, bucălaţi, ca ai unui copilaş.

Timp de vreo trei sferturi de oră nu se mai întîmplă nimic. Majordomul şi bucătăreasa adună crengi, fac un morman de vreascuri. Flăcările se înalţă, şeienul nu mai este nevoit să aştepte străfulgerarea produsă de baliză pentru a urmări desfăşurarea a ceea ce s-ar cuveni, acum, să se numească eveniment. Curînd, nişte maşini oficiale, şi de prim ajutor, precedate de motociclete, împresoară proprietatea senatorului Cadett ; urcă aleile cu pietriş vreo şase maşini cu pompieri, un camion-atelier, al departamentului de urbanism, cîteva Cadillac-uri sumbre. O ambulanţă municipală a venit şi ea, s-a hurducat pe pajişte şi a plecat apoi, împroşcînd în juru-i cu şuvoaie de lumină albastră.

John Gheena se gîndeşte mai întîi că trebuie să fie vorba de vreo luare de ostatici ; face numărătoarea exactă a membrilor familiei Cadett, a servitorilor, a cîinilor — şi îşi dă seama că se înşelase ; dealtfel, într-o asemenea împrejurare, ambulanţa ar fi rămas la faţa locului.

Baterii de proiectoare luminează frontonul casei : o falie lungă împarte faţada în două părţi de mărimi diferite, ca după un cutremur de pămînt. Din timp în timp, un nor de praf de ipsos izbucneşte din cicatrice. Pompierii înaintează lent către înalta reşedinţă, cocîrjaţi şi bănuitori, de parcă s-ar

apropia de o bancă gemînd de ostatici, aflaţi cu toţii la cheremul vreunui răufăcător înarmat — şi nebun. Pentru a-şi dirija oamenii, inginerul de la secţia urbanistică se foloseşte de un megafon.

Deodată, undeva, într-un zid, explodează o conductă de apă. Falia se lărgeşte, vomită un lichid dens, pal — ca laptele. Pietre şi aşchii de beton cad, azvîrlite cu putere, pe gazon. Dogii germani urlă, la lună.

Oamenii din echipele de intervenţie dispar, intră în casă. Aceasta seamănă în prezent cu un decor de teatru uitat pe scenă după încheierea spectacolului. Se lasă liniştea, o linişte mare, care cuprinde tot : oamenii, lucru

rile, zgomotele — totul se destramă şi se stinge. Membrii familiei Cadett şi-au părăsit casa bolnavă, plecînd la bordul unui minibuz al poliţiei. Proiectoarele sînt acoperite, strînse, reaşezate în lăzile din părţile laterale ale»mcşinilor. Un negru tînăr, pe un triciclu prevăzut cu un cufăr pentru păstrarea mărfurilor, aduce provizii : *pizza* pentru pompieri.

Se luminează de ziuă. Deasupra oceanului plutesc cu repeziciune nori uriaşi, trandafirii şi puri. Şeienul a adormit de mult, pe terasa lui de lemn.

In cursul dimineţii, ducîndu-se pînă la *drugstore* pentru a-şi cumpăra bere, doi pui, prezervative şi un fierăstrău de mînă —, John Gheena are prilejul să afle adevărul : casa Cadett a fost atinsă de „lepra pietrelor".

Deşi, pe drept, cuvîntul lepră te poate duce cu gîndul la un proces lent de degradare, în cazul de faţă el nu redă exact întreaga realitate : spre deosebire de aceea a oamenilor, lepra pietrelor nu acţionează la suprafaţă ; răul e cu atît mai de temut cu cît avansează în secret, asemeni unui cancer, pe sub gangă, pe sub tencuială, pe sub crusta de var. In tainicu-i adînc, mineralul se descompune, apoi se deschide, desfăcîndu-se din însuşi interiorul său. In consecinţă, serviciile de securitate urbană din Long Island au decis să efectueze un control sistematic al tuturor caselor din apropierea celei a familiei Cadett. In adîncimea pereţilor vor fi înfipte sonde ; în locurile unde specialiştii vor constata o porozitate anormală, o oarecare fragilitate în inima însăşi a pietrelor, vor injecta ciment proaspăt preparat, nisip cu grăunţii necontaminaţi.

în cursul ascensiunilor sale făcute pe clădiri înalte, lui John Gheena i s-a întîmplat să dea de cornişe devenite friabile. A raportat despre ele, a întocmit dări de seamă. Arhitecţii, însă, sînt de părere că e normal ca un zgîrîie- nori să se erodeze pe măsura trecerii timpului ; ei spun că factori răspunzători în această privinţă pot fi consideraţi : vîntul, gazele nocive, păsările — şi chiar soarele. Drept care, din timp în timp, mai apare cîte cineva care propune să fie omorîte toate păsările din New York City. In acest scop, ar fi suficiente cincizeci de helicoptere, aliniate în zbor frontal, care ar împrăştia o ceaţă formată din vapori toxici. O asemenea operaţie, practic, n-ar atrage după sine nici un efect secundar, dacă exceptăm intrarea în agonie a tuturor veveriţelor din Central Park, şi aceea a vreo cinci sute de cîini şi pisici cu slabă constituţie fizică. Datorită acţiunii centralelor sindicale, proiectul nu a fost pus niciodată în aplicare : salariaţii municipalităţii sînt de acord să strîngă, să malaxeze şi să ardă ambalaje vechi, resturi de îmbrăcăminte soioasă, rămăşiţe din orice — nu însă şi cadavrele micilor vietăţi ale oraşului.

E unul din motivele pentru care John Gheena trimite regulat bani la A.F.L. — C.I.O.[A], cu toate că a refuzat să se afilieze acestei organizaţii.

Şeienul se întoarce acasă şi adulmecă îndelung fundaţiile solide ale reşedinţei sale : ştie că locuinţele atinse de lepră emană un anume miros, slab, însă foarte scîrbos. John n-are la ce să aştepte să fie aduse aici sondele : un indian e în stare să simtă acest iz de putreziciune înainte de a fi prea tîrziu.

Poliţia a pus să se ridice o palisadă jur-împrejurul proprietăţii senatorului. în răstimpul unui singur week-end, copiii acoperă ulucile înalte cu desene şi inscripţii care, încetul cu încetul, prind să capete o ordine şi să spună poveşti ; acestea se suprapun şi în scurtă vreme pe pereţii

de lemn nu vor putea citi ceva decît persoanele avizate. Privind de pe terasa lui, John Gheena încearcă să înnădească fire ale acţiunii, sugerează peripeţii, propune deznodăminte.

însă copiilor le e frică de şeien : prea-i nemişcat de tot, prea-i mare, şi vorba îi este tărăgănată, şi casa lui nu e albă, cum sînt celelalte case, şi această casă scîrţîie din încheieturi la cea mai mică suflare de vînt.

Drept urmare, totul continuă să se desfăşoare într-o mare neorînduială : apar femei verzi, zbîrlite ca nişte că- păţîni de anghinare ; şi omuleţi cu ochi bulbucaţi — uite-i că beau sifon (se văd nişte bule, aşadar de sifon trebuie să fie vorba) din ceşti aşezate pe nişte farfurii zburătoare.Ceva mai departe, acolo unde gardul trece pe lîngă un boschet de arbori japonezi, o fetiţă schingiuieşte, de data asta de-adevăratelea, o altă fetiţă, ale cărei mîini au fost fixate de uluci cu benzi de hîrtie adezivă. O şopîrlă mare îşi tîrăşte anevoie trupul peste desene şi, din cînd în cînd, alunecă şi cade.

O echipă de cineaşti din Boston a descins în aceste locuri pentru a filma imensa frescă şi pe cei care lucrează la compunerea ei. In cursul dezbaterii care va urma proiectării filmului, pictori şi scriitori vor încerca să dezvăluie tainele creaţiei spontane. în tot acest timp, de partea cealaltă a palisadei, casa Cadett cade în ruină. E o cădere invizibilă, înspăimîntător de tăcută. Apa, gazul şi curentul electric au fost oprite. Nu se vor produce nici inundaţii, nici explozii.

în seara zilei de duminică, două camioane intră în parc. Senatorul Cadett a oferit o groază de bani unei întreprinderi care se ocupă de mutări, pentru a scoate de acolo operele de artă aflate în salon, în camerele de la etaj, în bibliotecă. Cei care fac operaţia sînt nişte negri : supleţea lor e legendară, ei vor şti cum să se mişte — cu paşi de dansatoare — pe podelele mişcătoare.

E ora douăzeci şi unu şi zece minute. Sub raza de lumină intermitentă a farului-baliză nr. 4, monumentala casă se clatină din temelii. Cocoţaţi pe acoperişurile camioanelor, lucrătorii de la întreprinderea care se ocupă de mutări fac fotografii. Sfîrşitul urmează să vină peste cîteva clipe.

Se aud, la început, mai multe răsuflări, un fel de gîfîit aspru care face ca pereţii să se dea în lături.

Geamurile plesnesc. Horcăitul creşte în intensitate. Apoi, se aude ceva ca o şiroire de ape : se dislocă pietrele, oprite un moment în încîlceala caprifoiului şi a glicinelor. Te-ai fi putut aştepta la o bubuitură, totul se termină însă printr-un geamăt ascuţit : grinzile mari şi stîlpii de susţinere rămîn în picioare, a pierit numai partea pulpoasă a casei.

Luni dimineaţa, John Gheena renunţă să mai ia maşina lui pentru a se duce la Milous Enterprise, unde Peggy îi va indica poziţia zgîrie-nori-ului ce-i este dat în seamă ;
sîntem în a doua zi de Paşti, autostrăzile care leagă Long Island-ul de New York City sînt pline pînă la refuz.

John ia, aşadar, trenul, apoi metroul. Deschide un caiet de desen. Pe o foaie de hîrtie albă, foarte groasă, îi scrie lui Dorothy Kayne.

în apropiere de Stony Brook ora 7,49

Dragă Dorothy,

Cînd ai să ieşi din spital purtind încă mizeria aia de legătură la ochi, vei fi total pierdută. Ştiu asta, şi o mulţime de alte lucruri pe care ţi le voi spune mai pe îndelete, poate. Cum să se descurce un om în New York City, cînd nu vede deloc ?

Dumneata te-ai gîndit la asta ?

Traversezi o stradă, fie şi numai atît, şi ori- cînd poţi cădea mesa. Să fii ucisă, vreau să spun. Pe deasupra, cum ai să faci să-ţi speli rufele, să mergi după cumpărături ? Cînd o să-ţi dea restul, n-ai să fii sigură că nu te fură. Şi tot timpul o să fie aşa, dragă Dorothy.

Eu unul am o casă. La malul mării. E puţin cam departe de centru, dar zău că merită osteneala. Zarvă fac acolo numai avioanele care vin din Canada ori

dinspre cataractele Niagarei. Noaptea nu te deranjează nimeni.

Aş fi bucuros să vii în casa mea, să stai la mine pînă în ziua în care ţi se va scoate legătura de la ochi. Gătesc bine. La fel şi Mama Pagee- wack, iar ea stă foarte aproape. In timpul zilei, toată casa va fi a dumitale.

Cu siguranţă, Dorothy, crezi că vreau să mă culc cu dumneata. însă eu am acasă o pereche de cătuşe. Deci, ai să mă poţi lega de patul meu pînă la ziuă. în felul ăsta ai să fii liniştită.

N-am să te las să te loveşti.

îţi fac această invitaţie pentru că ţin mult la dumneata. Sînt spălătorul acela de geamuri pe care îl ştii. Sînt şi de rasă indiană, şi mi-ar face
plăcere să pun sare în supa mea şi a dumitale. N-am avut niciodată o femeie în casa mea, timp de mai multe zile, vreau să spun.

Cred că vei spune nu, Dorothy. Şi, la urma urmei, ar fi şi normal. Dar mă gîndesc la asta de vineri, şi te îmbrăţişez ca un frate.

Semnează şi se întreabă cine va da citire, cu glas monoton, epistolei pe care tocmai o scrisese.IN PARCUL *SOUTH FASHION* [5] AL SPITALULUI, O spumă deasă, cenuşie se agaţă de arbori ; sub crengile joase, lianele fibroase formează un fel de nacele : profitînd de cîte un moment de neatenţie din partea infirmierelor, bolnavii neascultători îşi ascund în ele medicamentele pe care nu au chef să le înghită.

Aici, pe o bancă (adusă de-a dreptul dintr-o grădină publică din Franţa, după cum atestă o plăcuţă ovală, cu emailul alb, ciobit în cîteva locuri — acolo unde a fost izbit de cîrje şi de

5 De stil — horticol-sudist (engl.).

rezemătoarele fotoliilor pe rotile) stau Dorothy Kayne şi Ashton Mysha. Ofiţerul secund de pe *Vastitude* îşi citeşte corespondenţa, în timp ce Dorothy întoarce pe toate feţele scrisoarea pe care o ţine între degete.

— Termin îndată, spune Ashton Mysha, şi-ţi citesc şi dumitale scrisoarea.

Mysha descifrează o telegramă semnată de comandant, de mecanicul şef, de medicul şi de comisarul de bord al pachebotului ; o mototoleşte în palmă, o bagă în buzunar şi adaugă :

— Ei bine, sînt încîntaţi. Nava intră în reparaţii generale. Şi apoi : marea albastră, languste, temple greceşti.

— Cînd urmează să li te alături ?

Ashton schiţează un surîs.

— Cred că am să las totul baltă. Mediterana asta a lor îmi trezeşte amintiri neplăcute ; aş prefera să-mi găsesc de lucru pe vreun vechi cargou de pe liniile maritime către America de Sud. Evident, dacă asemenea vase mai există încă.

Cînd, ridicîndu-se dinspre terenurile mocirloase ale Poloniei, frigul îşi punea pecetea pe geamuri, părinţii lui vorbeau de Panama, de Chile, de Valparaiso. Îngrăşarnîntul de guano, care se încarcă acolo, e tot un fel de baligă — de pasăre —, dar albă, smîntmie, şi costă scump, şi nici nu miroase atît de rău ca gunoiul folosit în regiunea Pinsk-ului, alcătuit din mîl searbăd, din cotoare de legume stricate, din frunze veştede şi din fecale de porc.

Nu va fi el, Ashton Mysha, cel dintîi polonez de pe Pacific. Iar în mai puţin de trei ani, va putea pune de-o parte atîţia bani cît să echipeze şi să lanseze la apă o goeletă cu care să facă trafic mic, între insule. Va putea să vadă luminile aprinse de oameni, licărind departe, sub nişte cornişe, printre palmierii înalţi : va fi liber să se apropie, ori să se îndepărteze în grabă de ele.

Marele secret e poate acela de a accepta, la răspîntii, calea indicată de macazuri, de a nu privi

înapoia ta în- cercînd să găseşti drumul pierdut.

— Cînd ies de aici, spune ofiţerul secund de pe *Vastitude,* caut vreun vapor care face curse spre Sud. Pînă să mi se aprobe cererea pentru acordarea unui permis temporar de lucru, voi fi pus mîna pe ce vreau.

— Transporturile de guano... s-a terminat cu ele ; iar cele de nichel — merg iavaş-iavaş.

— Oricum ai lua-o, pe o navă, te duci mai întîi pe tine însuţi.

E oră de vizite. O rumoare surdă vine dinspre locul de parcare, unde nefericitul căruia i se spune „amiral" — din pricina caschetei pe care o poartă — dirijează gesticulînd fluxul automobilelor de marcă Oldsmobile cu geamurile date cu vopsea : misiunea lui secretă este aceea de a nu lăsa ca maşina mortuară să se amestece cu maşinile norocoase, încărcate cu flori, cu bomboane, cu copii.

încet, fără grabă, Ashton Mysha a dat citire scrisorii trimise de John Gheena. O pune din nou în palmele deschise ale lui Dorothy — care nu spune nimic.

— E indianul acela, spune Mysha, ţi-1 aminteşti ?

— Nu.

El rîde :

— Bineînţeles că ţi-1 aminteşti. Uriaşul ăla, insul ăla atît de înalt încît trebuia să meargă înclinat cînd trecea pe sub lămpile cu neon de pe culoar. Te-a dus într-o cameră de spălătorie, şi acolo...

— Nu s-a atins de mine, spune cu glas scăzut Dorothy.

— Presupun că, în cazul acesta, dumneata ai fi strigat, ar fi venit oameni, smintitul ăsta şi-ar fi pierdut slujba.

— Nu, spune ea. Televizoarele mergeau în toate camerele, cine m-ar fi auzit ? Avea şanse, indianul !

Şi se ridică, face cîţiva paşi, ţinîndu-şi braţele întinse drept înainte.

— Ar trebui văzut cum arată lucrurile la el acasă ; dacă nu e prea de tot jalnic. Am zis *văzut.* E ceva ce nu înţeleg : în Long Island, la ţărmul mării, sînt numai milionari. Spune-mi şi mie, ce poate să caute acolo un indian ?

Dorothy a fost autorizată să părăsească spitalul de îndată, dacă doreşte ; va fi chemată doar o dată pe săptă- mînă, pentru a i se schimba compresele şi a fi supusă unui examen medical. Ei, însă, îi este frică să se ducă la universitate cu legătura aceea la ochi, să se întoarcă în micuţa garsonieră de la etajul doi, corpul F, cu bucătăria ei plină de manete, cu capcanele instalaţiei de duş. Ii vin în minte tot soiul de întîmplări cu oameni orbi opăriţi sau asfixiaţi. Chiar dacă va trece cu bine piedicile care-i vor sta în faţă în primele zile, chiar dacă picioarele şi mîinile ei vor învăţa pe de rost topografia camerei, colţurile mobilelor, asperităţile pereţilor, totdeauna va mai rămîne acel neliniştitor *dincolo de uşă.*

Nici pînă în vară, poate, medicii nu-i vor permite să-şi scoată de pe ochi legătura albă, moale, din lînă de Shetland. încăpere după încăpere, universitatea se va goli. Dacă, odată, în toiul nopţii, pe Dorothy o va apuca setea, cine o va lua de mînă ca s-o ducă pînă la automatul distribuitor de apă gazoasă, instalat pe culoar, lîngă ascensoare ? Cine o va ajuta să-şi calce o bluză, să descifreze modul de întrebuinţare a medicamentelor ?

Laedipark, medicul care o tratează, i-a propus să urmeze *cursul de adaptare la condiţiile impuse de starea de cecitate :*

— In principiu, miss Kayne, această sesiune e strict rezervată celor cărora nu li se mai poate reda vederea. Dar, întrucît nu putem şti cu certitudine cînd vă veti vindeca de beteşugul pe care-1 aveţi, comitetul de selecţie ar accepta, fără mari dificultăţi, candidatura dumneavoastră.

— Nu vreau !

îşi aminteşte că atunci a răsturnat scaunul pe care stătea, că a fugit, dînd ocol prin încăperea cu

mobile puţine.

— Miss Kayne, vă rog, liniştiţi-vă !

Ea se gîndea : „De m-ar pune în cămaşă de forţă, de mi-ar prinde mîinile în inelele unei centuri de imobilizare, de-ar zăvorî uşile şi ferestrele ! M-am săturat pînă în gît să arăt ca o veveriţă intrată în panică !“

— Miss Kayne, a spus doctorul Laedipark, aş dori, sincer, să vă scutesc de un tratament cu neuroleptice. N-aţi fi de acord să faceţi un mic efort ?

Cum o fi arătînd omul ăsta ? E oare înalt, uscăţiv, cu părul rar şi cărunt, din aceia cărora le place să supună voinţa oamenilor ? Sau, dimpotrivă, e niţeluş pîntecos, cu tîmplele brobonite de sudoare, cu halatul neîncheiat la toţi nasturii ? Dar o fi avînd oare halat ? Un nume, o îndeletnicire, un glas — cît de sărace sînt aceste repere !

Dorothy s-a îndreptat către el, şovăitoare :

— Nu pot să mă obişnuiesc. Sînt dezolată că mă port atît de lamentabil, dar nu izbutesc să mă deprind. Vă pierdeţi vremea, ocupîndu-vă de mine. *Prefăcîndu-vă că vă interesaţi*.

Laedipark s-a ridicat din fotoliu, a cuprins-o în braţe pe tînăra femeie :

— Totul va fi bine, miss Kayne. Dosarul dumneavoastră medical e bun. Aveţi grijă însă, orice s-ar întîmpla nu trebuie să plîngeţi ; lacrimile ar putea să schimbe compoziţia preparatului cu care sînt umectate pansamentele dumneavoastră.

Mai apoi, Dorothy s-a gîndit la o soluţie de compromis, ceva între spital şi garsoniera de la universitate : un hotel corespunzător, în centrul New York-ului, oferindu-şi serviciile douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Portarii ar ajuta-o să intre şi să iasă, recepţionerul i-ar citi scrisorile, gromul ar face în locul ei demersurile trebuitoare la bancă sau la societatea de asigurări, detectivul stabilimentului ar veghea în permanenţă

asupra poşetei ei.

Dar Dorothy ştie să şi socotească : chiar dacă ar împărţi bacşişurile cu zgîrcenie, îşi va putea oferi cel mult cinci săptămîni de confort.

— Ashton, cînd vei ieşi de aici, ia-mă şi pe mine cu dumneata. Fă asta pentru mine, du-mă la indian acasă.

— De ce ? N-ai prieteni ?

— Ba da, sigur că am. O mulţime. Dar ăsta e indian. E convis că am să refuz invitaţia lui. Ducîndu-mă la el, am sentimentul că eu sînt cea care oferă ceva.

Polonezul zîmbeşte :

— Tuturor le va fi milă de dumneata, numai lui — nu. Asta e, nu-i aşa ?

— Să ne întoarcem înăuntru, spune ea, uite că se întunecă.

Lîngă statuia reprezentînd-o pe Rachel, le iese în cale un bătrîn dement. înarmat cu o prăjină lungă şi mlădioasă, omul biciuieşte crengile de jos din coroana unui fag : trage nădejde că va doborî astfel păsări. în 1942, pe un aerodrom situat pe o insulă îndepărtată din arhipelagul Filipinelor, se afla în aşteptarea unui avion care trebuia să aterizeze, aducînd întăriri. Primul însă s-a prezentat un submarin japonez : s-a ridicat la suprafaţă şi, mergînd de-a lungul ţărmului, a tras cîteva salve, la în- tîmplare. Atunci, pe plajă, a plouat cu papagali morţi.

Urîcios e zgîrie-nori-ul ăsta, totul numai decroşări. Cele o mie două sute de geamuri de pe faţada lui de sud- vest înmagazinează, asemeni unui cuptor solar, căldura venită din cer. Avînd mîinile jilave, John Gheena pierde un timp preţios pentru a trece peste cornişele coborînd în surplombă. Reţinut de hamul său de siguranţă, se opreşte din ce în ce mai des. Pentru a se destinde, se balansează în gol. Chingile pîrîie.

Jos de tot, risipiţi de-a lungul bulevardului, vînzătorii de ziare expun în galantare ediţiile de

după-amiază. Iar dincolo de ferestrele zgîrie-nori-ului nişte aparate de radio cu tranzistori difuzează buletinul de ştiri de la ora şaptesprezece : la sediul unui gimnaziu, special amenajat pentru această împrejurare, senatorul Cadett dă o conferinţă de presă ; relatează despre prăbuşirea reşedinţei sale din Long Island, nelăsînd deoparte nici cel mai neînsemnat amănunt ; aminteşte de apartenenţa sa la partidul democrat, spune că americanii trăiesc pe un vulcan — *nu din cei care împroaşcă flăcări, nu, ci din aceia care ne aduc ameţeala şi neantul sub tălpile picioarelor.* Cadett vorbeşte, bineînţeles, despre casa lui ; însă comentatorii de la radio îi interpretează cuvintele, le politizează ; şi New York-ul aderă, ca un singur om, cu un soi de încîntare morbidă ; Fifth Avenue e plină de automobilişti ce pîndesc apariţia vreunei crăpături în coasta lui *Empire State Building*.

După senatorul Cadett, ia cuvîntul Ernst Anderson. Bărbatul acesta gigantic şi pleşuv, cow-boy-ul acesta în- veşmîntat în piele neagră este şeful formaţiunilor de combatere a incendiilor :

— New York-ului nu-i mai dă mîna să-şi ofere luxul unei catastrofe. Sînt zece ani de cînd o tot repet, şi nimănui nu-i pasă. Să presupunem că un incendiu, un foc de gradul 4, de pildă, izbucneşte undeva, la periferie : viteza lui de propagare ar depăşi posibilităţile noastre de intervenţie.

— Ce vă lipseşte, Ernst ?

Intemeindu-se pe cifre, Anderson evocă penuria de personal, gradul de uzură a materialului, dificultăţile ce rezultă dintr-o infrastructură urbană aberantă — *un oraş care se umflă mereu, fără ca nimeni să ţină seama că, astfel, spaima pe care o provoacă devine şi ea tot mai mare*. Străzile s-au înnegrit de atîta lume, cursele făcute pînă la locul incendiului, de prin anii 1880, şi-au trăit traiul; as-tăzi, nici nu mai poate fi vorba să calci pe cineva, să răs- torni o tarabă dînd buzna pe trotuare. In spatele camionului cu lapte, automobilele

prevăzute cu staţii de radio şi ambulanţele cu instalaţii de reanimare bat şi ele pasul pe loc, în acelaşi ritm cu oricare alt vehicul. Exerciţiile de alarmă sînt limitate de costul carburantului : numărul de ore de ieşire *la rece* e adus, păstrînd proporţiile, la acelaşi ordin cu cel al port-avioanelor şi bombardierelor ţinînd de *Strategic Air Command.*

— Dar lucrul cel mai rău, adaugă Anderson, e nivelul salariilor. Ştiţi dumneavoastră cît cîştigă un pompier, dacă punem la socoteală şi primele ?

Senatorul Cadett i-o retează, exploatînd întrebarea pusă :

— Partidul democrat a cerut mărirea imediată a unor salarii din sectorul de stat, Ernst. Da, e vorba de cele ale infirmierelor, gunoierilor, pompierilor, măturătorilor de stradă, lucrătorilor de la pompele funebre. Numai că dumneata te încăpăţînezi să-ţi dai votul republicanilor.

John Gheena îşi strînge prăjina telescopică. Dacă New York-ul va lua foc, dacă New York-ul se va nărui — el va avea un loc în lojele de rangul întîi.

Şeienul a avut întotdeauna senzaţia că este un spectator privilegiat al acestui oraş, pe suprafaţa căruia nu mai apucă să pună piciorul decît pentru a închide ochii.

Cînd John zăreşte pitonul, e prea tîrziu : în aceeaşi clipă, lighioana aceea prelungă l-a văzut şi ea pe om.

După ce totul e trecut, e uşor să spui : *ar fi trebuit să simt primejdia, după cutare sau cutare semn, să-mi dau seama că există ceva nefiresc, ceva ieşit din comun*. Efectiv : un ochi de geam e spart, iar cioburile acoperă bordura cornişei ; păsările zboară în cerc în jurul zgîrie-nori-ului, din ce în ce mai aproape, dar fără a se aşeza pe el.

Reacţia imediată pe care o are şeienul e un gest de furie : Peggy, sau dispecerul, ar fi putut să-i semnaleze că la etajul treizeci şi doi există un

laborator specializat în studierea reptilelor şi, atunci, pentru orice eventualitate, John şi-ar fi luat măsuri de prevedere.

In clipa de faţă, nici omului, nici animalului nu le mai stă în putinţă să refuze lupta ; unul din ei trebuie să cedeze locul celuilalt. Şarpele îşi leagănă capul turtit şi subţire. Se încolăceşte. Cu o încetineală înspăimîntătoare, cuibă- rindu-se în el însuşi, gata să se arunce înainte. John socoteşte că adversarul său trebuie să măsoare de la bot pînă la vîrful cozii aproape şase metri, că diametrul corpului său atinge şaptezeci de centimetri. Eventualele muşcături ale pitonului nefiind otrăvitoare, primejdia va sta în forţa şi agilitatea, de-a dreptul fantastice, ale animalului, care, după toate probabilităţile, va încerca să-l sugrume pe om.

Scoţînd ţipete ascuţite, păsările iau înălţime.

Pe pămînt, în pădurile din Long Island de pildă, John Gheena ar înfrunta reptile cu un soi de exaltare. Aici însă e stînjenit în mişcări. Şarpele se sprijină solid pe cornişă, în timp ce indianul e nevoit să se bizuie pe complicata îmbinare a curelelor ce alcătuiesc hamul său de siguranţă, să se încreadă în rezistenţa prizei cu ventuze. Tot ceea ce poate face e să imprime bietului său trup, prins în chingi, un elan îndeajuns de mare, care să-l arunce înapoi, astfel ca la întoarcere să izbească peretele zgîrie-nori-ului ; altfel spus : să se transforme într-un ciocan înzestrat cu o forţă care să se poată opune, corespunzător, aceleia pe care şarpele nu va întîrzia s-o desfăşoare.

John ar voi să se scape de prăjina care-1 încurcă, stîn- jenindu-i mişcările. Nu poate însă face asta decît dacă o lasă să cadă de la înălţimea celui de al treizeci şi doilea nivel : neglijenţă în muncă pe care instanţele judecătoreşti
o pedepsesc fără milă ; spălătorul de geamuri e supus, cînd se află deasupra oraşului, aceloraşi restricţii ca şi un avion : pentru a se prăbuşi, pentru a lăsa să cadă, cu premeditare, ceva făcînd

parte din el, trebuie să aştepte momentul cînd survolează un teren pustiu ; sau, în cel mai rău caz, vreo periferie cu construcţii rare — lăsînd atunci să-şi facă jocul legea numerelor mari. Or, acum e ora cinci după-amiază ; strada e înţesată de mulţimea funcţionarilor de birou ; mici cozi se fac şi se desfac în preajma staţiilor de autobuz.

Pitonul începe să se legene. Pare-se că şi el s-a decis să acţioneze asemeni unui ciocan. John Gheena se teme de violenţa şocului, de starea de dezechilibru care va urma, de eventualitatea ca ventuzele să-i fie smulse ; o altă împrejurare posibilă ar fi aceea în care, de la primul asalt, lighioana ar reuşi să-şi încolăcească inelele în jurul bustului indianului. Orice împotrivire ar fi atunci zadarnică. Lui John nu i-ar mai rămîne decît să se abandoneze îmbrăţişării pitonului, pînă la sufocare.

Şeienul hotărăşte să facă în aşa fel încît şarpele să-şi ridice capul. Fixează coada prăjinii sub braţul său drept, la subsuoară. îşi încordează muşchii şi plonjează în direcţia jivinei. Vîrful prăjinii izbeşte peretele zgîrie-nori-ului. Pitonul, surprins de acest atac, îşi întoarce, pentru o clipă, capul triunghiular. John prinde cu amîndouă mîinile cureaua principală a hamului de siguranţă, acţionează asupra ei ca asupra frînghiei unui scrînciob, basculează înapoi, în spaţiul vid, şi se lasă din nou. cu putere, înspre cornişă. Prăjina, care nu i-a alunecat de la subsuoară, îl izbeşte pe piton în falcă. Un tremur prelung străbate, pe sub solzi, trupul jivinei. Şi din nou, John Gheena apasă din răsputeri pe. cureaua hamului : repetă aceeaşi manevră. Buimăcit de durerea ce-o simţise la lovitura de mai-nainte, şarpele se leagănă, şovăielnic. De astă dată prăjina de aluminiu izbeşte cu zgomot bordura cornişei. Reptila a simţit primejdia. S-a lipit de brîul strîmt din beton, dă acum înapoi.

Prăjina i-a scăpat lui John de la subsuoară, se în-

dreaptă, învîrtindu-se, spre sol. Cade, saltă pe asfalt cu un clinchet distinct. Un autobuz frînează, opreşte de-a latul şoselei. Mulţimea se împrăştie, urlete de groază ajung pînă la înălţimea la care se află şeienul.

Acum, cei de jos îşi dau seama că înspre partea din mijloc a faţadei zgîrie-nori-ului se petrece ceva deosebit. Cei mai mulţi, încrezîndu-se în legea seriilor, sînt de părere că un spălător de geamuri se află în dificultate, fiind victimă a vreunei congestii cerebrale, şi că în curînd, cu mîinile şi cu picioarele desfăcute, trebuie să pice şi el.
I se face loc pe trotuar.

Din pricina luminii orbitoare a soarelui fulgerînd pe pereţii clădirii, nu se poate distinge cu precizie ce se în- tîmplă acolo sus, în tării.

Printr-o mişcare ritmică, precisă, de balans, John Gheena ajunge pe cornişă şi se ghemuieşte acolo. Şarpele continuă să dea înapoi, cu ochii săi galbeni pironiţi în cei ai omului.

— Nu vreau să-ţi fac nici un rău, îi spune John, lasă-mă să mă apropii de tine !

De-acum înainte, dacă şeienul are grijă să nu facă nici un gest brusc, ce-ar putea fi luat drept o provocare, pitonul nu-1 va mai ataca : în două rînduri omul a lovit jivina, aceasta îşi caută acum un refugiu ; cînd nu se află în elementul său — un bazin cu pereţi de sticlă, umed şi cald, undeva în interiorul zgîrie-nori-ului — uriaşul şarpe are reacţiile temătoare ale unui şoarece de laborator. Fusese

gata să se bată pentru stăpînirea cornişei, însă fără convingere : la altitudinea asta, unde totul e capcană şi viclenie, reptila şi-aciat seama deîndată că nu apără un teritoriu ca oricare altul. Pur şi simplu, asemeni tuturor organismelor vu, refuză moartea. Şarpele se tîrăşte de-a-ndă- ratelea, trecînd peste dejecţiile moi — mici umflături albe şi gălbui — lăsate de păsări.

— Hai, vino ! — îi spune John.

Intrucit a făcut dovada că el e ceva mai tare, indianul poate acum să-l iubească pe şarpe. Acest principiu atavic, al duioşiei urmînd îndată posesiunii, face ca John Gheena să fie un amant fermecător : el nu e din aceia care, după ce au profitat de o femeie, se năpustesc în ascensoare. în taxiurile galbene, în noapte ! Nu ! El, John, rămîne. Mai întîrzie pe corpul jilav, repetînd neobosit : *Te iubesc, ah, cît te iubesc !*

Pentru a-1 obişnui pe piton cu mirosul său, cu atingerea sa, John Gheena scuipă lungi firişoare de salivă pe capul neasemuit de frumos, pe ochii tiviţi cu negru.

Şarpele se opreşte lîngă o gură de aerisire.

Atunci, cu amîndouă mîinile întinse, John înaintează spre el. ll prinde de sub falcă, de parcă ar vrea să-l sugrume. Trage încetişor către sine botul şarpelui — care se deschide nemăsurat de mult —, îşi lipeşte buzele de pielea rece.

Apoi şeienul îl salută pe şarpe :

— Bun, eu acum te las ! Trebuie să-i dau drumul mai departe. Am o treabă de făcut ! îţi închipui cumva că sînt plătit ca să îmblînzesc şopîrle ?

In vremea aceasta, pe trotuar, un oarecare Bashevis a cîştigat treizeci de dolari. A cumpărat de la un magazin de articole optice un mini-telescop (care l-a costat patruzeci de dolari). Apoi, l-a închiriat, cu un dolar minutul, tuturor celor care voiau să vadă cu propriii lor ochi ce se petrece în dreptul celui de al treizeci şi doilea etaj. In clipa în care John Gheena sărută capul şarpelui, cifra de

afaceri a lui Bashevis atinge şaptezeci de dolari. Ziua e pe sfîrşite. Bashevis se întoarce spre casă. Şi e păcat, fiindcă lucrurile nu s-au încheiat aici : către ora opt seara, clădirea e invadată de poliţişti. Aceştia lansează odgoane prevăzute cu juveţe ; încearcă să prindă pitonul, ca la bîlci, în baraca în care se prezintă atracţiile nemaivăzute ; se rîde mult, şi, pînă noaptea tîrziu, proiectoarele vor mătura cu fascicole de lumină nivelul treizeci şi doi ; va putea fi văzută acolo, tremurînd, o lighioană fantastică ; toate astea vor constitui nişte imagini foarte palpitante, miine, la ediţia de cinci şi jumătate a telejurnalelor.

Miezul nopţii. Şarpele dă peste o deschizătură în zid — şi dispare.MIINE EA VA FI AICI ! VA FI AICI TÎNĂRA FEMEIE micuţă, cîrlionţată, albă — oarbă deocamdată. Pe calendarul pe care l-a primit de la oamenii din paza de coastă, John Gheena a prins cu nişte ace cartea ei de vizită : *Dorothy Kayne, licenţiată a universităţilor Harvard şi New York, lector de sociologie urbană, acceptă, cu deosebită recunoştinţă atît de binevoitoarea dumneavoastră invitaţie, mulţumindu-vă pentru ea din toată inima.*

Acum, jur-împrejurul lunii pline, norii se destramă : e ora indiană, ceas de noapte prielnic marilor vînători purtate sub razele de lumină albăstrie, ora activităţilor rituale. Fumarolele puturoase ridicîndu-se deasupra New York-ului, pe care vîntul le împinge către Long Island, nu vor putea aduce nici o schimbare : textele gravate spun că indianul şeien, el singur şi pentru totdeauna, cuprinde, hotărniceşte şi călăuzeşte lumea întreagă. Sacrele incizii în piatră nu mint !

In noaptea aceasta, John Gheena nu va dormi : îşi va lucra, îşi va frămînta casa, ca pe un aluat de pîine.

Şi, mai întîi, întrucît fata aceasta nu vede, îi vom oferi nişte mirozne. In aşa fel încît casa asta, alcătuită toată din lemn, să poarte mirosurile unei

corăbii cu trei, patru ori cinci catarge ; în aşa fel încît miss Kayne, scă- pînd de parfumul aspru al betonului de spital, să nu aibă iarăşi parte de mirosul greu al unui alt fel de beton. Aici se cade ca totul să împrăştie, de-a dreptul, exalaţiile calei şi ale largului mării. In acest scop, John a cumpărat douăsprezece sticle cu rom, cu rom din acela unsuros şi ieftin cu care portoricanii stropesc clătitele şi flambează bananele ; le destupă, le împrăştie conţinutul pe pereţii casei : lemnul va reţine principiile alcoolice, însă va lăsa să se răspîndească emanaţiile esenţiale ; mai apoi, trebuie introduse, în interstiţiile din pereţi, batoane de vanilie despicate în două.

John Gheena atîrnă, în faţa geamlîcurilor, draperii lungi din pînză nealbită : vîntul le va umfla ca pe nişte vele, şi ele vor da un foşnet asemeni unui fîlfîit de aripi.

în altă parte, pe una din treptele scării, indianul dă foc conţinutului unui creuzet de metal : e o pudră, malaxată cu un pisălog din piatră de granit, conţinînd ardei iuţi uscaţi, boabe de piper, fărîme din carapace de crab, alge tocate ; arzînd, amestecul acesta produce un abur fin care impregnează covoraşele de lîngă pat, cîrpa de şters, ţesătura cu imprimeu de flori mari cu care este acoperit divanul.

în penumbra deasă, John se grăbeşte.

Prepară, apoi, felul de mîncare pe care i-1 va oferi mîine lui Dorothy Kayne : într-o pînză umezită, în prealabil impregnată cu zer, se răzuieşte o nucă de cocos ; se dau prin ulei cîteva cepe, cîteva roşii, drese cu usturoi şi cu frunze de dafin ; în acest timp, se opăresc mai multe scoici ; apa în care au fiert se pune de-o parte ; după ce s-a răcit, în ea se amestecă bine nuca de cocos, se adaugă unt (frămîntat pînă se face ca o alifie — dacă e cazul) ; apoi, se frige o langustă — la foc mare — se decortichează, se taie în bucăţi mici ; se prepară zahăr ars, de culoare găl- buie-deschis, în care se perpelesc fructe de manghier şi de avocado

tăiate în patru, şi felii mari de grepfrut ; timp de o noapte, se lasă să macereze laolaltă toate acestea, la care se adaugă : cuişoare, o linguriţă de rom veritabil, de casă, trei pahare de vin alb, dulce ; a doua zi, se frig direct în flacără nişte peşti proaspăt pescuiţi şi, în momentul în care se pun la masă, se acoperă peştii cu amestecul pregătit în ajun.

Din cînd în cînd, între două operaţii, John Gheena urcă pe terasă. Trage în piept aerul nopţii. Vase din *U. S. Navy* plutesc în larg, în misiune de supraveghere : escortează o ceată de submarine nucleare. înspre dreapta, către miazăzi, New York-ul tot rîgîie, interminabil : lumini, nori groşi de praf, sunete de sirenă, trosnete — totul se va pierde în spuma mării

.împrejur, satul imens s-a golit puţin cîte puţin. Pînă noaptea tîrziu, autobuzele destinate transportării şcolarilor au făcut naveta între majoritatea reşedinţelor de mare ori de medie importanţă şi staţia de cale ferată Amtrack. Chiar şi în clipa de faţă, deşi mai puţine la număr, ele continuă să care tablouri semnate de maeştri renumiţi şi piese de mobilă europeană, din lemn de lămîi, înspre silozul pe care municipalitatea l-a pus la dispoziţia proprietarilor de obiecte de valoare ; silozul e, de sus pînă jos, construit din tablă : lui, lepra pietrelor n-are ce să-i facă.

John Gheena nu crede că boala se va transmite. în cazul acesta. întreaga coastă atlantică, inclusiv New York-ul, s-ar lăsa într-o rînă ; or, se află în joc interese pur şi simplu gigantice, interese pe care, în actualul stadiu al tehnicii, nici un ordinator nu le-ar putea evalua ; e clar că specialiştii vor descoperi şi vor pune în aplicare un antidot, înainte de a fi prea tîrziu. în mai puţin de cincisprezece zile, va putea fi auzit din nou pe peluzele din Long Island zumzetul maşinilor autopurtate de tuns iarba, conduse de fete strălucind de prospeţime : de prea multă vreme se goleşte New York-ul în folosul periferiei sale rezidenţiale, pentru ca exodul să înceteze din pricină că vila Cadett s-a prăbuşit.

în seara aceasta, hotelurile din oraşul îndepărtat strălucesc superb, cu toate luminile aprinse ; cei mai avuţi dintre refugiaţi îşi dispută apartamentele de lux ce se închiriază pe Broadway ; se codesc încă să-şi aducă mobilierul tocmai pînă acolo, şi pun în locurile goale plante decorative închiriate cu ziua.

Ora douăzeci şi trei : gruparea stîngistă a Revoluţionarilor (neidentificaţi) anunţă că nişte echipe de comando se pregătesc să atace şi să jefuiască — pentru a pretinde apoi o răscumpărare — convoaiele care transportă opere de artă provenind din Long Island. La

F.B.I., nimeni nu ştie prea bine de cine depinde această organizaţie, nici care-i sînt cuvintele de ordine ; poate că-i vorba doar de o farsă ; în dubiu, motocicliştii din poliţia metropolitană iau totuşi poziţie în faţa autocarelor brune — ale căror banchete, pline cu resturi de gumă de mestecat, au fost demontate, pentru a se face mai mult loc.

Cu un fel de duioşie sîrguincioasă, John Gheena face patul : patul în care va dormi Dorothy Kayne. Bineînţeles, şeienul îi cedează tinerei femei camera lui de la etajul întîi, cu vederea spre mare, cu sala de baie, cu balconul pătat de excrementele pescăruşilor.

Desface cearşafurile pictate cu mîna ei de Mama Pageewack ; ea i le-a dăruit indianului, zicînd :

— Mai mult ca sigur că am să crăp înainte ca tu să te însori, John, avînd în vedere felul cum te descurci. Dar vreau să te înfăşori în ele, tu, fiu al mamei tale. împreună cu nevestica ta, ca să vă amintiţi de mine.

Sînt tocmai cearşafurile care s-ar potrivi unei mirese ; un bărbat singuratic, care nu-şi spală întotdeauna picioarele înainte de culcare, n-ar cuteza nicicînd să se întindă pe ele : i-ar fi teamă să nu întineze un lucru sfinţit. Şi cînd fete venite de prin cine ştie ce locuri îi intră în casă, John răsuceşte cheia de două ori la dulapul în care se află acele cearşafuri gingaşe, să nu dea paţachinele peste rufăriile de preţ şi să le vină cheful să se tolănească pe ele.

Dorothy nu poate vedea desenul de pe cearşafuri, însă îi va ghici bogăţia chiar şi după nemaipomenita moliciune pe care o are bumbacul din care sînt ţesute ; se spune, dealtfel, că şi culorile, sub degetele orbilor, dau un freamăt anume.

— Ashton, spune-mi, te rog, cam cum arată...

— Inchipuieşte-ţi hala de peşte din Gdynia, aşa cum era prin anii douăzeci.

— N-am idee.

După două ore lîncede petrecute pe autostradă, Dorothy coboară dintr-o maşină închiriată (un Volkswagen, după cum spune Ashton Mysha : într-adevăr, aşa o fi, căci motorul se află în spate), face cîţiva paşi pe un teren cu hîrtoape ; o pală de vînt i se strecoară pe sub şal.

— Nu-i ceva prea strălucit, mai zice Ashton Mysha. O casă strîmbă, piezişă, făcută din scînduri. Parter şi două etaje. Iar deasupra ei, ceva asemănător unui loc de strajă.

— încotro e New York-ul ?

Ashton o prinde pe Dorothy de umeri, o face să se întoarcă :

— Acolo, spre sud, în spatele dumitale.

— Se vede ceva ?

— Doar o pîclă deasupra copacilor.

Dorothy îşi întoarce uşor faţa, Ashton vrea s-o orienteze în direcţia cea bună, tînăra femeie îl respinge :

— Mă uit cu urechile ! Adaugă : — Intr-un fel, aici sîntem pe metereze.

Cînd stă pe terasă, aşezat cu picioarele strînse sub el, John Gheena poate să vadă fără să fie văzut.

înainte de a se arăta, o observă pe tînăra femeie, încearcă să prindă din zbor cuvintele pe care vîntul le duce cu el. Ar vrea mult de tot să afle ce simte ea : multă, foarte multă vreme, legea celei dintîi impresii şi-a exercitat influenţa asupra destinului acestui neam al indienilor : s-au început războaie şi s-au încheiat păci pornindu-se de la un simţămînt *a priori*. Se luminează de ziuă, vraciul dă de-o parte draperia de la intrarea cortului său, aşezat undeva mai la distanţă de celelalte ; după gradul mai mic sau mai mare de răcoare din aer, din acea dimineaţă, după intensitatea culorilor care se înfiripă în zori, vrăjitorul va deduce întreaga desfăşurare a zilei ; din toate acestea, i-a rămas şeienului un amestec, uneori potrivnic, de impulsivitate şi reflecţie.

Recunoscîndu-1 pe fostul ofiţer de pe *Vastitude,*

John a avut, în prima clipă, o tresărire ; îi trecuse prin gînd că Dorothy o să-şi comande un taxi, pregătise şi banii cu care să achite cursa. Acum însă indianului îi face plăcere că şi Ashton Mysha este aici : el va fi un fel de povestitor, îi va spune lui Dorothy cît de frumoasă e casa ; şi tot el va fi, bineînţeles, acela care va vorbi despre florile de pe masă, despre faptul că nu există nicăieri nici urmă de praf, despre felul cum se prezintă mîncărurile servite.

John se ridică. Deschide chepengul ce dă către scara de lemn care duce la terasă, se cufundă în penumbra casei. Se opreşte în faţa unei oglinzi ovale, îşi udă părul, ca să-l facă neted, lucitor, şi rezistent la atacul vîntului ; se examinează în mod amănunţit ; găseşte că e urît, dar mare, voinic.

Acum, trebuie să spună ceva :

— Sper că n-a fost prea mare înghesuială pe şosea, că aţi nimerit repede, nici nu era prea greu, toate celelalte case sînt din ciment.

Ashton Mysha face cîţiva paşi înainte, pe galoanele uniformei sale lumina soarelui face ape ; încremeneşte pentru salut, renunţă, întinde mîna :

— Am mai avut ocazia să ne întîlnim.

— Da, spune John, pe culoar, la spital. Arătaţi mai bine acum.

— O apendicită, vă daţi seama ! La vîrsta mea şi chiar în ziua plecării ! Cînd îţi revii, cel mai rău lucru pe care-l simţi e setea. Totul nu mai e acum decît o amintire neplăcută.

Arată spre Dorothy :

— O recunoaşteţi desigur pe miss Kayne.

— Sper că drumul n-a obosit-o prea mult.

Cei doi bărbaţi nu mai au nimic să-şi spună. Se întorc, aşadar, spre Dorothy. Pescăruşii se aud ţipînd. Tînăra femeie schiţează un zîmbet :

— E niţeluş cam frig. Vrea cineva să mă ia de mînă şi să mă ducă în casă ?

John ezită, apoi se dă la o parte. Dorothy Kayne şi Ashton Mysha se îndreaptă spre pridvor, indianul îi urmează, le face loc să treacă ; intră apoi şi el,

închide uşa, uşurel, de parcă prin apropiere ar dormi un copil.

Ashton Mysha se aşază în faţa mesei pe care nu se află decît două farfurii ; în tăcere, John Gheena mai pune un tacîm.

— Baraca asta trebuie să fie veche, veche de tot ! — exclamă Mysha, privind jur-împrejurul lui.

— *Casa* mea datează din vremea războiului de secesiune, răspunde şeienul.

— Cuvintele lui Ashton, spune, grăbit, Dorothy, vroiau să fie un compliment. La europeni, cu cît ceva este mai vechi, cu atît este mai frumos.

— Şi la noi e tot aşa, spune John.

— Cu deosebirea că noi nu putem să ne întoarcem înapoi chiar atît de departe : întemeierea New York-ului s-a petrecut în anul 1611.

John taie un castravete în felii, pentru cocteiluri :

— ...iar sosirea celor dintîi sclavi negri, în 1640. Indieni, însă, au existat mereu în Manhattan.

Dă ocol scaunului pe care Dorothy parcă aşteaptă ceva, nu se ştie ce, ţinîndu-şi capul drept, mîinile pe genunchi. Desface şalul care ţine strînse buclele tinerei femei; ea scutură din cap, cum face un cîine cînd i se scoate zgarda.

— V-aş scoate şi legătura de la ochi — spune John.

— Compresele sînt curate, mi le-au schimbat azi-dimi- neaţă, înainte de a ieşi din spital. Operaţia asta se face într-o cameră întunecoasă, cum sînt cele unde se developează fotografiile.

— Ce culoare au ochii dumitale, Dorothy ? — întreabă Mysha.

Ea rîde :

— Dumneata ce crezi ?

Mysha tace ; Dorothy vorbeşte din nou :

— Ghiciţi fiecare dintre voi ! Dumneata şi John. Treceţi ceea ce credeţi pe o bucăţică de hîrtie, lăsaţi-o într-un plic închis.

— Sînt albaştri, spune Ashton Mysha.

— Sînt negri, spune John Gheena.

Dorothy insistă :

— Puneţi toate astea într-un plic sau într-o cutie, învingătorului îi voi acorda o recompensă.

Ashton Mysha adună în palmă alune şi migdale sărate, le apropie de buzele tinerei femei. Cu gingăşie, Dorothy linge şi apoi prinde în gură delicatesele. Mysha nu-şi aduce aminte să i se fi întîmplat vreodată să corcolească o pasageră oarbă, nici ca o femeie să-i mănînce din mînă ; întîmplător, Dorothy atinge o clipă cu vîrful limbii pielea lui Ashton Mysha care se simte invadat de un imens sim- ţămînt de mîndrie ; şi spune :

— In ziua cînd ţi se va scoate legătura de pe ochi, eu voi fi pe undeva pe la Santiago de Chile, la mare depărtare de aici. John Gheena va cîştiga partida.

— Ochii ei au culoarea pe care o vrem noi, murmură John Gheena, în timp ce aşază pe grătar nişte peşti mari.

— Şi dacă n-aş mai avea ochi deloc ? Dacă n-aş mai avea în locul lor nimic, decît nişte orbite goale ?

Lui John Gheena nu i-a trecut prin gînd că Dorothy nu va fi în stare să-şi pregătească singură peştele pe care i-1 dă, să-i scoată oasele, de pildă, şi să le pună deoparte. Ashton Mysha n-a spus nimic, s-a aplecat însă deasupra farfuriei ei : cu vîrful cuţitului, face o incizie în crusta care trosneşte ; desface şi scoate fileurile, le îmbibă cu sos.

— Grăbiţi-vă — spune indianul — e bun cît e cald !

In loc să bage de seamă cîtă osteneală şi-a dat John
Gheena să prepare pentru ea un fel de mîncare atît de rar şi de gustos, Dorothy îi tot mulţumeşte lui Ashton Mysha pentru atenţiile lui.

— Pe drum, îmi descria peisajul. Şi nu se mulţumea cu vreun *marea e verde, cerul e albastru,* nu, ci căuta comparaţii : *marea e verde precum asta, cerul e albastru precum aialaltă.* E poate mai puţin epuizant să trăieşti alături de o femeie care nu mai poate merge decît alături de una care nu mai poate vedea.

Ofiţerul surîde. Cu abilitate, schimbă subiectul, priveşte atent la şeien :

— îmi vei permite să-ţi spun John, nu-i aşa, John, pur şi simplu ? Ei bine, John, cred că dumneata — şi dumneata — iubeşti marea.

Are în vedere machetele de nave, cromolitografiile de pe pereţi, peştii-lună (cu un bec electric în locul inimii). Adaugă :

— Mai mult decît mine poate...

— In alt fel.

Mysha apreciază :

— Pe dumneata te face să visezi, pe mine — să trăiesc.

Indianul nu răspunde. Astăzi oceanul nu-1 interesează ;
astăzi primeşte în casa lui o femeie tulburătoare — cu bucle grele care cad pe gulerul şi pe umerii bluzei ei albe ; ar prefera, aşadar, să se vorbească despre noapte.

Ashton Mysha toarnă vin în pahare :

— John, va fi nevoie să o ţii de vorbă pe Dorothy. Chiar de-ar fi să nu spui nimic. Evident, nu-ţi stă în obişnuinţă. Nici mie. Pe pasarela unui vapor, te simţi mai curînd singur. La fel, bănuiesc, şi cînd stai atîrnat de un zgîrie-nori ?

Cum şeienul continuă să tacă, Mysha se întoarce către Dorothy :

— N-ai avut noroc, draga mea. Dumitale ţi-ar fi trebuit vreo doi reprezentanţi comerciali de la General Motors : ăia au deprinderea contactelor umane, nu-ţi lasă nici o clipă de răgaz.

— Nu-mi displace nici liniştea, spune ea.

— Prin locurile astea e foarte puţină linişte, izbucneşte John. Dimpotrivă, asta e ţara tărăboiului : nu mai departe decît săptămîna trecută, o clădire frumoasă s-a prăbuşit, chiar aici, în spatele casei mele.

Ashton Mysha îşi aminteşte :

— Au dat un reportaj despre asta, la televiziune. Un nebun înveşmîntat tot în piele *(tipul ăsta vorbeşte de An- derson,* se gîndeşte indianul, *şi nu ştie că Anderson e foarte aproape de adevăr)* zice că

New York-ul o să-şi frîngă gîtul, curînd-curînd ; da, ăştia sînt termenii pe care i-a folosit : o să-şi frîngă gîtul.

— O să-şi frîngă gîtul, repetă încetişor John Gheena.

— E o poveste ciudată lepra pietrelor asta.

— Chestia cu boala nu-i adevărată. E prea la vedere.

Şeienul îşi caută cuvintele, adaugă :

— Lucrurile vin dinăuntru.

— Dinăuntrul pietrelor, spune Mysha.

John clatină din cap :

— Asta se întîmplă înăuntrul caselor.

Se ridică. Cum să tălmăcească el lucrurile acelea nelămurite, pe care, cînd se lasă seara, le întrezăreşte prin geamurile murdare : retragerile, dezertările, şarpele acela mare, fugar, de pe cornişa zgîrie-nori-ului S-226 ? Şarpele n-a mai fost recuperat : un building luxos cu un piton în pîntece (şi despre asta nu ştiu decît vreo cîţiva zeci de inşi, vreo cîţiva zeci de bieţi oameni din cei cincisprezece milioane de locuitori). Raportul poliţiei o fi ajuns măcar pe biroul lui Baumstein, primarul oraşului ? De la un despărţămînt administrativ la altul, dosarele se pierd : în ianuarie, nişte terorişti au furat un camion ce transporta documente de arhivă ; a fost găsit, în cele din urmă, doar automobilul, în cartierul Queens, lîngă cimitirul Ridge- wood ; documentele fuseseră arse, era printre ele şi un memoriu asupra organizaţiei ce le înlesneşte muncitorilor mexicani să treacă graniţa, în mod clandestin, noaptea,* cu avionul.

— New York-ul este invincibil, spune Mysha.

Prima lui întîlnire cu oraşul a avut loc prin 1947, ori poate prin 1948 (cu aproximaţie de un an, nu mai ştie precis). Nava cargou începuse să-şi reducă viteza de pe la ora două noaptea. La ora cinci, plutea cu motoarele oprite, în tăcere. Atlanticul era acoperit de valuri mărunte.

Ashton Mysha venea din nişte oraşe greu lovite : Amsterdam, Bruxelles, Brest, Londra. Acolo, pe străzile mici, mirosea a ciment, a ulei — de macara şi de buldozer — încins. Femeile purtau voalete, pentru a-şi feri faţa de praful de ipsos. Europa făcea camping în barăci de scîn- duri. Totul părea provizoriu şi foarte fragil : cei care supravieţuiseră lagărelor cîştigau în greutate, dar păstrau tăcere ; cei daţi dispăruţi se întorceau, unul cîte unul, de preferinţă în zilele de duminică, în dimineţile sărbătorilor în care se trăgeau clopotele, erau îmbrăcaţi cu haine prea mari, nu răspundeau la întrebări. Continua să duhnească a frică, cu toate că era pace. La marginea oraşelor aflate în reconstrucţie, piereau în flăcări mahalalele construite din lemn.

La ora cinci şi zece minute, la bordul lui *Foggy Fox,* claxonul răsună ca pentru o alarmă : la orizont, drept înainte, coasta americană despica pîcla ; se distingea din ce în ce mai clar, asemeni imaginilor de pe plăcile fotografice cufundate în baia de revelator.

Pe pasarela neacoperită, oamenii se îmbulzeau. Boy-ul ceilonez nu contenea să tot umple ceşti mari de cafea fierbinte. Pînă şi mecanicii se urcaseră pe punte ; vorbeau cu glas tare, cu glas teatral, întrebuinţînd cuvinte scurte, anume pentru a birui vuietul gîfîit al maşinii. Mulţi dintre ei erau cehi, unguri, ori polonezi, ca Mysha : existau trei de Csillag, patru Kaminski. Unii participaseră la convoaiele de transport peste Atlantic, le povesteau camarazilor lor despre New York, despre New York-ul lor ; îşi aminteau de un oraş vertical, plin de lumini, în care prostituatele de culoare refuzau să fie sărutate pe gură, şi oamenii din serviciul de ordine al U. S. Navy aveau mînă grea, şi vinul destinat militarilor aflaţi în escală era prea dulce şi acidulat.

Puţin cite puţin, apărură şi cîteva detalii : firma de neon a unui hotel, violetă şi agitată, suprastructurile altor clădiri ; şi, într-un bazin, mai la o parte, o haită de submarine germane moarte,

cărora li se mai decupau la ora aceea turelele, cu ajutorul aparatelor de tăiat cu flacără.

Răsări soarele, răsfrîngîndu-se în ferestrele acelea îndepărtate. Prin contrast, apa deveni mai întunecată. In clipa aceea, interminabile dîre de păcură se destrămau în faţa etravei lui *Foggy Fox.* Ambalaje sparte, foi de jurnal, bucăţi de pansament se văzură plutind pe marea unsuroasă.

Oamenii din echipaj stăteau cu toţii tăcuţi.

— Un port ca toate celelalte, spuse comandantul.

Dar nu credea un cuvînt din ce zicea. *Foggy Fox* trecu de-a lungul unor platforme de debarcare cu pilonii năclăiţi de spumă marină ; o luă pe urma unei ambarcaţiuni de deservire portuară — ciudat de albă, plutind aşezată pe pupa — care îl conduse spre locul de ancorare.

Era atunci ora unsprezece dimineaţa. Manhattan-ul ţinea nava în umbra lui. Puţin mai tîrziu, cînd un alt vas intră în port, un grup de femei invadă cheiurile. Purtau mănuşi de culoare deschisă, lungi pînă la coate. Alergau, sărind peste şinele de cale ferată din port ; docherii rîdeau împreună cu ele.

Ashton Mysha supraveghe manevrele de descărcare. La apusul soarelui, prezentă comandantului raportul şi îi spuse că el va coborî pe uscat şi că e posibil să nu se întoarcă în noaptea aceea.

Ashton Mysha nu dispunea de prea mulţi bani. Dar era hotărît să cheltuiască, fără a chibzui prea mult, puţinul pe care-1 avea ; era şi aceasta, pentru el, un fel de a-şi aduce omagiul marelui oraş rămas teafăr. Luă un taxi şi spuse şoferului să meargă de-a lungul lui Wallabout Bay ; pe drum, prin geamul deschis, observă cu atenţie activitatea de pe şantierele navale care se întindeau între Manhattan şi Williamsburg. Bridge. Apoi automobilul se afundă în cartierul Brooklyn, o luă către sud, direcţie în care toate drumurile duc spre mare, se opri în faţa parcului de distracţii din Coney Island.

Clocotul sărbătoresc îl izbi pe Ashton Mysha de-a dreptul în faţă, asemeni unui lucru solid, amintindu-i de undele de şoc invizibile ale bombelor de mare calibru.

Ashton coborî din taxi, rămase o clipă nemişcat pentru a contempla şiroirea rapidă, orbitoare a tuturor acelor lumini care, lunecînd apoi mai departe, înroşeau nisipul de pe plajă. Orchestre de saxofonişti interpretau marşuri militare, charlestonuri, tangouri ; sub picioarele ofiţerului trotuarul vibra ; dealtfel, ici şi colo, în dreptul unor umflături, căptuşeala de asfalt chiar plesnise.

Ashton Mysha cumpără bilete de intrare pentru toate standurile, pentru toate rarităţile, pentru toate manejurile ; ie băgă în buzunar cu voluptatea unui jucător care tocmai şi-a primit partea de fise sidefate de la banca unui cazinou. Rîdea ca un copil, în timp ce gonea printre pilonii zguduiţi de mersul nebun al cărucioarelor de pe tobogane. Vînzătorii ambulanţi constituiră un fel de cortegiu triumfal deschizînd calea acestui om care, mul- ţumindu-le într-o limbă străină, se împovăra cu comorile lor derizorii. Muştarul de pe cremvurşti împroşca pe cămaşa albă a lui Ashton Mysha, degetele îi erau mînjite de acadele, în jurul gîtului îi atîrnau şiraguri de flori şi de scoici. Iar el rîdea mereu. Fu împodobit cu o pălărie de cow-boy, i se atîrnă la brîu centura unui revolver cu capse, fu încălţat cu nişte imenşi papuci de catifea galbenă bătută cu cioburi de sticlă. Bău o cantitate considerabilă de pahare de apă gazoasă şi de bere ; urină, fără să se ascundă, triumfător aproape, pe pereţii de carton ai castelului cu fantome.

Femeia îl abordă lîngă poligonul de tragere cu arcul, unde el tocmai cîştigase drept premiu o broască ţestoasă californiană. Broasca ţestoasă se numea Rachel, iar femeia îi spuse lui Mysha :

— Pe mine mă cheamă Bee !

Ceea ce înseamnă *albină*. Avea faţa triunghiulară, palidă, nasul subţire, buzele ţuguiate,

ca şi cum tot timpul ar fi avut intenţia să pronunţe litera O. Era blondă. Ashton îi dădu bani lui Bee, probabil tot ce-i mai rămăsese : ea nu-i ceruse nimic, însă Mysha voia să cumpere chiar şi ceea ce nu era de vînzare. Foarte probabil că Bee era o prostituată — nu refuză banii care i se întinseseră.

Ashton şi Bee escaladară turnurile cu senzaţii tari, luară loc pe scaunele electrice care provoacă o comoţie de doar cîţiva volţi ; Bee vru să mulgă o vacă de cupru, Ashton se aruncă cu paraşuta de pe un turn metalic. Mii de persoane se prinseră în joc, cu ei sau împotriva lor, după cum era regula, iar aceasta se schimba în faţa fiecărei estrade de bîlci. Toate acestea se petrecură într-o noapte caldă şi senină, în toiul verii indiene.

Bee avea un automobil Hudson cu pneuri albe. Il duse pe Ashton în apartamentul ei, cu vedere spre Sheepshead Bay. Dincolo de ferestrele deschise, vîntul mirosea a prăjeală şi a catran, vasele de pescuit scîrţîiau frecîndu-se unul de altul. Bee dori să prepare nişte cocteiluri (scotea sîmburii din măsline apucîndu-le pe acestea între dinţi.)

— Dacă beau prea mult, încep să bolesc, în privinţa asta, nu dau greş niciodată.

— încearcă, mai bine, să dai imediat toată porcăria afară, spuse Bee. După aia, ai să fii iar în formă.

Proptindu-se bine, îl fixă insistent din priviri pe ofiţerul ale cărui pleoape se lăsau mereu în jos, fără voia lui :

— Ce-ai căutat tu în Coney Island ?

El arătă înspre micul acvariu în care se agita broasca ţestoasă Rachel :

— Pe ea o căutam, ea va fi prietena mea.

— Le cunosc eu pe broaştele ţestoase, asta n-o să-ţi fie de nici un folos. Un marinar are nevoie de un papagal : pentru că papagalul vorbeşte !

— Papagalii altora, da, spuse Mysha. Cei pe care i-am avut eu n-au fost niciodată în stare decît să cîrîie.

— Şi eu mă pricep să cîrîi destul de bine, spuse Bee. Sînt nemaipomenit de sensibilă la mîngîieri.

Ashton se ridică în picioare : îl încerca o dorinţă de nestăpînit, aceea de a se afla, cît mai curînd, la bordul lui *Foggy Fox*, singur, în cabina lui, cu pereţii ei puţin cam umezi, pe care lipise, totuşi, încleindu-le, icoanele vieţii sale. Petrecerea de la Coney Island îi adusese exact ceea ce aşteptase de la ea : certitudinea că mai existau încă, într-o lume teafără, şi alte mijloace pentru a reuşi să-ţi uiţi gîndurile decît cele pe care ţi le oferă spaima, spaima adevărată ; cînd îşi aducea aminte de ultimele luni de război, avea senzaţia că, în pieptul lui, ceva greu îl apasă pe inimă : *şi dacă asta n-ar veni numai din închipuirea mea ? Se pare că aici, în America, există cardiologi buni, ar trebui poate*...

— Te fac eu îndată ca nou, spuse Bee.

Aici, însă, săvîrşea o greşeală : Ashton nici nu mai vroaia să audă de renovări. La Londra, la Rouen, *se ridică clădiri noi, mai mari, şi mai nervoase, şi mai zvelte, pe ruinele celor care s-au năruit, dar dacă mai există morţi, dacă mai există morţi sub moloz, acolo, în vechile teme- Iii ?* Nu, Mysha nu vrea să semene cu oraşele acelea începute din nou după război.

— Atunci, rămîi măcar să dormi aici ! — insistă Bee.

Primi, pentru că, beat ca un porc cum era, nu putea să
meargă, fără ca, la fiecare cîţiva paşi, să nu dea peste o mobilă, să nu se izbească de un perete ; tot insistînd, n-ar fi reuşit decît să spargă acvariul în care se afla broasca ţestoasă.

*

Şi, tot timpul cît *Foggy Fox* a rămas ancorat în portul New York, Mysha a locuit la Bee. Pleca de la ea dimineaţa, pentru a se urca la bordul cargoului, şi seara se ducea iarăşi la ea. Bee nu era doar o simplă prostituată, cum gîndise el ; presta o muncă obişnuită, pe cheiurile de la Sheepshead Bay ;

tranşa peştele, apoi îl împacheta în săculeţi transparenţi. Stătea multe minute sub duş, ca să-şi cureţe braţele de solzii încrustaţi în piele, să scape de mirosul de saramură.

Ashton şi Bee făcură şi dragoste. Dar Bee nu simţea practic nimic. De aceea, îi spuse lui Ashton să-şi facă plăcerea cînd şi cît va simţi el nevoia, fără să-i mai pese de ea. Cu toate acestea, pentru a-1 excita, Bee simula că se apropie de momentul juisării.

Se despărţiră, fără drame, într-o zi, la ora cinci dimineaţa. Şi unul şi altul păreau să aibă obişnuinţa rupturilor. Ploua. îşi făgăduiră să se revadă.

Aşezat pe o ladă, în partea din spate a lui *Foggy Fox,* Ashton Mysha duse cu el imaginea unei fete simple şi sănătoase. în memoria lui, amintirea oraşului şi aceea a lui Bee se făcură, curînd, una. Ceva mai tîrziu, îi scrise ; însă scrisorile îi fură returnate cu menţiunea : *Destinatarul necunoscut la adresa indicată.* Cu gîndul la Bee, cea albă şi pietroasă, cu gîndul la coapsele ei, la genunchii ei solizi spusese :

— New York-ul este invincibil.

Dorothy îl întreabă :

— Şi acum, Ashton, te vei duce s-o cauţi pe femeia aceasta ?

Fata face un calcul rapid, socotind pe degete ; adaugă :

— Are astăzi aproape şaizeci de ani.

— Nici eu nu sînt prea departe, spune Mysha.

John Gheena, spune că peştii nu mai sînt tranşaţi în Sheepshead Bay ; acum sînt preparaţi la bordul traule- relor şi tot acolo sînt puşi apoi la congelat.

Prînzul e pe sfîrşite (pe bărbia lui Dorothy Kayne se prelinge puţină cremă de ciocolată).

Şeienul rînduieşte, aşadar, pe terasă, trei şezlonguri, pleduri, reviste, un joc de dame, o sticlă de *tequila.* Dorothy suspină şi cade într-un somn adînc. Pentru prima oară în viaţa lui, John Gheena

rămîne aşa, fără să facă nimic, în plină zi : ceasuri de-a rîndul se uită cum vîntul răvăşeşte buclele tinerei femei.

Ashton Mysha îşi îndreaptă şezlongul cu faţa către sud. îşi aţinteşte privirea spre vîrfurile zgîrie-nori-lor ce se înalţă în depărtare, peste coama pădurilor.

S-a făcut seară, într-o clipă va veni şi noaptea. Ashton Mysha se ridică, pentru a-şi lua rămas bun :

— Gata, e momentul să plec. Să duc Volkswagen-ul la agenţia de închirieri, să-mi găsesc o cameră la vreun hotel. La vreun hotel confortabil, însă atît cît îmi permite punga.

John Gheena umblă de colo-colo pe terasa care scîrţîie sub paşii săi întocmai precum puntea unei corăbii. Regretă din ce în ce mai mult că Dorothy n-a venit singură, cu un taxi ; căci el ştie de pe-acum că nu-1 va mai lăsa pe Ashton Mysha să plece din baraca lui din Long Island, cel puţin în noaptea aceasta ; ultimul cuvînt îl vor avea legile ospitalităţii.

John nu spune nimic, ridică chepengul, coboară în casă. Aşterne de culcare pe divan. Ashton Mysha vine în urma lui, se opreşte rămîne nemişcat, urmărind gesturile indianului care introduce un sul de căpătîi într-o husă, întinde un sac de dormit din puf. Şi Mysha păstrează, şi el, tăcere.IN BUCĂTĂRIE, LA CĂLDURĂ, ÎNTINS PE UN PAT de campanie pe care l-a aşezat lîngă plită, John Gheena nu doarme. Afară, odată cu căderea nopţii, vîntul s-a înteţit. Mîine, din florile trandafirii din livadă nu va mai rămîne nimic ; ceea ce nu însemnează poate, mare lucru, de vreme ce Dorothy Kayne tot nu are cum să le vadă iar Suzan şi Eileen Cadett au plecat să-şi caute adăpost într-un hotel din Manhattan. Desigur, mai este şi Mama Page- ewack : dar bătrîna indiană, ca şi John, nu arată vreun interes pentru flori ; ea are, mai curînd, o preferinţă pentru muşchi, frunze şi rădăcini, care pot ucide ori tămădui, după felul fierturii pe care o faci din ele.

In camera ei de la etajul întîi, Dorothy a mers, încoace şi încolo, o bună bucată de vreme ; se pare că a făcut de mai multe ori ocolul odăii ; John a înţeles că lua cunoştinţă de spaţiul ce-i fusese atribuit, că încerca să localizeze toate obstacolele care se aflau într-însul.

Profitînd de faptul că rafalele au izbucnit din nou, şeienul se scoală din pat. Intră în salon, se opreşte o clipă în faţa divanului pe care doarme Ashton Mysha. Apoi urcă scara. Regăseşte, instinctiv, mersul uşor, cu paşi înăbuşiţi, caracteristic rasei sale : genunchii rămîn supli,

detaşaţi parcă de restul trupului, o scurtă palpare cu vîrful degetelor, apoi laba piciorului se aşază moale, pe toată întinderea ei. John e poate singurul om care ştie cum să urce scara aceasta de lemn fără ca o treaptă măcar să se audă scîrţîind.

Dorothy Kayne a închis ferestrele la camera ei, a tras chiar şi obloanele. întinsă de-a latul patului, cu trupul pe jumătate acoperit de superbele cearşafuri, doarme ca o pisică ; o mînă, pe care o ţine îndoită, îi apără nasul şi gura.

Neştiind unde să-şi pună hainele, le-a aşezat pe podea, unde formează un mic vraf ordonat. John Gheena se apropie de ele, se apleacă, le ia în mînă, le desface una cîte una ; dar nu se atinge nici de slip, nici de sutien, se mulţumeşte să se joace cu bluza albă care miroase încă a săpun ; palpează apoi fusta între degete : e croită dintr-o stofă uşoară, o ţesătură anume făcută pentru a fi purtată pe timp de vară şi de arşiţă. Nu i-a fost oare frig astăzi, cînd stătea pe terasă ? Dacă Dorothy Kayne nu a luat cu ea nimic altceva, John se va duce el pînă la universitate şi va lua de acolo rochii mai călduroase, pulovere ; iar dacă Dorothy nu va voi să-i încredinţeze cheia de la camera ei, indianul o să-i cumpere o îmbrăcăminte provizorie, dar confortabilă — care s-ar putea să fie şi urîtă, un bărbat nu se pricepe deloc la lucruri dintr-astea : în orice caz, Dorothy nu va avea cum să-şi dea seama, pentru că John va da foc veşmintelor înainte ca ea să-şi recapete vederea.

Pe noptieră, şeienul pusese un pahar cu apă. Acum paharul e aproape gol; dar pe buza lui s-a imprimat o amprentă de ruj ; John Gheena apucă paharul şi bea apa care a mai rămas pe fund, o bea încet, savurîrid-o, fără să-şi ia privirile de pe chipul şi de pe trupul femeii.

A doua zi dimineaţa, căldura aceea umedă a revenit. In timpul nopţii, vîntul a virat către sud-sud-est, apoi s-a potolit ; către ora cinci, purtat de cele din urmă rafale, fumul New York-ului s-a

abătut asupra sectoarelor cu caracter rezidenţial din Long Island ; cenuşa scăpată din staţiile de incinerare a gunoaielor s-a aşezat pe peluze ; John Gheena pune la încălzit cafeaua rămasă din ajun ; Dorothy spune că a dormit destul de bine ; parcă a avut însă, uneori, senzaţia tulbure că cineva a intrat în cameră. Ashton Mysha întreabă :

— John, s-ar putea să existe pe-aici vreo fantomă ? La urma urmei, baraca e atît de veche...

Izbucneşte în rîs şi adaugă :

— Oricine poate să aibă astăzi o piscină, nu-i aşa ? Insă cine se poate lăuda că are o fantomă ? In Anglia, nălucile fac să crească valoarea unei case mai mult decît
un teren de tenis sau o instalaţie de încălzire cu energie solară...

Indianul îşi pune mîna pe aceea a lui Dorothy :

— Eu eram în camera dumitale. Voiam să fiu sigur că nu duci lipsă de nimic.

Dorothy are o tresărire, îşi retrage degetele : fusese, parcă, de la sine înţeles că John Gheena n-o să-i arate milă. Spune, tăios :

— Obişnuiesc să dorm singură ; ba chiar îmi şi încui uşa cu cheia ; însă în casa dumitale, nu există chei ; dacă ţii să rămîn aici, te rog să mă laşi în pace !

John nu răspunde. Se duce pînă la uşa cu geam, o deschide. Se tot întreba cum s-o anunţe pe Dorothy că astăzi va trebui s-o lase singură ; supărarea bruscă a fetei îi uşurează sarcina. Murmură :

— Trebuie să mă duc la lucru. Mîine, însă, trec pe la doctor să-mi dea o hîrtie. Şi atunci am să pot rămîne pe lîngă dumneata.

— N-am nevoie de nimeni, spune Dorothy.

Şi minte. Asta se vede din felul cum s-a ridicat, din- tr-o dată, dîndu-şi buclele pe spate. Şi mai spune :

— Bine, lasă-mi numai o bucată de şuncă, sau nişte ouă tari. Undeva mai la îndemînă — pe o mobilă, de pildă —, unde să-mi fie cu putinţă să le

găsesc.

Şi, într-un fel ciudat, îşi întoarce faţa înspre un colţ al încăperii, unde nu se află nimeni.

Ashton Mysha îşi aprinde o ţigară ; spune, cu tonul cel mai neutru de care e în stare :

— Ascultă-mă John, pe mine nu mă aşteaptă nimeni după exact douăzeci şi patru de ore de la plecare. Dacă nu vezi în asta vreun inconvenient, aş putea pleca abia diseară, cînd ai să te întorci dumneata. Ai cumva vreun joc de puzzle ? Eu voi îmbina piesele, Dorothy le va sorta după forma pe care o au — le va recunoaşte după pipăit.

Indianul a şi trecut pragul. Un camion suie din nou aleea străjuită de platani, are bena încărcată-vîrf cu moloz : e aproape tot ce-a mai rămas din vila senatorului Cadett. Lui John nu i-ar fi trecut niciodată prin cap că o casă poate muri atît de repede ; cei din familia Cadett nu s-or fi priceput, poate, să citească semnele prevestitoare,
în fisurile din ziduri ; ori poate existau prea multe tapete, prea multe zugrăveli, prea multe tablouri atîrnate pe pereţi ?

Ajungînd în dreptul maşinii sale, şeienul se uită, înapoi. Din pricina soarelui şi a sării, casa de lemn e albă.

Cînd se prezintă la sediul lui *Milous Enterprise*, cele două secretare particulare ale şefului îl anunţă că, de patruzeci şi opt de ore, Edmond K. Milous a dispărut. Au venit, drept urmare, oamenii legii să sigileze uşile ; s-au arătat politicoşi, au ascultat cu răbdare întrebările pe care le puneau secretarele şi dispecerul Formann — însă n-au vrut să le dea nici cea mai mică lămurire. Accesul în încăperile destinate lucrului fiind interzis, astăzi e a doua zi de cînd Sally şi Donna îşi petrec vremea în hol, citind povestiri în foileton şi întrecîndu-se în concursuri de împletit. Ieri şi alaltăieri, mai era încă de trăit ; azi, pe căldura asta, andrelele se năclăiesc şi lîna se încreţeşte.

Singură Peggy trebuie să ştie pe unde se ascunde Milous şi de ce a fugit. Dar Peggy nu e, nici ea, de găsit.

în spatele uşilor încuiate, telefoanele nu încetează să sune ; se pare că serviciile fiscale au pus cele trei linii telefonice sub supraveghere — măsură inutilă, gîndeşte John, de vreme ce nimeni nu ridică receptorul.

Sally şi Donna sînt, amîndouă, convinse că Milous Enterprise e pe dric, au şi informat, dealtfel, sindicatul în acest sens ; pînă va binevoi cineva să ia vreo măsură, ele înghit sandvişuri cu crudităţi şi beau sifon. Cîţiva indieni vin să afle ce mai e nou, se aşază pentru cîteva clipe pe dalele de marmură, apoi pleacă bălăbănindu-şi braţele şi mijindu-şi ochii, orbiţi de lumina de-afară. John Gheena îi cunoaşte pe toţi aceşti oameni, li se adresează cu numele lor tribal — cînd au vreunul; însă pînă în prezent raporturile lor n-au depăşit stadiul salutului fratern, al strîn- gerii de mînă care nu te obligă cu nimic : or fi făcînd ei aceeaşi muncă, fiecare şi-o face însă la locul lui.

O muncă pentru care mulţi şi-au pierdut interesul de cînd mexicanii şi portoricanii au început să intre în echipele de spălători : de atunci, indienii ştiu că ei nu sînt singurii care pot duce la bun sfîrşit această treabă pe care o credeau mai presus de puterile celorlalţi oameni. Unii dintre ei se pregătesc să plece din Statele Unite, în emiratele din Golful Persic, şi în Iran, unde indienii, insensibili la vertij, vor juca din nou un rol de prim rang, pe eşafodajele gigantice transformate de musoni în tot atîtea capcane mortale.

Faptul că Milous Enterprise şi-ar putea închide porţile e privit de aceştia cu seninătate ; sînt doar puţin descumpăniţi, gîndindu-se la demersurile ce trebuiesc făcute, la vaccinările pe care le vor avea de suportat, la formularele ce vor trebui completate. Cînd John le vorbeşte, ei îl ascultă în tăcere ; cînd John tace din nou, ei clatină din cap şi se duc.

Pe măsură ce orele trec, începe a se afla o parte din adevăr.

Mai întîi, devine clar că Peggy se culca cu Milous. Există martori care i-au văzut rostogolindu-

se — goi, îmbrăţişaţi şi ridicoli — pe covoarele pufoase de lînă din camera 867, după orele de program.

Una din femeile de serviciu, o negresă pe nume Cons- tance-Marie, declară că *mirosea a sudoare, acolo, în* smîr- *cul acela plin de noroi, şi a pişoarcă, chiar că-ţi venea să verşi, că Iisus nu i-a făcut el pe bărbat şi pe femeie ca să se tăvălească astfel în mocirlă, precum patronul şi asistenta lui — zi-i, mai bine, tîrfa lui !*

Urmează o anchetă-fulger printre salariaţii agenţiei de voiaj, situată chiar în colţul bulevardului : se pare că Edmond şi Peggy continuă acum cu porcăriile lor undeva pe la periferia oraşului Denver, Colorado. Se pune pe seama lui Milous intenţia de a se recicla, trecînd, sub un nume de împrumut, în branşa sporturilor de iarnă : el va da cu chirie schiuri, săniuţe şi patine, în vreme ce Peggy va fi ziua instructor sportiv, iar seara *call-girl*[6].

Soarele se află la zenit. Asfaltul s-a înmuiat. Camioanele şi autoturismele grele patinează pe gudron lichid. John ştie din experienţă că, atunci cînd New York-ul se topeşte în felul ăsta, creşte numărul accidentelor şi asasinatelor

6 Prostituată care-şi fixează întîlnirile prin telefon (engl.).

.Pe la mijlocul după-amiezii, Formann trece la mărturisiri, deşi nimeni nu se aştepta la atît de mult din partea lui. Cu glas sugrumat, dispecerul destăinuie că situaţia financiară a întreprinderii era pur şi simplu lamentabilă :

— Nu se punea însă numai problema dacă gestiunea era bună sau rea. Contabilul Griggs a făcut tot ce-i stătea în putinţă... da, bietul Griggs l-a pus pe şef în gardă, însă era prea tîrziu. In fiecare zi, pierdeam alţi clienţi.

— Dar ce intră în cauză ? — întreabă Sally. Calitatea prestaţiilor ? Tarifele ? Termenele întîrziate ?

— Clienţii înşişi, spune Formann.

Şi se întoarce către şeien :

— Mint eu cumva, John Gheena ? Instituţiile se mută din zgîrie-nori, una după alta : o casă veche, în stil colonial, costă, în Hamptons, mult mai puţin, la urma urmei ! Şi, ca sediu al unei societăţi, impune.

— Chiar aşa ! — exclamă indianul. Mi s-a întîmplat să spăl geamuri şi în spatele lor să nu se afle nimeni, nimeni care să arunce o privire.

Formann triumfă :

— Ce vă spuneam ? Se înţelege, şi eu am tras semnalul de alarmă. însă Milous se făcea că nu aude. Să-i fi stat gîndul, încă de pe atunci, doar la picioarele lui Peggy ? Ori poate că plănuia să fugă încă de multă vreme ? Ah, şi cu asta nu s-a sfîrşit, or să mai fie şi alţi, Milous, şi alte dezertări !

Ora cincisprezece. Griggs îşi face intrarea, o intrare remarcată. Se învîrte prin hol, se loveşte de scaune, ţopăie, e asemeni unei păsăruici care a pătruns din greşeală într-o cameră şi nu mai ştie cum să scape din ea.

— E îngrozitor, spune el, poliţia a venit la mine acasă şi mi-a luat toate registrele cu scripte contabile.

Se mai calmează, întreabă :

— Sufăr de diabet, pe diabetici îi bagă la

puşcărie ?

— N-ai nimic să-ţi reproşezi, Griggs, spune Formann.

— Tu şi cu mine ştim foarte bine lucrul ăsta. Dar ceilalţi ?

Ceva mai tîrziu, Griggs pleacă. Ţi-1 poţi închipui în- dreptîndu-se către vreun cinematograf, cumpărîndu-şi un bilet, o pungă de *pop-corn* [7]. îşi face apariţia acum un responsabil sindical, declarînd că vrea să stea de vorbă, în particular, cu Sally şi cu Donna. Toţi trei sfîrşesc prin a-şi găsi un loc retras, în spatele cortinei pe care o alcătuiesc nişte plante decorative. Omul de la sindicat (care nu încetează să se tot scuze că a mîncat o pizza cu ceapă, şi vorbeşte acoperindu-şi gura cu mîna) propune deschiderea unei acţiuni judiciare împotriva lui Edmond K. Milous :

— Cheltuielile vor fi destul de mari. Dar tocmai de asta şi există sindicatul, ca să ţină el piept, să se bată în locul vostru.

— Drăguţ ! — exclamă Sally.

— Pînă una-alta, aţi putea lucra pentru noi ?

însă Donna, pentru care căldura umană şi entuziasmul nu înseamnă nimic, răspunde că nu ţine neapărat să bată în dublu exemplar liste de membri pline de nume imposibile, şi scrisori de avizare către cotizanţii rămaşi în restanţă, şi textele unor manifeste. Bărbatul îi zîmbeşte :

— Şi la Milous era cu mult mai interesant ?

— Nu ştiu — spune Donna, cu glas scăzut.

Se gîndeşte la biroul ei încăpător, însorit de dimineaţa pînă seara, la momentele în care nu avea de lucru, la automatele distribuitoare de dulciuri cărora le deprinsese tainele şi pe care le făcea să dea afară batoane de cioQolată fără să introducă măcar un cent în fanta respectivă.

John Gheena s-a apropiat de grupul lor. Acum, dă la o parte, fără zgomot, frunzele verzi de forma asului de pică. îl priveşte pe sindicalist :

7 Floricele (engl.).

— Aş avea şi eu nevoie de o consultaţie.

— Ar fi poate mai nimerit să vă adresaţi celor de la Problemele indiene, nu ?

— Nu, spune John. Cei de acolo se arată foarte capabili cînd e vorba să urmeze o acţiune începută ; numai că niciodată n-au fost în stare să facă primul pas.

Omul ezită. Se întoarce spre Sally şi Donna, care aprobă cu o uşoară înclinare din cap.

— Vorbeşte, John, spune Sally. Şi nu-ţi face griji : totul e gratuit.

Şeienul îşi încrucişează braţele. Ceea ce vrea să însemne că are de spus ceva important şi că-şi va cîntări fiecare cuvînt :

— Nouăsprezece angajaţi ai acestei întreprinderi, nouă- sprezezece din treizeci şi cinci, mă vor urma. Indieni, numai indieni, înţelegeţi ? O să facem o manifestaţie, mîine, la prînz. Chiar dacă plouă, domnule, tot o vom face. De pancarte, de lozinci mă ocup eu, în noaptea asta. Am la mine acasă, lemn, pînză, vopsea. Dar, ca să demonstrezi pe Centre Street, pînă la Foley Square, îţi trebuie o autorizaţie, nu-i aşa ?

Omul de la sindicat face mari eforturi ca să nu izbucnească în rîs :

— Nouăsprezece inşi, nouăsprezece bieţi inşi în Foley Square ? Asta nu e lucru serios !

în ultima lor ediţie de seară, la rubrica *Events Today,* ziarele anunţă că autorităţile municipale ale oraşului New York au autorizat, pentru a doua zi la ora prînzului, o demonstraţie a salariaţilor de rasă indiană de la Milous Enterprise. Manifestanţii se vor dispersa în faţa celor zece coloane ale lui *New York County Court House.*

— înainte de a se înscrie pe autostrada ce duce către Long Island, John Gheena se opreşte să cumpere nişte stridii. Nădăjduieşte că lui Dorothy Kayne îi plac stridiile.JOHN GHEENA, SPUNE CU GLAS SCĂZUT DO- rothy. să nu faci o criză de furie,

te rog ! Sînt de acord, e tîrziu, te-ai întors obosit, ai adus stridii, sînt bune stridiile, şi eu nici măcar nu m-am gîndit să-ţi mulţumesc, iar acum îţi împoi capul şi cu micile mele necazuri. *Fata umblă de colo pînâ colo pe terasa de lemn gudronat, se opreşte atunci cînd se loveşte de balustradă, face o întoarcere împrejur şi pleacă din nou în sensul celălalt. Întocmai ca o jucărie automată. E desculţă. Jos, se aude cum cuţitul lui Ashton Mysha curăţă cochiliile, răzuieşte de pe ele crusta de alge şi de nămol. O înjurătură :* tăişul a *alunecat i-a crestat degetul.* John Gheena, e bine aici, la dumneata ! în copilărie am locuit într-o casă care aducea puţin cu asta, era făcută din scînduri, se afla undeva în apropierea unei mine. La fel şi Ashton. Ashton ar fi trebuit să plece în seara asta, nu-i aşa ? Aşa era prevăzut, şi aşa se şi cuvenea. Cu mine e altceva, eu sînt invitata dumitale. Pe cînd el, el este în plus. Numai că, vezi, grozav i-ar plăcea să mai rămînă aici ! Nu mult, un piculeţ doar. Mi-ar face şi mie plăcere, John Gheena. Vezi, sînt sinceră. Aş vrea să rămînă pentru că ştie cum trebuie să se ocupe de mine : stă cu mine tot timpul, îmi dă să beau, îmi citeşte cu glas tare. Azi după-amiază, m-a mîngîiat. Ah, dumneata mormăi, întocmai ca o fiară rănită ! Dar nu eşti o fiară, şi nu te doare nimic. Şi copiii, pînă şi ei se pipăie, John. Dealtfel, vina era a mea ; era foarte cald, mi-am ridicat fusta ; la New York trebuie să fie ceva ca într-o etuvă, nu ? John, nu uita că eu sînt oarbă. Ashton s-a apropiat de mine şi, dintr-odată, am simţit mîna lui pe genunchiul meu. Asta e tot, şi n-a durat prea mult. N-am făcut nici o mişcare, nu m-am opus. Nu fi nedrept, adu-ţi aminte de spital, de spălătorie. Insă ai fi în drept să te gîndeşti că la dumneata aici, John, nu-i hotel ; în nici un caz un hotel care dă camere cu ora. Acum, dumitale îţi revine să decizi : doreşti ca Ashton şi cu mine să plecăm imediat* amîndoi ?

Indianul nu spune nimic. în lumina intermitentă a farului-baliză, se uită la legătura

de lînă albă de pe ochii ei ; face o evaluare a şanselor pe care le are Ashton Mysha : sînt mari. Poate chiar în noaptea asta polonezul se va strecura în camera ei ; şi dacă nu în noaptea asta, atunci foarte curînd. Cînd Dorothy va fi devenit amanta lui Ashton, perechea îşi va lua zborul ; îşi vor schimba Volgswagen-ul cu o maşină mai puternică, şi o vor întinde undeva, în direcţia vest, de ce nu chiar la Denver, unde, se zice, Milous şi Peggy îşi oferă momente plăcute degustînd, pe vîrful limbii, fulgii ultimelor ninsori de primăvară ? Şeienul spera că, într-o dimineaţă, Dorothy va deschide ochii aici, pe terasă, şi că el va fi primul bărbat asupra căruia îşi va aţinti ea noua sa privire.

— Eşti tot aici, John Gheena ?

Se îndreaptă spre el, cu braţele întinse, îi atinge obrazul. Şi îşi retrage, repede de tot, degetele, pe care le şterge acum de rochie. El spune :

— Nu e nimic, miss Kayne. Doar, nişte stropi de apă aduşi de vînt.

După cină, Ashton Mysha a pus pe masă cîţiva dolari : tot ce i-a mai rămas din suma transmisă de agentul consular, pentru a-şi acoperi primele cheltuieli la ieşirea din spital :

— Am să mai cîştig şi alţii, John. în America nici nu e greu. Am să ţi-i dau dumitale, pe măsură ce-i voi avea.

Lîngă fereastra deschisă, care dă spre mare, Dorothy se leagănă într-un fotoliu-balansoar. Vrînd să dea o mînă de ajutor la vase, a spart două pahare. Avionul Boeing care face cursa de la Vancouver coboară, mai-mai să atingă valurile.

— în ce priveşte slujba dumitale, mai spune Mysha, situaţia e într-adevăr proastă. Ce ai de gînd să faci ?

Indianul arată spre pancartele pe care tocmai le pictează. Ashton schiţează un surîs :

— E o chestiune de onoare, nu-i aşa ? Şi noi,

acum cîteva luni, am făcut o manifestaţie : voiam ca escalele să fie mai lungi, de cel puţin douăzeci şi patru de ore. Do-
cherii au fost şi ei de partea noastră ; era impresionant. Insă singurul lucru care a dat rezultat a fost greva. Tone întregi de portocale şi de banane au putrezit în cale şi în depozite : o rezervă inepuizabilă de proiectile pentru a întîmpina asalturile poliţiei.

John Gheena nu răspunde : el n-ar avea să arunce decît buretele ; ca la meciurile de box — pentru a cere îndurare. E mai bine să nu se gîndească la grevă : cînd eşti şomer, cum procedezi ca să arăţi că încetezi lucrul ?

— Cine va mai curăţa acum zgîrie-norii ?

— Ceilalţi. Oricum, zgîrie-norii sînt spălaţi din ce în ce mai rar, spune John.

Şi adaugă :

— Plec, nu mă aşteptaţi.

Aşezat la volan, cu motorul funcţionînd la ralantiu, indianul stă la pîndă. Aude rîsul lui Dorothy. Apoi, muzică — un vals. în casă toate luminile se sting : e întuneric, acum în aceeaşi măsură pentru Ashton Mysha ca şi pentru Dorothy Kayne.

Două ore şi cincisprezece minute mai tîrziu, John Gheena intră în New York. Marile bulevarde periferice sînt pustii ; şeienul întîlneşte în drum numai ambulanţe şi lungi şiruri hurducate de maşini pentru stropitul străzilor, conduse de negri. Dar în apropiere de Broadwav, John e nevoit să încetinească : în strada 44 zac două cadavre, pe trotuar ; cel dintîi are braţele aşezate în cruce, gura deschisă, faţa de culoare vînătă, ca a unui înecat ; cel de-al doilea, cu capul pe genunchi, pare că doarme. Maşinile de intervenţie încurcă circulaţia, poliţiştii nu încetează să tot deseneze cu creta conturul corpurilor, să facă fotografii. Cînd se aude ţăcănitul flash-urilor unii oameni încearcă să ajungă în faţa obiectivului. E nevoie să fie daţi înapoi şi să

se ia totul de la capăt ; toate acestea fac să se piardă o groază de timp. Bazarurile libaneze şi siriene de pe strada 42 se află în stare de asediu ; e evident însă că ucigaşul a reuşit să se piardă
— în plină lumină — printre mulţimile de oameni care urcă şi coboară pe Seventh Avenue.

Indianul ridică geamurile de la maşină, deşi noaptea e caldă : nu va trece mult şi, din pricina enervării, vor avea loc schimburi de focuri, vor exista şi gloanţe rătăcite. Un geam de maşină nu-ţi asigură, bineînţeles, vreo protecţie ; numai că, în caz că mori, face zgomot ; şi, după aceea, experţilor în balistică le este mai uşor să determine traiectoria gloanţelor : în acest fel, se evită uneori erorile judiciare.

Puţin cîte puţin, îngrămădirea de vehicule se resoarbe. Pe măsură ce şi luminile de neon devin mai rare, rumoarea se potoleşte. Times Square se goleşte, trecătorii, din ce în ce mai grăbiţi, dispar într-o noajpte ireală, cu reflexe gălbui. Curînd, în stradă nu mai e nimeni. Solitar, un zgîrie-nori pal se ridică de-a curmezişul norilor.

Grand Army Piaza. Sediul organizaţiei Fiicele luptelor viitorului e cufundat în întuneric. John ştie însă că, de undeva, santinele ghemuite pe vine supraveghează casa scării. Pînă la etajul trei nu se întîmplă nimic. La cel de-al patrulea etaj, în colţul palierului, ţevile unor pistoale-mi- traliera se înalţă spre pieptul indianului care nu face nici un gest pentru a le îndepărta. I-a recunoscut pe pîndari : Sînt Dick, Nathan şi Osceolla. Nathan e cel dinţii care vorbeşte :

— N-are voie nimeni să meargă mai departe, John Gheena.

Osceolla schiţează un zîmbet :

— Mai ales că n-ai făcut o impresie prea bună la ultima întrunire, John !

— Asta-i regulamentul, adaugă Dick. După ora zece seara, accesul la etajele de sus e interzis.

Şeienul îşi aprinde o ţigară. Nu se grăbeşte.

Spune, cu glas scăzut :

— Trebuie s-o văd pe Evelyn. Uite ce zic eu : Osceolla să se ducă s-o anunţe, eu am să aştept aici. Nathan şi Dick rămîn să mă păzească.

Osceolla şovăie. Dar Nathan face un semn cu capul : propunerea lui John pare să ofere toate garanţiile de securitate dorite. Osceolla se ridică, înclină ţeava pisto- lului-mitralieră, se îndepărtează.

John se aşază pe una din trepte.

— într-o bună zi, o să trebuiască să reparaţi şi voi ascensorul ăsta.

Nathan izbucneşte în rîs. De un an şi ceva Fiicele luptelor viitorului ocupă acest zgîrie-nori de buzunar care aparţinuse înainte unei societăţi de produse chimice : *Duke Hasting Chemical*. Aceasta a cedat clădirea pentru mai nimic : cîteva milioane de dolari, plata urmînd a fi făcută în decurs de cincizeci de ani. A fost vorba, de fapt, de o lovitură dată cu un cuţit cu două tăişuri : orbită de perspectiva de a-şi afla, în fine, un acoperiş care să fie al ei, asociaţia s-a arătat neprevăzătoare. Una cîte una, companiile ce aveau în sarcină întreţinerea precum şi aprovizionarea cu utilităţi a clădirii şi-au suspendat, ca urmare a neachitării taxelor, toate serviciile : aer condiţionat, apă caldă, gaz şi electricitate, telefon. Acum lăzile de gunoi trebuiesc cărate manual, iar la căderea serii trebuiesc aprinse pretutindeni lămpi cu petrol.

Cînd inspectorii de la serviciul de igienă publică şi-au făcut apariţia, asociaţia li s-a adresat cu rugămintea de a nu mai insista : ...*căci tot ceea ce dumneavoastră vedeţi aici, şi socotiţi aberant, e în legătură cu faptul că noi nu dorim să dispunem de ceea ce dumneavoastră numiţi confort modem ; lucrul acesta nu intră în discuţie ; noi trăim aici într-o comunitate, urmînd propriile noastre precepte ; constituţia Statelor Unite nu obligă pe nimeni să folosească curentul electric.*

La rîndul său, Dick începe şi el să rîdă :

— Ştiam că vin să-şi bage nasul pe aici. Şi atunci am demontat, cu o zi înainte, ţevăria şi am băgat

armele înăuntru.

Etajul unsprezece, sala numărul trei. Osceolla se dă la o parte din faţa lui John Gheena. Undeva, în fundul încăperii, Evelyn se scoală ; fata păşeşte peste trupuri întinse de-a dreptul pe saltele — neacoperite cu cearşafuri şi cuverturi —, vine înspre şeien. John respiră cu greu, mulţimea de răsuflări unite în somn emană un iz cam greţos.

— Să nu stăm aici, hai în chichineaţa mea !

Evelyn ridică o lampă pînă în dreptul ochilor :

— Intră !

A împins o uşă dată cu vopsea roşie, scorojită pe alocuri. Il fixează pe şeien în tăcere. Spune, apoi :

— Tocmai visam ceva. Se făcea că-i luasem locul lui Luther King, la conducerea S.C.L.C.[8] Repurtam victorie după victorie, însă plîngeam.

— Fetiţo, îi spune el, le amesteci pe toate. Negrii şi noi — asta nu înseamnă deloc acelaşi lucru. Şi în statul Georgia, negrilor puţin le pasă de ceea ce puteţi face voi pe aici.

Ea îl priveşte cu atenţie, pilindu-şi totodată unghiile. Sau poate că şi ea îl supraveghează acum ; nu se ştie. Important e însă că îşi pileşte unghiile lungi şi lăcuite : un mic zgomot regulat, însă peste măsura de agasant; îşi aminteşte, probabil, de interogatoriile la care a fost supusă în închisoare ; imită mai mult decît se răzbună.

— Evelyn, e cam tîrziu ca să discutăm politică, nu crezi ?

Fata deschide un sertar al biroului, scoate o sticlă cu alcool şi două pahare de carton :

— Să bem ! M-ai trezit din somn, n-am să mai pot adormi. Aşa că... hai să ciocnim ! îmi place *tequila* asta, n-are pereche ca leac împotriva senzaţiei ăsteia scîrboase de frig. Mi-a intrat frigul în oase.

— Boală psihosomatică, spune John.

E mîndru că a pronunţat aceste cuvinte fără să

8 Conferinţa liderilor creştini din Sud, mişcare fondată în anul **1957.**

se poticnească. Evelyn îşi înalţă bărbia, nu înţelege. El explică :

— Totul se petrece în închipuirea dumitale. Nu eşti însă mai bolnavă ca altele.

— Spune-mi că sînt nebună !

— Eşti nefericită.

Ea izbucneşte în rîs :

— Şi dumneata — nu ?, domnule Gheena. Iţi place chiar atît de mult să răzuieşti murdărie de pasăre pe marile clădiri ? Ştii, am văzut cadavrul lui Mawakhna la morgă ; te-apucă sila.

John dă pe gît vreo două înghiţituri de *tequila :*
Ai citit ziarele de seară

— ?Aici la noi, într-un colţ anume, Ismael lipeşte articolele cele mai interesante ; am să le văd mîine.

— Am nevoie de dumneata, Evelyn !

John Gheena povesteşte despre fuga lui Milius, despre punerea sigiliilor, despre felul cum spălătorii de geamuri au fost lăsaţi pe drumuri. îi vorbeşte despre hotărârea lui de a manifesta pe Centre Street, pînă la Foley Square ; adaugă :

— Pancartele sînt gata ; sînt jos, în maşină. Pot să ţi le arăt. Eu cred că n-aveţi dreptul să ne lăsaţi de căruţă.

Fata întreabă, prudent :

— Care e reacţia Biroului pentru problemele indiene ?

— Dacă ştiu ceva, se feresc al naibii să intervină.

— Cîţi o să fiţi pe Centre Street ?

— Vreo douăzeci, dintre care patru sau cinci indieni seminoli. în seminolii ăştia, eu unul, nu ştiu de ce, nu prea am încredere.

Fata închide ochii, îşi linge buzele arse de *tequila :*

— Nu vorbi aşa, noi sîntem toţi la fel ; deani de zile ne batem pentru asta, pentru Marea alianţă ; pentru o naţiune indiană cu un singur ţel, cu o singură fiinţă, John !

Evelyn desenează în aer, cu vîrful degetului ei arătător, prelung şi fragil, forma unui pod. John clatină din cap :

— Băieţii ăştia cred în Iisus Hristos, sînt integraţi sută la sută. De tîmpeniile astea ale noastre, puţin le pasă. Nu mai sînt decît cîţiva dintr-o mulţime, nu au nimic de apărat. N-au nimic împotrivă să lucreze ca şoferi sau să vîndă portocale. Sînt sigur că mîine n-or să meargă cu noi pînă la capăt.

— Ce vrea să spună asta : *pînă la capăt ?*

John nu răspunde. Avusese convingerea că manifestaţia va fi interzisă, pe motiv că nu este reprezentativă. Dar dacă autorităţile au spus da, asta e o dovadă că marşul pe Centre Street

înseamnă totuşi ceva. S-a vorbit de el la televiziune ? Da, nu, poate, Evelyn nu ştie nimic, televizoarele nu funcţionează fără curent. Fata reia ideea :

— *Pînă la capăt ?* John, nu am chef de-o bătălie în toată regula cu poliţiştii. De ce ai venit ?

El mărturiseşte :

— Mă simţeam singur. Eu *ne* simţeam singuri.

— înţelege odată : defilarea asta a voastră e inutilă. Glorios de inutilă. Oamenii or să se uite la voi cum treceţi şi or să rîdă. Unii or să aplaude, închipuindu-şi că le oferiţi un spectacol folcloric.

— Tot ce se poate, spune el.

— Adevărul e că simţiţi nevoia să ţipaţi.

John repetă :

— Da, tot ce se poate.

— însă adevărata muncă, singura importantă, o s-o facem noi : aceea de a vă căuta o altă slujbă, dumitale şi tovarăşilor dumitale, urmărind cu atenţie anunţurile de la mica publicitate, făcînd demersuri la patroni ; şi dumneata îţi închipuiai, pînă în seara asta, că asociaţia s-a constituit aşa, numai de dragul de-a se constitui...

Evelyn deschide un registru :

— La Detroit, în sectorul industriei automobilelor, se caută *jockeys.*

— Ce înseamnă *jockeys ?*

— înseamnă să conduci pînă la locurile de parcare automobilele care ies de pe banda de montaj. Nu e rău, atîta doar că e mult praf.

întoarce filele grele, pline de însemnări făcute cu un scris fin, cu cerneală albastră :

— La Pittsburg, lipsesc salahori. O muncă penibilă, însă corect plătită. La Seattle se cer asamblori. Pentru
o fabrică de avioane : înaltă tehnicitate, curăţenie, simbolica evaziunii, toată aiureala. Eşti de acord să părăseşti New York-ul, John ? îţi găsesc un post acolo ; în schimb, dumneata îi educi pe tovarăşi. Ca să fiu mai clară : îi înveţi ce e aia mînie !

El zîmbeşte :

— Mulţumesc, Evelyn, mulţumesc ! Nu ! Rămîn aici, văd eu cum mă descurc. Fă-le seminolilor

plecarea la Pittsburg. Eu vreau să rămîn aici pînă la capăt.

— Pînă la capăt ? E a doua oară cînd pronunţi cuvintele astea. Pînă la capătul a ce, John Gheena ?

El nu spune nimic, ea nu insistă : *mariana es otro ăia* [9]$_9$ *foamea scoate ursul din bîrlog, după rîs vine plîns*. Metisa e răbdătoare. Şi e foarte frumoasă.

— în mod normal, spune ea, ar trebui să-i raportez despre asta preşedintelui nostru. Nu prea te are la inimă : vei fi fiind dumneata şeien, dar el zice că ai suflet de apaş. Ei da, n-are decît, iau hotărîrea singură. Atunci, ne-am înţeles : Fiicele luptelor viitorului vor fi mîine alături de voi. Vor alcătui, să zicem, serviciul de ordine. Pancartele sînt în maşină ? Nathan va coborî deîndată să le aducă, vom studia lozincile voastre. Din punct de vedere politic, trebuie să respectăm anumite reguli.

Puţin mai tîrziu, Evelyn îl duce pe John Gheena pe terasa presărată cu murdării. De n-ar adia vîntul, te-ai putea crede în vîrful unei lăzi de gunoi foarte înalte. Trei, patru şezlonguri cu garniturile de pînză crăpate.

Evelyn arată către o clădire cu luminile aprinse, înspre nord-vest :

— Vezi hotelul acela ? Am acolo o cameră, închiriată cu anul. O ţin din cauza băii. Aici e imposibil să te speli ca lumea. Mă duc acolo, mă curăţ. Călătorie şi purificare : ca în epoca marilor transhumanţe.

în ajunul luptei, părinţii se aşezau în jurul focului. Căci pînă şi vara, chiar într-o noapte foarte călduroasă ca asta, exista undeva un foc. în el se aruncau impurităţile, tot ceea ce ne apăsa : alcool, dolari compromiţători. Mai apoi, după ce flacăra epura lucrurile noastre necurate, se punea la fript toată carnea care mai rămăsese. Se sta la palavre, se fuma, se depănau amintiri, în chip ciudat, pe înălţimi şacalii se împreunau dînd ţipete. căţelele fătau, ouăle crăpau în cuibare.

John Gheena îngenunchează printre coji şi

9 Mîine e o altă zi (span.).

chiştoace. Trage spre el bidonul gol purtînd, în roşu şi alb, marca Mobil Oii Company, bate într-însul tactul străvechi : un sunet prelung, trei sunete scurte. Loveşte din ce în ce mai repede, pînă cînd sîngele dă năvală, tălăzuind, în pumnii lui strînşi, pînă cînd respiraţia nu mai e cea firească, ci capătă şi ea ritmul acela zvîcnit, ce se îndepărtează totuşi de starea de paroxism — şi tot secretul în asta stă — pe măsură ce, dimpotrivă, s-ar părea că e din ce în ce mai aproape de ea.

Evelyn îşi desface părul, lăsîndu-1 să cadă pe umeri.

— încetează, spune ea. Am avut şi aşa destule încurcături cu vecinii care au terasa de-alături : începînd cu ora zece seara, cîntatul e interzis, chiar dacă muzica e folclorică.

Dar el se face că nu aude. Evelyn, aşezată acum pe vine, îl sărută pe ceafă ; toba de luptă Mobil Oii se răstoarnă şi se rostogoleşte pe ciment. Apoi Evelyn trage zăvorul la trapa care îngăduie accesul pe terasă. Repede de tot, se dezbracă, e goală. Sîngele alb e cel care i-a ridicat nasul în vînt şi i-a îngreuiat coapsele ; altfel are talia înaltă, superbă, şi pielea catifelată a indienelor cherokeeze. Rîde :

— Am şi eu memorie, John. Stă scris undeva : cobo- rînd pe coastele munţilor Allegheny, pînă şi caii noştri se-nfierbîntau pentru asalt. Nicicînd nu vei iubi mai bine ca în această noapte. Iar eu, dacă e să mă încurc iar cu bărbaţii, vreau s-o fac cu tine.

Şeienul îşi lasă capul în jos, mîinile lui bat ritmic în aer, în timp ce privirea îi zboară pe deasupra mării; la două ore şf cincisprezece minute depărtare de zidurile New York-ului, îi vede pe Dorothy Kayne şi pe Ashton Mysha : după vals, urmează tangoul, şi apoi, slowul, iar în cele din urmă nimic altceva decît un soi de luptă corp la corp.

Dar mai tîrziu, în toamnă, îndată ce vara indiană se va fi sfîrşit, atunci cînd cerul se tulbură, cînd mai iei drept confetti ceea ce sînt de fapt cei dintîi fulgi de nea, Ashton va pleca spre Valparaiso, *via* Panama, ori în altă direcţie. Tot în vremea aceea, studenţii se vor întoarce, să se antreneze la baseball, pe peluzele universităţii ; şi vor urmări, pe alei,

mersul şovăitor al unei tinere femei cu ochii
— ...chiar, ce fel de ochi o fi avînd ?

Te rog, John, nu mă lăsa aşa ! Dragostea-i un lucru simplu, nu-i ca politica — orice s-ar zice. Scoală-te, John, gîndeşte-te la ziua de mîine, la Centre Street, la luptă, la maşinile poliţiei, care în clipa de faţă se îndreaptă către Foley Square, se aşază pe poziţii. Cînd e cald, te iubeşti atît de bine ! Ar consimţi să nu se atingă de Dorothy, niciodată. Să nu danseze cu ea, să nu-i schimbe pansamentele. Dar ea să trăiască în casa lui — atîta doar — nimic mai mult ! E poate a mia femeie căreia John Gheena ar voi să-i urmărească viaţa, pas cu pas. Pe celelalte le-a lăsat să treacă fără să le adreseze vreun cuvînt ; sau le-a văzut de sus, din locul în care se afla cocoţat pe vreun zgîrie- nori ; sau le-a zărit răsfrîngîndu-se în sticla geamurilor ; sau le-a pierdut urma chiar de acolo de unde începe Fifth Avenue. însă Dorothy Kayne a venit la el acasă, se loveşte de pereţii casei lui ; cîndva, tot astfel s-a întîmplat cu un pescăruş pe care l-a ţinut la el vreme de şapte luni.

Ridicîndu-se în vîrful picioarelor, Evelyn se unduieşte, gemînd, într-un dans ; se apropie de bărbat, mai să-l atingă ; atunci John se scoală şi o invadează pe metisă, aşa, stînd în picioare. îmbrăţişarea nu va dura mult, doar atît cît John să juiseze, cu ochii închişi, cu gîndul la Dorothy.

Furtuna şovăie deasupra oraşului. Asupra cartierului Queens se va năpusti cu trombe de apă. în Manhattan, însă, nu se întîmplă nimic.ORA UNSPREZECE CINCIZECI ŞI ŞAPTE, ÎN SUSUL lui Centre Street. Fiicele luptelor viitorului ţîşnesc, îmbulzindu-se, de sub prelata camionului Mercedes. Poartă minijupe din piele albă, cu franjuri în dreptul coapselor, şi tricouri împodobite cu inscripţii imprimate prin procedeul decalcomaniei : *Americani, respectaţi-ne, noi sîntem trecutul vostru !* Evelyn şi şeienul le trec în revistă de la bordul unei maşini decapotabile, prevăzută cu un difuzor prins pe capotă cu ajutorul unor chingi de geamantan.

John şi-a pus pe cap coiful tradiţional ale cărui pene albe şi negre îi atîrnă pînă la umeri. Penele sînt făcute din plastic : sînt mai rezistente şi, în

acelaşi timp, mult mai ieftine decît cele veritabile ; la televiziune şi în fotografii nu se observă nici o diferenţă.

Evelyn îşi înfige unghiile în braţul lui John Gheena.

— Ia priveşte puţin, colo, drept înainte !

Cinci camioane roşii, aşezate de-a curmezişul străzii, închid trecerea. Căldura umedă face ca apa să şiroiască de sub căştile pompierilor pe feţele lor, pe vanele de cupru de pe maşini. Sub vesta lui de piele, Ernst An- derson are torsul gol. Maşina, cu toate farurile aprinse, frînează, Anderson înaintează spre ea. Un altul în locul lui s-ar folosi de un megafon pentru a domina vacarmul făcut de motoare ; însă Anderson şi-a dresat vocea, aşa cum dresezi un cîine ; îi stă în putere să răcnească mai tare decît oricine :

— Vino cu mine, Gheena, vino să bem ceva ! Noi doi avem ceva de vorbit.

— Ernst, spuse John, nu te amesteca în treaba asta ! Noi o să defilăm frumuşel pînă la County Court. Dealtfel, avem şi autorizaţie în regulă.

Anderson aşteaptă cîtcva clipe înainte de a răspunde. Urmăreşte cu privirea grupul Fiicelor luptelor viitoru

lui, aflat în capătul străzii : aburul căldurii le deformează siluetele ; e, într-un fel, ca şi cum marea le-ar fi acoperit dintr-o dată. Indienii de la Milous Enterprise stau aşezaţi pe bordura trotuarului ; fumează, ţinîndu-şi picioarele în rigolă.

— După cum ştiţi şi voi, spune Anderson, poliţaii sînt pe poziţii, puţin mai în spate, după băieţii mei. Planul e următorul : dacă ajungeţi pînă în Foley Square, eu trebuie să dau drumul robinetelor de la furtunurile de incendiu.

Aşezată acum pe capota maşinii, Evelyn îşi potriveşte binoclul la ochi. Trebuie să vadă ce se ascunde acclo, în spatele zidului pe care-1 fac camioanele roşii, la colţul străzilor ce dau în Centre Street. La sfîrşit, îşi şterge ochii ce i s-au împăienjenit, jenaţi de lumina puternică a cărei intensitate e mărită şi mai mult de lentilele binoclului.

— Trebuie, neapărat, să stăm de vorbă — repetă Anderson.

îşi desface larg braţele :

— în povestea asta tîmpită, politica nu are nici un amestec, v-o jur ! Ieri nu vi se putea refuza permisul de a parcurge bulevardul. Deşi aşa ar fi trebuit. Eu am tras semnalul de alarmă. Ca urmare s-a mai reflectat asupra chestiunii. Toată noaptea. S-a şi votat, prin vot secret, conform legii. Toată lumea s-a pronunţat împotriva a ce plănuiseţi voi.

— De ce, Ernst ?

— Probleme de securitate, spune Anderson, cu un aer plictisit.

Şeienul zîmbeşte. Spune, pe de rost acum :

— Aruncaţi dumneavoastră un chiştoc aprins într-un coş de gunoi, la o oră oarecare, în colţul unei străzi oarecare : în mai puţin de două zile va arde tot oraşul !

— Coşul de gunoi se află pe Centre Street, declară Anderson.

Evelyn scuipă pe lentilele binoclului, le şterge cu dosul mînecii :

— Ce ne propui dumneata, pompierule ?

— Duceţi-vă să faceţi treaba asta în Central Park ! Nu vă convine ?

Evelyn clatină din cap :

— Cu Harlem-ul în spate ? Există toate şansele ca lucrurile să degenereze. Am nevoie de un teren deschis, fără copaci ori tufişuri, şi de case veritabile, în care să-mi pot adăposti puştoaicele, în caz de nevoie.

Ernst Anderson face un gest de neputinţă. Se întoarce către şeien :

— John, asta îndrugă verzi şi uscate ! Dacă înaintaţi, tocmai aici or să degenereze lucrurile. Eu am intervenit ca manifestaţia voastră să fie interzisă în ultima clipă, cu toate că exista autorizaţia poliţiei. Însă mie mi-a fost frică. Şi toate astea nu încetează, iar eu mor de frică, nu alta, uite aşa, puţin cîte puţin !

— Ai început să îmbătrîneşti.

Evelyn se instalează la volanul maşinii decapotabile :

— Am flecărit destul, John, manifestăm pe Centre Street ori nu manifestăm nicăieri. Asta te priveşte pe tine, hotărăşte-te însă mai repede.

— Nu eu, oraşul a îmbătrînit, strigă Anderson. Abia se mai ţine pe picioare. Să nu care cumva să-i faceţi vreun rău, Gheena !

John mai şovăie încă. Cunoaşte New York-ul, e-ade- vărat că în alt fel, însă cel puţin tot atît de bine cît şi Anderson. Şi unul şi celălalt au văzut oraşul contorsio- nîndu-se. Anderson în pivniţele inundate ori afumate cărora el le spărgea uşile cu lovituri de secure ; John din vîrful prăjinii lui glisante, de unde putea să observe cum şi cît se întinde rugina şi se fărîmiţează pietrele. Amîndoi ştiu că oraşul ascunde, sub praful şi sub strălucirea sa amăgitoare, o şarpantă care se sclerozează, pe zi ce trece mai mult.

Evelyn apasă pe butonul claxonului :

— Ei bine, John, ce facem ?

Şeienul evită să privească înspre Ernst Anderson. Se uită la ceas :

— E douăsprezece şi un sfert. Trebuie să formăm coloana !

Înşirîndu-se de-a lungul trotuarelor, poliţiştii urcă pe Centre Street. Ii împing pe spectatori înspre partea de sus a oraşului. Ei spun că manifestaţia a fost interzisă în ultima clipă, se pare că aceasta va avea totuşi loc, şi că o ciocnire nu va putea fi evitată. Trecătorii, cei mai mulţi dintre ei, nu mai insistă ; unii le mulţumesc poliţiştilor pentru grija pe care o manifestă pentru siguranţa lor ; alţii se prefac că se supun, se dispersează, se ascund în vreun ungher, apoi fac cale întoarsă ; unii pretind că sînt ziarişti ; poliţia nu stă la discuţie. Intre două ordine strigate prin difuzor, se aude scrîşnetul scuturilor de protecţie. Tot în vremea aceasta, John Gheena îşi ia locul în faţa cortegiului care se pune, încet, în mişcare. Cîteva banderole s-au rupt în momentul în care erau desfăcute : în timpul nopţii, vopseaua şi cleiul au ros din ţesătură ; însă revendicările privesc nişte puncte de detaliu neavînd practic nici o şansă să fie satisfăcute, aşadar starea de plîns a banderolelor nu prezintă prea multă importanţă ; singurul lucru care contează cu adevărat e acela că ei au venit pînă aici, că s-au pus în mişcare la ora fixată dinainte, alcătuind, umăr la umăr, un lanţ, că merg mai departe împreună, sub soare şi sub privirile celorlalţi.

Acum indienii trec de primul obstacol, acela format de camioanele brigăzilor de luptă împotriva incendiilor. Victorie facilă, avînd în vedere că Anderson a pus să se tragă maşinile mai la o parte ; după care, a ordonat şoferilor să îndrepte capotele camioanelor către Foley Square.

Motoarele autopompelor se rotesc încetişor. Apa se încălzeşte în interiorul furtunurilor de pînză expuse în plin soare. Anderson ştie că apa aceasta, cu temperatura atingînd patruzeci şi opt de grade centigrade, ar putea provoca arsuri grave în cazul în care s-ar abate asupra manifestanţilor ; de

aceea, pretinde ca la fiecare cinci minute conţinutul furtunurilor să fie vărsat pe şosea.

Forţele de poliţie fac cunoscut lui Anderson că trebuie să înceteze deîndată cu această *manevră neroadă :* motocicletele şi automobilele Chevrolet au şi aşa tendinţa de a se pune de-a curmezişul pe asfaltul topit, fără să li se mai întindă, pe deasupra, în cale, şi băltoacele astea de apă caldă. La care Anderson răspunde că, dacă maşinile poliţiei ar fi fost prevăzute cu cauciucuri noi, ele n-ar mai derapa aşa, cu una cu două. Inspectorul şef apreciază răspunsul ca inacceptabil ; îi atrage atenţia lui Ernst Anderson că partea din buget pe care i-o atribuie municipalitatea e insuficientă, ridicolă chiar, şi că e imposibil să înlocuieşti pneurile şi, în acelaşi timp, să asiguri pensii, prestaţii medicale şi colonii de vacanţă pentru agenţii din echipele de intervenţie. Cocoţat pe roata de rezervă de pe *command-car-vl* său, Anderson urlă în microfonul radio-telefonului că puţin îi pasă lui de felul cum se comportă la drum vehiculele poliţiei, şi de starea ei financiară, şi de toate problemele sociale, sau de altă natură, pe care le are poliţia ; că el refuză să provoace arsuri de gradul doi, sau chiar trei — *cunoaşte cineva parametrii de rezistenţă termică a epidermei pieilor-roşii ?*

Acestea fiind spuse, Anderson trece pe altă lungime de undă.

Seminolii sînt cei care închid coloana. Doi dintre ei şi-au scos cămăşile, cîte o cruce mică, de aur, saltă pe piepturile lor. Se vede că le este frică. Şi nu sînt singurii în situaţia asta.

Aduse aici de Evelyn, Fiicele luptelor viitorului merg aţinîndu-se pe lîngă trotuare : în caz de nevoie, vor fugi după cum s-a convenit : dispersîndu-se în White Street ; la rigoare, prin Colombus Park, se vor pierde în colcăiala din Chinatown, unde pot ajunge dacă aleargă în direcţia est ; au mocasini flexibili cu tălpile înadins

uzate, ca să nu lase amprente ; şi-au turnat la coapse şi la subsuori valuri de deodorant : li s-a spus că sudoarea de indian miroase altfel decît celelalte şi că poliţia dispune, în acest sens, de treizeci de cîini special antrenaţi.

John Gheena grăbeşte pasul. O maşină de culoare albastră se îndreaptă în direcţia contrară aceleia în care merge cortegiul. Ridicat în picioare, pe treapta de lîngă uşă, un poliţist urlă printr-o pîlnie portavoce că manifestaţia a fost interzisă, că acesta e ultimul avertisment.

In acel moment, strada se goleşte. Trecătorii, zărind şi cel dintîi helicopter făcîndu-şi apariţia deasupra clădirilor, se îndepărtează. Unii se grăbesc să intre în interiorul imobilelor, sună la uşi, roagă să fie lăsaţi să iasă pe balcoane. Oferă bani buni, între doi şi opt dolari, după etaj, după unghiul de vedere, după felul cum cade soarele.

Şeienul se întoarce spre seminoli :

— Stingeţi ţigările !

Ei se apropie acum de locul unde se află lăzile de gunoi.

John îşi dă seama că poliţiştii sînt pe cale să-şi încheie manevra de încercuire : nişte motociclişti trec pe lîngă cortegiu în mare viteză ; sînt cei care coboară pe Centre Street ca să ocupe poziţii la ieşirile din City Hali Park ; şi apoi alţii, care au primit probabil ordin să neutralizeze intersecţiile cu Canal şi Walker Street.

Miza cea mare se va juca în colţul cu Baxter Street. In vreme ce luminile de semnalizare se văd licărind în trecere, John se uită la Evelyn. Buzele tinerei femei sînt arse, umflate.

— E perfect, spune şeienul, ai făcut tot ce ţi-a stat în putinţă. Dar cred că acum trebuie să pleci.

Evelyn îşi dezleagă încet şalul care îi încinge fruntea. E o bandă lungă, de mătase : semnalul !

O motocicletă marca Harley-Davidson şovăie

legă- nîndu-se pe gudronul vîscos. Zgomotul făcut de sirenă e asurzitor. Cuvîntul „police“ a fost imprimat pe parbriz cu ajutorul unor benzi de hîrtie adezivă.

Motociclistului îi cad ochelarii, aceştia se văd săltînd undeva înapoia lui ; încearcă atunci să-şi redreseze maşina, care se derobează ; dar nu reuşeşte. Cu o violenţă extraordinară, motocicleta percutează bordura trotuarului şi se culcă pe-o parte. Maneta de frînare scurmă cimentul, apoi se frînge dintr-o dată. Rezervorul se sparge, plesnind ca un fruct copt, sucul musteşte, bogat şi strălucitor — benzina ! —, o scînteie îi dă foc.

Azvîrlit de la primul şoc, poliţistul de pe motocicletă are acum mersul sacadat, puţin grotesc, al unui om care a sărit dintr-un tren în mers. Aleargă pe trotuar, cu priviri buimăcite, apărîndu-şi cu mîinile partea dreaptă a trupului. Motocicleta se ridică singură, îşi urmează traiectoria şi intră într-o vitrină.

Cineva spune, nătîng :

— S-a tras !...

De sus, Anderson a văzut totul. Benzina care arde, curgînd de-a lungul rigolei, îi provoacă un soi de repulsie. Ordonă să se pună în funcţiune cinci din cele opt furtunuri de incendiu. Pompierii trebuie să se arunce, pe burtă, pe ţevile din vîrf, ca acestea să nu cosească picioarele spectatorilor masaţi în colţul cu Leonard Street. Zgomotul apei care iese din furtunuri aduce cu acela al unei explozii. Insul căruia i se păruse că a auzit o împuşcătură afirmă acum că a zărit, în spatele unei ferestre, silueta unui trăgător înarmat cu o puşcă cu lunetă. Evident, mărturia e falsă, de vină fiind mai cu- rînd căldura şi tensiunea nervoasă decît reaua credinţă, însă nimeni n-are vreme să cerceteze care e adevărul. Poliţiştii invadează părţile de jos ale bulevardului, cîteva grenade lacrimogene explodează; acestea nu nimeresc ţinta, cad prea aproape.

John Gheena îşi dă seama pe dată că fuga nu e posibilă. Doar cîteva dintre Fiicele luptelor viitorului vor putea să scape de acolo, cu condiţia ca jetul furtunurilor de incendiu să nu le ţină lipite de pămînt.

Aerul fierbinte e imobil. „Eşti aici ca într-o piatră", îşi spune şeienul ; fumul produs de grenadele lacrimogene se înalţă pe verticală. Ferestrele clădirilor se închid una după alta.

Osceolla îşi pune o batistă umedă pe gură şi pe nas. încovoiat de mijloc, se apropie de John :

— Singura noastră şansă e să dăm năvală, să forţăm barajul.

John Gheena nu răspunde. De cînd cele dintîi grenade au căzut învîrtejindu-se, şeienul a încetat să se mai gîndească la vreo *şansă.* Cu o curiozitate copilărească, se întreabă mai curînd în ce chip va putea oraşul suporta toate aceste vîlvătăi şi toată apa — cu miile de litri ! — care coboară pe Centre Street la vale.

Osceolla insistă :

— Iţi spun că ticăloşii ăştia îşi închipuie că vom da înapoi. Efectul surpriză va fi de partea noastră, şi asta e ceva !

Se îndreaptă din spate :

— Mă pricep la asta.

Căci se bucură de reputaţia unui specialist. A fost chiar şi în Alabama, invitat de negri pentru a le servi, drept consilier tehnic în vremea răscoalelor din campusuri. Orgoliul lui Osceolla vine din aceea că a ştiut; să scape mereu teafăr din acest joc nebunesc. Totdeauna fără încurcături. După luptă, e asemeni unui boxer învingător ; se tolăneşte pe spate, pe unde se nimereşte,, n-are a face dacă salteaua e jegoasă, plăteşte vreo tîrfă să-i maseze mădularul, bea coca-cola ; şi, mai ales, vorbeşte, declarîndu-se gata să intre din nou în horă chiar şi în clipa următoare.

Astăzi însă, Osceolla e scos din cursă de la primul sprint. Se saltă în faţa unui camion şi cade

dezmembrat pe botul acestuia. E purtat astfel, prins fiind de mînecile hainei sale, care, într-un fel ciudat, rezistă : indienii sînt şi mai buni în calitate de croitori, decît ca vînători şi pescari.

Acolo unde a căzut el, strada s-a umezit. Nu de sînge, ci de urină.

Evelyn e şi ea acum, la rîndul ei, lîngă şeien. Îl priveşte fără să îndrăznească a-i vorbi. Prea îşi ţine capul sus şi e prea dur, aşa dintr-o dată ; emană din fiinţa lui ceva ce pentru Evelyn rămîne necunoscut ; şi care, în loc s-o liniştească, o înspăimîntă şi mai mult.

Îi strigă, în sfîrşit :

— Ce naiba faci aici, John, ce mai aştepţi ?

îl găseşte cutezător, dovedind însă un curaj care nu serveşte la nimic, dar chiar la nimic ! Un curaj de pe alte vremuri, poate, cînd era de ajuns să-ţi pironeşti privirile în acelea ale şacalului, pentru ca fiara să îngenuncheze pe dată, sau cam aşa ceva. Ceva de pe vremea braţelor încrucişate pe piept — ferm, fără îndoială — şi a îndelungilor ceasuri de veghe călare, pe creste, stă- pînind cu vederea focurile de tabără ale soldaţilor albaştri, în aşteptarea momentului potrivit. Astăzi, timpul se scurge prea repede : el nu mai urmează ritmul în carebate inima omului şi nici chiar pe acela, atît de simplu, totuşi, în care pulsează spaţiile. Nu-ţi este îngăduit să confuzi o luptă de stradă cu un război purtat pe cîmpii.

— Mă duc la ei ! — spune Evelyn. N-or să aibă ce acuzaţii să-mi aducă. Dealtfel, dacă lucrurile se complică, asociaţia îmi va plăti cauţiunea.

înaintează spre poliţişti, cu mîinile împreunate pe ceafă. Cu zece metri mai în spate, seminolii fac şi ei acelaşi lucru. Banderolele ard grămadă în mijlocul bulevardului, degajînd un fum acru, roşcat.

John Gheena urmăreşte din priviri înaintarea coloanelor poliţiei pe Centre Street, de-a lungul imobilelor, de o parte şi de alta a străzii. Evelynei şi celorlalţi li se pun cătuşe, sînt legaţi doi cîte doi şi împinşi în interiorul unui camion celular. „Trebuie să fie plăcut acolo, înăuntru — se gindeşte şeienul stînd în picioare — trebuie să fie chiar răcoare —, în fine, oricum e mai bine decît aici, chiar dacă toate alea duhnesc a mizerie."

Tirul cu grenade lacrimogene a încetat pentru a permite poliţiştilor să se apropie de indianul care stă nemişcat. Un inspector în civil îl apucă pe John Gheena de braţ :

— Urmează-mă, te rog !

Cîteva taxiuri se aventurează pe bulevard. împroaşcă cu mari trîmbe de apă sub care copiii au şi început să se joace.

PARTEA A DOUA

ÎNTR-0 BUNA ZI NU VA MAI EXISTA NICI O diferenţă notabilă între o închisoare şi un spital ; zia- riştii sînt cei care-o afirmă ; rămîne de văzut care din aceste două instituţii va lua cea dintîi aspectul celeilalte.

în ceea ce-1 priveşte pe John, el nu crede că închisoarea va deveni spital înainte ca spitalul să devină închisoare. Şeienul nu se simte vinovat, ci are mai curînd impresia că ar fi victima unei boli puerile, cu caracter dezagreabil, — ceva de felul guturaiului ori a junghiului —, o suferinţă, ce-i drept, supărătoare, însă fără vreo semnificaţie reală din punct de vedere medical, ceva despre care se poate spune : *încă trei-patru zile, şi-o să treacă aşa cum a venit*.

Dealtfel, cabinetul de avocatură Robbins fusese alertat de către Fiicele luptelor viitorului care se risipiseră prin cartierul Chinatown. Bob şi Jack Robbins : *the best and cheapest lawyers for coloured.*[10] Tatăl lor, Ebenezer, făcuse avere cîştigînd patruzeci şi şapte de procese împotriva Serviciilor de imigrare, repurtînd chiar şi două victorii împotriva Curţii supreme. înaintea lui, existase un Salomon Robbins, care deţinea, aliniate pe pian, patru portrete cu dedicaţie din partea preşedintelui Lincoln. In fine, Bob şi Jack nu cer decît trei sute de dolari avans.

---

10 Cei mai siguri şi cei mai convenabili avocaţi ai oamenilor de culoare (engl.).

Aşteptînd să se întîlnească cu unul din fraţii Robbins la vorbitorul închisorii, John se plimbă, măsurînd agale locul bătut de soare, de forma unui hexagon, căruia deţinuţii îi spun „parc". E o parcelă cimentată, înconjurată cu grilaj uri înalte, aşa cum se pot vedea jur-îm- prejurul terenurilor de tenis. Conform regulamentului, puşcăriaşii nu au acces in parc decît de la ora unsprezece şi treizeci pînă la ora şaisprezece ; dar, întrucît e caniculă, direcţiunea nu-i obligă pe deţinuţi să se întoarcă în celule decît la apusul soarelui.

Parcul e un loc ca-n basme. Poţi auzi aici, abia atenuate, zgomotele străzii. Uneori, vin pescăruşi să se aşeze pe stîlpii de pe terenul de basket-ball. Totdeauna, se află pe-aici tot felul de insecte. Locul acesta e şi un centru comercial, la scară redusă : oamenii îşi vînd unii altora ţigări, cărţi, reviste ilustrate, fructe şi mici obiecte de cult. Portoricanii deţin monopolul fructelor şi al obiectelor de cult, negrii pe cel al revistelor ilustrate ; cei mai tineri domină piaţa cărţilor, aproape toate politice ; romanele sînt rare, deseori deteriorate ; cunoscătorii expun deasupra cuşetelor lor pagini smulse din opera lui Faulkner, Merritt, Salinger ori Vonnegut Jr.

Dincolo de grilajul parcului se întinde un loc viran. Acolo, printre tulpinile de buruieni îngălbenite — un fel de ovăz degenerat —, se ridică buncărul cenuşiu în care se află aparatele frigorifice. înainte ca pedeapsa cu moartea să fi fost declarată „în afara legii constituţionale", buncărul adăpostea încăperea destinată execuţiilor capitale şi celula în care condamnaţii îşi petreceau ultima noapte. Un anume Priller a fost cel dintîi deţinut care a ieşit viu din buncăr, pedeapsa cu moartea fiind abolită între data condamnării sale şi dimineaţa în care trebuia să aibă loc execuţia ; cînd, între două şiruri de gardieni, şi-a făcut apariţia pe maidan, au izbucnit nişte aclamaţii

formidabile ; era în luna februarie, ningea; se zice că strigătele de bucurie erau atît de puternice, încît împingeau fulgii de zăpadă, făcîndu-i să zboare pe orizontală.

In spatele zidului dinspre miazănoapte, se întinde sectorul destinat femeilor. Acolo se află şi cele dintîi rînduri de posturi de pază. In depărtare, se zăreşte masa compactă a zgîrie-norilor. Dinspre sectorul femeilor se ridică, în zilele foarte călduroase, o emanaţie avînd miros de fructe şi de ocean : mirosul de fructe vine de la cremele de machiaj, de la abuzul de *blush-on* [11] şi de ruj de buze ; mirosul de valuri marine e acela al lenjeriei puse la uscat, amestec, cu iz sărat, de urină, transpiraţie şi detergenţi.

Printre exclamaţiile pe care le scot fetele care joacă badminton, John Gheena încearcă să recunoască vocea Evelynei.

în cea de-a doua zi a detenţiei sale, către ora cinci după-amiază, şeienul este chemat la vorbitor. Precedat de un gardian, urmat de un altul, parcurge coridorul secţiei a noua. Dincolo de zăbrelele celulelor ale căror zăvoare nu sînt trase, nişte deţinuţi prestează muncă voluntară ; asamblează plăci de plută care vor deveni colaci de salvare pe ambarcaţiunile turistice de pe coastele Floridei.

Ceva mai încolo, John se opreşte un moment lîngă McPherson. Acesta e un bătrîn condamnat la o pedeapsă pe termen foarte îndelungat (ceva precum închisoarea pe viaţă, poate ; McPherson nu mai ştie nici el prea bine, ar trebui consultate arhivele), care a exercitat, multă vreme, atribuţiile de frizer al închisorii. Astăzi, însă, McPherson trage să moară. Zace pe un pat de campanie aşezat în mijlocul culoarului. Mîinile şi picioarele îi sînt pline de ace pentru perfuzii.

McPherson a refuzat să fie transportat la spital.

11 Fard (engl.).

Nici directorul închisorii, nici avocaţii săi n-au putut să-l convingă ; asta n-ar fi schimbat, dealtfel, nimic ; totuşi, pentru a salva cît de cît aparenţele, o ambulanţă a staţionat vreme de două ore în faţa porţii mari a secţiei a noua, cu motorul pus în funcţiune şi cu brancardieri gata să intervină. Apoi, ambulanţa a plecat.

McPherson vrea să demonstreze că este capabil să iasă din starea aceasta fără a face apel la ajutorul cuiva. Amicii săi se mulţumesc să-i aducă miere de albine şi pînze de păianjen, pe care McPherson le frămîntă între degete, transformîndu-le în nişte cocoloaşe întunecate la culoare şi unsuroase pe care le înghite apoi, cîte trei- patru dintr-o dată : el susţine că ar fi descoperit o nouă gamă terapeutică, întemeiată doar pe materiile reziduale ale insectelor. Se ridică într-un cot, îl priveşte cu intensitate pe John Gheena :

— Bătrîne, îţi mai aduci aminte — ai ? — de filmul ăla ce ni l-au dat aici, în care se arăta că insectele sînt mai presus decît oamenii ? Şi dacă lăcustele se descurcă mai bine ca noi — ai ? — asta nu-i doar o întîmplare, ai ?

— Bineînţeles, spune John. Ba chiar o să vină o zi
— o s-o apucăm amîndoi — cînd scarabeii vor da restul la tejghelele lui Waldorf Astoria.

— Vor da restul, ai ? repetă McPherson.

Tuşeşte răguşit şi adaugă :

— Mai mult : o să păstreze restul. Doar buburuzele nu sînt nişte tîmpite, ai ?

în vremea asta, John Gheena se gîndeşte că e poate mai uşor să te duci pe lumea ailaltă încredinţat fiind că luarea în stăpînire a universului de către insecte nu este decît o chestiune de ore, decît mizînd tot ce-ţi mai rămîne din puterea de a spera pe *inalienabila demnitate a persoanei umane*. Evident, mai există şi o a treia ipoteză : Mama Pageewack — ea crede în Dumnezeu. Şi fraţii seminoli. Şi cei doi pastori

ai închisorii (botezaţi Stan şi Bran), care par să creadă şi ei. Şi, asemenea lor, o mulţime de alţi oameni. Dar la ce să te istoveşti căutînd un răspuns pe care, satisfăcător sau decepţionant, îl vei primi oricum ? După numai patruzeci şi opt de — jalnice şi neînsemnate — ore de puşcărie, şeienul a înţeles că el trebuie să-şi trăiască timpul de detenţie de pe o zi pe alta. Să nu-şi facă socoteli. Şi cu atît mai mult, să nu conteze pe nimic.

îşi pune mîna pe fruntea umedă şi foarte încreţită a lui McPherson, care se înăbuşă treptat-treptat :

— Ţine-te bine ! în seara asta, mîine, cel tîrziu, îţi vor creşte în dreptul gurii nişte mandibule. Asta te va face să fii învingător.

— Vezi, ce spuneam eu ? — face haz bătrînul. Şi ce-o să-i mai muşc eu, ai, şi ce-o să-i mai ronţăi eu pe toţi ticăloşii ăştia, ai, cu zidăroaiele lor de rahat, cu tot!

Zidurile vorbitorului vor stîrni interesul lui McPher- son cînd el îşi va fi reuşit metamorfoza : sînt verzi, de culoarea spanacului. Prinse de tavan, cîteva ventilatoare răscolesc aerul greu.

Gardianul îi arată lui John un scaun şi o masă. Deasupra mesei se leagănă o tablă avertizoare : *Numai pentru deţinuţi.* Şeienul bănuieşte că pe cealaltă faţă a tablei trebuie să fie scris : *Numai pentru vizitatori.* Indianul se aşază. Trec cîteva clipe. Apoi, drept în faţa lui, se deschide o uşă în peretele de culoare verde-spanac.

— Avansaţi... drept înainte... opriţi-vă... puţin mai la dreapta... acolo, e bine... aţi ajuns !...

O femeie o conduce pe Dorothy, ţinînd-o de braţ. Instinctiv, Dorothy întinde mîna, degetele i se chircesc ca arse atunci cînd lovesc grilajul care o separă de John Gheena. Se stăpîneşte, surîde :

— Credeam că o să fie mai greu ! In fine, că o să mi se ceară să dovedesc mai ştiu şi eu ce... că sînt sora sau soţia dumitale.

Indianul rămîne tăcut. Cu toate că razele de

soare care trec prin geamurile din sticlă mată îi ard umerii şi ceafa, e orbit doar de ceea ce are în faţă.

— Eşti aici, John ? — întreabă Dorothy.

Şi adaugă, neliniştită :

— Nu m-au tras pe sfoară, sper, cei de la grefă ? Nu mă încumet să-mi scot legătura de la ochi.

— Salut, spune el, în sfîrşit.

încearcă să reconstituie itinerarul pe care l-a urmat Dorothy pentru a da de el : redacţii de ziare, posturi de poliţie, tribunal ; ori poate că a început prin a cutreiera spitalele, serviciile de salvare, morga; şi, de ce nu, serviciile de ecarisaj ?

Fata spune :

— Ce problemă, ca să afli ce s-a petrecut cu dumneata ! Acum, însă, sînt tare mulţumită.

John îşi aprinde o ţigară, fumul trece prin grilaj, nările ei palpită.

— A, da, exclamă Dorothy, m-am gîndit să-ţi aduc nişte ţigări. Pot să-ţi arunc cartuşul de Winston pe deasupra zăbrelelor ?

John spune că nu ; va veni îndată un gardian care va lua asupra lui sarcina de a-i înmîna coletul, după ce-1 va fi spintecat. Ţigările îi fac plăcere, dar altceva îi trece prin cap :

— Şi Ashton Mysha ?

Dorothy surîde din nou :

— ...e de părere că te porţi mai rău decît un copil. Trebuie să-l înţelegi : el, nu-i aşa, a fugit de necazuri, înot ! In timp ce dumneata, John, te-ai vîrît în ele cu tot dinadinsul ! Presa a scris că manifestaţia voastră a fost un eşec lamentabil. Aseară, la buletinul de ştiri T.V. de la ora opt, Anderson v-a acuzat, a dat în voi.

Mai trece un moment, pe urmă :

— Aţi vrut cu adevărat să distrugeţi New York-ul, John Gheena ?

El îşi striveşte ţigara de tăblia mesei, presărată deja de zeci de mici cratere negre :

— Aşa se spune în actul lor de acuzare ?

Dorothy îi surîde — pentru a treia oară :

— Tuturor ne este frică. De ce e atît de cald la

New York şi atît de frig la Tokio şi la Buenos Aires ? Ce se petrece oare, în realitate, cu casele din Long Island ? Se aud fel de fel de zvonuri, se spune că nişte cîini ar fi fugit de la stăpînii lor şi că s-ar aduna acum pe pantele munţilor Allegheny. Dumnezeule, de ce ? Pe deasupra, de azi-dimineaţă, gunoierii sînt în grevă.

In timp ce vorbeşte, capul ei oscilează de la dreapta la stînga. John se gîndea la început că venise să-l îmbărbăteze ; acum începe să se întrebe dacă lucrurile nu stau exact pe dos, dacă nu cumva Dorothy Kayne e aceea care are nevoie să i se dea curaj.

Indianul ar dori mult de tot să facă o încercare. Ar fi nevoie doar ca el să poată apuca mîna tinerei femei şi să-i sufle îndelung în palmă, astfel ca palma să se zvinte : căci spaima pe care o simt oamenii ajunge întotdeauna să se adune, sub forma cîtorva picături de ^apă, în căuşul palmei lor. Iar tot ce poate face acum, e să scuture grilajul dintre ea şi el ; fireşte, ceilalţi deţinuţi încep să răcnească, căci zgomotul pe care îl fac zăbrelele de oţel, frecîndu-se între ele, te poate scoate, într-adevăr, din minţi

— .Cu ochii dumitale cum merge, Dorothy ?

îşi întoarce uşor capul într-o parte :

— Nu prea rău, John, nimic de zis ! Pe scurt, nu mai lăcrimez decît foarte puţin. E şi asta o şansă, fie vorba între noi : Ashton nu se pricepe să-mi schimbe pansamentele, e curios cît poate fi de brutal.

Dorothy Kayne a început să se joace cu cartuşul de ţigări Winston. Scoate pachetele din cutia de carton, le jumuleşte, le deschide.

Un gardian se apropie şi spune că mai sînt şapte minute, după aceea vor trebui să plece.

— Şi casa ? — întreabă John. Casa se ţine bine ? Am să-ţi dau adresa Mamei Pageewack, o să vină ea să facă menajul, o să-ţi arate şi cum funcţionează frigiderul.

Dorothy îşi muşcă buzele :

— „Ei“ au tăiat tot : apa, electricitatea, telefonul. Aşadar, frigiderul e mort. Ashton spune că nu vom mai putea sta multă vreme în aceste condiţii.

îşi apropie faţa de el, îşi lipeşte buzele de grilaj :

— Cred că am să mă întorc la spital.

Şeienul se ridică şi strigă :

— Nu !

— Mai sînt doar cinci minute, spune gardianul.

Şi o fixează pe Dorothy, pune o mînă jilavă pe umărul lui John :

— Spun unii că lumea o ia la vale. Iţi vine-a crede că e ceva adevărat în treaba asta, cînd ţi-e dat să vezi o fată frumoasă şi oarbă.

Şeienul îl lasă pe gardian să-i frămînte umărul între degete, să i le înfigă în carne. Şi bine face, căci în foarte puţină vreme gardianul se plictiseşte.

— E un tîmpit, spune John cu o anume blîndeţe. Dar băieţii ţin mult la el : pistolul lui nu e niciodată încărcat. Au şi lucrurile astea importanţa lor !

Priveşte în jurul lui, adulmecă. I se face dintr-o dată ruşine cu lumea asta care a devenit a lui ; şi care miroase a ceapă şi a dezinfectant, şi căreia i se coşcoveşte zugrăveala, bucăţică cu bucăţică ; şi John rîde :

— Dar ştii că sîntem grozavi, noi doi ! O dată

mă duc eu să te văd la spital, altă dată vii dumneata la mine la închisoare !

Rîde şi ea cu el. John îi face semn că e cazul să ia din nou o figură serioasă ; dar ea n-are habar de grimasele, de gesturile care se fac după grilaj ; atunci el îi spune :

— Bine, să încercăm acum să stăm liniştiţi ! Dumneata nu trebuie să te întorci la spital ! Fraţii Robbins or să vină să stea de vorbă cu mine ; vom aranja noi într-un fel, sînt nişte avocaţi nemaipomeniţi ; am să ies de-aici. Poate că nu mîine, pentru că formalităţile durează mult, dar poimîine. Vom pune totul la punct. în pivniţa casei există un compresor şi un dinam care funcţionează cu benzină : am să fabric eu, pe dată, electricitate pentru frigider, ba şi pentru televizor !

Fata îşi freacă nasul de grilaj :

— Ca să te pună în libertate va trebui să plăteşti o cauţiune ! Şi ca să achiţi cauţiunea — pe puţin douăsprezece mii de dolari — vei fi nevoit să vinzi casa.

Indianul începe să se legene pe scaunul său.

Ce mai e şi cu povestea asta cu douăsprezece mii de dolari ? John Gheena cunoaşte o mulţime de oameni şi, bineînţeles, nici unul dintre ei nu are douăsprezece mii de dolari. Cît despre asociaţia Fiicelor luptelor viitorului, e sigur că nu dispune în cont curent de o asemenea sumă. Şi chiar presupunînd că ar avea-o, n-ar lăsa o avere ca asta în mîinile unui judecător : nici un indian n-a fost preţuit cîndva la o sumă ca asta, plătită dintr-odată ; nici cei care s-au produs prin circuri, nici chiar cei care lucrează în echipele de cascadori ale televiziunii.

Dorothy se explică : ei bine, mai ales pentru asta a venit ea aici, să afle ce intenţii are John cu privire la cauţiune ; vor trece mai multe zile pînă să se obţină banii proveniţi din ipotecare, şi atunci e mai bine să se treacă la acţiune numaidecît. Şi adaugă :

— Cînd te vei vedea cu ei, fraţii Robbins îţi vor confirma lucrul acesta. Am stat de vorbă cu Ashton

Mysha ; e de acord să se ocupe el de treaba asta, să facă demersurile cuvenite, să completeze toate formularele necesare. Hîrţogăria nu-1 înspăimîntă !

John Gheena se opreşte din legănat. îşi sprijină şi el nasul de grilaj :

— Imposibil ! Casa asta nu e numai casa mea. E şi casa dumitale, te-am invitat doar să stai în ea !

Ar vrea să-i povestească cum a parfumat el pereţii de lemn cu rom uleios, cum i-a împănat cu vanilie, cu boabe de piper exotic : nu găseşte cuvintele potrivite, spusele lui ar semăna cu o reţetă de bucătărie, ar fi jalnic. Preferă să tacă.

— Începînd de ieri, agenţii imobiliari ne asediază, S-au instalat provizoriu în hodoroagele lor de maşini scîrboase, chiar la poartă. Pun ceva la cale. Telefonul sună fără încetare în cabina aceea publică din dreapta casei, de sub felinar. Ashton şi cu mine nu ne deranjăm. E totuşi ceva care te ţine sub tensiune ! Dacă n-o vei ipoteca, oricum casa va fi apreciată ca insalubră — nişte experţi au trimis o înştiinţare scrisă, fixînd şi data la care ne vor vizita !

Şeienul continuă să clatine din cap, ca un copil ce n-ar voi să guste din supa aceasta din care n-a mai mîncat. A înţeles, totuşi, din cele povestite de Dorothy că de-acum lucrurile nu se mai pot repara, că el va fi oricum deposedat, într-un fel sau într-altul.

— Vei recupera, măcar, cîteva mii de dolari, mai spune tînăra femeie. In cazul cînd accepţi, în principiu, ipotecarea, casa rămîne a dumitale. în caz contrar, vei fi dat afară din ea. Fii sigur că îţi va fi demolată ! Casele construite din scînduri nu inspiră încredere.

Se aude răsunînd o sonerie stridentă. Luminile de neon pîlpîie, ca la teatru, atunci cînd antractul s-a terminat. Un copil plînge. Ori, poate, vreo fată, vreo logodnică. Scaunele încep să fie împinse înapoi. Pachetele de ţigări zboară pe deasupra grilajului, prin ochiurile acestuia se strecoară mesaje făcute sul ; gardienii ţipă — li se distrage atenţia.

Dorothy se ridică :

— Te rog semnează hîrtiile pe care ţi le vor da avocaţii !

John urlă, ca să domine vacarmul :

— Mai vii ?

Peste cîteva clipe, pe pasarela de fier, în formă de stea, care trece pe deasupra holului celui mare şi peste plasele anume întinse pentru a zădărnici tentativele de sinucidere, şeienul va zări în treacăt un grup de cîteva femei. Printre ele, Evelyn ; indianul o va recunoaşte. Un supraveghetor principal va fi mustrat pentru că nu a sincronizat cum se cuvine deplasarea deţinuţilor, respectiv a deţinutelor.

Va urma, apoi, marşul monoton de-a lungul coridoarelor, printre două ziduri înalte din cărămidă spoită cu var. La capătul lui, gardianul-acar :

— La dreapta spre zăcătoare, la stînga spre celule, la dreapta spre zăcătoare...

Turma se desparte în două coloane. John o alege pe cea din stînga.

Tom n-are decît o singură cămaşă. Manifestă faţă de ea grija pe care o mamă o are pentru copilul ei. O spală de două ori pe zi, îi întăreşte mereu cei opt nasturi de sidef ; n-o pune pe el decît atunci cînd îşi părăseşte cuşeta, ca să meargă la plimbare sau la consultaţie. Tom a făcut în aşa fel ca să fie arestat, cu singurul scop de a beneficia de un tratament medical de calitate. Aici profită de metodele terapeutice cele mai avansate care nu sînt aplicate decît pe oamenii-cobai care au încheiat cu un laborator de cercetări un acord special. Cînd a intrat în închisoare, Tom era leuoemic în ultimul grad ; acum, aproape că nu-1 mai dor articulaţiile ; poate chiar să joace volei împreună cu ceilalţi. Şi dacă munceşte cît e ziua de lungă, n-o face atît pentru a-şi plăti datoria faţă de societate, cît pentru a achita o factură pe care medicii penitenciarului nu i-o vor prezenta niciodată.

In seara asta, temperatura lui nu depăşeşte treizeci şi şapte de grade şi opt linii.

Se uită la John Gheena — care tocmai a intrat —,

împătureşte cu grijă mînecile cămăşii, apoi închide uşa celulei :

— Pluteşti, şefule ! Hai, dă-i drumul, barosane, povesteşte cum vine vorba ! Eu am să fac lumină !

Se întoarce şi arată către o biblie legată în marochin, aşezată pe pervazul ferestrei cu geamuri din sticlă inca- sabilă :

— Dacă aş fi avut timp, barosane, aş fi învăţat limba ebraică ! Ca să pricep toată istoria asta. Spune aici, la capitolul care vorbeşte de Noe, că pămîntul a fost locuit de nefilimi. Nefilim, asta ar însemna ceva precum „căzut din cer“. Nefilimii se culcau cu fiicele oamenilor — ale oamenilor ca mine şi ca tine —, şi asta dădea un amestec de rase exploziv, şi din pricina asta a înecat Dumnezeu lumea în apele potopului. Degeaba zice pastorul că-mi bag singur degetele în ochi : au existat extratereştri, barosane, pe pămînt au fost odinioară fiinţe astrale.

John se aşază pe patul lui. Desface o cutie cu şuncă. Mormăie :

— Ce să zic, mult mă mai interesează asta pe mine.

Apoi zîmbeşte :

— Tom, ar trebui să te duci să mai dai o raită pe culoar !

Toate cărţile care se respectă au o pagină de gardă, pe care nu figurează nici un text. E o foaie de hîrtie anume făcută pentru ştergerea degetelor murdare, ori pentru notarea numerelor de telefon. Indianul rupe cu grijă fila de gardă a bibliei, găseşte că hîrtia e bună, fină, îngălbenită exact atît cît să capete o înfăţişare solemnă. John umezeşte vîrful creionului şi se pune pe scris :

Dragă Dorothy, stau în celulă împreună cu un tip pe care-1 cheamă Tom. Chiar în clipa asta a ieşit. Şi el crede că eu vreau să rămîn singur ca să mă masturbez. Nu-1 poţi face pe Tom să fie altfel : poate din cauză că va muri curînd, el vede peste tot viaţă. Dealtminteri, cei mai mulţi dintre bărbaţi se masturbează cînd se întorc de la vorbitor. Lucrurile astea ori le înţelegi pe dată, ori nu le mai înţelegi nicicînd. Dragă Dorothy, Tom mă pisează cu o poveste a lui despre oameni veniţi de aiurea, de pe o altă stea. Poate că e adevărat, dar ce schimbă asta ?

jvu cred că lumea va fi distrusă. Cîinii din munţi sint un semn. De aceea, mi-e frică aici ! Dacă New York-ul ar lua foc, dacă s-ar petrece orice altceva, ar fi o grămadă de morţi în închisoare la noi : pînă să se deschidă porţile, pînă să fie toată lumea evacuată...

De aceea, dragă Dorothy, am să fac cum ai zis dumneata : am să ipotechez casa. Cu cei douăsprezece mii de dolari am să ies de aici. N-o să ne mal întoarcem, totuşi, în Long Island. Din contra, va trebui să batem în cuie obloanele, uşa, lucarnele de pe acoperiş. Voi scoate cuiele mult mai tîrziu, cînd voi plăti ipoteca asta afurisită. Trebuie ca pămîntul să fie al meu, sau să nu mai fie deloc.

Mă doare. Casa ta poate să te doară aşa cum te dor dinţii, e insuportabil, ai vrea să faci cumva să adormi buştean. Camera mea din cartierul Queens e prea mică pentru dumneata, pentru Mysha şi pentru mine. Tom zice însă că există undeva pe aici un zgîrie-nori în care nu mai stă nimeni. în fine, stau în el doar nişte prăpădiţi din Ohio, din Wyoming şi din Misso- uri. Am să mă duc să văd despre ce e vorba şi...

»

Aici John Geena trebuie să-şi încheie scrisoarea către Dorothy. **Ii** mai rămîne loc doar atît cît să semneze.

La ora două noaptea, McPherson îşi dă duhul pe **culoarul pe care** fusese aşezat. Corpul **îi** este dus la infir**merie, pentru a i** se face autopsia. Cîţiva deţinuţi izbesc **cadenţat în gratiile** celulelor. în zona cea mai de sus a **secţiei a noua,** chiar sub acoperişul închisorii, pe care **soarele l-a încălzit** cît a fost ziua de lungă şi care iradiază dcum **asemeni** unui cuptor căldura toridă pe care a înma**gazinat-o, şeienul se** gîndeşte la Dorothy Kayne.

Ar voi să mai aibă o bucată de hîrtie, un fragment doar din fila de gardă a bibliei, şi să treacă pe ea tot ceea ce vede, tot ceea ce respiră, tot ceea ce mîngîie şi atinse acum.

Tom Brennan se scoală din pat, se duce să urineze, şi spune :

— Eşti îndrăgostit, Gheena !

— Nu ! Tacă-ţi gura, vreau să dorm — răspunde John.

Doar Mamei Pageewack s-ar încumeta marele şeien să-i mărturisească adevărul.

Kennedy Airport. Un avion cu reacţie de pe liniile internaţionale ratează decolarea, derapează în afara pistei. Ia foc. Văzut din turnul de control, pare un tăciune aprins, azvîrlit în vatra neagră a unui grătar. Emst Anderson, cu oamenii şi cu maşinile lui, se află la fata locului. De-a lungul lui Southern Parkway izbucnesc, în liniştea nopţii, miliardele de bule albe ale zăpezii carbonice. Iarba uscată se aprinde totuşi, o cicatrice purpurie, nesfîrşită, sfîşie pămîntul pînă departe, către Hamilton Beach.DOROTHY KAYNE A IEŞIT PE POARTA ÎNCHI- sorii. Şi-a ridicat apoi ochii legaţi înspre cer, înspre cerul canalizat, încă de acolo, de sus, printre terasele marilor clădiri : după felul cum simte pe nas muşcătura mai mult sau mai puţin adîncă a soarelui, tînăra femeie este acum în stare să ghicească ce oră e ; se foloseşte din ce în ce

mai mult, şi din ce în ce mai bine, de simţul pipăitului şi de cel al mirosului.

Astfel, de pildă, acum cîteva clipe, la vorbitor, fără să fie nevoie să-i pună o întrebare anume, şi-a dat seama că John Gheena foloseşte noua pastă de dinţi Five-Mint (cinci frunze de mentă proaspăt rupte la un decigram de exdpient) pe care se bate acum toată lumea.

Pentru a capta mirosurile — nenumărate, încîlcite — ale oraşului şi ale oamenilor, ea îşi ridică uşor faţa, îşi întinde gîtul ; faptul acesta se află, probabil, la originea acelei crampe difuze, care a început s-o sîcîie în partea de jos a cefei.

Ora şapte seara. Dorothy va intra curînd în cartierul Brooklyn, unde se duce cu metroul, pe linia I.R.T. Numără staţiile. în jurul ei, nişte călători rîd şi se înghesuie. Trebuie să se concentreze, astfel ca atenţia să nu-i fie distrasă de conversaţii şi să nu rişte, în acest fel, să sară o staţie sau două.

Ashton Mysha i-a dat întîlnire într-un bar unde se beau cocteiluri pe bază de lapte. Trebuie să fie mcîntă- toare toate acele culori delicate din cupele pe care ea nu le va vedea.

în timp ce strînge de agăţătoarea din piele a vagonului, Dorothy se gmdeşte că ar fi trebuit poate să-şi ia, cu chirie, un baston vopsit în alb. Dar cînd John se va libera, îi va ciopli el unul dintr-o creangă de stejar. Mai tîrziu, cînd ea îşi va recăpăta vederea, John împreună cu ea vor da foc bastonului pentru orbi ; îl vor arunca într-un mare foc solemn, aprins undeva în mijlocul unei poieni din pădure, într-o zi cînd vor pleca să mănînce la iarbă verde ; amîndoi în picioare, unul lîngă celălalt, vor privi cum fumul se ridică spre vîrfurile copacilor.

Pînă atunci, Dorothy se serveşte de braţele sale, pe care le ţine întinse ; pe urmă, de poşetă, pe care o balansează în cadenţă, proiectînd-o mult înaintea ei, ca să repereze obstacolele ce-i apar în cale. Rareori se oferă cineva să-i dea o mînă de ajutor ca să treacă strada : oamenii îşi închipuie probabil că se antrenează pentru un viitor maraton al

performanţelor inutile, care, după cum se vorbeşte, s-ar putea ţine în Madison Square Garden ; alţii cred că e victima vreunei puniţiuni rituale — în ultimele luni, au putut fi văzute mai multe tinere americane străbătînd în lung şi în lat, cu mîinile legate la spate, arterele cu circulaţie intensă ; pe piept purtau nişte tăbliţe pe care sta scris :

PRIVIŢI-MA, ÎNSA NU MA DEZLEGAŢI

CACI AM SAVIRŞIT UN MARE PACAT IATĂ CA, PENTRU MINE,

CEASUL ISPĂŞIRII A SOSIT

Protestele — vizînd ultragierea în public a bunelor moravuri — înaintate de Ligile de apărare a moralităţii (cele mai multe cu sediul în Boston sau în Salt Lake City) n-au dat încă nici un rezultat.

Dorothy se dă jos din metrou la Kingston Avenue. Se afundă într-un straniu labirint de străzi cărora nu le poate citi numele. Se izbeşte, la întîmplare, de un trup zăcînd într-un scaun din împletitură de pai. Bineînţeles, îşi cere scuze ; însă nu mai întreabă dacă itinerarul pe care îl urmează e cel indicat, căci cunoaşte pe de rost alcătuirea imensului cartier : în noaptea ei, se simte la fel de puţin stingherită ca în faţa microfonului din amfiteatru.

Cecitatea îi dă prilejul să-şi pună la încercare memoria, amintirile despre oraş. Una din colegele ei dft la universitate, profesor de ştiinţe naturale, spunea :

— Nu pot vedea un şoarece fără să-l vizualizez numai- decît în starea de şoarece jupuit, ţintuit pe o plăcuţă de plută ; mi se pare că aud fîşîitul uşor al pielii lui cenuşii, tăiată de vîrful scalpelului, respir călduxa viscerelor lui mărunte.

La fel se întîmplă şi cu Dorothy. Oarbă, se orientează prin Brooklyn cu ochii amintirii şi ai cunoaşterii ; pentru ea, fiece colţ de stradă, fiece arc butant de piatră ori de fier, fiece decroş de beton ori de sticlă armată poartă o dată, povesteşte o istorie — construit în 1880, demolat în 1930, reconstruit în 1947 : cetatea nord-americană este vie, asemeni unei

generaţii ai cărei membri nu se prefac in ţărînă decît după ce au completat golurile cum se cuvine ; ori asemeni acestei miriade de insecte — minuscule, negre — ce se anină în părul tinerei femei şi ii furnică pielea braţelor dezgolite.

De cînd cu accidentul ei, Dorothy nu se mai aventurase prin Brooklyn. Astăzi, simte cumva, într-un fel nedesluşit, că ceva s-a schimbat ; că priveliştea sună a gol ; sub degetele ei, care urmează conturul zidurilor, cărămizile par să fie friabile ; şi, mai cu seamă, există acum mai multe garduri făcute din scînduri.

Don't look through, nu priviţi înăuntru, scris cu litere roşii pe fond alb. Bineînţeles, sub pretextul prevenirii acelei noi suferinţe psihice (pe cale de a deveni mai răspîndită decît complexuTTui Oedip şi cel al Supravieţuitorului) ce ia naştere din contemplarea ruinelor.

Ruine încă în picioare : imobile pîntecoase, gen „copil hidropic", vinete ori verzui, cu ferestrele sparte ; unele dintre ele parc-ar fi devenit vizuini de lilieci — agăţaţi acolo, înăuntru, cu capetele în jos, deasupra unor televizoare crăpate şi a unor covoare presărate cu dejecţii albicioase.

Altele s-au prăbuşit, cu prilejul vreunul seism de buzunar s-au al trecerii vreunui tren. A mai rămas un cîmp de piatră seacă, de cioburi de ipsos înfipte în pămînt, o înnodare de ţevi şi de burlane ; locul e plin de copii, copii care s-au strecurat pe sub bariere ; lumina felinarelor de stradă joacă pe spinările şobolanilor, pe cutiile de conserve aliniate asemeni unor guri de aerisire.

Nu a trecut mult de cînd, din lipsă de bani, municipalitatea a încetat să mai construiască. Azi, renunţă chiar să mai şi repare. Pentru aceasta ar trebui ceva mai mult de un miliard cinci sute de milioane de dolari. Iar Dorothy Kayne, ca în fiecare seară, începe să simtă cum fruntea îi e prinsă ca într-o menghină — şi parcă un nebun ar fi cel care strînge şurubul. Pe îndelete. Migrena aceasta prezintă totuşi un avantaj : pe măsură ce creşte în

intensitate, Dorothy începe să vadă nişte fosfene dansînd acolo, în spatele legăturii care îi apasă ochii.

Ashton Mysha aşteaptă la intrarea în Hypocrite's Milk Tavern. Se teme ca, din nebăgare de seamă, Dorothy să nu treacă de bar : băutorii de lapte sînt mai puţin zgomotoşi decît amatorii de bere sau de whisky.

Cînd recunoaşte, la colţul străzii, silueta tinerei femei, aleargă spre ea, o prinde în braţe ; dar ea se desface din îmbrăţişare :

— Miroşi a crab, Ashton !

El se scutură tot, se uită şi la tălpile pantofilor :

— Am strivit cîteva cochilii, cînd apa se afla la nivelul cel mai scăzut al refluxului. Trebuie să ţinem seama că oraşul ăsta se află la ţărmul mării.

O duce pe Dorothy în sala din fundul barului, lîngă pista de dans. Cîteva perechi evoluează pe suprafaţa circulară de parchet vitrificat, luînd poziţii lascive de dansatori pe gheaţă ; fetele au bucle lungi, negre, revărsate pe umeri şi rochii în stil spaniol — roşii, scurte şi garnisite cu volane ; dansează fără să se îndoaie din talie
— talia lor subţire ! —, mărginindu-se să-şi legene şoldurile în ritmul muzicii ; cavalerii par să fie mai tineri decît ele, unul din ei nu pare să aibă nici cincisprezece ani. Dorothy comandă un cocteil spumos pe bază de banane şi cacao. Cînd încetează muzica — timp în care discul se întoarce pe partea cealaltă —, se aude şuierînd mixerul barmanului.

— Ei ? spune Mysha. Ce zice indianul nostru ?

— E de acord cu ipoteca.

Dorothy bîjbîie, apucă un şerveţel de hîrtie, îl trece peste fruntea-i jilavă, încercînd astfel să se scape de insectele-ventuze înnebunite de furtunile care tot dau tîrcoale New-York-ului fără a se mai hotărî să izbucnească odată.

Polonezul arborează un zîmbet :

— Excelent ! Am să le telefonez îndată avocaţilor ! In seara aceasta chiar, vom merge să procurăm formularele necesare, vom studia clauzele,

iar mîine dumneata îi vei duce dosarul lui John, ca să-l semneze.

— Nu ! — spune ea cu glas scăzut.

După ce-şi aprinde o ţigară, adaugă :

— Nu vreau să mă mai duc la închisoare. Să se ducă Jack Robbins în persoană, ori fratele lui, Bob ! Ce fel de oameni mai sînt şi fraţii Robbins ăştia ? N-au cu ce să plătească un comisionar ?

— Atenţie, spune Mysha, o să-ţi cadă scrumul pe fustă !

O ajută să repereze scrumiera, vorbeşte din nou :

— Nu te enerva ! Ne-am înţeles doar să procedăm astfel. E cel mai mic lucru pe care-1 putem face pentru el : tipul ăsta ne-a primit în casa lui, şi...

11 întrerupe :

— Nu lui John îi facem un serviciu, ci fraţilor Robbins !

— *Şi* lui John, o ştii foarte bine.

Şovăie, apoi repetă, cu vocea ei slabă, încăpăţînată :

— Aranjează totul cum vei voi ! Eu, însă, nu mă mai duc acolo.

Mysha crede că a ghicit despre ce este vorba :

— Fireşte, închisoarea reprezintă un şoc. E ceva care te zdruncină, chiar şi atunci cînd nu faci decît să intri şi să ieşi.

Tînăra femeie s-a albit la faţă. îşi muşcă buzele.

— Nu vreau să mă mai întîlnesc cu John Gheena, spune ea, asta-i tot! Ashton, mie nu trebuie să mi se întîmple nimic ! Totul trebuie să fie nemaipomenit de calm. Refuz să fiu amestecată în povestea asta. Dealtfel, nimeni nu poate să mă oblige : am făcut tot ceea ce se cuvenea să fac.

Mysha examinează în tăcere trăsăturile feţei ei: legătura albă, care ascunde ochii tinerei femei, e exasperantă, falsifică toate datele, bine-ar fi să poată fi smulsă

— !Acum, murmură Dorothy, o să ne întoarcem amîn- doi în Long Island, o să facem ordine în casă. Dumneata ai să-mi spui : aici *e un vas de porţelan.* Iar eu am să-ţi răspund : *pune vasul pe etajeră, Ashton, cîţ mai aproape de perete, şterge-l, şi vezi să nu-l spargi!* Cînd o să se întoarcă, John va găsi casa într-o stare impecabilă. Mîine, dumneata mă vei conduce la universitate. Sau la spital. La urma urmei, mi-e tot una.

Dă la o parte paharul din faţa ei :

— Ce mai local ridicol ! Cocteilurile astea n-au nici un gust! Lapte, şi mai ce ? Mă crezi oare o fetiţă ? M-am mai pilit şi eu, să ştii, şi am să mă mai pilesc ! Vermutul e băutura ideală : poţi să înghiţi din el cantităţi mari, pînă te ameţeşti.

Se ridică de la masă cu stîngăcie. Scaunul se răs-toarnă. Pe pistă, perechile continuă să danseze, ca şi cum nu s-ar fi petrecut nimic.

Mari efluvii de căldură dau ocol podului Brooklyn. în momentul în care Volskwagen-ul se angajează pe autostrada ce duce către Long Island, Dorothy izbucneşte în hohote de plîns. Ashton Mysha îi atrage atenţia că medicii i-au interzis să plîngă.

Misiţii agenţiilor imobiliare n-au ridicat încă asediul. Către seară, au ţinut, în jurul unui grătar, un soi de adunare generală ; de comun acord, au hotărît să nu supraliciteze peste suma de patruzeci şi două de mii de dolari: dacă şeienul va cere mai mult, ei se vor retrage, lăsînd locul marilor antreprenori din Dallas şi din Miami, cărora, în patruzeci şi opt de ore, le stă în putinţă să obţină, fără acoperire, orice sumă din partea băncilor care îi susţin.

Mae Wright e reprezentanta unei oficine din Harlem. Are douăzeci şi trei de ani, tenul-deschis, trăsăturile feţei **nu** prezintă aproape deloc caractere negroide. **In** ochii el, această operaţiune capătă dimensiunile unei cruciade. Vorbeşte fără încetare de incidenţe de natură politică, de o posibilă răsturnare a principiilor etnico-socio-economice. Se ţine mereu în legătură cu sediul instituţiei sale, de peLenox Avenue, prin radio (pe unde scurte). E longilinie, e încîntătoare, şi-şi linge degetele tot timpul, ca şi cum le-ar avea prinse în zahăr glazurat.

Visul nutrit de Mae — de patronii ei — este să achiziţioneze un teren pe aliniamentul mării şi să ridice aici un imobil de mare lux cu trei sau patru etaje, cu cîteva mici magazine, o bază nautică şi o biserică. Evident, ansamblul ar fi destinat albilor, comicul situaţiei, după părerea ei, constînd în aceea că enormele beneficii ce ar rezulta de aici ar intra în buzunarul negrilor, iar afacerea s-ar realiza pe spinarea unuia din neamul pieilor-roşii. Lucidă, Mae Wright este de părere că partida poate fi jucată — nu însă şi cîştigată. E încă îndeajuns de tînără pentru a considera că o victorie nu e decît un eveniment cu importanţă relativă.

Ashton Mysha trage Volkswagen-ul lîngă maşina ei :

— Miss Wright, veniţi după mine în casă ! Am să vă spun care e situaţia, iar dumneavoastră veţi transmite totul celorlalţi...

Mae îi zîmbeşte polonezului ; o prinde pe Dorothy de mijloc şi o ajută să treacă pragul.

Mai tîrziu, cînd tînăra negresă va fi transmis mesajul : *John Gheena nu vinde, ipotechează pentru .douăsprezece mii de dolari, ne-a dus pe toţi... în fine, deocamdată,* Ashton Mysha va închide ferestrele, ca să nu audă înjurăturile misiţilor. Una după alta, maşinile Chevrolet vor întoarce, se vor pierde în noapte. Mae Wright va

rămine la urmă. înainte de a se aşeza la volan, se va întoarce cu faţa spre casa de lemn ; va adresa un larg gest amical umbrei lui Ashton Mysha.

în clipa aceea, va începe să plouă.

Ashton se urcă pe terasă. Te-ai putea crede aici pe puntea unei nave în plină furtună. Vîntul s-a înteţit, bate acum dinspre vest, în rafale scurte şi dese, ce culcă şiroaiele de ploaie la orizontală.

Polonezul o aude pe Dorothy urcînd cu greu scara : fata nu şi-a potrivit încă paşii pe măsura ţrepte^r, îşi stîlceşte gleznele, geme. Ashton nu schiţează nici un gest pentru a-i veni în ajutor. Din contra, se duce tocmai către partea cea mai depărtată a terasei, cea situată cu faţa spre ocean.

Cît timp Mysha a stat de vorbă cu Mae Wright, Dorothy. n-a încetat nici o clipă să plîngă. Şi să-şi palpeze pansamentul, ale cărui benzi de leucoplast se dezlipesc din pricina lacrimilor. Şi să repete că ea nu mai poate şi că abia aşteaptă ca felul cum vor evolua lucrurile să-i dea dreptate lui Ernst Anderson şi tuturor celorlalte cobe :

— Cît timp credeţi că va mai dura asta, New York-ul şi tot restul ? în unele locuri casele putrezesc de-a-n picioarele. în alte părţi, uite, arde şi nimeni nu poate face nimic (în acel moment, televiziunea anunţă, printr-un *flash* special, prăbuşirea avionului de pe Kennedy Air- port), şi mai există şi cîinii, ce caută cîinii în munţi ?

— Noaptea e de vină, a spus Mae Wright, cu glas scăzut. Noaptea, e lucru binecunoscut, bolnavii au un fel de angoasă. Nu e de neglijat nici furtuna care s-a abătut asupra noastră. Miss Dorothy ar trebui să se odihnească. Să încerce să-şi uite gîndurile.

Mae a răsucit butonul televizorului portativ. întunericul a invadat încăperea. Dorothy a fugit, s-a dus să se trîntească pe patul lui John Gheena, în bucătărie. în trecere, s-a lovit de vreo două-trei mobile, probabil că şi-a făcut cîteva vînătăi.

într-o grădină publică, trăsnetul despică în două un palmier pipernicit. Tornada duce cu ea o jumătate din copac, care o ia înspre mare. Frunzele slinoase se înfăşoară una în jurul celeilalte, o trîmbă prelungă de nisip şi de rumeguş însoţeşte copacul ; mîine se va vorbi despre un obiect zburător neidentificat care a trecut pe deasupra Long Island-ului.

Dorothy Kayne ajunge în fine pe terasă. Se tîrăşte pe scîndurile ude şi strigă :

— Eşti un ticălos, bătrîne !

— Da, ştiu — spune simplu Ashton.

Se întoarce spre ea. Dorothy îşi ţine capul strîns între umeri, încercînd astfel să se expună mai puţin uraganului. Mysha ar voi să se arunce asupra ei, s-o întindă, cît € de lungă, pe podea, să-i desfacă braţele în cruce, să aibă îndrăzneala de a o strînge în braţe. Ori, la fel de bine, să nu facă nimic din toate astea, s-o lase să vină ea singură la el — omidă trandafirie, umilită, mînjită cu noroi — supunîndu-se chemării lui rostite cu glas domol :

„La dreapta... aşa, tot aşa, acum... ar trebui să te iei după mirosul apei mele de toaletă — de import, franţuzească, zece dolari flaconul ! — ăsta-i un reper !"

El, Ashton Mysha, ofiţer secund pe *Vastitude,* ar putea spune şi : *latitudinea cutare, longitudinea cutare, aici staţionează vaporul, exact aici!*

Dorothy îşi duce mîinile la ochi, să-şi apere compresele de ploaia puternică :

— Sînt pierdută !

Ashton arborează un zîmbet :

— *Don't worry, miss Kayne*[12] / Se va întoarce el John, John Legendarul, cu buzunarele doldora de umbrele ! Te pomeneşti că va da şi niscaiva porunci soarelui, el, John Gheena.

„Cu voia împieliţatului, dracul să-l ia", gîndeşte polonezul. Dorothy se ridică în picioare, se prinde strîns cu mîinile de balustradă. Fulgerele care se succed aproape fără întrerupere fac ca rochia ei, albă, să pară albastră. Ar trebui să moară acum, mai gîndeşte Mysha, lovită de trăsnet de-a dreptul în mijlocul frunţii.

— Ce ai cu mine, Ashton ? De ce mă laşi singură ?

El se apropie şi spune brusc :

— Dorothy, dumneata nu-ţi dai seama că te-ai îndrăgostit de John Gheena ?

Femeia se clatină pe picioare. Spune că nu se poate, ploaia aceasta delirantă şi vîntul o să-i desfacă legătura de la ochi ; va fi un dezastru, îşi va

12 Nu-ţi face griji, domnişoară Kayne (engl.).

pierde vederea pentru totdeauna...

Ashton Mysha repetă :

— Te-ai îndrăgostit de John Gheena ! Recunoaşte, ce-o să se-ntîmple, la urma urmei...

De bine-de rău, ea se ţine dreaptă pe picioare ; gîngăveşte :

— Eşti nebun, Ashton, eşti cu siguranţă nebun ! Nici măcar nu ştiu cum arată !

— Dar dumneata ai atîta imaginaţie, Dorothy Kayne !

Şi Mysha îi întoarce spatele. Ţine un moment sub priviri mulţimea de valuri adunate în josul pereţilor de lemn — ameninţarea aceea vuitoare, ameninţarea aceea spongioasă. Casa vibrează sub loviturile lor furioase.

Dorothy — doamna din cetatea universitară — şi Bee — tîrfa din Coney Island —, toate femeile sînt numai nişte femele. Toate femeile, în afară de mama mea ! Cu toate că mă stînjeneşte nespus faptul de a ^nă fi născut, de a fi urmarea acestui act moale, năclăit, lipicios ; faptul de a-mi spune, în fond, că mama şi-a desfăcut coapsele pentru ca tata să-şi bage coada între ele, şi că asta se petrecea, fără nici o îndoială, într-o noapte de iarnă, şi că afară, nu departe, în nămeţii de zăpadă, se auzeau lupii urlînd. Februarie 1917, minus douăzeci de grade în Rusia, minus douăzeci şi trei în Polonia. Curînd va fi seara de 27 februarie la Petrograd, dar despre aceasta nu se ştia încă nimic. Şi de s-ar fi ştiut, tot nu s-ar fi schimbat mare lucru : comunismul s-a infiltrat, clandestin, vreme de douăzeci şi şase de ani, înainte de a atinge Pinsk-ul, smîrcurile şi terenurile gunoite cu bălegar ale Pinsk-ului : am venit pe lume în casa unui ţăran, pentru a deveni, la rîndul meu, ţăran ; îmi amintesc numai că bunicii mei, Vania şi Maria, spuneau că am pielea trandafirie, ca a purceilor crescuţi cu zer acru, purcei de mare lux, din carnea cărora noi nu ne înfruptam niciodată, dat fiind că la tîrg se lua pe ei un preţ bun.

Am un paşaport britanic, o origine îndoielnică,

însă un nume evreiesc — vag evreiesc. Asta reprezintă o şansă aici, în America. E ceva asemeni unui permis de liberă trecere. A, uitam că şi pielea mi-a rămas trandafirie, în ciuda trecerii anilor. Crăpată, zgrunţuroasă, umflată pe sub ochi (de vină e vîntul şi porcăria aia de vermut băut în saloanele pacheboturilor), însă trandafirie.

Dacă ai putea să mă vezi, Dorothy Kayne, n-ai mai şovăi atît. E lucru sigur că n-aş distona prin nimic în restaurantele din strada 56.

Furtuna urcă, ajunge acum la zenit, bombardează pămîntul cu fulgere rectilinii — dintre care unele îşi nimeresc în plin ţintele, mai cu seamă în pădurile care se întind de-a lungul Hudson-ului ; ca măsură de siguranţă, proiectoarele de pe Empire State Building sînt stinse, iar elicopterele sînt oprite la sol ; pe aeroporturile Kennedy şi La Guardia, avioanele cu reacţie blochează bretelele de acces către *runway* [13], tornada smulge prelatele protectoare de pe cărucioarele cu bagaje ; pare că frontul ploii lunecă înspre miazăzi, către Philadelphia, direcţie în care American Airlines anulează două zboruri din trei. Doar trenurile pleacă şi sosesc la orele fixate, autobuzele Greyhound stau trase la o parte, înşiruite pe drumurile laterale de pe marginea şoselei, şoferii opresc ştergătoarele de parbriz rămase neputincioase în lupta cu torentele ploii.

Ashton Mysha se îndreaptă spre Dorothy Kayne.

Fata avea nevoie de dragoste. In clipa de faţă, nu mai plînge. Se preface că doarme, întinsă de-a latul patului. Prin chepengul rămas deschis, ploaia cade pe podea. Mîine dimineaţă, totul va trebui şters. între timp, cele din urmă fulgere proiecteaza pe draperiile de la ferestre siluetele miniaturale ale velierelor lui John Gheena ; şi întrucît draperiile se mişcă, încă puţin şi te-ai putea crede la cinematograf.

13 Pista de decolare (engl.).

Mysha surîde : fetele astea americane nu miros a nimic, îţi vine să crezi că sînt îmbibate cu spumă de săpun din ziua în care s-au născut ; li s-or fi administrînd, poate, perfuzii cu deodorant, prin pereţii de sticlă ai incubatoarelor.

O vagă aromă de zahăr ars — şi atît ! Ashton contemplă corpul tinerei femei. Evident, o tînără profesoară de sociologie urbană se cuvine să aibă fesele spălate şi frecate bine. Acum, însă, el ar voi să o ţină în braţe şi să danseze cu ea în ritmul refrenelor unei melodii sud-ameri- cane, unul din tangourile acelea duhnind-a-sudoare, pe tipicul celor care se compun atît de bine la Buenos Aires **şi** la Valparaiso.

Bănuieşte că ea va refuza — în orice caz, şi oricare ar **fi** melodia. S-a culcat pe o parte, adunîndu-şi genunchii sub bărbie, asta vrea să spună totul : că vrea să uite, că refuză să acorde celor ce tocmai s-au petrecut mai multă importanţă decît unei simple şotii de şcolăriţă.

In ciuda legăturii de pe ochi, Dorothy sesizează privirea pe care bărbatul o aţinteşte asupra ei. Se ghemuieşte şi mai mult :

— Nu eşti satisfăcut ?

— Ba da !

— A trecut multă vreme de cînd nu m-am mai dăruit cuiva. Ultima oară...

— Nu, taci, prefer să nu ştiu nimic !

Ea izbucneşte în rîs :

— De acord ! Studenţii, însă, sînt mai romanţioşi decît tine. Ei fac dragoste precum... precum păsările, poftim, îşi **fac** fel şi fel de idei cu privire la un cuib, la ceva ce ar fi numai şi numai căldură.

— Ca şi cum nu ne-am sufoca şi aşa îndeajuns !

— Pe mine mă ia cu frig. întotdeauna cînd mă culc cu cineva. Ascultă, mă întreb cum fac prostituatele. Să te întorci pe stradă, să faci trotuarul în ploaie...

Devine provocatoare, adaugă :

— în definitiv, tu trebuie să ştii ! Bee ţi-a

povestit, pesemne.

Mysha se scoală, se dă jos din pat. Simte un fel de necaz împotriva lui însuşi. Senzaţia de bunăstare e pe cale **s&** dispară, are impresia că se afundă din nou în interiorul propriului său corp, regăseşte acea rigiditate de la nivelul genunchilor şi al coatelor şi durerea surdă din partea dreaptă : din regiunea ficatului, ori poate a vezi-cii.

— Iartă-mă, Dorothy ! — spune. într-un anume sens cred că te-am violat.

— Acoperă-mă !

In tăcere întinde cearceaful peste ea. Apoi rămîne aşa, în picioare, cu braţele atîrnîndu-i în jos

Iubindu-se eu ea, nu i-a smuls nici măcar un strigăt **de** plăcere. îşi promite însă că o va face fericită data viitoare, atunci cînd se va întoarce din portul New York cu contractul său de angajare — ca ofiţer secund pe o altă navă — gata semnat.

Brusc, junghiurile de sub coastă devin mai violente, întins lingă tînăra femeie care e pe cale să adoarmă, se frînge de mijloc şi scoate un ţipăt.

Cit timp furtuna a bîntuit deasupra oraşului, Bob şi Jack Robbins n-au schimbat între ei nici un singur cu- vînt. Ca fini cunoscători, cei doi avocaţi s-au mărginit să privească : deprinşi cu furiile oamenilor, sînt capabili să aprecieze violenţa aceasta primitivă, dezlănţuită în ceruri. Cînd tunetul duruie de parcă n-ar mai avea sfîrşit, Jack Robbins îşi aminteşte de război, de cum a făcut el războiul pe plaja Omaha Beach, în Normandia. Bob reflectează la sutele de mii de kilowaţi care se pierd în atmosferă, se întreabă ce se va întîmpla cu toate scaunele elec- trice din închisorile americane, acum cînd Congresul a declarat că pedeapsa cu moartea e în afara legii constituţionale ; există, oare, amatori care să fi făcut guvernului oferte de cumpărare ? şi la cît s-ar putea evalua preţul unui asemenea scaun, aflat încă în stare de funcţionare ?

— Bineînţeles, spune în fine Jack, acuzarea se află în plin delir. Un sărman individ, precum e acest

John Gheena, nu e în stare să distrugă New York-ul. Nu e în stare nici măcar să conceapă o asemenea idee !

Bob îşi şterge fruntea de sudoare. Un scaun electric trebuie să facă, cu o aproximaţie de cîţiva dolari, cît un Ford vechi, model T.

— Mă asculţi ? — intervine Jack.

Şi, nemaiaşteptînd răspunsul fratelui său, continuă :

— După opinia mea, există două moduri de a aborda problema : ori demonstrăm, punct cu punct, stupiditatea fiecăruia dintre capetele de acuzare, ori dovedim inocenţa lui John. In ambele cazuri sînt de părere să pledăm pentru nevinovăţie.

Pleacă de lîngă fereastră, frunzăreşte dosarul, se opreşte cîteva clipe asupra depoziţiilor făcute de poliţişti şi de pompieri. Cea mai alarmată e mărturia lui Ernst Ander- son : acesta a dictat o declaraţie serioasă, bine gîndită, detaliată ; şi apoi, lui Anderson, îi merge bine în clipa de faţă ; n-a dezminţit categoric zvonurile conform cărora ar urma să candideze în viitorul apropiat pentru funcţia de primar al New York-ului : aşadar, a te împotrivi lui Anderson ar însemna să te împotriveşti întregului aparat al partidului republican.

— Urîtă poveste ! — mormăie Jack Robbins. Ar fi poate mai înţelept să nu ne prezentăm.

Bob pare a se trezi dintr-un vis. *Îşi* aprinde o ţigară :

— O clipă ! Nu crezi că mai întîi s-ar cuveni să decidem la cît se va ridica onorariul pe care urmează să i-1 pretindem indianului ? Cu vicii sau nu, o afacere e o afacere.

— Cîştigurile unui spălător de geamuri sînt mizerabile. Pe cînd eram student, am spălat şi eu geamuri. Ei bine, nenicule, asta îmi aducea atît cît s-o scot pe Suzan în oraş.

Bob face precizarea că Suzan era o fată foarte cheltuitoare. Jack spune că ea nu s-a schimbat defel, că lucrurile ar prezenta mai curînd o tendinţă de înrăutăţire pe măsura înaintării în vîrstă. Şi

amîndoi izbucnesc în rîs. Bob se aşază pe un colţ al mesei :

— Aş fi curios să ştiu cum s-au petrecut lucrurile la Pompei, la Skoplje, la Agadîr, în China. Au făcut pe cineva răspunzător de nenorocirile lor ?

— Era prea tîrziu...

Jack înşiră cifre, efectuează operaţii matematice complicate. îşi înalţă capul :

— Ce-ai zice de patru sute de dolari, pentru început ? Apoi, vărsăminte de cîte două sute cincizeci de dolari, pînă la proces. E bine aşa ?

Bob şovăie. Sfîrşeşte prin a consimţi :

— Cu condiţia de-a amîna de două sau de trei ori data audierii.

— Acum avocaţii care îl vor apăra pe şeien în procesul *Statul New York contra lui John Gheena,* destupă nişte sticle cu bere. Aşezaţi unul în faţa celuilalt, reiau dosarul de la capăt : caută o lacună, cred a o fi găsit în textul fiecărui alineat (există însă moartea motociclistului şi depoziţia martorului ce afirmă că ar fi auzit o împuşcătură).Nu se leagă ! — spune Jack. Cînd s-a făcut autopsia motociclistului, nu s-a găsit nici urmă de glonţ.

— Asta nu înseamnă că indianul nu ţinea, *poate,* un revolver în mînă, că el nu avea, *poate,* intenţia de a se folosi de el.

Jack ridică din umeri. Se scoală de pe scaun, se întoarce lîngă fereastră. Treptat, pe măsură ce se infiltrează în organismul avocatului, berea îşi produce efectul. Nu va trece mult şi cel mai în vîrstă dintre fraţii Robbins va fi niţeluş cam cherchelit ; deocamdată însă, a atins acel prag în care luciditatea este mai vie ca oricînd. Stă şi observă.

Furtuna este acum departe. Queens, cartierul-dormi- tor, se zvîntă sub lună. Lumini puţine. E încă perioada vacanţelor. La toamnă newyorkezii îşi vor lua din nou oraşul în posesie ; lumina verii indiene e superbă, dar necruţătoare : New York-ul le va apărea, aşadar, mai măcinat, mai coşcovit, mai nesigur decît înainte de sosirea verii.

Ca întotdeauna, se va spune că răul se datoreşte „ghetourilor“, că el vine din Harlem, de pe lunga arteră păduchioasă a Bowery-ului, de pe cheiurile lăsate în părăsire de cînd transatlanticele nu se mai aliniază în preajma lor. Se va da vina pe bani, pe banii prea mulţi ai unora şi pe cei prea puţini ai altora ; pasămite, ei ar favoriza degradarea generală. O dată mai mult, vor fi mărite impozitele locale ; şi tot odată mai mult, măsura va fi inutilă. Oamenii politici, pînă şi preşedintele Statelor Unite, pretind a fi convinşi de faptul că salvarea New York-ului e doar o chestiune de dolari. Altitudine liniştitoare ! — căci finanţele reprezintă ceea ce poate fi controlat.

Jack Robbins nu e cu totul de părerea preşedintelui. Jack e de părere că oraşele trăiesc şi ele o viaţă a lor. Că ele se supun ciclului acestuia vechi, afurisit : naştere, creştere, uzură. Şi în această privinţă nimeni nu poate face nimic. *Şi mă veţi vedea îndrugînd în faţa Curţii că New York-ul este o frunză, în fine, ceva asemănător cu o frunză, şi scornind o poveste cu seva care seacă, şi*...

— Bob, spune el, ai face bine să cobori ca să iei cîteva beri de la Gino, pînă nu închide.

MUNŢII ALLEGHENY SE ÎNTIND PE DISTANŢA DE peste două mii de kilometri, paralel cu coasta de est. Cîinii vagabonzi nu ocupă, însă, decît un teritoriu restrîns, o vale îngustă cu o suprafaţă nu mai mare de şaizeci de hectare. Cei mai mulţi dintre ei şi-au păstrat deprinderile de cîini domestici, unii au revenit la starea de sălbăticie. Văzuţi din avion, nu par a fi periculoşi : la cel dinţii zgomot de motor, o iau la goană şi se ascund în vizuinile lor naturale, ce se deschid în coasta stîncilor.

Pînă în prezent, nici unul nu s-a aventurat dincolo de limitele a ceea ce acum trebuie considerat, *de jacto*, ca o rezervaţie. Nici unul n-a încercat să se întoarcă în oraşul din care evadase. Animalele rămîn — aşteptînd ceva, nu se ştie ce — în locul acela, cale de ore şi ore de New York. Conform ultimului recensămînt, efectuat de către specialişti veniţi cu elicopterul de la Yellowstone Park, ar fi ceva mai puţin de o mie la număr. Datele au însă un caracter fluctuant : cei bolnavi se ascund ca să moară, iar căţeii, a căror culoare se confundă cu aceea a solului, rămîn practic invizibili.

Aproape toţi aceşti fugari mai poartă încă zgardă la gît, ori tîrăsc după ei prin praf o fîşie de lesă.

Deşi au primit nenumărate petiţii în acest sens, Serviciile de sănătate publică au renunţat la proiectul de a „reduce" aşa-numita *dog-zone :* toată lumea e de acord, intr-adevăr, atunci cînd se presupune că cele dintîi căderi de zăpadă vor fi pentru cîini tot atît de ucigătoare ca şi

bombardamentele cu bucăţele de carne otrăvită. Măsurile luate s-au mărginit la a interzice amatorilor de camping staţionarea în *dog-zone ;* jeep-urile trupelor de vînători de munte barează, zi şi noapte, căile de acces. Se pare, dealtfel, că migraţia a intrat în faza sa finală : se descoperă din ce în ce mai puţine mici cadavre de o parte *şi* de alta a autostrăzii principale ce leagă New York-ul de culmile laterale ale munţilor Allegheny. Presa evită să facă vreo aluzie cu privire la misterul *dog-zone*-i. Cu toate că, la început, proprietarii unor cîini pierduţi inundau ziarele cu anunţuri, făgăduind recompense celui ce le va aduce înapoi labradorul ori setterul. Cîteva persoane — mai cu seamă dintre şomeri — s-au asociat pentru a închiria avioane, camioane, cuşti şi laţuri ; înşelînd vigilenţa vînătorilor de munte, au pătruns în *dog-zone* şi s-au lansat în vînătoarea de cîini rătăcitori ; însă rarele exemplare ce au putut fi capturate şi aduse la New York n-au întîrziat să ia din nou calea munţilor.

Singura întrebare cu adevărat importantă ce continuă să stea în faţa membrilor echipelor de zoologi care bivua- chează la marginea *dog-zone*-i e următoarea : oare aceşti cîini au simţit o atracţie irezistibilă pentru munţii Allegheny, ori, pur şi simplu, au încercat o repulsie subită faţă de oraş ? Şi, în oricare din aceste două cazuri, cum s-ar putea traduce această chemare ori acest refuz ?

Faptul e cu atît mai tulburător cu cît nici o pisică nu a evadat din oraş ; în Central Park sînt tot atît de multe veveriţe ; animalele din grădinile zoologice sînt calme ; diagramele seismografelor nu s-au modificat nici măcar cu o diviziune ; guvernul italian tocmai a făcut cunoscut că, în cazul Veneţiei, n-au fost înregistrate, la cîini, reacţii comparabile.

Astăzi, 2 iulie, John Gheena nu se gîndeşte la dogii din munţii Allegheny. In timpuri normale, s-ar fi arătat fără îndoială viu interesat de această chestiune, care prezintă numeroase puncte comune cu exodul neamului şeien, atunci cînd acesta şi-a

părăsit regiunea tradiţională, aflată în susul fluviului Missouri, pentru a se îndrepta spre vest. Dar începînd cu dimineaţa acestei zile, prea multe evenimente s-au succedat, contrazicîndu-se unele pe altele.

Mai întîi, a avut loc vizita fraţilor Robbins. John nu s-a întîlnit cu avocaţii săi la vorbitor, ci într-o celulă specială, prevăzută cu tot confortul modern : aer condiţionat, automat distribuitor de apă şi de sifon, interfon conectat cu postul de comandă al supraveghetorilor. Bob şi Jack păreau a fi în mare formă. Proaspăt raşi, cu cravată, cu butoni la manşete. Erau însoţiţi de un bărbat înalt şi slab ; John Gheena recunoscu în el pe unul din notarii cei mai bine cotaţi din Long Island. Făcînd cu schimbul, avocaţii îi citiră lui John textele care legalizau ipotecarea casei sale. Notarul îşi aşeză ochelarii pe nas atunci cînd John îşi puse semnătura în partea de jos a documentelor. Jack prinse mîinile lui John în mîinile sale :

— Simplu de tot, bătrîne ! Iată-te stăpîn pe douăsprezece mii de dolari !

Cînd vreun candidat la concursurile televiziunii cîştigă douăsprezece mii de dolari, este întrebat ce va face cu ei. Cei mai mulţi încearcă atunci să pară inteligenţi : vorbesc de restaurări de acoperişuri, de donaţii — parţiale — în favoarea organizaţiilor caritabile. John Gheena nu avu nevoie să stea pe gînduri : Bob Robbins îi prezentă pe dată alte hîrtii prin care cei douăsprezece mii de dolari erau transferaţi, pur şi simplu, în mîinile autorităţilor judiciare. Şeienul nu le semnă imediat :

— Mi-ar face plăcere dacă ni s-ar aduce nişte cafele ! Am bea cîte-o cafea împreună, apoi eu mi-aş da banii.

Notarul spuse că e logic ca un om să vrea să profite cît mai mult posibil de senzaţia pe care o ai cînd posezi douăsprezece mii de dolari ; adăugă că patru cafele practic n-ar ştirbi cu nimic din averea provizorie a lui John Gheena.

Puţin mai tîrziu, indianul fu dus din nou în celulă.

Pe la ora unsprezece, Bob şi Jack veniră să-l anunţe pe John că depunerea cauţiunii sale fusese înregistrată şi că punerea sa în libertate provizorie urma să aibă loc deîndată. John ceru să fie dus mai întîi la camera de duş. Pe urmă îşi luă rămas bun de la Tom Brennan. Ii oferi un desen la care lucrase din prima zi a încarcerării sale : o interminabilă friză abstracţionistă în două culori, pictată pe un sul de hîrtie igienică. John obţinuse roşul pornind de la mîncarea cu sos de tomate în care înotau păstăi de fasole ; negrul era preparat din praf amestecat cu salivă.

Ashton Mysha aşteaptă lîngă zidul închisorii. Pe cealaltă parte a străzii, nişte fete, înveşmîntate în tunici lungi, acordează nişte instrumente muzicale. Deţinuţii participă la concert lovind cadenţat în gratiile micilor lor ferestre. Poliţia nu se amestecă : fetele au făgăduit că vor cînta numai cîntece patriotice, *Stars and Stripes, How the West was won, Glory, glory, alleluia.* John Gheena străbate pridvorul închisorii clipind din ochi. Şovăie puţin, prins de vacarmul lumii libere — după gratii, se întîmplă uneori să nu poţi dormi din cauza zgomotului ; e însă o larmă seacă, metalică al cărei ritm nu coincide niciodată cu acela al inimii care bate ; aici, afară, dimpotrivă, totul face corp cu tine, mai-mai să te trîntească la pămînt. Iată, nişte puştani o iau în sus, spre Chinatown, legănînd ritmic în mîini coşuri pline cu crabi. Indianul îşi scotoceşte buzunarele în căutarea unei ţigări. Ashton îi întinde una, pe care tocmai o aprinsese :

— Maşina e acolo. Dorothy e înăuntru. Nu voia să vină, dar...

John Gheena nu mai aşteptă urmarea. Cu un bobîrnac. îşi trimite ţigara la plimbare. îl dă la o parte pe polonez, se îndreptă în goană către Volkswagen. Anume pentru Dorothy a vrut John să facă mai întîi un duş. Sub apa călduţă, cu

mucoasele inflamate de cristalele de dezinfectant ce se dizolvau cu sfîrîituri, John căuta să se convingă că Dorothy Kayne nu va veni la întîlnire, însă că el trebuia, cu toate acestea, să procedeze ca şi cum ea ar veni, că e un gest de dragoste acela de a te îmbăia pentru femeia pe care o iubeşti.

Dorothy l-a recunoscut pe şeien după mers. Coboară geamul lateral al maşinii, îşi întoarce faţa spre John. în dimineaţa asta obrajii ei sînt asemeni celor ai unei fetiţe care are temperatură. Mîinile lui John scutură cadrul portierei, maşina scîrţîie, indianul repetă fără încetare :

— E nemaipomenit, e nemaipomenit că te văd, de-a dreptul nemaipomenit !

Doreşte ca fata să vorbească, să spună ceva, orice. Dar ea rămîne tăcută, răsucind cureaua poşetei pe încheietura mîinii. Sub ţesătura fină a legăturii pentru ochi, o mică umflătură ; apoi nimic ; apoi, din nou o mică umflătură : în întuneric, Dorothy îşi ridică şi-şi lasă pleoapele.

John spune, rîzînd :

— Sînt eu, m-am întors, nu trebuie să-ţi mai fie frică !

Dorothy îşi întoarce uşor faţa de la el :

— Dar nu mi-a fost frică, John !

Maşina se află acum în mers. Trec de-a lungul unui teren de joacă, în apropierea podului Brooklyn. Două fetiţe negre călăresc o balenă de faianţă, care scuipă apă.

Mysha opreşte maşina lîngă un vînzător ambulant de crenvurşti şi de covrigi. Cumpără din amîndouă mărfurile, de patru dolari şi şaptezeci şi cinci de cenţi.

— O să ne aşezăm pe treptele bisericii St. Andrew, şi o să-i tragem o petrecere, aşa cum fac cerşetorii. Iar ce vor spune oamenii, puţin ne pasă !

Rîde cu anticipaţie.

John Gheena dă ocol masei sumbre, compacte a bisericii, se apropie de scuarul micuţ, semănînd în

acelaşi timp cu un parc japonez şi cu o grădină de zarzavat de la marginea oraşului. Vîntul, bătînd dinspre East River, apleacă şuviţele de apă ale unei fîntîni arteziene pînă la picioarele statuii Maicii Domnului de New York. John adună puţin din apa aceasta într-un pahar de carton. I-o oferă lui Dorothy, care refuză. Drept care indianul spune, arătînd spre barăcile de sub copaci, ţinute de italieni :

— Mă duc să-ţi iau nişte sifon ! Şi nişte scoici fripte.

însă Dorothy clatină din cap. Se scoală, face cîţiva paşi
prin piaţa din faţa bisericii — mereu aceiaşi paşi de orb, ţinîndu-şi bustul aplecat pe spate, braţele întinse drept înainte.

— Ce are ? — întreabă indianul.

Ashton striveşte un covrig între degete, aruncă fărî- miturile la porumbei :

— Are că... m-am culcat cu ea.

John sfărîmă şi el un covrig. Dar nu dă fărîmiturile la porumbei. Le zdrobeşte sub călcîi. Dintr-o dată, mirosul de carne friptă ce vine dinspre barăci îl îngreţoşează. Lumina e neagră în jurul lui, ca înaintea unei sincope. McPherson a murit fără a fi izbutit să se metamorfozeze în insectă. Curînd, Tom Brennan o să se ducă la culcare şi n-o să se mai scoale : temperatura lui, în scădere, înseamnă că a atins starea de remisiune ; există întotdeauna o remisiune cînd cancerul intră în faza finală. Evelyn, metisa, n-a putut încă să-şi plătească în întregime cauţiunea, nu va trece mult şi va fi şi ea o prăpădită. Soarele nu va întîrzia nici el să asfinţească, şi străzile nu vor mai prezenta suficientă siguranţă. Iar John Gheena a pierdut totul.

— Ea a vrut ?

— Nu ea, eu — răspunde Mysha.

S-ar zice că n-are nici o remuşcare. Pare doar plictisit.

John priveşte la Dorothy, care nu încetează să se

tot învîrtească prin piaţa albă, trecînd indiferentă de sub lumina soarelui în umbra zgîrie-norilor centrului administrativ.

— De ce ? — întreabă şeienul.

— Fata asta nu-ţi aparţinea.

Ashton Mysha spune un adevăr. Nimic nu poate fi al lui John, fiindcă John este un copac. Una din ultimele ramuri ale unui copac foarte bătrîn pe care oamenii l-au jumulit de frunze, de sus pînă jos. *Fiarele-fără-chip* despre care vorbea, cu înfricoşare, Cartea sfîntă — din scoarţă de copac —, au luat totul : pămîntul pentru carne, pămîntul pentru turte, pămîntul pentru foc ; şi chiar (la ce le-o fi trebuit ?) pămîntul pentru morminte, *pămîntul-pentru-eu- cînd-doarme.* Şi el, John, şi el care îşi spunea că s-a sfîr- şit cu vînătoarea asta. Cu jaful ăsta. Cu marele seceriş alb. Sînt un naiv ! Sînt, mai cu seamă, un şeien. Ceea ce pentru istorie va însemna întotdeauna cam acelaşi lucru. Un polonez care trecea întîmplător prin America, un *polack* nemernic, un rest de apendicită, a luat în bot şi ultimul mugur, şi ultimul lăstar.

John strigă — şi oamenii se întorc spre el :

— De ce, Dorothy, de ce ?

Iar ea, foarte calmă :

— De ce ce ?

— Nimic !

Găseşte în buzunar cutia cu chibrituri pe spatele căreia Tom Brennan a însemnat adresa zgîrie-norului dezafectat şi itinerarul care trebuie urmat pentru a ajunge acolo. Se îndreaptă din nou înspre Mysha care se zbîrleşte şi mîrîie :

— Trecem la bătaie, nu ?

John Gheena surîde. După asaltul pe care-1 suportă la ora cinci după-amiază, metroul devine primejdios. Există un poliţist la fiecare garnitură, însă cît timp îi trebuie sticletelui ca să alerge de la primul la cel de-al cincilea vagon ? O jumătate de minut. Chiar mai mult, dacă trenul se află în curbă, pentru că trecerea prin burdufurile ce unesc vagoanele între ele devine mai anevoioasă. Să luăm

cazul cel mai simplu, adică linia dreaptă : o jumătate de minut e destul pentru a omorî un om luat pe neaşteptate. Polonezul este bolnav, are ceva care îl înţeapă în pîntece pe dinăuntru, nu s-ar lupta mult timp.

— Dumneata mai ai ceva bani, Mysha ?

— Aproape deloc. Mi-am investit ultimii dolari în dejunul nostru. Am să trec luni pe la consulat.

— Astăzi e sîmbătă, remarcă John. Du înapoi maşina, în felul ăsta recuperezi banii de garanţie.

Ashton ezită. Indianul insistă :

— Ştiu unde ne-am putea culca în noaptea asta. Şi mîine. Şi cît de mult vom dori. înapoiază maşina, o să luăm metroul.

Mysha rosteşte foarte încet :

— Credeam că ne despărţim.

John i-o arătă pe Dorothy, acolo, în capătul pieţii, pe Dorothy, care s-a poticnit de un obstacol pe care nu-1 ghicise din vreme. A căzut.

— Am făgăduit să veghez asupra ei pînă ce-o să vadă din nou.

— Şi dacă ea ţi-ar cere s-o laşi în pace ?

John Gheena nu răspunde. Se îndreaptă spre tînăra femeie, o cheamă cu un glas mîngîietor, oarecum monocord. Dorothy se întoarce spre el. John îi surîde. Surîs pe care, evident, ea nu-1 poate vedea ; dar pe care, poate, îl percepe în alt fel, mult mai intens. Cînd e să ai de-a face cu orbii poţi să te aştepţi la orice. John continuă s-o cheme. Cuvintele pe care le pronunţă n-au nici o importanţă, dealtfel sînt cuvinte şeiene — ceea ce contează e modulaţia vocii.

Şi atunci, Dorothy Kayne vine spre el.

Mai tîrziu, noaptea, sub globurile gălbui ale unui McDonald’s oarecare, din Little Italy, Ashton va profita de faptul că Dorothy se dusese la toaletă pentru a-1 întreba pe John :

— Ai îmblînzit-o, ai dresat-o ! Nu-i aşa că asta crezi ?

Şeienul va izbucni într-un hohot de rîs, — acel rîs venit din piept pe care Mama Pageewack îl

numeşte rîs de sărbătoare :

— Nu pricepi nimic !

— Nu mă pricep la femei ?

John va tăcea. Mysha se crede un fel de armăsar sălbatic pentru că, într-o seară de furtună, a dezbrăcat-o pe Dorothy şi a pătruns-o ; asta, după părerea lui John, înseamnă bestialitate.

Din nou, acel rîs de sărbătoare :

— Pot să ştiu şi eu ? rosteşte Mysha, pe un ton iritat.

Tăcere din partea lui John. Dorothy se întoarce, evo-
luînd printre mese, atingînd uşor, din cînd în cînd, părul vreunei femei, umărul vreunui bărbat.

Vagoanele metroului — mîzgălite cu alb, cu galben, cu albastru-deschis. De-a lungul peronului de un cenuşiu- murdar, sub luminile de neon, culorile dau pînă la urmă un efect amuzant. Două inscripţii, care se întind pe pereţii din tablă şi pe sticla geamurilor, mai pot fi încă citite : *Trăiască Piraţii!* şi *Trăiască Yankeii!* Base-ball-ul mai presus de orice. în ceea ce priveşte restul, jegul şi ploaia au amestecat declaraţiile de dragoste şi sloganele cu caracter politic. Autorii de *graffiti*[14] se servesc de micile butelii cu aerosoli folosite la vopsirea radiatoarelor, — e aproape tot ce poate spune poliţia ; în afară de asta, nu se mai ştie nimic despre ei ; se presupune că sînt tineri, că escaladează grilajele înalte ale depourilor cu micile lor butelii pentru radiatoare prinse sub centură, asemeni unor revolvere. Nimeni nu i-a văzut niciodată. Pe linia care face legătura între Chinatown şi Brooklyn, inscripţiile prezintă aspecte de ideogramă : sînt roşii, alungite, au forma unor pagode sau a unor bîtlani, cu picioare firave : în sudul Manhattan-ului, spre latura de vest, predomină taurii pîn- tecoşi împănaţi cu banderille. Se adaugă apa din EastRiver şi Hudson, care se prelinge în fundul tunelurilor, picătură cu picătură ; reţeaua metroului se preface, astfel, puţin cîte puţin, într-o grotă : peste un milion de ani aceasta va fi Noua Preistorie. Atenţie însă la răbufnirile de aer încărcate cu rugină ! Fierul palpat de degetele protejate cu mănuşi de azbest ale salariaţilor din echipele de întreţinere, fierul din subteran, fierul din care sînt făcute şinele şi semnalizatoarele, se dovedeşte de pe-acum a fi granulos. Aici, înăuntru, se afundă, mergînd pe lîngă zid, John Gheena, Dorothy Kayne şi Ashton Mysha ; se ţin de braţ. Prin intrînduri, prin ungherele culoarelor se aud murmure. Veniţi din Bowery, *Mizerabilii de gradul întîi* îşi fac culcuş pentru noapte : sînt nişte biete umbre hrănindu-se cu pisici, cu pescăruşi, cu peşti

14 Inscripţii mîzgălite pe ziduri, pe garduri etc. (In vechea accepţie : inscripţii, desene trasate cu mîna, de către antici, pe monumente.)

îmbibaţi cu *gas-oil,* adunaţi de pe malurile celor două fluvii. Mizerabilii aceştia nu sînt periculoşi. Se uită, clătinînd din cap, la garniturile care trec. Poliţia nu intervine decît atunci cînd, pe la marginea peroanelor, ei aprind cîte un foc aţîţat cu ziare vechi, stîrnesc mari vîrtejuri de zăpadă carbonică ; spuma se ridică şi se lipeşte de geamurile vagoanelor.

Dar pericolul, adevăratul pericol, are o înfăţişare mai curînd plăcută, şi n-are nici treizeci de ani. De îndată ce uşile s-au închis, John a adulmecat primejdia : aşezat undeva în fundul vagonului, lîngă burduf, un băiat bolnăvicios a deschis ochii — are privirea fixă şi pupilele dilatate, tremură din toate încheieturile, asemeni unui om foarte bătrîn. Mîinile lui au schiţat un gest de apărare, apoi s-a surpat în el însuşi. Un miros fad, medicamentos pluteşte prin vagon.

Ashton Mysha a priceput şi el. Se agită, vorbeşte tare. Rîde. Vrea, poate, să-i dea de înţeles băiatului bolnav că nu se teme de el. Se apleacă spre John :

— Individul ăsta e drogat !

— Ştiu.

— Atunci, să plecăm de aici.

— E cam tîrziu, acum, spune şeienul.

E cam tîrziu, deoarece băiatul s-a şi ridicat în picioare. E foarte înalt şi foarte slab. Surîde, ţinîndu-se de agăţăto-rile care se leagănă sub plafonul vagonului. Ai zice că e un copac care se apropie. Mirosul de medicament este acum mai puternic. Mysha s-a făcut palid la faţă.

— Ai grijă de Dorothy !

John Gheena îl dă la o parte pe polonez :

— Nu mă mai plictisi !

Băiatul bolnav îl examinează cu atenţie pe Ashton Mysha ; apoi — pe John Gheena. Pronunţă cîteva cuvinte de neînţeles. Are o voce răguşită, aproape frumoasă. Clatină îndelung din cap, se întoarce spre Dorothy Kayne. Garnitura intră, cu mare viteză, într-o curbă, Dorothy se clatină, se loveşte cu spatele de peretele vagonului ; lucrul ăsta îl amuză :

— Cînd nu vezi nimic, e ca şi în vagoneţii de pe tobogan, în Coney Island, pe o noapte fără lună.

Băiatul îi atinge buzele cu degetele lui fine, care au unghiile tivite cu negru :

— Taci ! ? Joci vreun joc ? Sau eşti oarbă de-adevă- ratelea ?

Brusc, tunelul se lărgeşte. O staţie defilează dincolo de geamurile vagonului. Peroanele sînt pustii. Ashton Mysha face o mişcare spre uşă. Băiatul mîrîie :

— Nu te mişca, secătură !

John Gheena se postează între cele două uşi automate şi polonez :

— Stai liniştit, Ashton ! Oricum, garnitura asta nu opreşte la Kingston.

— Nu va opri nicăieri, spune băiatul. Va merge pînă la capăt.

Dorothy întreabă ce se petrece — şi unde anume se află *capătul.* Băiatul spune că el i-a pus o întrebare fetei ăsteia legate la ochi şi că ea nu i-a dat încă nici un răspuns ; dacă n-o să fie înţelegătoare, va trebui s-o pedepsească ; el nu poate suferi impertinenţa. îi vorbeşte lui John, numai lui. Cu siguranţă, îl consideră pe Mysha o

cantitate neglijabilă.

Indianul se apropie de băiat. Mirosul de medicament devine insuportabil.

— Eşti înarmat ?

— Sigur ! — spune băiatul.

— Cu cuţit ? Cu pistol ?

— Cu ceva care doare cînd ucide !

— Cuţit, conchide John.

Zîmbeşte şi adaugă :

— Acolo e, e lipit de pieptul dumitale cu o bandă de plasture ! Iţi trebuie ceva mai puţin de zece secunde ca să-l ai la mînă, punînd la socoteală şi timpul cît îţi deschei nasturii de la cămaşă.

— Nu deschei nimic, smulg !

John Gheena fluieră încetişor. Pare nemaipomenit de interesat. Zice apoi :

— Există un sticlete la capătul garniturii... ştii ?

— Bineînţeles ! E departe.

Şeienul bagă mîna în buzunarul stîng al pantalonilor. Scoate de acolo o mică seringă de plastic, în ambalajul ei sterilizat, şi un flacon umplut cu un lichid incolor, in- chis ermetic printr-o capsulă de cauciuc. Cu un gest rapid, rupe ambalajul, plimbă pistonul seringii.

— Vreau şi eu din asta ! — spune băiatul.

Se întinde pe o banchetă, închide ochii. Cîteva firicele de salivă îi spumegă în colţul buzelor. O curbă care nu se mai termină, trenul scrîşneşte din încheieturi. Luminile plafonierei se sting, apoi se aprind din nou. John Gheena perforează capsula de cauciuc. Lichidul incolor urcă în trupul seringii, aspirat de piston. Ashton Mysha o cuprinde în braţe pe Dorothy Kayne şi o imploră să nu-i fie teamă. John dezgoleşte braţul drept al băiatului. Venele sînt, cele mai multe, sparte, formînd hematoame de culoare violacee care se întind, în sus, pînă la umăr.

Sub cămaşă, cuţitul formează o umflătură lungă, îngustă. Aplecîndu-se deasupra bolnavului, John a descoperit că mai ascunde şi două brice lungi, deschise ; unul din ele, ce poate fi zărit prin

răscroitura cămăşii, poartă urme de sînge. Băiatul spune :

— N-ai fi tu primul pe care l-am...

— Nu te mişca !

Dar celălalt insistă

— Ţine minte ! Trag chestia asta şi ţi-o înfig în burtă ; nici şerpii nu se mişcă atît de repede ca mine. Ei, drăcie, mi-e rău. Grăbeşte-te !

— Nu-i chiar aşa de uşor.

Un soi ciudat de sudoare, verde-albăstrui, se prelinge pe faţa băiatului, îi năclăieşte genele. Repetă :

— Repede, repede, de nu... te spintec.

— Da, dragul meu, spune John, în timp ce îngenunchează.

întoarce, delicat, una din urechile drogatului. în spatele lobului, un abces enorm face ca pielea de deasupra să fie întinsă. Rădăcinile lui pătrund probabil pînă la urechea internă. Dintr-acolo vine mirosul acela greţos. John îşi muşcă buzele. Băiatul nu mai are de trăit decît cîteva zile ; de pe acum, trebuie să simtă nişte dureri insuportabile ; fără îndoială, nu mai are putere nici cît să urce la suprafaţă ; şi-atunci, rătăceşte dintr-o garnitură într-alta, jefuindu-i pe călătorii izolaţi. Nu le pretinde bani, ci droguri. In cel mai rău caz, puţin alcool pe care şi-l injectează în vintre sau în venele de la picior.

Drept care, John Gheena deşartă conţinutul seringii pe podeaua vagonului. Oricum, nu era decît apă distilată : indianul ştie că mijlocul cel mai sigur de a-1 convinge pe un agresor să-şi schimbe hotărîrea este de a-1 face să creadă că ai în comun cu el aceleaşi necesităţi, aceleaşi cusururi, o aceeaşi spaimă. Aşa că nu mai pune piciorul în metrou fără să aibă la el o seringă nouă şi puţină apă.

Scurgîndu-se prin orificiul minuscul al acului, lichidul produce un şuier uşor. Dat fiind vacarmul pe care-1 face convoiul gonind în mare viteză, dată

fiind rezonanţa inelelor de tunel de sub East River, băiatul nu va auzi nimic.

Manevrînd pistonul în sens invers, John umple acum seringa cu aer. înfige acul într-o venă pe care, comprimînd cu putere antebraţul băiatului, a izbutit s-o scoată în relief :

— Dragul meu, acum o să-ţi fie mult mai bine.

Bula de aer atinge centrii vitali. Survine moartea, tăcută şi calmă. Băiatul abia dacă tresare. Ashton Mysha îngînă o rugăciune în limba poloneză, o rugăciune pe care credea că o uitase. Ultima oară cînd a murmurat cuvintele acestea în care e vorba de iertare, de somn şi de pace, pe o navă tocmai se manevrau pînzele pentru oprire, în largul insulelor Azore ; ploua.

Dorothy Kayne spuse, chiar în acest moment :

— Era parcă pe-aici cineva care vorbea, un individ care căuta ceartă, nu se mai aude.

Metroul îşi micşorează viteza, apoi se opreşte. Peroa**nele** staţiei **se** află la cincizeci şi şapte de metri sub oraş.POLIŢIŞTII SPUN CA IL RECUNOSC PE CEL MORT, că îl chema Bart-şi-mai-nu-ştiu-cum-cu- „o“, şi că de vreo două săptămîni bune umblau după el să-l prindă. In buzunarele lui, au găsit acum nişte punguliţe albe, în care fuseseră droguri ; Bart le păstra aşa cum se întîmplă să păstrezi un bilet de cinematograf, cînd ai avut ocazia să vezi un film bun, ori să mîngîi picioarele şi sînii unei fete, ce-ţi plătea şi ea cu aceeaşi monedă — şi plătea bine. Au întins cadavrul pe peron, pînă ce va sosi targa. Apoi, au cerut lui John Gheena să le povestească cum s-a întîmplat ; arătînd către Ashton Mysha, unul dintre poliţişti a sugerat :

— Ar trebui să-l întrebăm mai bine pe cel de colo. Cu indienii ăştia, nu ştii niciodată prea bine ce-i.

Dar John a vorbit :

— Băiatul era înarmat, ne ameninţa. Am scos o seringă şi i-am injectat aer în vine. în felul ăsta a murit. Nu-mi pare rău de ce am făcut : şi aşa, tot ar fi crăpat.

— Fii măcar politicos şi zi *ar fi murit*.

— Să-mi fie cu iertare, domnule, exclamă John, însă *ar fi crăpat* este cuvîntul potrivit. Organele plesnesc, unul după altul, atît sînt de umflate. Un semn este abcesul de la cap.

A trebuit să-şi întrerupă vorba, pentru a lăsa să

treacă
o garnitură. Cînd s-a făcut din nou linişte, s-au auzit plînsul lui Dorothy şi glasul lui Mysha care-i făcea morală :

— Ştii doar că lacrimile nu-ţi fac bine la ochi !

Poliţistul care comandă patrula l-a luat deoparte pe
John :

— Amice, îţi dai seama că ai omorît un om ?

Şeienul a şovăit înainte de a răspunde ; a privit îndelung cadavrul lui Bart-şi-nu-mai-ştiu-cum-cu-„o", întins, singur, singur de tot, la marginea peronului ; cu un moment înainte, cînd a trecut acea garnitură, părul cîrlionţat al lui Bart s-a ridicat, apoi i-a căzut din nou, în dezordine, pe faţă. Bart era o făptură omenească, dar era el oare un om ? Mai era încă un om în clipa în care acul i-a pătruns în piele ? Dacă da, şeienii din timpul marilor lupte erau şi ei oameni. Şi au fost exterminaţi, cît se poate de oficial (pentru că unii dintre ei răstigneau pe roţile carelor fete precum Dorothy Kayne). După care, cei care supravieţuiseră i-au masacrat pe soldaţii americani (care tăiau cu baionetele sînii femeilor indiene, şi îi puneau la fiert pînă se făceau tari ca nişte sculpturi de piele tăbăcită, avînd culoarea albă a fildeşului). Ieri, vertijul şi epuizarea l-au ucis pe Mawakhna, azi John Gheena l-a dat gata pe Bart-şi-nu-mai-ştiu-cum-cu-„o". Viaţa nu e o linie dreaptă, e partea dinăuntru a unui ceaun. Povestea cu *tocana* rezumă destul de bine toate acestea, ne încredinţează Mama Pageewack. Ea vrea să spună cu asta că nu există nici o logică într-o oală în care clocotesc laolaltă carnea, apa, sarea şi legumele ; nu există nici un alt înţeles decît acela al potolirii unei burţi înfometate.

— E greu, domnule ! — spune John.

Poliţistul zîmbeşte :

— Nu-ţi face griji, asta n-are nici o importanţă. Erai în legitimă apărare. Dealtfel, am şi mărturia celor doi amici ai dumitale.

— Miss Kayne n-a văzut nimic.
— Fireşte. Dar a auzit tot.
Şi poliţistul adaugă, de data asta rîzînd, că nu se va apuca el să pună la îndoială declaraţiile unui profesor de sociologie urbană. Fată frumoasă, după cît poţi să-ţi dai seama : ceea ce implică protecţii, relaţii suspuse.
— Eşti liber ! Numai o mică semnătură, aici, pentru procesul-verbal. Nu cred că vei fi chemat la poliţie. La urma urmei, dumneata ai făcut treaba în locul nostru — şi încă mult mai curat, asta trebuie s-o recunoaştem !
John semnează şi pleacă. Poliţiştii, care încetează atunci să se mai considere în misiune, fac schimb de ţigări. Faţa lui Bart *e* acoperită, în fine, cu o batistă. Ar trebui să se pună cîte o piatră la fiecare colţ al batistei, gîndeşte John. în caz contrar, la trecerea celui dintîi tren, aceasta îşi va lua zborul.
Cu toate că noaptea este încă foarte caldă, aerul de afară pare aproape proaspăt cînd ieşi din umezeala înăbuşitoare a metroului. Ashton evită să se uite spre şeien. El, Mysha, ar fi procedat altfel. Ar fi încercat, de pildă, să cîştige timp, angajînd un dialog cu băiatul bolnav. De cînd a plecat din Polonia, întotdeauna a acordat încre-dere cuvintelor, şi acestea nu l-au trădat.
Tot pe cuvinte contează ca s-o recucerească pe Dorothy Kayne, pe care o vede îndepărtîndu-se treptat de el, pentru a-1 urma, ca o umbră, pe John. Iar, în clipa de faţă, se simte foarte departe de omul acesta care merge alături de el, im-pasibil. Se teme de el pentru că nu-1 înţelege.
— Să nu vorbeşti, să nu te aud că spui ceva ! — ordonă brusc John, punînd o mînă pe umărul lui Mysha.
— Dar...
— Ba da : tocmai voiai să spui ceva. Ce voiai să spui. nu ştiu ! Atîta doar că eu sînt sigur că e mai bine să tăcem.
Tot astfel, după cavalcada victorioasă,

cavaleria şeienă se retrăgea pe celălalt versant al colinelor şi dispărea, în tăcere. Biruitorii cei roşii mergeau cu ochii închişi, abia mai mîngîind cu coapsele coastele cailor.

Mai încolo, John arată spre o clădire imensă, cu treizeci de etaje, un soi de cub masiv şi întunecat. Un teren viran presărat cu deşeuri, între care predomină bucăţile de fier vechi, îi protejează intrarea la fel de bine ca o poartă cu gratii şi nişte şanţuri de apărare.

— Aici e.

De o parte şi de alta a podeţului de scînduri care duce la uşă, nişte focuri de tabără sînt tocmai pe punctul de a se consuma. Fumul e asemeni unei neguri lipicioase care, din cînd în cînd, maschează contururile imobilului.

în ciuda previziunilor optimiste făcute de medici, Dorothy Kayne nu s-a deprins cu noaptea ei. O îndură aşa cum un copil îndură somnul ce-1 smulge de la joacă. Puţin cîte puţin întunericul permanent şi dansul halucinant al fosfenelor au amorţit voinţa tinerei femei. Face din ce în ce mai puţin distincţia între activitate şi repaos.

I s-a spus că celelalte simţuri i se vor ascuţi : asta n-a durat decît cîteva zile. în prezent, sunetele ajung pînă la ea
răvăşite, mirosurile îi parvin amestecate, şovăie cînd e să deosebească sub degete consistenţa metalului de aceea a lemnului.

Cînd ieşise din spital, se credea îndeajuns de puternică pentru a lua singură asupra ei, de pe o zi pe alta, grijile unei existenţe aproape normale. Se mişca şi acţiona încă asemeni unei femei care vede ; cînd devenea conştientă de cecitatea ei, era, din fericire, prea tîrziu : efectuase deja, fără ca măcar să-şi dea seama, gestul trebuincios.

Mai apoi, o spaimă de toţi şi de toate pusese stăpînire pe ea. Dorothy are impresia că, în profunzimea nopţii, există ceva care o atrage în mod inexorabil către un şoc sau către o cădere. E,

poate, iluzia provocată de un vertij. A băgat de seamă că adormea, uneori, cu ochii deschişi sub bandaj. Şi faptul acesta a tulburat-o profund, căci numai morţii îşi ţin astfel ochii deschişi spre neant. N-a spus nimic, dar a plîns. De atunci, în fiecare seară, îşi leagă o eşarfă în jurul frunţii, în aşa fel încît bandajul să apese mai tare pe ochi, forţînd pleoapele să coboare şi să rămînă astfel pînă ce se trezeşte. Libertatea, independenţa sînt tot atîtea capcane.

Practic, n-a reacţionat la moartea lui Bart ; ba chiar i-a *şi* minţit pe poliţişti, exagerînd aşa-zisele ameninţări venite din partea băiatului bolnav : cu un glas obosit, s-a jurat că el îşi manifestase deschis intenţia de a-i omorî, întîi pe ea, apoi pe Ashton Mysha, după aceea pe John Gheena ; a adăugat că băiatul vroise să taie organele sexuale ale celor doi bărbaţi şi să i le îndese ei în gură. Spunînd toate aceste lucruri care pîngăreau memoria — biata memorie ! — a lui Bart-şi-mai-nu-ştiu-cum-cu-,?o“, Dorothy Kayne n-a simţit nici urmă de ruşine : esenţial era ca poliţiştii să nu-1 ia pe John, să i-1 redea pe şeienul acesta care ştie s-o călăuzească. Va face dragoste cu el, dacă acesta e preţul pe care îl cere ca să-i fie zidul de protecţie necesar, zidul dintre ea şi frica de ceea ce nu vede.

Pe podeţul de scînduri, Dorothy se clatină şi imploră :

— John, te rog, n-ai vrea să mă susţii dumneata ? îmi stîlcesc gleznele.

Fără a spune un cuvînt, el o ia în braţe.

In panourile de marmură ale holului, se reflectă nişte becuri fără abajur. Din tabloul de bord — electronic şi futurist — de la care paznicul imobilului ţinea odinioară legătura cu locatarii, n-a mai rămas decît un schelet de aluminiu cu lustrul pierdut, acoperit cu crîmpeie de fire multicolore care nu mai duc nicăieri. O inscripţie, redactată în spaniolă şi în engleză, barează două mari oglinzi :

Cîinii şi copiii sînt rugaţi să nu urineze în vestibul. Dedesubt, cineva, folosindu-se de un ruj de buze, a adăugat : *în caz contrar, vor fi dichisiţi.* Rămîne de ştiut, fireşte, ce înţeles ascunde cuvîntul *dichisiţi.* Tolănit într-un fotoliu pivotant îmbrăcat într-o imitaţie de piele de culoare verde, moţăie un bărbat : poartă o uniformă decolorată (a trupelor de aviaţie americane), uniformă rămasă fără galoane. Fără să-şi modifice poziţia, îl interpelează pe John :

— Ce doreşti ? E tîrziu.

— Vin din partea lui Tom Brennan.

Omul scoate un suspin, consultă distrat un caiet cu spirală :

— Nu e nici un Tom Brennan aici, nimic care să aducă cu numele ăsta.

— Şi totuşi, Brennan e cel care mi-a dat adresa asta. El m-a asigurat că aici aş putea să iau cu chirie un apartament.

Omul ezită. Apoi, după ce aruncă o privire spre Do- rothy, spune :

— în cazul ăsta, ar trebui să-l căutaţi pe Groote, pe Helmut Groote. El e proprietarul. însă m-aş mira să vă primească : nu avem nevoie de bolnavi în casa asta, avem şi aşa destule necazuri cu serviciul de igienă publică.

— Mr. Groote îl cunoaşte fără doar şi poate pe Tom Brennan, spune John, cu glas scăzut. Sînt sigur că totul se poate aranja. Dealtfel, miss Kayne nu e bolnavă. în orice caz, nu are o boală contagioasă.

— Ca să-l deranjez eu pe Groote în toiul nopţii, ar trebui ca Brennan al vostru să fie un tip mai cu vază. Iar de-ar fi fost, nu încape îndoială că l-aş fi ştiut.

— Tom Brennan *era* un tip cu vază. Acum e pe moarte. Presupun că Mr. Groote va fi satisfăcut să afle că prietenul său Tom s-a gîndit la el în ultimele lui clipe, şi că el m-a trimis aici...

Omul deschide un mic dulap încastrat în perete, scoate de acolo un termos, bea direct din el. Pe

bărbie i se prelinge puţină cafea :

— Să admitem că aţi avea niscaiva lovele în plus : eu aş putea să vă acord încredere şi să iau asupra mea riscul de a-1 trezi din somn pe Groote.

Cele şapte ascensoare au fost blocate cu lanţuri prevăzute cu lacăte : compania care le-a instalat nu mai garantează — „în cadrul normelor actuale de utilizare" — securitatea cabinelor. Din fericire, apartamentul lui Helmut Groote se află la etajul patru.

— Cum e ? — întreabă Dorothy.

— Fain, minte John.

Şi adaugă :

— Peste tot, numai lustre sclipitoare.

Omul care îi conduce izbucneşte în rîs ; şeienul e nevoit să-i dea doi dolari ca să-l facă să tacă.

Helmut Groote şi-l aminteşte vag pe Tom Brennan. Şi precizează că nu e necesar să ai nici un fel de recomandaţie pentru a închiria un apartament în blocul nr. 509. Esenţial este să dovedeşti că nu eşti căutat de poliţie — *veţi obţine fără dificultate un certificat făcîndu-i o vizită lui Steve Styffer, un copoi bătrîn, ieşit la pensie, care stă la doar două cvartale de aici* — şi să ai cu ce achita contravaloarea primelor douăsprezece zile de găzduire. După aceea, plata trebuie făcută în fiecare zi, dimineaţa, banii punîndu-se într-un plic care se introduce într-un fel de cutie de scrisori, vopsită în roşu, din care se află cîte una la fiece palier.

Groote mai spune :

— Un lucru trebuie să fie clar : casa asta nu e o sucursală a Armatei salvării. E un imobil cu locuinţe de închiriat cum nu se poate mai în regulă şi eu, de asemenea, sînt un tip în regulă. Dacă vă aflaţi în căutarea unui negustor de somn, adresaţi-vă în altă parte. Nu vreau să am vreo poveste cu cineva, şi mai ales cu poliţia.

Se apropie de fereastră, arată înspre terenul viran. Vîntul culcă trîmbele de fum pe podeţul de

scînduri.

— Pe vremuri, spune Groote, erau pe aici flori, alei gudronate, iar noaptea se aprindeau o mulţime de mici lampioane nostime, în formă de ciupercă. Sigur, cînd am cumpărat eu imobilul, i-am dat afară pe grădinari, pe omul care se ocupa cu întreţinerea căilor de acces. Dar e vina mea că totul s-a umplut de jeg ? Te întreb, Mr. Gheena : muntele ăsta de noroi l-am cărat eu pînă aici în buzunare ?

Treptat-treptat, John va afla că Helmut Groote a făcut avere cumpărînd mari clădiri părăsite, destinate demolării, şi dîndu-le cu chirie, apartament cu apartament. Acum Groote ţinteşte mai sus : pîndeşte un zgîrie-nori pe cale de a fi abandonat, situat undeva în sudul Manhat- tan-ului, în apropiere de Chinatown. A şi decis că-1 va închiria imigranţilor care nu găsesc unde să se instaleze ; acest zgîrie-nori va fi prima celulă a unui nou cartier care-şi va întinde ramificaţiile către fluviu, înglobînd şi Bowery Street. Helmut Groote din Hamburg va administra mica lui colonie cum nimeni n-a cutezat încă să administreze pe cineva — în afară de chinezi, poate ; însă modelul chinez nu-1 interesează pe Groote : comunismul exclude noţiunea de profit. Groote va domni asupra micii lui lumi, decizînd asupra căsătoriilor şi naşterilor.

De vreme ce afară e noapte, de vreme ce are un public. Groote vorbeşte. Se înfăşoară într-un cearşaf de satin şi spune :

— Unul cîte unul, zgîrie-norii vor cădea în mîinile mele. Logică simplă : nimeni nu-i mai vrea, în afară de mine. Pentru a-i exploata în alt fel.

Nu vor exista excepţii. In ce priveşte clădirile înalte pe care cîţiva antreprenori iresponsabili se încăpăţînează să le construiască, acestea vor rămîne în stadiul de carcasă. Atunci, Helmut Groote va interveni : va pune ca acestea să fie demontate şi va revinde grinzile de oţel la kilogram ; ele vor fi folosite la asamblarea petrolierelor gigantice de cinci sute de mii de tone. Rîde :

— Şi astfel, New York-ul va sfîrşi pe mare, fluturînd un pavilion grecesc sau panamez.
Dacă ar găsi sprijinul financiar care îi lipseşte încă, Groote ar cumpăra cvartale întregi din Los Angeles sau din San Francisco : seismologii prezic că, în mai puţin de cincizeci de ani, cele două oraşe vor fi distruse de un cu

tremur ; într-o Americă masochistă, un oraş făcut fărîme va putea fi revîndut mai scump decît un oraş rămas în picioare.

Helmut Groote seamănă cu oricare din acei băcani nemţi din Greenwich Village, neguţători de *Delikatessen.* Poartă un costum în dungi negre şi gri, cu pantalonii prea scurţi, o cămaşă brodată cu iniţialele sale, un papion de culoare vişinie. Pe capul chel, îşi pune o pălărie moale, cu borurile pătate de grăsime (acolo unde pune mîna pe ea). Se urcă în Studebaker-ul său, model 1963, şi porneşte, cu viteză mică, să aprecieze, în felul lui, starea de decădere în care se află oraşul.

Mijeşte de ziuă. Dorothy Kayne cască. In hol, o femeie tînără îl înlocuieşte pe paznicul îmbrăcat în uniformă de aviator militar ; ea leagănă în braţe un prunc pentru care noaptea încă nu s-a sfîrşit.PUŢIN CÎTE PUŢIN, DOROTHY KAYNE SE VA FA- miliariza cu universul vertical al blocului nr. 509. Se va încumeta să evadeze din apartament, să se aventureze pe la diferite etaje, să se atingă în treacăt de femeile acestea necunoscute care urcă şi coboară, mute, scările imensei clădiri ; mirosurile emanate îi vor permite să-şi dea seama, în orice moment, în ce zonă se află. Mirosul de făină încinsă şi de brînză puţin înăcrită vine de la italieni ; cu un palier mai sus începe „spirala hispanicilor" : cinci nivele, patruzeci de apartamente — ananas, dafin, parfumuri grele ; şi mai sus, în imediata apropiere a terasei, nişte scandinavi pun la uscat fileuri de peşte, frig crabi pe reşouri cu gaze. Dorothy aude scrîşnindu-i sub paşi fărîme de cochilii, a ajuns — urmează acum aerul de-afară şi, împreună cu el, vîntul. Cu treizeci de etaje mai jos, nişte copii rîd şi se dau de-a rostogolul prin noroiul de pe maidan. Alţi copii se agaţă de treptele scării de incendiu, se ridică asemeni unor maimuţe de-a lungul pereţilor clădirii, se prefac că se aruncă în gol ; se joacă de-a şerpaşii pe Everest şi de-â paraşutiştii israelieni în Uganda. John spune că nu va trece mult şi se va produce, neapărat, un accident mortal. Mamele

portoricane scot urlete înfricoşate şi neputincioase. Ieri, au venit pompierii ca s-o scape pe o fetiţă ce rămăsese acolo, atîrnată de chiloţi. Fesele ei goale, rotunde ca o lună neagră de San Domingo, se legănau sub cerul cenuşiu. Un bărbat a fotografiat-o, luînd-o din diverse poziţii, cu teleobiectivul.

Din întîmplare, Dorothy nimereşte cu degetele într-o pustulă de ipsos proaspăt : căci în felul acesta, cu ipsos amestecat cu apă, se astupă fisurile ce apar în blocul 509 ; nimănui nu i-ar trece prin gînd să folosească ciment — la ce bun, pentru atît de puţină vreme ? Aici, oamenii fac doar o escală. Toţi sînt într-un fel nişte călători aflaţi la graniţa unui oraş care nu mai admite o populaţie stabilă, ci numai nişte schimburi de populaţie. Familiile rătăcitoare ivite de prin toate fundurile de ţară se abat asupra acestei clădiri, înainte de a-şi continua fuga lor înainte : New York-ul este ultima lor şansă americană ; după el, urmează oceanul, întoarcerea în patrie.

Aşadar, în regatul lui Helmut Groote, lumea caută să-şi recapete forţele. Ocupaţii provizorii nu lipsesc în extremitatea de sud a Manhattan-ului : bărbaţii au de ales între docuri şi garajele specializate în recondiţionarea maşinilor accidentate ; femeile îşi iau de lucru la marele hotel ce domină debarcaderul Circle Line ; acolo bacşişurile sînt bune, există tapiserii moderne în saloane, şi aer condiţionat pînă şi în vestiarele destinate personalului de serviciu ; ele capătă astfel şi senzaţia preliminară a desfătărilor care le aşteaptă, a bogăţiilor, care, poate, într-o zi, în caz de reuşită, vor fi ale lor. La toate astea se gîndesc, atunci cînd schimbă aşternuturile, cînd dezinfectează bazinele din closete.

Numai grinzi subţiri şi fibrociment, *Fabulous Southwest* este un supermagazin ca oricare altul ; în afară de faptul că aici se plăteşte pe loc. Totul, chiar şi salamurile.

Nu demult, de-a lungul lui Upper Bay au avut

loc nişte manifestaţii pentru a revendica introducerea creditului la salam. Pentru că o bucată de salam de mărime mijlocie poate hrăni timp de trei zile o familie de patru persoane. Intr-un salam produs pe cale industrială, există tot ce poate fi necesar : glucide, lipide, proteine ; şi chiar celuloză, dacă înghiţi, cît de puţin, şi din pieliţă.

Sub lămpile cu lumină psihedelică ale magazinului *Fabulous Southwest*, Ashton Mysha împinge, de-a lungul rafturilor, un cărucior pe care John Gheena îl umple cu mărfuri ; factura o achită consulatul britanic, în numele companiei de care ţine vasul *Vastitude.*

Şeienul se opreşte în faţa raionului de lenjerie şi cuverturi de pat. Cercetează îndelung o plapumă umplută cu puf.

— Nu trebuie să ne lăsăm prinşi pe picior greşit, Mysha, curînd o să vină iarna.

— La Valparaiso, nu !

— Mă gîndeam la Dorothy, spune John. E friguroasă.

— Mai ales vîrful degetelor de la picioare îi îngheaţă.

Şi polonezul izbucneşte în rîs. John continuă să evalueze grosimea şi moliciunea plăpumii. Mysha se calmează şi spune :

— înainte de sfîrşitul toamnei, Dorothy îşi va recăpăta vederea. Atunci, va pleca. Va redeveni femeia liberă care era înainte de accident. Nici dumneata, nici nimeni altcineva n-o va putea împiedica.

Indianul n-a încetat să pipăie plapuma. îl fixează pe Ashton cu o privire lipsită de expresie.

— O iubeşti ? — întreabă Mysha. La urma urmei, de ce nu ? Ea depinde de dumneata, mai dihai decît un cîine. Numai că eu unul nu numesc asta dragoste. Nu aştepta nimic de la iarnă, John, vei rămîne dezamăgit.

Cei doi bărbaţi trebuie să se îndepărteze, John lasâ plapuma în pace. în raionul de lenjerie de pat a năvălit mulţimea : aici se organizează acum un

concurs — prima clientă care va putea să răspundă la o întrebare uşoară va primi două garnituri de cearşafuri din satin.

— Marilyn Monroe picotea în nişte cearşafuri întocmai ca acestea pe care le vedeţi aici, doamnele mele !... Şi acum pun întrebarea : cine erau cei doi parteneri ai lui Marilyn în filmul *Unora le place jazzul ?*

Mysha şi şeienul sînt împinşi înspre rafturile cu legume congelate. O femeie care face reclamă mărfii stă frîntă din mijloc deasupra a două imense recipiente albe, cu gheaţă ; aburul răsuflării ii iese printre buzele crăpate. Suferă, zîmbeşte. Ashton sugerează :

— Cumpără nişte ştiuleţi de porumb, sînt frumoşi.

Şi pe acelaşi ton :

— Dealtfel, cu mine se culcă Dorothy, micuţa de ea !

în fiecare seară Ashton Mysha o dezbracă pe Dorothy Kayne. în vreme ce, în încăperea alăturată, John se uită la televizor şi măreşte intensitatea sunetului, ca să nu audă foşnetul fustei ori al bluzei. însă cînd nu aude, ghiceşte.

După ce termină cu dezbrăcatul, urmează lipăitul pe care-1 fac picioarele ei goale pe podea. Apoi, gîlgîitul duşului. Odată, tînăra femeie s-a opărit (pentru că nu mai nimerea maneta care amesteca apa caldă cu cea rece). Ţopăia şi ţipa sub jetul fierbinte. Mysha a spus că de atunci înainte va rămîne şi el acolo, lîngă ea. Va regla el porcăria aia de duş. Dorothy nu avea decît să ceară : *puţin mai cald, puţin mai rece.* Mysha a promis să-şi întoarcă privirea în altă parte, să nu se uite niciodată la corpul arcuit sub duş. Din cînd în cînd, Dorothy întreabă :

— Nu profiţi, nu-i aşa ? Adevărat ?

— Adevărat ! — răspunde polonezul.

Minte, fireşte.

Pe urmă, Dorothy se înfăşoară într-un halat, se întoarce în camera ei, se întinde pe pat. Mysha închide uşa, revine în salon, stropit cu săpun pe cămaşa lui albastră cu galoane de ofiţer. Se aşază lîngă şeien. Cei doi evită să-şi vorbească, beau bere, cu înghiţituri mici, se prefac că îi interesează programul de la televizor. Serialul se termină. Ashton spune că e timpul să meargă la culcare. Şi, invariabil, adaugă :

— Căci mîine plec devreme ! Mă voi duce să dau o raită pe cheiuri. Tare aş vrea ca, pînă se termină săptă- mîna, să mă aflu de-acum pe mare.

Doarme în mica încăpere cu geamuri mate care odinioară servea drept cabinet dentar. Stîlpul de care spînzura bormaşina mai e încă acolo, fixat în parchet ; acum îndeplineşte funcţia de cuier.

Peste cîteva minute, polonezul se va scula, va bîjbîi pînă în camera ei.

Dorothy spune „nu“, în şoaptă. Desigur, îşi agită cu violenţă capul, clătinîndu-1 de la dreapta la stînga, pe pernă. In cele din urmă cedează : Ashton e un expert în materie de dezmierdări. Bineînţeles că nu-şi permitea să lingă coapsele şi fundul prostituatelor, însă cu Dorothy lucrurile stau cu totul altfel. E curată ca un prunc proaspăt înfăşat. Ashton şi ea fac dragoste la mare iuţeală, pe tăcute. Pe urmă ea murmură :

— Spune-mi, cum eşti tu ?

Mysha se descrie :

— Mutra mea ? Osoasă ! Iţi imaginezi genul ? Tipul slav, într-o oarecare măsură. Pomeţii proeminenţi. Uite, dă mîna, pipăie-mi pomeţii ! Adîncitura asta ? E o gropiţă.
Astea-s sprîncenele, au cam încărunţit, pe ici pe colo. **A,** da, am fire albe şi în păr. Aşa e elegant ! Nu, nu par a-ţi fi tată.

Dimineaţa, însă, îi aparţine lui John. El o trezeşte pe Dorothy. Se apleacă, îi respiră răsuflarea niţeluş cam fadă, dă la o parte cu delicateţe cearşafurile, admiră starea aceasta de abandon, picioarele ghemuite. Frumoasă e, săr-

mănica de ea !

— John ?

— Da, miss Dorothy !...

John şi-a recăpătat vocea suplă, atentă, a sclavilor din Sudul de odinioară. Prin John Gheena, neamul şeien e cel care îngenunchează acum. Respiră avid parfumul tulbure al unei fete albe, rănite, adormite încă.

Indienii ar fi fost în stare să moară din dragoste. Iată o şansă de care soldaţii în albastru n-au avut ştire nicicînd ; pînă la capăt, n-au ştiut să aleagă arma absolută. Dealtfel se înşală şi-acum...

John Gheena se ridică în picioare, pătrunde în camera lui Mysha. Scutură trupul acesta mare, lungit pe burtă, cu braţele în cruce, la fel de cald ca şi celălalt — chiar dacă într-un fel diferit.

în zori, Mysha nu mai e amantul zglobiu din ajun : pînă îşi va face toaleta, pielea îi va rămîne cenuşie şi va avea articulaţiile dureroase. Va mînca ouăle din vîrful buzelor, îşi va reprima cîteva accese de greaţă ; un acces de tuse îl va frînge în două :

— Ţigările sînt de vină ! Două pachete, pe ziua de ieri. Pe vas n-am să mai fumez. Pe un vapor nu-i ca aici, oamenii se încurajează şi se sprijină unul pe celălalt. Oricum, dacă va fi un petrolier.

Pînă la ora opt sau nouă, va avea înfăţişarea unui om pe jumătate mort. Te şi apucă frica, atît de rău se ţine. Suspină, mută obiectele fără motiv, nu le pune la loc, umblă cu greutate de la un capăt la altul al locuinţei :

— Venisem să caut... să caut ce ?

Apoi se închide în reduta closetului. Acolo îşi începe în fiece zi, prin citirea ziarului, mica sa resurecţie. Urmăreşte, la rubricile specializate, mişcarea navelor care intră în portul New York şi a celor care ies din el. Construieşte ipoteze :

„Ceva nu-i în ordine cu neamţul ăsta, de-şi permite să aibă trei zile de întîrziere. Ce s-a petrecut cu el în Panama ? Dacă o fi debarcat pe vreunul dintre ofiţeri ? Dacă era vorba de o avarie la maşini, ziarul ar fi scris despre ea. Trebuie să

iau contact cu compania Hamburg, neîntîrziat, chiar în dimineaţa asta."

Se grăbeşte. Se rade, îşi netezeşte ridurile şi-şi curăţă unghiile, îşi pune uniforma. Miroase a mentă şi a păpădie de India, e un bărbat bine înfipt pe picioare. închide ochii pe jumătate, ca şi cum ar avea deja de luptat cu reflexele pe care le dă soarele pe mare. Spune :

— Dispun de o pistă : un vas frigorific de douăsprezece mii de tone ! Ceva mai bun nici c-aş putea visa ! Vii şi tu, Dorothy ? Am să te ţin tot timpul de mînă.

John intervine :

— Ea rămîne aici. O femeie oarbă n-are ce căuta pe puntea unui vapor. Cu tot dezmăţul ăla, îţi dai seama.

Face aluzie la dezordinea aceea organizată în care se află cartere şi palane, lanţuri şi laţuri. O dezordine care nu e niciodată la fel, care ar putea fi, oarecum, comparată cu un limbaj reînnoit pe fiece navă.

Dorothy Kayne nu spune nimic ; şeienul a vorbit în locul ei. A scutit-o de umilinţa de a-şi destăinui spaima de tot ce se află în afară şi, mai ales, spaima ei de cheiuri {cheiurile — cu băltoacele lor de păcură, lunecoase ca nişte coji de banană, cu tancurile lor căzînd perpendicular în marea verde-albăstrie ce are mişcările furişate ale unui pîndar, ale unui josnic ambuscat) ; şi-apoi mai există, între apă şi hangare, trenurile care se strecoară, pe linii înguste, prin mulţimea docherilor. Portul nu e făcut să te plimbi prin el. Portul e un loc din care trebuie să pleci. în ceea ce o priveşte pe Dorothy Kayne, ea nu pleacă nicăieri : cu o legătură de lînă albă pe ochi, nu-ţi mai rămîne decît să dormi.

Şi Dorothy doarme, dealtfel, oriunde şi oricînd. Stînd în picioare, aşa cum o fac caii... e în stare şi de asta ! Are impresia că şeienul profită de situaţie pentru a intra pe furiş în camera ei, pentru a scotoci prin rufăria purtată de ea în ajun şi a-şi

oferi, adulmecînd, cîteva clipe de plăcere. Dacă o fi avînd chef să se şi masturbeze, n-are decît, ea nu vede în asta nici un inconvenient : faci dragoste cum poţi în oraşul ăsta unde o îmbrăţişare se plăteşte — cu sfertul de oră în cartierele sărace, pe durata unui week-end în alte părţi ; există, în fine, pe Broadway, şi cabinele individuale cu filme pornografice — douăzeci şi cinci de cenţi pentru fiecare patru minute. Indianul nu este însă, desigur, bărbatul care să trăiască cu imagini, lui îi trebuie ceva palpabil, rufărie de damă veritabilă, caldă încă, dacă se poate ! Aşadar, convinsă că John se joacă în felul lui cu chiloţii şi ciorapii ei, Dorothy le lasă cît mai la vedere. John a ghicit că e vorba de o atenţie, şi e mişcat de gestul acesta. Dar el are nevoie de Dorothy, nu de rămăşiţele ei : surîde, îngrămădeşte lucruşoarele într-un lighean, le spală, le pune la uscat, le calcă, le pătureşte, le pune în ordine. Din respect pentru ea, poartă atunci mănuşi de menaj.

în dimineaţa asta, Dorothy, în picioare, sprijinindu-se de perete, întreabă :

— Cînd Ashton va găsi într-adevăr un vas pe care să se îmbarce, vom pleca de aici, nu-i aşa ? Camera dumitale din Queens...

— E prea mică...

— Pentru noi doi ?

— Ţin acolo numai o odaie. Cu un singur pat.

— Ei bine, John, să ne întoarcem atunci în Long Island ! îmi plăcea mult casa dumitale...

Şi se desprinde de perete, face cîţiva paşi, atinge uşor masa, fotoliul. N-are cum să vadă nici praful, nici fisurile din lemn, însă le simte urmele, sub degete :

— M-ai minţit ! Nu-i deloc fain aici, e de-a dreptul mizerabil.

El nu răspunde. Dorothy bîjbîie, opreşte aspiratorul pe care el tocmai îl pusese în funcţiune :

— Hai să ne întoarcem acolo, te rog ! Vom

asculta împreună vuietul valurilor, vîntul. Ştiu : există ipoteca aia. Dar ce are a face, John ? Nimeni nu te-a obligat să pleci : te-ai dat afară singur ! Şi, la urma urmei, de ce ?

— Nu pot iubi decît ceea ce-i al meu.

Şi subliniază :

— Cu totul al meu. Am să mă întorc după ce voi plăti.

— Dar asta n-o să se întîmple niciodată ! Unde crezi că vei găsi douăsprezece mii de dolari ? Şi făcînd ce, pentru asta ? După ce va pleca Ashton, din ce-ai să trăieşti ? Primeşti cumva vreo alocaţie de şomaj, ori vreo şmecherie de genul ăsta ?

El spune că s-a gîndit la tot. A hotărît să-şi caute de lucru, va începe chiar de mîine. Se fac angajări în fiecare zi la serviciul de igienă publică, în secţia deşeuri. Cel dintîi avantaj pe care-1 prezintă o asemenea slujbă e acela că aici se lucrează de la ora patru dimineaţa pînă la prînz :

— Voi putea astfel să mă ocup în continuare de dumneata. înainte de plecare, am să-ţi pregătesc tot de ce ai nevoie pentru gustarea de dimineaţă, n-o să-ţi mai rămînă de făcut decît să bagi cafetiera în priză. O să ne punem de acord asupra locului fiecărui lucru. Un fel de cod : untul în dreapta mesei, dulceaţa în stînga.

A vorbit pe un ton grav, aproape solemn ; ca şi cum ar fi dezvăluit, pe puncte, un plan militar de o importanţă excepţională ; acum, zîmbeşte :

— M-am gîndit la toate !

Dorothy se apropie de el, înduioşată fără voia ei :

— Din fericire, asta nu va dura mult ! Curînd voi putea să-mi deschid ochii. Atunci o să facem o petrecere. Pe banii mei !

încă de la început, John a lăsat-o să creadă că ea ar mai avea în bancă vreo trei mii de dolari : el e cel care-i verifică extrasele de cont. în realitate, prin jocul extragerilor automate ale unor sume, tînăra femeie nu mai dispunea decît de o sută

treizeci de dolari. Dorothy pare a fi uitat de toate poliţele şi ordinele de rambursare prin virament pe care le-a semnat înainte de accident. John şi Ashton au discutat între ei, să vadă cum e mai bine de făcut ; au optat pentru minciună, pentru disimulare — e mult mai caritabilă ! Ştiindu-se aproape lipsită de acoperire, Dorothy Kayne ar fi cerut probabil să i se redea libertatea. în vreme ce iluzia că ar dispune de bani o incită să se lase susţinută, cît poate ea de mult.

— Bineînţeles că am să vă restitui tot ce aţi cheltuit cu mine ! — spune.

Scotoceşte în poşetă, după carnetul de cecuri :

— Ba chiar o să începem să facem asta încă de pe-acum ! Vrei să-mi conduci dumneata mîna, ca să semnez ? Suma o vei scrie dumneata însuţi !

John o apucă de încheietura mîinii. Din întîmplare, degetul lui mare se aşază pe arteră. Pulsaţiile sîngelui sînt prea repezi. Spune :

— Nu fi nervoasă !

Ea rîde, cu faţa ridicată spre el :

— E atît de plăcut să completezi un cec !

Apoi semnează, stîngaci, şi întreabă :

— E destul de corectă semnătura asta ? Nu iese prea mult în afară ? Cît ai de gînd să-mi ciunteşti din avere ?

— Patru sute de dolari !...

O mai ţine încă de încheietura mîinii. Iar ea nu caută să se elibezere. Spune că John are degete calde, suple, că bijutierii ar face bine să mai lase încolo aurul, argintul, platina : capodopera absolută ar fi o brăţară alcătuită din falange de indian ; sigur, e atroce, acesta e însă adeseori preţul frumuseţii.

Spune, de fapt, şi ea ceva, numai pentru ca el să nu-şi retragă mîna.

John ia cecul inutil, îl bagă într-un buzunar. Il va arunca mai tîrziu, după ce-1 va fi făcut bucăţele. Brusc, Dorothy îşi înclină capul, atinge uşor cu buzele degetele şeienului :

— îţi mulţumesc că ai acceptat ! Mă simt fericită ! Diseară voi mai semna un cec. De data asta, pentru Ashton.

După ce a trecut de-a lungul cheiurilor din sudul Man- hattan-ului, vasul frigorific *Wienner,* de douăsprezece mii de tone, vine spre tribord şi se angajează în estuarul fluviului Hudson. Vine apoi direct spre pupa, pe urmă face manevrele de oprire. O alunecare liniştită, uniformă, îl va purta de-acum înainte pînă în imediata vecinătate a cheiului. Ashton Mysha priveşte vasul mergînd cu motoarele oprite. Urmăreşte silueta-i strălucitoare, face aprecieri de cunoscător : etrava e fină şi curbura e bine desenată ; castelul se înalţă la pupa, semn că vaporul e de construcţie relativ recentă ; de pe pasarela care se deschid

epe toată lăţimea castelului, se beneficiază probabil de o vedere excelentă — căci nimic nu i se interpune.

Vasul *Wienner* trage la chei fără ca remorcherul să mai intervină ; acesta din urmă mai aşteaptă cîteva clipe
— puhoaie de fum negru încununează coşul său bondoc —, apoi se repede, mînios, înspre gurile marelui fluviu.

Polonezul urcă la bordul vaporului frigorific în acelaşi timp cu oamenii din serviciile de vamă şi de sănătate publică. Reprezentantul newyorkez al companiei maritime din Hamburg îl duce pe Mysha înspre pasarelă :

— Mă îndoiesc că Scholdorff vă va primi imediat. O sosire la chei, ştiţi dumneavoastră ce înseamnă asta ?

Ashton nu răspunde — celălalt va pune mutismul său pe seama ploii — toarnă acum cu găleata.

Ashton Mysha îşi dă seama că n-a ales cel mai bun moment pentru a-şi propune serviciile comandantului Scholdorff ; însă n-a putut să reziste dorinţei de a simţi din nou sub picioare vibraţia aceea ce-ţi furnică pielea — a maşinii care tocmai îşi dă ultimele turaţii ; pe urmă freamătul diferit, mai sacadat şi mai surd, al grupurilor electrogene care preiau ştafeta.

Cînd polonezul intră pe pasarelă, Wilhelm Scholdorff abia plecase de-aici, ca să-l însoţească pe funcţionarul sanitar în compartimentele frigorifice, unde încărcătura (carne de vită şi trufandale de California) trebuie să fie supusă unui prim control.

Tînărul matelot care a trecut pe ascultare în cabina- radio întreabă dacă trebuie să-l cheme pe comandant. Ashton clatină din cap :

— Voi aştepta, nu mă grăbesc.

Cercetează în amănunt aranjamentul pasarelei. Se şi vede, poate, singur, pe timp de noapte, în spaţiul acesta strimt, supraveghind imaginile fluorescente ce se compun pe cadrane. Aude glisînd pe vergeaua lor metalică inelele de care e prinsă

draperia de culoare neagră, şi vocea unui steward :
— Cafeaua dumneavoastră !... E fierbinte !

— Izului de păcură i se adaugă parfumul puţin greţos al unei ţigări, făcută de mînă, care tocmai se consumă într-o scrumieră împodobită cu inscripţii publicitare. Ashton se întoarce către matelotul care bea coca-cola în cabina-radio.Ai face mai bine s-o stingi deîndată !

Flăcăul roşeşte şi, în grabă, face să dispară chiştocul. Mysha îi zîmbeşte :

— Presupun că-i un ofiţer, nu-i aşa, cel care fumează marijuana ?

Matelotul se fîstîceşte : el nu ştie, nici măcar n-a băgat de seamă că ţigara asta împrăştie vreun miros deosebit. Adaugă că ofiţerii de pe *Wienner* sînt oameni tăcuţi, discreţi, care nu vorbesc decît atunci cînd serviciul le-o cere. Conchide, suflînd în urmele de scrum de marijuana :

— Or fi adus cu ei niscaiva suveniruri.

Comandantul Wilhelm Scholdorff este un bărbat mic de statură, tot numai colţuri şi ascuţişuri ; are degete încovoiate, ca ghearele unei păsări. Zîmbetul îi este însă cald. Numaidecît îi şi întinde mîna :

— Vă rog să luaţi loc, domnule căpitan Mysha ! Sînt dezolat că v-am făcut să aşteptaţi ; însă nu aveam cunoştinţă. Ei bine, reprezentantul nostru m-a informat care este obiectul vizitei dumneavoastră.

Lasă să se scurgă cîteva clipe şi spune :

— Aşadar, *Wienner* v-a cucerit, căpitane Mysha ?

— Da, domnule comandant. E un vas excelent.

Scholdorff se înfundă şi mai mult în fotoliul său de
piele.

— Şi mie îmi place, spune neamţul. Prezintă doar o uşoară tendinţă de a intra în ruliu, poate. In fine, pentru asta e de ajuns să echilibrezi încărcătura în mod corespunzător.

Din nou tăcere. întreruptă brusc de Mysha :

— Am fost secund pe *Vastitude,* domnule comandant !

— E o recomandare. Şi v-aţi săturat de

pacheboturi ?

— De acela, da ! Să mă tot învîrtesc prin Mediterana, asta pe mine nu mă interesează. Rolul secundului se reduce astfel la acela al unui soi de super-steward.

Scholdorff deschide uşa unui mic frigider încastrat în perete, îi oferă lui Mysha un pahar cu suc de fructe :

— Sper că n-o să-mi purtaţi pică pentru asta. Nu permit consumul de alcool pe vasul meu. Am păstrat un anumit număr de reguli de conduită. Manii, dacă vreţi, căpătate în *Kriegsmarine*. O, n-am servit în armată multă vreme : cinci biete luni nenorocite ; aveam abia optsprezece ani.

— Eu eram de partea cealaltă, precizează Ashton. Pe plan ideologic : în fapt, n-am luptat deloc, sau aproape deloc.

Wilhelm Scholdorff se ridică, se apropie de fereastra cabinei sale. între doi nori de ploaie, un soare rece face apele Hudson-ului să strălucească.

— Nu asta e problema, căpitane Mysha.

Neamţul se întoarce şi zice : ;

— Problema e vîrsta !

— Mărturisesc că nu înţeleg, domnule comandant !

— Ei, nu ! Faptul că trăim pe mare nu ne face deosebiţi de ceilalţi oameni ; sîntem o colectivitate asemeni altor colectivităţi ! O companie maritimă e o întreprindere ca oricare alta. Tot atît de fără cruţare. Eu voi mai face de două sau de trei ori traseul spre San Francisco, *via* Panama. Apoi mă voi întoarce la Hamburg. Cu avionul. Am cincizeci de ani, căpitane Mysha. în timpul războiului eram un copil care dorea cu ardoare să îmbătrînească. Iar acum gata, s-a şi făcut !

— Nu la cincizeci de ani, domnule comandant !

— Ba la cincizeci de ani, căpitane Mysha. Cel care îmi va lua locul pe *Wienner* a şi fost numit. E un băiat fermecător, Oscar Hellschmidt. în timp ce noi stăm de vorbă, Hellschmidt îşi adună ceata de puştani. îi antrenează acolo, în Germania. Fac curse

de papuci zburători în Marea Baltică. Fac şi dragoste. Dumneata mai faci dragoste, domnule căpitan ?

Ashton nu răspunde. îl contemplă cu un fel de groază pe acest om plăpînd care pronunţă împotriva lui o acuzaţie căreia el nu se gîndise că va trebui să-i facă faţă ; vîrsta !

După primul moment de stupoare, polonezul redevine stăpîn pe sine. Trece la atac :

— Şi experienţa, cu experienţa ce facem, domnule comandant Scholdorff ?

— Fleacuri ! — spune neamţul cu glas scăzut. Navele din ziua de azi sînt automatizate. Lumea întreagă e automatizată. Pînă şi războiul, de-ar fi să avem unul, ar fi automatizat. Mecanismele, ele trebuie să aibă acum experienţă — adică memorie ! Ordinatorul e stupid, n-are nici braţe. Insă vezi, el, porcul, are memorie ! El o să ne elimine. La ce-o sa mai fim buni în ziua în care ordinatoarele vor avea trecutul nostru ?

— Asta e valabil şi pentru Oscar Hellschmidt.

— Nu ! Hellschmidt nu-i un om.

Deasupra fluviului începe să bată vîntul, suflînd cu putere dinspre coline înspre pădurile dese. Răsuflarea unui imens suspin lunecă peste Hudson. Iar vasul *Wienner* trage de parîme : un vapor are numai între zece şi douăzeci de ani speranţă de viaţă activă ; vopseaua imaculată de pe tole nu înseamnă nimic, vasul frigorific german îşi va face curînd intrarea în cimitirul de nave.

Mysha nu mai luptă. Ştie că Wilhelm Scholdorff are dreptate. Uzura are viteză mare, ca lumina.

— Cred că noi doi ne-am înţeles unul pe altul, mai spune Scholdorff.

A ridicat ochiul de geam al ferestrei. Priveşte zgîrie- norii, printre scările de sart ale macaralelor.

Dintr-odată, Ashton Mysha îşi simte trupul pătruns de frig. La început labele picioarelor, apoi genunchii, pîntecul. O privire rapidă către termometrul fixat de plafonul cabinei îi arată că

temperatura e, totuşi, de douăzeci şi două de grade centigrade. Polonezul caută să-şi aducă aminte cînd a avut el pentru prima dată senzaţia asta de frig. S-a întîmplat cu multă vreme în urmă.

Stînd în picioare pe eleronul pasarelei, comandantul Wilhelm Scholdorff îl urmăreşte cu privirea pe Ashton Mysha, care se îndepărtează. Ashton n-a încetat să se zbată, pînă la capăt. E dracul gol, într-adevăr. A făcut chiar şi o criză de furie :

— Taci din gură, Scholdorff ! Dumneata eşti un neamţ ! Lume nouă, hai ? Faceţi loc tinerilor şi mărcii germane victorioase ! Aşteaptă, nu sînt încă un om pierdut ! O să-mi încerc norocul în altă parte !

— Căpitane Mysha, întoarce-te pe pachebotul dumi- tale ! Pune-ţi nişte plante decorative în cabină, cere-i stewardului să-ţi aducă o pungă cu apă caldă în fiecare seară. Şi încearcă să dormi, căpitane !

Insă polonezul a trîntit uşa după el. Fără să zică mulţumesc, nici pentru sucul de fructe, nici pentru zîm- bete, nici pentru sfaturi.

Scholdorff îşi potriveşte binoclul :

— Dar ăsta plînge, neisprăvitul !...

In seara asta, Ashton Mysha nu s-a întors acasă.

Cu fruntea rezemată de geam, John Gheena urmăreşte umbrele care urcă pe podeţul de scînduri aruncat peste terenul viran. Le vede alungindu-se din felinar în felinar, le identifică, una după alta ; spune, fără să se întoarcă :

— Poate că l-au oprit la cină ! Sigur, asta trebuie să fie ! Marinarii, cînd se întîlnesc ei între ei...

Dorothy întreabă :

— Ce-i tărăboiul ăsta ? Plouă ?

Plouă. Iar ei nu mai au pîine...

— Dar avem o groază de pesmeţi ! Nu-s răi nici pesmeţii.

Şeienul deschide fereastra. New York-ul

miror.se a argilă umedă şi a benzină. Deodată, undeva de^rr-o se aprind nişte reflectoare. Lumina lcr mătură faţr.da unui zgîrie-nori. John mai spune :

— Ceva nu e în regulă ps S-623. Straşnic l-am mai curăţat eu pe ăla ! Dar e putred pînă în măduva oaselor, nu avea cum să mai dureze. Poate că se va întîmpla chiar în noaptea asta. Mă întreb ce fel de zgomot fac astea cînd cad. Se desfac, oare, bucăţică cu bucăţică sau totul se petrece dintr-o dată ? în fine, cu ajutorul unor cricuri îl mai pot ei susţine, pentru scurtă vreme.

Ernst Anderson se află la faţa locului. A primit înştiinţarea la ora şapte seara. La ora şapte şi douăzeci — ţinînd cont şi de îmbulzeală, se poate spune că e o performanţă ! — a luat în propriile-i mîini operaţiunea *Supravieţuire Rîndunica.* Fără s-o ştie, e de aceeaşi părere cu John Gheena. Anderson a rechiziţionat cricurile cu acţionare hidraulică ale unui regiment din trupele de geniu. Acum, se uită cum operează oamenii şi vehiculele. Maşini amenajate cu posturi de comandă, înţesate de antene telescopice, ordine concise, codificate pe unde scurte, hora uruitoare a poliţiştilor pe motociclete în jurul imensei clădiri rănite : mult zgomot pentru puţin, poate — gîn- deşte Anderson.

Zgîrie-nori-ul nu adăposteşte decît birouri ; la ora asta, toată populaţia sa se reduce la cîteva femei de serviciu năucite, opt paznici de noapte, cei trei mecanici de la instalaţiile de încălzire şi de climatizare. Fără să întîmpine nici o dificultate, pompierii i-au strîns pe aceşti oameni în camerele de primire de la mezanin şi apoi i-au evacuat, în bună regulă, pînă în stradă.

Cricurile militare tocmai au fost rezemate de zidurile clădirii. La înălţimea celui de-al douăzeci şi optulea etaj, falia se deschide distinct, rectiliniu. O companie cinematografică ce operează pe Washington Bridge şi-a dat cu împrumut macaraua gigantică, purtînd numele de *Humphrey Bogart* IV. Splendidă maşinărie ! Stînd în picioare, pe planşeul

cabinei, sub cerul liber, propulsat în sus de torente de ulei mineral sub presiune, precedat de marea pată lăptoasă pe care o formează lumina reflectoarelor, Ernst Anderson, înzestrat cu împuterniciri depline, urcă spre spărtură. Peste el plouă cu praf fin de ipsos. Şuierînd, macaraua încetineşte, apoi devine imobilă. Din falie se degajă un miros greţos. Pe platformă, cineva spune :

— S-o fi spart vreo ţeavă de canalizare.

Anderson clatină din cap : duhoarea asta e cea — *sui generis* — a cimentului supus unei degradări lente, îşi introduce mîinile, înmănuşate în azbest, înăuntrul buzelor cicatricei. Palpează în pîntecul zgîrie-nori-ului amalgamul devenit pulverulent. Simte sub degete lungile tije de metal pierdute în ceea ce fusese odată beton dens, compact : ele parc-ar voi să reziste.

Macaraua îl readuce pe Anderson la sol. Faţa lui e presărată cu praf alb :

— Nu pot să mă pronunţ, mărturiseşte el. Ar trebui ca antrepriza care a construit hardughia asta să ne comunice un anumit număr de date : densitatea betonului, diametrul şi frecvenţa tuburilor din armătură, coeficientul teoretic de rezistenţă la seisme. Insă, după părerea mea, tot ce se întîmplă, aici nu va constitui decît un semnal de alarmă.

îşi ridică privirile, contemplă zgîrie-nori-ul iluminat ce scuipă un fum spălăcit :

— Nu va cădea !

Patru tractoare, cu douăsprezece roţi motrice, fac ca macaraua *Humphrey Bogart IV* să dea înapoi. O sirenă se smiorcăie lugubru, fără nici un rost, chiar în vîrful fleşei galbene. Ernst Anderson îşi trage umerii în jos, se strecoară în cabina maşinii sale, îşi descheie vesta de piele, chinuie claviatura radio-telefonului :

— E rîndul dumitale, Dick : aşa, la repezeală — la nivelul întregului stat New York, cam cîte zguduiri telurice s-au produs de la ora şase dimineaţa ? Cu ce intensitate pe scara Richter ?

Mulţimea s-a dat la o parte pentru a-i face loc se-

natorului Cadett, aplaudat ca un profet al neamului. Literalmente dus pe braţe de poliţiştii din serviciul de ordine, Cadett ajunge pînă la portiera maşinii Olds- mobile :

— Fii prudent, Anderson ! Şi, mai ales, nu spera într-o minune ! Aşa s-a întîmplat la început şi cu casa mea. Urmarea o cunoşti.

— Casa dumneavoastră ? Era doar un fel de baracă. Există, totuşi, o deosebire, domnule senator ! Dacă tot am ajuns aici, vreţi poate ca şi E.S.B. *-ul să fie evacuat şi supus demolării ?

O cameră de luat vederi a televiziunii zumzăie. Se vede pivotînd inelul albastru al obiectivului, ale cărui striaţii trimit spre cer fragmente din strălucirea reflectoarelor. Anderson apucă mîna senatorului, o strînge între mîinile lui. Şi murmură :

— Fii pe pace, Cadett ! Lepra pietrelor ? Nu, nu aici, în inima oraşului... Mai curînd, focul ! Da, da, focul e cel care ne va distruge...

Cadett se eliberează din strînsoare. Buzele îi tremură de furie :

[1] Abreviere pentru ***Empire State Building***, cel mai mare zgî- rie-nori din New York.

— E fapt cunoscut că tragi cu ochiul spre primărie, Anderson ! In consecinţă, dumneata cauţi să-i linişteşti pe oameni. Bravo ! Siguranţa ca argument electoral, o găselniţă mai bună nici că a mai existat !

— Dumneata consideri că un incendiu e liniştitor ?

Senatorul ridică din umeri. Se întoarce către ziarişti :

— Omul acesta vă minte ! spune el, arătînd spre Ernst Anderson. In ce mă priveşte, eu vă declar că oraşul e pe ducă. Amintiţi-vă de casa mea ! Noi am văzut lucrurile prea în mare, şi nu îndeajuns de solid : un secol e mult prea mult pentru un amestec de nisip, de apă, de pietriş şi de fiinţe umane.

Anderson zîmbeşte. Apasă pe claxonul maşinii. Cadett e forţat să se întrerupă. Atunci microfoanele

se îndreaptă spre şeful brigăzilor anti-incendiu :

— In ciuda a ceea ce dumneavoastră aveţi aerul a crede, domnule senator, eu nu fac politică !

Izbucneşte în rîs ; un rîs tunător, care l-a cuprins cu totul, un rîs care nu se mai sfîrşeşte :

— Grozav mi-ar mai plăcea să fac... luaţi notă de asta ! însă fiecare lucru — la timpul lui! Pentru moment, mă limitez la a stinge focuri. Apropo, nu aruncaţi chiştoacele de ţigară în lada de gunoi, supraveghiaţi-vă instalaţiile de încălzire, şi luaţi seama la puştii care se apucă să se joace cu chibriturile !

Trece o mînă prin cadrul portierei, îndreaptă farul pivotant al maşinii Oldsmobile către zgîrie-nori :

— De acord, văd şi eu cum vedeţi şi dumneavoastră : acolo-sus e o gaură mare. Ei şi ? Doar nu veţi fi crezut că aşa ceva nu se va întîmpla niciodată ! Vor mai fi şi alte găuri. Le vom astupa. Una după alta. Incepînd de mîine, or să se urce acolo echipe de specialişti. Nu se va mai vedea nimic !

Făcîndu-şi loc prin mulţime, un preot s-a apropiat de el. Un om foarte palid. îşi frînge silueta interminabilă şi suflă în faţa lui Anderson :

— E scris şi în Biblie, domnule ! Doi îngeri au venit să-i vestească pe Lot că Sodoma va fi distrusă, domnule ! Şi Gomora, domnule !

Ernst Anderson se ghemuieşte în maşină. De ce-or ţine ei morţiş să nu se spele, preoţii ăştia ? La ce această politeţe plîngăcioasă care nu izbuteşte să mascheze dispreţul — bajocura uneori ? Şeful brigăzilor anti-incendiu l-a văzut pe Dumnezeu — în tăciuni aprinşi. Ultima oară s-a întîmplat cînd o ducea pe Connie în braţe, în jos, pe scară. O flacără, una numai a lins cămaşa de noapte a fetiţei, şi Connie a luat foc. Anderson a ţinut-o lipită de el pînă în ultima clipă. Pînă cînd a ajuns la sol. Pînă cînd a fost înăbuşit de cascada furtunurilor de incendiu. Pînă atunci, Connie avusese destul timp ca să moară, iar Anderson — ca să capete arsuri de

gradul trei. La piept şi la mîini. Urletul înnebunit al copilei — Anderson se jură pe toţi sfinţii — era strigătul lui Dumnezeu.

Cheamă un poliţist :

— Luaţi-1 de aici pe nenorocitul ăsta !

In timp ce preotul, ce nu opune nici un fel de rezistenţă, este dus, Anderson îşi alege un microfon, îl ţine în mîna încleştată.

— Şi de ce nu potopul ?

O prinde de mîneca brodată pe Heidi Luhrer, măruntă jurnalistă volantă de la *Chronicle :*

— Heidi-pisicuţo, faceţi-mi voi două pagini speciale în ediţia voastră de duminică ! Asmuţiţi-i pe laureaţii premiului Nobel ! Şi distrugeţi-mi voi mie Sodoma şi Gomora, pe bunele, de data asta ! Există probe ştiinţifice cîte vrei — şi chiar mai mult, Heidi-pisicuţo, şi chiar mai mult ! — că Dumnezeu n-a avut nici un amestec în treaba asta. Nici dracul, dealtfel. De vină e numai blestemata aia de linie de ruptură care înconjoară pămîntul.

Heidi Luhrer obiectează : *Chronicle* e deja programat pentru fotocompoziţie. Anderson insistă :

— Heidi-pisicuţo, primăria va plăti ! Asta v-o garantez. E o chestiune de maxim interes public.

Demarează, pune în funcţiune sirena. Motocicliştii militari îi deschid trecerea. Cu orice preţ, New York-ul nu trebuie să se depopuleze, gîndeşte Anderson. Trebuie ca oamenii să rămînă, să fie fericiţi că se află aici, să plătească impozite... să hrănească monstrul. Ernst ştie foarte bine ce vorbeşte : alaltăieri, undeva în Harlem, s-a auzit un zgomot puternic. Vuietul venea dinspre un mic imobil construit la începutul secolului şi destinat familiilor nevoiaşe ; locatarii renunţaseră, în cele din urmă, să se mai folosească de ascensor, nemaiavînd din ce să plătească cheltuielile de întreţinere. In acea zi, la ora douăsprezece şi patruzeci şi două de minute, după un lent proces de degradare, tăinuit în puţul său betonat, cabina ascensorului, blocată la etajul trei, s-a prăbuşit.

Moartea ascensorului va fi molipsitoare : micul imobil, ros de implacabilul rău al pustiului, nu mai are de trăit decît doi-trei ani. Ceea ce le trebuie zidurilor New York- ului este o transfuzie de bani.

O transfuzie de circa cinci sute de milioane de dolari.

Trecînd de-a lungul digurilor, Ashton Mysha ajunge pînă la gara maritimă a feribotului de Staten Island. De acolo zăreşte, în depărtare, pata lividă pe care o fac bateriile de reflectoare ce inundă cu lumina lor faţada zgîrie-nori-ului S-623. Află ce se petrece acolo graţie aparatelor de radio cu tranzistori zăvorite sub lacăt în vitrina unui magazin specializat în operaţiuni de revîn- zare a aparatelor detaxate. Polonezul simte atunci un fel de uşurare : e satisfacţia egoistă de a-şi putea spune că *nu sînt eu singurul, oraşul întreg se năruie odată cu mine*.

în mai multe rînduri, a fost pe punctul de a face cale- întoarsă, ca să se urce din nou la bordul lui *Wienner,* să-l înfrunte iarăşi pe comandantul Scholdorff ; însă de fiecare dată a renunţat la asta, temîndu-se ca neamţul să nu-şi precizeze gîndurile. Mysha se uită la echipajele care tocmai ies din gara pentru feriboturi. Oamenii aceştia poartă costume civile, insă mai au pe cap cascheta galonată cu aur ce dă seama, în faţa lumii, de funcţia pe care o îndeplinesc. Ashton n-o s-o sfîrşească pe vreunul din aceste vase pîntecoase, informe, ale căror amenajări interioare aduc cu acelea dintr-o garnitură de metrou : aceeaşi abureală continuă, acelaşi miros acrişor, aceleaşi banchete, îmbrăcate într-o imitaţie de p;.ele plină de cicatrici, învineţite de arsuri de ţigară, mînjite de inscripţii pornografice. Douăzeci de minute pînă la Staten Island : apoi, de cealaltă parte a micului golf, o mulţime asemenea celei de-aici, o sărăcie de mulţime care vede în această minusculă porţiune de mare nu o evadare posibilă, ci o servitute. In tranzistoarele zăvorite, Joan Baez cîntă moartea lui Sacco şi Vanzetti. Pe Ashton Mysha îl trece un fior.

Pune însă senzaţia de frig pe seama anotimpului. O ia înspre nord- est, intră în Chinatown. E ora cînd fiece răsuflătoare din ziduri împrăştie un abur mirositor. încă o jumătate de ceas, exact atîta timp cît îi trebuie nopţii ca să se instaleze de-a binelea, şi restaurantele vor fi pline pînă la refuz. Un şir de oameni formează o coadă şerpuitoare în faţa cinematografului chinezesc. Un dragon ai cărui ghimpi din spinare alternează : cînd un copil, cînd un strămoş. Polonezul continuă să înainteze, ca un automat. Merge din cascadă de lumini în cascadă de lumini. Picioarele îl duc, fără ca el să fie cu adevărat conştient de faptul acesta. Căci are mereu impresia că se va simţi mai bine pe trotuarul celălalt. Iată-1, plînge acum, de ruşine ; nu mai vede nimic în faţa lui. îşi aprinde o ţigară. Oamenilor de care se izbeşte le spune :

— Scuzaţi, din pricina ţigării...

John Gheena se întoarce cu spatele la fereastră. Luminile din flancul lui S-623 s-au stins. Nu există morţi, nici răniţi, anunţă televiziunea — care acordă un spaţiu larg declaraţiilor optimiste ale oamenilor din echipa de intervenţie condusă de Anderson. John schiţează un zîmbet :

— Te-ai prins, Dorothy ? O să aibă nevoie de indivizi de felul meu, care să se caţere pînă acolo, sus. Mi-e tot una dacă iau cu mine o mistrie, în loc de un burete. Şi pe urmă, a spus-o şi Anderson : vor mai fi şi alte găuri.

Dorothy Kayne nu răspunde. Din pricina legăturii albe de pe ochi, nu poţi şti niciodată dacă tace pentru că doarme sau pentru că e bosumflată. John urmăreşte respiraţia tinerei femei şi trage concluzia că nu doarme, îi spune :

— Bun, n-o să mai fie nevoie să mă angajez ca gunoier !

— Dacă eu omoram un om, un lucru ca ăsta mi-ar fi acum indiferent.

Atunci, John o prinde de umeri şi o scutură. Urlă :

— Parcă am hotărît să nu mai vorbim niciodată

de povestea cu Bart ! Ce-ţi mai trebuie ? Pînă şi poliţaii au clasat cazul ăsta ! Am făcut ce trebuia făcut. Şi am făcut lucrul ăsta mai bine decît l-ar fi făcut alţii. Pînă în ultima clipă, micuţul de el a crezut...

— ...că dumneata îi injectezi un drog, nu-i aşa ? Şi a murit fericit. Asta-i versiunea dumitale, John,

Dorothy se ridică. Bîjbîie pînă dă de camera de toaletă triunghiulară ce ţine loc şi de bucătărie. Se pune să spele vasele pentru amîndoi. Ar dori, poate, ca vreo farfurie să-i scape din mîini, să cadă şi să se spargă : miss Kayne este autoarea unei broşuri intitulate *Zgomotul produs de obiecte, ca mijloc de exorcizare a angoasei colective*.

— Cum de-am ajuns aici ? — întreabă ea. Şi cînd au început toate astea ?

— S-ar părea că-i ocupaţia dumitale să răspunzi la asemenea întrebări. Cu toate astea, am şi eu mica mea idee...

— Aceea pe care o are şi Evelyn ! Ideea indiană... Am cunoştinţă...

Adaugă dispreţuitoare :

— Nu te mai osteni, John Gheena ! Am susţinut o lucrare pe această temă. New York-ul nu putea deveni o metropolă indiană. Vouă vă lipseşte simţul oraşului ! Vă lipsesc şi mijloacele.

— Mijloace există în clipa de faţă. Din belşug.

Se întîmplă ceea ce spera Dorothy : un pahar se rostogoleşte, se sparge de rama chiuvetei. John se pune în genunchi. în tăcere, făcîndu-şi palma căuş, adună cioburile de pe jos. Dorothy respiră gîfîit. Apoi spune :

— Să nu te răneşti ! îmi pare foarte rău de ce-am făcut...

Cu obrazul, John îi atinge uşor genunchiul. Se freacă cu capul de picioarele pe care ea le are acum depărtate unul de altul. Cîine credincios, şeienul, cîine credincios ! Latră... Rîde :

Cîinele orbului... Lighioanele de felul ăsta sînt tratate cu asprime. Şi lor le place. Sînt făcute să servească. La ele reflexele sînt obligatorii, n-au dreptul să greşească. Acum, lasă toate astea ! Am să te ajut să te culci.

O conduce spre camera ei. Lipita de el, Dorothy se lasă în seama lui. In timp ce o descheie la bluză, îl întreabă :

— Eşti neliniştit din cauza Iui Ashton ?

— Da !

John se aşază pe marginea patului. Contemplă silueta tinerei femei. Se gîndeşte la sutienul pe care-1 va spăla mîine — îi place să spele sutiene, cupele lor plutesc pe spuma de săpun asemeni unor mici şalupe ; poţi să te joci cu ele de-a naufragiul : faci valuri şi sutienul se duce la fund.

— Dorothy, nu trebuie să mai faci dragoste cu Ashton ! Nu trebuie să-l mai minţi în felul ăsta ! îşi închipuie fel de fel de lucruri. Că ai să-l urmezi, poate.

— Ii procur nişte amintiri.

— Are şi aşa prea multe ! E bătrîn.

— Nu foarte !

Dorothy se răsuceşte, se strecoară pînă la calorifer, pune mîna pe ţevi :

— Simţi că te arde, atît e de rece !

Apoi :

— Faptul de-a face dragoste cu cineva e important pentru voi ? Vă angajează pe de-a-ntregul ? E, aşadar, un lucru grav ? Răspunde-mi, John Gheena... am nevoie s-o ştiu ! Am să scriu o carte despre indieni. Se va vinde printr-o subscripţie în rezervaţii. Se pretinde azi că orice om e determinat de propria sa sexualitate. Trebuie sa vă cunosc pulsiunile.

Şi adaugă, întrucît el tace :

— In timp ce dumneata stăteai întors cu spatele, am întins mîna şi am dat de sticla de whisky. Am băut din ea. Eşti supărat ? Sînt tristă, din cauza lui Ashton. Mai ştii, poate că e mort, şi zace cine ştie unde. Nu trebuie să te încrezi în oraşe, aici poţi fi

ucis din te miri ce.

Plînge. John ştie asta datorită faptului că legătura de la ochi îşi schimbă culoarea. Se face cenuşie şi galbenă : lacrimile descompun alifiile.

— Şi dacă totul s-a sfîrşit ? — spune ea. Dacă n-am să mai văd niciodată ?

— Am să-ţi port eu de grijă.

Noaptea, tîrziu, John tot mai stă acolo, lîngă femeia care s-a prăbuşit într-un somn greu. Puţin cîte puţin, accesele de greaţă pe care le avea Dorothy Kayne s-au rărit. Sudoarea care îi lipea buclele de păr s-a evaporat. **In** două-trei rînduri, printre vise, a murmurat :

— Eşti lîngă mine ?

El a răspuns :

— Nu te ameninţă nimic. Nimeni nu te obligă să-ţi ascunzi capul sub cearşafuri, ca o fetiţă : am ucis toţi scorpionii.

Ea crezuse într-adevăr că există scorpioni în odaie. S-a agitat, a ţipat. Apoi s-a prăbuşit din nou, cu buzele umflate de febră. Fiind sigur că nu putea să-l audă (şi **că,** de l-ar fi auzit, tot nu l-ar fi putut înţelege), John Gheena i-a spus că o iubeşte.LA EST DE CHINATOWN, ASHTON MYSHA S-A AFUN- dat, fără să fi dorit cu adevărat, în Strada Umbrelor. E vorba de Bowery Street. Planul de asanare şi de reconstituire a arterei n-a fost încă înfăptuit ; cu toate că, din buget în buget, acest plan e reînnoit de municipalitate, nu-şi va afla niciodată realizarea deplină. Deoarece Bowery se tăvăleşte în noroi şi se murdăreşte pe măsură ce este curăţată : urbaniştii din Civic Center nu manifestă înţelegere pentru faptul că Umbrele au nevoie de porţiuni de ziduri pe care să urineze.

Dar asta n-are importanţă. Chiar şi iarna, pe Bowery e mai cald decît în oricare altă parte a New York-ului. Aici, totul e numai nutriţie, hrană. Maşinile de gătit invadează trotuarele, supa curge de pretutindeni. O supă subţire la Chang, una mai deasă la Blumfield, o alta de-a dreptul genială la micul Arturo. Din vetre sar scîntei. Fapt pentru

care, în Chinatown, la numai doi paşi depărtare, de-a lungul grilajului bisericii catolice „Schimbarea la Faţă", o maşină a pompierilor patrulează în permanenţă.

Ashton Mysha se opreşte, clipeşte din ochi. După strălucirea orbitoare a firmelor din cartierul chinezesc, întunericul de pe Bowery îi dilată pupilele. De fapt, polonezul nu ştia ce anume o să facă, mergea la întîmplare. Cu toate acestea, se întreabă acum dacă nu cumva chiar aici îl aşteaptă fantoma lui Wilhelm Scholdorff şi cele ale oamenilor din echipajul său de drogaţi ; dacă nu cumva chiar aici vor veni să-l găsească, ca să-l ducă cu ei, după ultima traversare, de la est la vest, a canalului Panama — aici, în această sub-urbe, unde dintre grămezile de pietre se ridică un atît de puternic iz de stătut, încît pînă şi vîntul ce bate dinspre ocean nu mai e în stare să-l risipească.

Lui Ashton îi este foame. Ar mînca o bucată de carne grasă şi puternic mirositoare. De preferinţă, *t* carne de berbec, ţinînd seama că are acea savoare caracteristică ce ţi se prelinge în gîtlej şi care te poate face să te înăbuşi de tuse mai dihai decît alcoolul. Pe Bowery, însă, nu există carne de berbec. Nici carne de vacă. O vagă compensaţie : fasolea şi patatele înoată într-un amestec de făină şi de sînge. Ceea ce poţi găsi din belşug e carnea de cîine fiartă. Preţul variază în funcţie de rasă, fluctuaţiile fiind de-a dreptul extraordinare. Bandele de achizitori dobîndesc marfa prin pradă, pîndind pe sub arcadele podurilor Bro- oklyn ori Washington ; cei mai îndrăzneţi ajung chiar pînă la Verrazano : acolo stăpînele sînt mai puţin vigilente, animalele sînt mai bine, hrănite, au, deci, carnea mai fragedă.

Deşi, de cîteva săptămîni, carnea de cîine a devenit din ce în ce mai rară. Asta, tot în legătură cu povestea aceea : marea adunare cîinească din trecătorile munţilor Allegheny.

La jumătatea drumului : Green Circumstance. Stabilimentul se bucură de faima că nu a fost

niciodată închis de poliţie. Aici se închiriază paturi pentru noapte, la preţul de un dolar culcuşul. Animaţia o asigură nişte prostituate ; ele dansează şi se dezbracă la comandă. Coitul şi sărutările pe gură sînt interzise ; sînt autorizate însă maltratările uşoare (ciupituri, muşcături, pălmuiri) : preţul e de şaptezeci şi cinci de cenţi.

Mysha comandă o porţie de peşte cu sos de tomate. Mai mulţi bărbaţi se adună, în grupuri mici, în faţa unei cortine de culoare roşie ce întîrzie să se dea la o parte. Nişte fete şterg, fără încetare, podeaua din şipci de lemn negeluit, care absoarbe berea.

Polonezul fixează cu privirea cochilia din plexiglas în care se află telefonul. Pune pe masă o monedă de douăzeci şi cinci de cenţi. De-ar voi, ar avea cu ce să-i dea un telefon lui Dorothy. Insă preferă s-o lase în nesiguranţă. Nesiguranţă care, mai ştii, va deveni chiar nelinişte. Şi — pentru numele lui Dumnezeu ! — neliniştea aceasta nu reprezintă oare marele lux al unei iubiri ? Ashton Mysha o vede pe Dorothy izbutind să deschidă ferestrele apartamentului, scormonind întunericul cu ochii săi morţi, strigînd :

— Ashton, scumpul meu, ai întîrziat ! Nu pot să mă dezbrac fără tine, nu vreau să fiu pipăită de indianul ăsta dubios ! Dubios, pentru că ei toţi sînt dubioşi. Marcaţi — negru pe alb, fără prescurtări — în cartea de istorie a Statelor noastre Unite. Vino ! Ale noastre vor fi mările calde şi toate celelalte ! Doar pe oceane nu porunceşte un neamţ ! Caută bine, Ashton, în portul New York există cu siguranţă ceva mai bun decît vasul *Wienner !*

Mysha lasă capul în jos. Se uită la peştele lui cu sos de tomate. Găseşte că arată rău. Nu, în portul New York nu există ceva mai bun decît *Wienner.* Digurile sînt pustii, au început să se facă şi vînzări de remorchere — la licitaţie ! Copii negri desprind scoici de pe stîlpii platformelor de debarcadere ;

lîf
r

iahturi zac ancorate acolo unde altădată de pe transatlantice se aruncau în mare capacele de la cutiile cu caviar.

— Nu mai am nici o şansă, Dorothy !

Fata care jonglează cu mingi de base-ball se apleacă asupra lui :

— Hai că nu-i nici o Dorothy pe-aici, iubiţelule ! Mai mult ca sigur că ai greşit ogeacul !

— Nu cer nimănui nimic, spune Mysha.

Se ridică. Nici măcar nu s-a atins de peştele din faţa lui. Sigur, era şi de nemîncat. Insă mai e şi altceva. Şi anume : foamea simulată. Asemenea somnului simulat, dorinţei simulate.

îşi cumpără o ţigară de foi. Nu vrea să moară.

Tot înainte, pe Bowery, în timp ce pe arcadele podurilor se aprind ghirlande de lumini. Marea se poate deosebi prin pîlpîirea ei de plumb topit, la capătul străzilor, dincolo de îngrămădirile de lăzi, de cotoare de legume şi de cărucioare pentru copii. Pe aici tîrfele sînt mai degrabă slabe ; şi ţopăie, asemeni unor insecte, de la un halou de lumină la altul. Ashton Mysha striveşte sub tălpi ambalaje goale, cutii albe şi verzi de Super-Sleep’n’dream (două comprimate, la o jumătate de oră înainte de culcare ; depăşirea dozei prescrise poate provoca tahicardie şi tulburări ale vederii). E fapt împlinit, polonezul a rătăcit drumul. Acum poate să bîjbîie şi pînă mîine în zori. Să se tot învîrtească fără a mai izbuti să se îndepărteze de acest bulevard al mizeriei. S-au mai lăsat şi alţii prinşi, înaintea lui, în capcana lui Bowery ; au adormit de-a-n-picioarele printre aziluri de noapte revărsate pînă pe trotuare. Mysha e încă lucid, ştie că ar trebui să fugă, să se strecoare pe sub schelăriile şantierelor, să iasă din nou la lumină. Melodii de jazz ies în stradă de prin taverne, melodii metalice, poleite — lipsite însă de strălucirea scînteii. Apoi începe să plouă. Ashton Mysha se refugiază într-un ungher.

Acolo îl va descoperi femeia, la ora trei

dimineaţa. Poartă o rochie stacojie şi o mantilă de culoare închisă pe părul ei decolorat. Le imită pe spaniole, pocnindu-şi tocurile de trotuar. Se opreşte la oarecare distanţă, îl examinează cu atenţie pe polonez.

— Eram sigură că tu erai ! Mi s-a părut că te recunosc, la Green, cînd ai intrat. Dar ai plecat atît de repede ! Cu peştele tău s-a ospătat o pereche simpatică. Te-am căutat prin baruri, am alergat după tine prin toate părţile.

Se apropie, astfel că faţa ei primeşte în întregime lumina becului de pe stradă. îşi ridică mantila. Ploaia torenţială i-a topit fardul de pe faţă, pare a fi o fetiţă bătrînă şi grasă. Insistă, cu o voce răguşită. Spune că ea este Bee, Bee din Coney Island.

— Vino mai aproape, Ashton, nu mai plouă aproape deloc ! E nemaipomenit că te văd, după atîţia şi atîţia ani. Dar trebuia să ni se întîmpla aşa, nu ne-am luat rămas- bun la despărţire. Ce ai ? Stai acolo, în colţişorul tău, ca un bolnav de friguri. Nu mă recunoşti, m-am schimbat, la asta te gîndeşti acum ? Nu-mi spune că eşti dezamăgit, Ashton, n-ar fi înţelept din partea ta.

Atunci, părăsindu-şi în fine ascunzătoarea, Mysha a înaintat spre ea. In timp ce Bee vorbea, el auzea vuietul oceanului la marginea parcului de distracţii, scîrţîitul căluşeilor, strigătele fetelor din scrîncioburile mecanice, zbu- rînd pe deasupra valurilor înspumate şi muzica, aceeaşi ca în Bowery, jazz-ul acela ameţit, lipsit de suflet, însă reproducînd atît de bine ţipătul pescăruşilor

lîf
r

— .Bee, cîţi ani ai ? A trecut atîta vreme.

Ea rîde :

— Să nu dramatizăm, aşa păţeşte toată lumea, Ash- ton ! Doar că, între timp, eu am plecat de la bîlci. Roata mare mă făcea să căpiez, nu mai am curajul de altădată. Aduc un pic la mutră cu Bette Davis, nu ?

Mysha e chiar lîngă ea. O recuonaşte. Cu toate astea, nu îndrăzneşte încă s-o atingă. Şi întreabă, arătînd Bo- wery-ul :

— Stai pe-aici ?

— Pe-aici sînt numai în trecere, atît cît să-mi strîng recolta. Am o combinaţie, cîştig mult. Dă-mi mîna !

Muzeul figurilor de ceară de la marginea străzii Bo- wery nu prezintă decît o singură scenă : agonia Ioanei d’Arc pe rugul înălţat la Rouen. Ioana e vie, are douăzeci şi doi de ani, e studentă în medicină, se numeşte Caroll. Cînd se aprind proiectoarele cu lumină roşie şi cînd piticul Jack Falcon dă foc cartuşelor fumigene, Caroll îşi sună lanţurile care o ţin legată de stîlp, pe maldărul de surcele din plastic. Se pune în mişcare o bandă de magnetofon, se aud zăngănit de arme, dangăte de clopot, larma făcută de mulţime.

Din spatele paravanului său, Jack Falcon urlă :

— Am ars de vie o sfîntă !

Atunci Caroll strigă, mai tare decît piticul :

— Iisuse ! Iisuse ! *Ave Maria, gratia plena !*

Şi:

— Mi-e frică, mi-e frică de moarte !...

Se întîmplă uneori ca Jack Falcon să greşească doza de cartuşe fumigene ; într-un asemenea caz, fata se înăbuşă, tuşeşte şi plînge cu lacrimi adevărate. Acestea sînt momente *of great emotion* [4]. Pentru toată lumea.

Caroll şi Jack Falcon sînt creaţiile lui Bee. Cea de a treia, şi cea mai rentabilă, este Mary Virginia Taylor. Ea îşi petrece jumătate din noapte în chingi, pe un jilţ de lemn, într-o mică încăpere despărţită de sala muzeului printr-o draperie

[1] **De cea mai mare emoţie (engl.).**

neagră. Spătarul jilţului e garnisit cu cuie ale căror vîrfuri ating uşor spatele gol al femeii. Amatorii plătesc doisprezece dolari, în schimbul cărora primesc o ţigară aprinsă. Ei apropie vîrful incandescent al ţigării de sînii lui Mary, care are de ales între o arsură şi înţepăturile cuielor. Bineînţeles, alege cuiele. Cu atît mai mult cu cît Jack Falcon se aţine pe lîngă jilţ şi spune *stop* atunci cînd vîrfurile cuielor sînt pe cale să sfîşie spatele fetei. Clientul pleacă atunci, printr-o uşă care dă în curte ; un altul îi ia locul. Lui Mary nu-i este frică : piticul e atent, devotat, opreşte întotdeauna gestul clientului înainte de a fi prea tîrziu. Mary Virginia Taylor primeşte două sute cincizeci de dolari pe săptămînă, sîmbăta şi duminica are liber.

Acum, Bee apasă pe întrerupătoare şi întunericul năpădeşte muzeul. Caroll şi Mary Virginia Taylor primesc cîte un pahar cu lapte mentolat din partea lui Jack Falcon. Acesta se uită la polonez :

— Vrei şi dumneata ?

Bee zîmbeşte :

— îmi pare rău, Ashton ! Nici o picătură de alcool în stabilimentul nostru. Şmecheria asta cu mentă e, totuşi, băubilă. Dacă obţin într-o bună zi licenţa completă, îmi triplez cifra de afaceri. Numai că tipii nu reuşesc să se pună de acord în privinţa categoriei în care se cuvine să fiu încadrată : ca instituţie educativă şi culturală sau ca teatru pornografic.

Bee îşi face de lucru pe lîngă soldaţii de ceară, le şterge de praf căştile şi armurile :

— Dacă freci prea tare, se ia vopseaua. Manechinele care reprezintă personaje istorice costă cît nici nu gîn- deşti. Episcopul Cauchon, el singur ajunge la aproape şase sute cincizeci de dolari ; asta, bineînţeles din cauza bijuteriilor, a inelelor pe care le are la fiecare deget.

Ashton s-a întins pe una din banchetele capitonate cu catifea, aşezate de jur-împrejurul rugului. încearcă să calculeze cît ar pierde Bee

dacă New York-ul ar lua foc, dacă incendiul ar devasta Bowery-ul şi, împreună cu el, muzeul acesta cu două orori. Cifrele însă îi dansează în faţa ochilor, refuză să se înşiruie unele dedesubtul celorlalte. Jack Falcon a dat drumul unui ventilator care împrăştie în noapte, printr-o lucarnă, ceaţa albăstrie a cartuşelor fumigene.

De îndată ce figurile de ceară au fost acoperite cu huse albe, iar uşile au fost zăvorite, Bee îi duce la ea acasă pe Ashton Mysha, pe Jack Falcon şi pe cele două fete. Caroll şi Mary Virginia Taylor compară — în mers — meritele dializei şi ale grefei de rinichi.

— O constrîngere insuportabilă, asta înseamnă dializa — lămureşte Caroll. Şi pentru cei ce o aplică, şi pentru bolnavi. Ceasuri întregi — ia, gîndeşte-te — operaţia asta durează ceasuri întregi. Elsa Mechmann m-a chemat să fac un stagiu în secţia ei. Am refuzat. în mai puţin de zece ani, rinichiul artificial va fi tot atît de demodat ca şi chirurgia mutilantă.

Mary Virginia Taylor îşi masează încheieturile mîinilor, care o dor puţin, din cauza chingilor de piele :

— Şi vei avea tu atîtea organe sănătoase la îndemînă cîţi bolnavi vei avea să grefezi ? Chiar crezi asta, pisoi ?

Mary Virginia Taylor poartă o vestă albă, din blană de iepure de casă. Se jură că nu poate suferi faptul că e legată fedeleş de jilţul cu cuie, că face totul pentru bani, pentru că ocupaţia asta aduce venituri mai mari decît supravegherea copiilor ; în realitate, adoră toate astea ; îşi închipuie că bărbaţilor care încearcă s-o ardă cu ţigara le e milă de ea ; iar mila aceasta a bărbaţilor face ca sînii să i se umfle ; va sfîrşi cu trupul zdrobit de stînci, tocmai în Coney Island, — avînd pe ea vesta de blană, vesta ei de fecioară neîntinată — sub lucirea albastru-verzuie a razelor de lună primăvăratice. (Mary Virginia Taylor îi atrage pe ucigaşi, aşa cum altele îi atrag pe bărbaţii ţinuţi sub papuc.) Pînă să-şi serbeze

nunta, Domnişoara Victimă trece ca o regină printre umbrele lepădate de zidurile unor case jalnice, suspecte. Ashton admiră flerul nemaipomenit pe care-1 are Bee. Iar Caroll replică însoţitoarei ei :

— Grefa ? E o problemă cu caracter strict economic. Pînă acum, s-a făcut apel la bunăvoinţa unor eventuali donatori. O clipă, Mary, gîndeşte-te : dar dacă acestora li s-ar propune bani ? Ei, ce zici ? Nu doar, acolo, cîţiva bani, nu, ci o groază de bănet ! Almendrick, doctor din oraşul Atlanta, pare a crede că treaba asta ar putea să meargă ca pe roate. Sigur, sînt de acord cu tine : Almendrick ăsta nu e un geniu. Fiind doctor pentru negri, judecă în termeni de „cobai". însă abordează problema într-un mod interesant. La urma urmelor, nu-i o faptă mai imorală decît o vînzare cu plata sub formă de rentă viageră.

Două vedete rapide urcă pe East River, ghidate de un elicopter al poliţiei. Un automobil a căzut în fluviu. După cît se pare, lumina farurilor mai este încă vizibilă, sub stratul de unsprezece metri de apă tulbure. Caroll îl apucă de braţ pe Ashton Mysha :

— Dumneata ai da o bucăţică din trupul dumitale dacă ţi s-ar oferi o avere ? Totul în bani peşin, în cecuri garantate.

— Sărbătorim fericita mea regăsire cu polonezul ! — spuse Bee, în timp ce destupă două sticle de gin.

După aceea, odată sticlele golite, i-a expediat pe pitic şi pe cele două fete. S-a rezemat cu spatele de uşa lăcuită a apartamentului ei şi a întins o mînă spre Ashton Mysha :

— Ştii, nu încerc să-ţi iau ochii ! M-am descurcat binişor, asta-i tot ; îmi face plăcere s-o afli şi tu. Iar acum, să dăm totul uitării, ca şi cînd abia în clipa asta ne-am fi întîlnit pentru prima dată !

Lunecă uşor pe pardoseala roşie, stinge luminile :

— Cred că ai să te strici de rîs, Ashton, cînd ai să vezi patul meu : chiar şi pentru mine singură e prea strîmt !

Ashton Mysha o urmează în dormitor. O încăpere cu tavanul boltit, tapetată cu hîrtie japoneză (imitaţie de bambus, sub formă de lăstari) ; există şi o cameră de baie, cu o cadă îngropată în pardoseală, gen piscină de pachebot, şi un întreg sistem electric pe care îl comanzi din mînă cît ai bate din palme. Ashton ştie că n-o să poată face dragoste cu Bee, pentru că este epuizat. Dar Bee e o prostituată, nu va renunţa chiar atît de uşor, îşi va face un punct de onoare din a-1 excita pe bărbat pînă ce acesta va fi în stare s-o penetreze. La început, polonezul va simţi un fel de dezgust ; îşi va feri gura şi mîinile. Va renunţa apoi, căzut într-un soi de aţipeală.

In zori, o cuprinde, în sfîrşit, în braţe pe Bee. Şi o întreabă, în timpul îmbrăţişării.

— Tu îl cunoşti pe doctorul din Atlanta, pe ăla care cumpără organe ?

John Gheena a împins un scaun din împletitură de trestie pînă lîngă fereastra ce dă spre terenul viran. Foarte repede, însă, aburul a împînzit ochiul de geam. Atunci John s-a lăsat cu toată greutatea corpului său pe mîner, geamul a basculat. Grămada de nisip în care se joacă copiii a devenit acum compactă, ploaia torenţială a udat ghidoanele trotinetelor rezemate de ghizdul de ciment.

O undă proaspătă, de frig, inundă oraşul ; vara indiană îşi face plecarea, zburînd acum deasupra mării, înlocuită fiind de o iarnă subită, cu fulgi de zăpadă ţinuţi în suspensie. Şeienul supraveghează orizontul terenului viran, fără să clipească din ochi. Ştie, din instinct, cum trebuie pîndită apariţia unei siluete în noapte : se cere să nu-ţi sprijini pe latul scaunului decît cîte o singură coapsă, şi să-ţi încordezi, sub scaun, labele picioarelor pînă la limita crampei, să cauţi tot

timpul a nu-ţi fixa vreun punct de reper — dimpotrivă, să-ţi obligi privirea să se deplaseze, să acopere un cîmp de vedere cît mai larg ; se mai cere să numeşti cu voce înceată fiece lucru pe care-1 recunoşti. Să reciţi : lampadar cu bec lipsă, ţarc cu nisip, băltoacă de noroi, loc pentru lăzile de gunoi, bornă de avertizare a poliţiei. Să mături priveliştea cu privirea în sens invers, de la dreapta la stînga acum, să refuzi impresia de lucru deja văzut. John Gheena nu inventează nimic. Strămoşii lui, cu mult timp înainte ca bunicul bunicului tatălui său să fi văzut lumina zilei, utilizau aceeaşi tehnică : nimic nu trebuie să-i scape pîndarului, oricînd în stare să evalueze trei frunze care cad, în tăcere, între arborii din boschetul acela îndepărtat.

Din cînd în cînd, indianul se ridică de pe scaun. Fără să facă nici un zgomot, se îndreaptă spre camera în care doarme Dorothy Kayne, împinge uşurel uşa, potriveşte din nou pătura pe trupul cufundat în somn, trup a cărui căldură a început să exale un miros de copil.

— De n-ar lua-o cu frig ! Cu fereastra asta deschisă...

Ii vorbeşte dulapului. Apoi se îndreaptă din nou înspre scaunul său, călcînd tîrşit, pe călcîie. Ceaţa de afară s-a insinuat în apartament, contururile obiectelor devin neclare şi locuinţa se cufundă, cu o anumită nobleţe, într-un abur subtil duhnind a benzină, a rampă de gunoi, a fistic şi a *curry*.[15]

Au trecut şi clipele aurorei şi John Gheena nu s-a lăsat doborît de somn. în camera ei, Dorothy s-a zvîrcolit — vreun vis urît. A încercat să-şi smulgă legătura de la ochi, însă indianul a ţinut-o strîns de mîini pe tînăra femeie, şi astfel iremediabilul nu s-a produs. Măcar că, şi aşa, norii tot acoperiseră luna : miss Kayne ar fi trecut dintr-o noapte în alta.

15 Amestec de mirodenii, conţinînd piper-roşu, curcuma (şofran de India) etc.

Zgîrie-norii din Manhattan se conturează din ce în ce mai clar la liziera de vest a terenului viran. Priveliştea e asemeni unei schiţe pe liniile căreia creionul desenatorului ar reveni insistînd de fiecare dată mai mult. John poate numi acum clădirile înalte, una cîte una. Din neant se ridică toate casele acestea mari, pe care el le-a biruit, dezmierdîndu-le aşa cum se dezmiardă fetele blonde — da, *blonde !* Zgîrie-norii se deosebesc de masa compactă a clădirilor prin acea scliviseală proprie lor, prin acea zăpadă formată din praf strălucitor şi pufos, cu miros puternic de sălbăticiune, ce le vine, în acelaşi timp de pe străzi şi din cer.

Şeienul îşi concentrează atenţia asupra blocului S-623. Acum, cînd lumina este egală, imensul imobil îşi dizolvă contururile în masa de construcţii. Odată reflectoarele stinse el devine iarăşi o clădire ca toate celelalte, un simplu pătrat cenuşiu situat în partea din stînga-jos a tablei de şah a Manhattanului. John urmăreşte însă pescăruşii care se adună deasupra micului golf, pregătindu-se să plonjeze spre lăzile de gunoi din centrul oraşului, înainte ca mulţimea de pe străzi să devină prea densă : în cazul în care păsările evită vecinătatea zgîrie-nori-ului, e semn că falia din peretele lui S-623 e mai adîncă şi mai puturoasă decît a binevoit Anderson să lase să se înţeleagă. La ora şapte şi douăsprezece minute, pescăruşii îşi iau zborul, planează o clipă deasupra şalandelor şi a feriboturilor, se orientează, înainte de a se avînta prin coridorul înalt al Wall Street-ului.

Cînd se apropie de S-623, păsările ezită.

Atunci indianul nu se poate stăpîni să nu se gîndească la cîinii care au fugit cu sutele (cu miile, poate) spre munţii Allegheny ; şi la pitonul care veghează în coasta zgîrie- nori-ului E-708. îşi întoarce capul spre interiorul apartamentului, pironeşte cu privirea uşa camerei în care doarme Dorothy Kayne.

Dinspre terenul viran se ridică un cîntec. *This is Missouri land, and I ve found a jairy land.*[16] Ashton Mysha calcă apăsat pe scîndurile aruncate de-a curmezişul terenului noroios. După ani şi ani de zile, pentru prima dată are privirile aţintite cu adevărat foarte sus şi foarte departe înaintea lui. Fireturile uniformei, umede încă după ploaia nocturnă, strălucesc în soarele proaspăt. John şovăie, ca şi cum nu l-ar recunoaşte pe marinar. Apoi zîmbeşte. Pune mîna pe un catalog comercial, îl rupe în bucăţi, aruncă pe fereastră fîşiile multicolore de hîrtie. Ştie : cînd New York-ul

16 Acesta e ţinutul Missouri şi am aflat un tărîm **de** basm (engl.)-

mai era încă New York, cînd oraşul avea timp de pierdut şi cărţi de telefon din belşug, astfel erau întîmpinaţi eroii. Şi, mai cu seamă supravieţuitorii. *Asta a fost odată, acum cincisprezece ani.*

Dar resturile de hîrtie, luate de vînt, se vor îneca îndată în noroi. Se va vorbi iarăşi în bloc că există pe-aici nişte puturoşi care n-au învăţat încă să se folosească de toboganul pentru gunoi. Ashton Mysha n-a văzut nimic, a pătruns repede în hol. John Gheena izbucneşte în rîs, zgîlţîie patul în care doarme Dorothy Kayne :

— Vine şi nebunul ălălalt ! Scoală-te, să-i pregătim ceva. Cafea sau mai ştiu eu ce !

Dorothy rîde şi ea. Sare din pat, se poticneşte, se cambrează. E goală, e frumoasă. între fruntea ei şi legătura de lînă albă, John ar dori să-i strecoare pe nesimţite **o** pană neagră de vultur, în semn de omagiu.

Povestea pe care o istoriseşte acum Mysha nu e clară. Bineînţeles : aşa e mereu polonezul — numai fumuri, enigme şi rătăciri.

— Nimeni n-o să-l schimbe, spune John, încă rîzînd.

Ashton s-a aşezat pe scaunul de lîngă fereastră, de unde indianul i-a pîndit, noaptea întreagă, sosirea :

— Vă spun, mi-am găsit călătoria dorită ! E mai mult decît speram. Atîta doar că e cam departe. O să trebuiască să mă mai odihnesc puţin înainte de plecare. Să prind puteri. Să aştept pînă ce Dorothy se va simţi mai bine, pînă ce, în locul legăturii de laochi,vapurtaochelari cu lentile negre. Pe scurt, pînă cevoifi eusigur că totul e în ordine. Pentru că nu mă voi mai întoarce la New York.

— Niciodată ?

— Niciodată !

Scaunul scîrţîie. John se gîndeşte că va trebui să-l repare, cîndva, într-o zi. îşi încălzeşte mîinile la aburii care ies din ibricul de cafea :

— Valparaiso nu e la capătul lumii...

— Ce, Valparaiso ? Nu e vorba de nici un Valparaiso ! Dealtfel, în Chile nici nu vreau să merg.

— Şi cum se numeşte vaporul tău ? — întreabă Dorothy, care n-a văzut niciodată ţara asta, Chile, nici măcar la televizor, dar care cunoaşte despre ea unele lucruri, ca de pildă : marile stadioane cenuşii ridicîndu-se în bătaia soarelui sau a zăpezii, după anotimp ; vestiarele în care — îmbibînd bucăţile de pînză groasă care se îndeasă în gura deţinuţilor — urina bărbaţilor în uniformă serveşte drept instrument de tortură.

Polonezul spune că orbii sînt asemeni copiilor : lor trebuie să le istoriseşti, să le expui totul amănunţit, să le numeşti lucrurile. Totuşi, e atît de uşor să-i minţi !

E rîndul lui John să-i pună întrebări, în timp ce caută o cîrpă, o rufă, ceva cu care să apuce ibricul fierbinte :

— Să minţi un copil ?

— Am făcut-o şi pe asta, spune Mysha.

Nimeni nu-1 mai întreabă nimic ; cu toate astea, el vorbeşte :

— Asta s-a întîmplat într-o gară mică, mizerabilă. Eu stăteam, cu picioarele atîrnate pe marginea unui taluz şi sugeam nişte ierburi, cînd a sosit trenul. Oamenii din vagoanele de marfă probabil că dormeau, căci nu se auzea nimic. La un moment dat, un puşti şi-a strecurat mîna printre două scînduri din peretele vagonului, două scîn- duri care nu erau bine îmbucate. A rămas aşa, cu mîna întinsă în gol. Cred că aştepta să i se pună ceva în mînă. N-aveam nimic să-i dau. Eram tocmai pe cale s-o întind, înţelegeţi ? Dar m-am apropiat, l-am prins de vîrfurile degetelor, i le-am strîns încetişor. I-am vorbit. Despre călătoria lui,

care se apropia de sfîrşit. Pleci către o regiune frumoasă, o regiune de cîmpie, cu păduri şi cu iazuri. Şi cu vulpi. Iţi plac vulpile ? Bineînţeles, se prăpădea după vulpi. Să ştii că eu cunosc locurile alea : acolo m-am născut. Şi hotelul în care vei fi cazat, ai să vezi, e splendid. Dealtfel, acesta îi este şi numele : Hotel Splendid. Sînt lumini, lustre peste tot, chiar şi în sălile de baie. Noaptea, e imposibil să-ţi fie frică. Veneau însă SS-iştii, de-alungul convoiului, înspre locomotivă. Am luat-o la goană.

— încotro mergea trenul ăsta ?

Mysha îşi aprinde o ţigară. O striveşte, după o clipă. Spune, plecînd de la fereastră :

— S-o lăsăm baltă. La urma urmei nici nu era o minciună ! Copilul acela nu putea să înţeleagă ce-i spuneam eu, nu vorbeam în limba lui.

Mîinile lui Dorothy bîjbîie pe muşamaua cu care e acoperită masa, în căutarea ibricului :

Dacă abia azi ţi-ai dat seama de asta, mai ia un pic de cafea ; măcar atîta meriţi !...

PARTEA A TREIA

E SÎMBÂTA SEARA, UN OM ÎMBRĂCAT CU UN tricou în dungi ţine în mîna stîngă un mic disc de culoare neagră. „Jocul se reia de la centru !“ — repetă vocea din difuzor. Se aude gheaţa scrîşnind sub patinele arbitrului secund, ce se îndreaptă spre rondul central. Statele Unite ale Americii conduc cu doi la unu în faţa echipei naţionale a Poloniei. Mai rămîn însă de disputat încă două reprize, şi se pare că *team* *-ul american a dat tot ce putea. De pe gradenele rezervate lor, situate chiar deasupra băncilor „închisorii", hocheiştii sovietici, cehi şi canadieni

îşi aţintesc privirile asupra lui Kalinski, omul periculos al Varşoviei. în zilele următoare, numai rusul Vaşov şi quebechezul Rene Fauchard vor avea destulă viteză în picioare pentru a izbuti (poate) să-l păcălească pe Kalinski. Aceasta e şi părerea cronicarilor sportivi care prevăd că Polonia va fi învingătoarea turneului. Afară de cazul în care Statele Unite îşi păstrează avantajul, şi de acela în care cehii produc o surpriză în meciul cu echipa U.R.S.S., intrînd astfel în finală cu polonezii.

Nouă sute de kilowaţi sînt afectaţi în această noapte iluminării patinoarului. Şi aproape tot atîţia aceleia a arcadelor exterioare. Natural, controlorii de zbor de pe aeroporturile Kennedy şi La Guardia au cerut ca iluminarea să fie redusă : echipajele de pe avioanele cvadrireac- toare se plîng, atunci cînd vin spre aterizare, de reflexele pe care le provoacă lumina în perdeaua de nori. Însă dacă echipa S.U.A. îşi păstrează micul avantaj — de un gol —, noul preşedinte al Statelor Unite — care, la ora nouăsprezece, a decolat de la Washington şi care se îndreaptă acum spre Philadelphia — va ateriza la New York, atît cît să le poată strînge mîna jucătorilor formaţiei americane. Ceea ce explică şi faptul că, pe măsură ce minutele trec, discuţiile dintre tehnicienii de pe aeroporturi şi aceia ai patinoarului se poartă pe un ton din ce în ce mai ridicat. în vreme ce pe stadionul de iarnă, pînă ce pucul va fi pus iarăşi în joc, liniştea este totală. Doar Halphen, portarul americanilor, îşi trădează nervozitatea, printr-o suită de evoluţii dezordonate pe care le efectuează în faţa porţii sale. La centru, jucătorii celor două echipe îşi caută poziţia ideală : cu spatele rotunjit, ţinîndu-şi genunchii supli şi depărtaţi unul de altul, ei caută ca nu cumva lamele patinelor să li se prindă în gheaţă ; ceea ce, în momentul cînd se vor avînta în joc, ar putea să-i coste cîteva zecimi de secundă — care pot fi, totuşi, hotărîtoare. Kalinski îşi întinde gîtul, îşi trage umerii înapoi. Casca lui

retrimite în sus, către boltă, fasciculele luminoase ale celor patruzeci şi opt de proiectoare principale, fascicule cărora fumul de ţigară ce coboară de pe gradene le conferă o consistenţă materială. Jorge Cebion, jucător de origine hispanică din echipa S.U.A., îl supraveghează pe Kalinski. Cei doi bărbaţi se înfruntă încă de la începutul meciului. Ei profită de momentele în care fazele de joc îi poartă în apropierea porţilor, atunci cînd confuzia devine extremă, pentru a se provoca prin lovituri de crosă. Cu puţin timp în urmă. Kalinski a căzut şi s-a julit la bărbie. A fost apoi rîndul lui Cebion, crestat adînc pe unul din obraji de una din patinele lui Kalinski.

Lovind gheaţa, pucul emite un sunet aspru. Urmează imediat şocul croselor şi zgomotul ascuţit al patinelor care sfîrtecă suprafaţa de gheaţă a patinoarului. Trei mii de spectatori se ridică în picioare şi urlă. Kalinski împinge pucul spre poarta americanilor, Jorge Cebion a căzut, alunecă într-o rînă — nu se mai opreşte odată ! — alunecă pînă la panourile publicitare ce se înalţă jur-împre- jurul pistei albe.

Numai John Gheena şi Ashton Mysha întorc spatele patinoarului. Ei n-au venit să vadă meciul, au venit să stea de vorbă. Ideea e a lui Mysha. Motivarea fiind dublă : aveau nevoie să găsească un pretext plauzibil ca s-o lase pe Dorothy singură acasă, pe mîinile italiencelor din bloc ; aveau nevoie de acest vacarm omenesc în jurul şoaptelor lui Ashton. Şeienul ar fi preferat să fi mers amîndoi pe celălalt mal al Hudson-ului, în afara oraşului, să stea de vorbă în pădure. Dar Mysha s-a ţinut tare.

Acum are aerul unuia căruia nu i se poate refuza nimic, nici măcar o simplă toană.

Spune :

— Mîine după-amiază, va veni un taxi să ne ia. Ne va duce la hotel, la un hotel de lux. După aceea, John, se vor petrece o mulţime de lucruri care s-ar putea să te surprindă. Vei fi ispitit să-mi pui întrebări, va trebui însă să nu mi le pui.

Trebuie să iei lucrurile aşa cum sînt. Hai cu mine, am să-ţi arăt ceva.

Polonezul îl duce pe John spre bufetul expres aflat la etajul superior. Pînă la el, trebuiesc urcate patru rampe de beton pline de umezeală ; pe fiecare platformă staţionează o ambulanţă (farul cu sclipiri intermitente se învîrteşte deja, oblonul din spate e dat la o parte, se poate vedea tresărirea ; celor albastre ale manometrelor de pe buteliile de oxigen). Ashton Mysha se opreşte lîngă un stîlp. îşi strecoară o mînă în buzunarul interior al impermeabilului şi scoate un plic galben legat cu două bucăţi de elastic. Apoi spune, foarte încet, cu un soi de respect, că acest plic conţine nişte lucruri foarte serioase ; şi că, acum, John Gheena trebuie să-l deschidă şi să se uite în el.

în plic sînt dolari. Mulţi dolari, în bancnote de valoare medie. Bilete de bancă aproape noi, pe care se văd încă urmele clamelor prinse de casierii care le-au adunat în teancuri.

— E un avans din solda dumitale ? — întreabă John.

— Un simplu avans ? Aţi fi descoperit în cele din urmă toţi banii ăştia, v-aţi fi pus fel de fel de întrebări. Aţi fi crezut poate că...

Indianul surîde :

— Nu. Nu cred că eşti în stare să furi atîtea lovele dintr-o dată. De vreme ce le ai, înseamnă că ţi le-a dat cineva.

— Mi le-a dat cineva, confirmă Ashton Mysha. Sînt bani curaţi, n-are nimeni ce să obiecteze la ei. Acum, dă-mi plicul înapoi.

însă John începe, fără grabă, să numere bancnotele. Apoi, după ce a terminat, spune :

— Ai plecat într-o dimineaţă în oraş... Nu te-ai întors acasă decît a doua zi. Aş da jumătate din ce-i în plicul ăsta ca să aflu unde te-ai dus şi ce-ai făcut acolo. Dealtminteri, ai să-mi spui îndată chiar dumneata. Pentru asta am venit aici.

— Să mergem mai încolo, murmură polonezul. Aici am putea fi auziţi.

Face aluzie la vînzătoarele de programe-suveniruri şi de cîrnaţi aşezate pe balustrade, cu spatele la patinoar ; acestea îşi numără încasările făcute cu aceeaşi febrilitate cu care John, cu o clipă în urmă, evalua averea polonezului ; însă ele n-au ochi decît pentru cutiile de carton pe fundul cărora şi-au pus agoniseala, pe care o pritocesc acum cu amîndouă mîinile. Imensa rumoare a strigătelor de protest poate să se ridice cît o vrea de pe travee, ele continuă, fără a ridica vocea măcar, să adune sferturi de dolari.

Adevărul e că Ashton Mysha caută un decor anume. Exilat fiind, nu i-a fost dat niciodată să cunoască decît locurile altora : străzile lor, cazărmile lor, navele lor. A făcut dragoste în camere pe care nu el le alesese, a fost transportat în spitale a căror înfăţişare exterioară n-o descoperea decît în momentul în care ieşea din ele. Mysha îl poate înţelege mai bine decît oricare altul pe şeien, căruia i s-a întîmplat să-şi piardă casa ; tot astfel cum şeie- nul îl poate înţelege pe Mysha, care n-a avut niciodată o casă, în afară de aceea de altădată, de pe pămîntul gras şi mănos al Pinsk-ului, şi chiar atunci, casa era a tatălui lui Ashton, şi rămăsese înţeles că ea urma să-i revină lui Tomasz, fratele mai mare. Banii pe care îi are în posesie înseamnă pentru polonez o şansă de a se duce acolo unde vrea el ; de a spune : am vrut să fie pe strada cutare, atunci pe strada cutare să fie. Averile se risipesc repede la New York, Ashton Mysha nu va avea atîta timp încît să poată deveni proprietar : va avea însă destul pentru a deveni locatar, unul din acei locatari cu valize de lux, din piele de viţel de culoare deschisă, care sînt mai proprietari decît proprietarii — căci ei plătesc.

Mysha se avîntă înspre cel din urmă inel al tribunelor stadionului, cel din urmă inel cenuşiu, situat sus de tot, acolo unde niciodată nu se duce nimeni, în afară de cei săraci, cei care nu au cu ce plăti locuri pe gradenele de unde meciul se mai poate vedea în chip acceptabil. Dar pînă şi săracii

ezită să ia loc pe traveele de ciment ale celui din urmă inel : preferă să urmărească partida la televizor, în vreun bar oarecare. în vreme ce Mysha poate alege în această seară. E destul de bogat ca să închirieze, dacă are chef, o sută de locuri în rîndul întîi. Şi mai multe, poate. Ori ca să decidă să meargă să se instaleze acolo sus, sub boltă, lîngă bateria de proiectoare.

John nu protestează. îl urmează pe Mysha fără a spune un cuvînt. Ba nici nu-1 urmează măcar — ceea ce ar fi servil. îl însoţeşte, e la acelaşi nivel cu el.

Pe culmea stadionului, vacarmul produs de joc ajunge doar sub forma unui sunet înăbuşit, întrerupt. Ai impresia că asişti la proiecţia unui film a cărui bandă sonoră e ştearsă pe alocuri. Totuşi, prin lucarnele închise cu grilaje, pătrunde rumoarea de pe bulevarde : la New York, nu există linişte absolută.

Mysha escaladează o scară de fier, pînă ce ajunge în dreptul fascicolului de lumină al unui proiector. Un joc. Drept care, umbra nemăsurat de mare a polonezului dansează pe gheaţă. Un poliţist descoperă manevra lui Ashton, îi face semn să se dea jos imediat. Polonezul se supune, zîmbind :

— De-aş vrea eu, pîrlitule...

Din nou, îi întinde şeienului plicul galben :

— Mai uită-te o dată ! E nostim, ştii. în viaţa mea n-am avut atîţia bani. La început, nu eram prea sigur dacă e bine ce fac. Acum, însă, nu regret nimic. Cred că sînt fericit.

Indianul numără din nou bancnotele. Nu ajunge la acelaşi rezultat ca prima dată, îi ies acum mai multe. Ce-are a face ? Oricum, suma e colosală. Ashton Mysha începe din nou să vorbească, uşor exaltat :

— Ce să-i spunem lui Dorothy ? Să-i explicăm cum s-a întîmplat ? Nu vreau ca ea să ştie.

— Ţi-e ruşine că eşti bogat ?

Mysha nu răspunde. Şi cei doi bărbaţi se simt,

în faţa acestei grămezi de dolari, ca doi liceeni la prima lor ţigară. îşi trec unul altuia hîrtia-monedă, îi încearcă rezistenţa şi fîşîitul, îi adulmecă mirosul de cerneală proaspătă.

— O să-i spunem că avem de lucru amîndoi, decide John. O să fie foarte mulţumită. Şi n-o să mai pună alte întrebări. In plus, cu banii ăştia ai să-i poţi cumpăra nişte lucruri. Nişte lucruşoare care să-i ţină de cald.

Se aşază pe balustrada inelului de beton, îşi lasă picioarele atîrnate în gol. Jos, cele două echipe stat acum la egalitate. Preşedintele Statelor Unite a dat ordin să se anunţe la turnul de control de pe Kennedy Airport că el îşi va continua zborul spre Philadelphia fără să mai treacă pe la New York.

— Şi totuşi, bombăne indianul, banii ăştia vin ei de undeva. Obligatoriu ! S-ar putea să fie banii de pe o asigurare.

Cînd Mawakhna s-a prăbuşit pe caldarîm, John Gheena a însoţit-o pe ibovnica spălătorului de geamuri la banca de unde aceasta trebuia să încaseze asigurarea pe viaţă pe care Mawakhna o contractase în beneficiul ei. Şi cum Denise refuza să fie plătită în cecuri, casierul i-a achitat suma în bancnote de douăzeci de dolari. Şeienul îşi aminteşte marele sac de pînză, ornat cu mărgele multicolore, care se umfla, treptat, ca un peşte-lună, pe măsură ce casierul îndesa în el teancurile de bani. Denise plîngea. S-au apropiat însă atunci nişte oameni ; se uitau la casierul care număra minuţios bancnotele. Şi-atunci Denise, pînă la urmă, le-a zîmbit. Casierul — la fel. A sosit şi directorul societăţii de asigurare, însoţit de statul său major. Doar că nu le-a oferit tuturor şampanie pe cheltuiala lui. John nu mai înceta să se gîndească la Mawakhna, la Mawakhna îngropat, în picioare, la rădăcina unui copac, astfel ca trupul lui să hrănească arborele şi ca, la primăvară, Mawakhna să facă flori.

Am un preţ foarte mare, spune Mysha. Nu ştiam lucrul ăsta. Şi dumneata, bătrîne, valorezi o

groază de bani. Peste cîţiva ani chestia asta va deveni o operaţiune la fel de banală ca un împrumut. Bee era la curent cu lucrurile astea. E foarte tare, Bee ! Cunoaşte o mulţime de oameni. Almendrick e omul ei. Evoluează în zona ei de influenţă, a făcut din el, într-un anume fel, satelitul ei

.Mysha izbucneşte în rîs. Continuă, mijindu-şi ochii :

— Almendrick o plătea pe Bee, ca să obţină dreptul de a juca rolul călăului în locul lui Jack Falcon, să se prefacă a da foc vreascurilor. Făcea lucrul ăsta întotdeauna în zori, cînd muzeul e închis pentru public. Pretindea că uită apoi totul. Că, după asta e apt să facă operaţii. Că era în cea mai bună formă. Adevărul e că doctorul Almendrick e un mare chirurg. îmi place nemaipomenit tipul ăsta. Eu, care sînt greţos din fire, îţi jur că aş bea din paharul lui ; că aş linge linguriţa cu care el şi-a mîncat crema caramel. De ce i-aş fi spus nu ? Trebuie să fii nebun ca să refuzi şapte mii de dolari — şapte mii de dolari pe nimic ! — atunci cînd doctorul Almendrick e cel care ţi-i oferă.

Pe pista de gheaţă, Jorge Cebion îşi ridică, foarte încet, crosa. In acelaşi timp îşi lipeşte gleznele şi-şi îndoaie genunchii, ca să-şi ia mai multă viteză. Ajunge din urmă pucul, îl întrece. Mulţimea urlă, Kalinski a pornit în întîm- pinarea lui Cebion. Ciocnirea dintre cei doi e inevitabilă. Dar, cu o fracţiune de secundă înainte ca izbitura să se producă, Jorge Cebion îşi lasă crosa în jos. Aceasta despică asemeni unei lame faţa lui Kalinski.

— Mai ales că — spune în continuare Ashton Mysha — doctorul Almendrick nu mi-a fixat nici o dată. înţelegi ? Nu mă obligă să-mi pun capăt zilelor ! Va aştepta oricît va fi nevoie. Ştie ce înseamnă să ai răbdare. înainte de a putea să utilizeze organe omeneşti, a grefat ficaţi de maimuţă. Şi-a făcut astfel mîna. Singura mea obligaţie e să-l înştiinţez din vreme. Totul e foarte bine pus la punct : trebuie să-l sun pe fir direct, şi el, Almendrick, va fi acela care va chema ambulanţa. Aceasta va merge în urma maşinii mele. După accident, nu vor avea nevoie decît de cîteva minute ca să pună mîna pe ficatul meu. Ficatul, nu inima. Fiindcă inima mi-e în stare proastă. Almendrick mi-a spus-o. Ficatul, în

schimb, merge ! E în stare bună. Va trebui, totuşi, să nu mai beau alcool. Să nu mai consum sosuri greţoase, mîncăruri prăjite. Trebuie să ştii ce vrei ! Ce sete mi s-a făcut John, aşa, dintr-odată ! Dacă bufetul nu e deschis, vom pune noi să-l deschidă !

Şeienul spune, în şoaptă, că a numărat mai bine de şapte mii de dolari. Mysha îi lămureşte că Peter Almendrick i-a achitat două rate, cu anticipaţie. în tribune, unii oameni fotografiază, luînd în cadru nasul lui Kalinski. Nu mai e ceea ce se cheamă un nas. Avînd în vedere însă iluminarea indirectă produsă de răsfrîngerea pe gheaţă a luminii date de proiectoare, nasul lui Kalinski va face, totuşi, obiectul unui clişeu excelent ce ar putea obţine distincţia *First Academy Award* pentru fotografie cu subiect sportiv.

John Gheena aleargă după Ashton Mysha. Mulţimea vine asupra lor ca o apă. Ninge cu fulgi mari, drept care oamenii din poliţia călare, însărcinaţi cu asigurarea ordinii la evacuarea stadionului, descalecă şi îşi priponesc animalele ; s-au săturat şi ei să le tot vadă sfîrşind, din cauza poleiului, sub formă de crochete pentru cîini (bucăţi de carne de cal în amestec cu bucăţi de carne de balenă, încă una din acele corespondenţe foarte ciudate dintre New York City şi oceanul care îi frămîntă fruntea).

— Ashton, strigă şeienul, nu trebuie să mori ! Nici măcar nu trebuie să te gîndeşti la asta ! Ia te uită, ce poveste tîmpită ! Sigur, eu nu contez. Dar mai există şi Dorothy. în toată treaba asta, cum rămîne cu Dorothy Kayne ? Gîndeşte-te puţin, afacerea asta a dumitale cu grefa, de ficat ori de mai ştiu eu ce, — crezi că asta îi trebuie ei ? ! Ochii o dor pe ea. Ochii, Ashton !

Polonezul flutură în aer plicul cel galben. Strigă şi el, mai tare decît indianul :

— în ziua în care va putea să vadă din nou, să

[1] **Omul care-şi iubeşte oraşul (engl.).**

vadă bine, eu nu voi mai exista ! Ea mă ia drept un altul.

— Şi pe mine la fel, spune John.

Ashton Mysha se opreşte, se clatină puţin pe picioare, înghesuit de nişte oameni care cîntă. în cele din urmă, Statele Unite ale Americii au cîştigat meciul cu Polonia. Nişte negri mititei arborează steguleţe umede. Iar Mysha surîde :

— Bietul meu John, bătrîne, asta va fi în avantajul dumitale. Ce fericită va fi cînd te va vedea ! Umerii, picioarele, mîinile — totul e lat, totul e mare la dumneata.

Şi, iată, imbecilul de Ashton îl prinde pe cestălalt de umeri şi îl supune unui bombardament de sărutări reci şi înmuiate în apă, aplicate peste tot, pe obraji, pe bărbie, pe gît. In jurul lor lumea rîde. Sînt luaţi drept suporteri ai echipei americane, suporteri prea bucuroşi ca să mai aştepte pînă se vor întoarce acasă, să se îmbete — şi care se îmbrăţişează acum, pe loc.

Trec nişte maşini de culoare roşie, ce derapează pe zăpada proaspăt căzută. Din interiorul lor se aruncă manifeste. Anderson şi-a început campania electorală, a pus să fie fotografiat în costumaţie de arhanghel ; astfel deghizat, cu aripile întinse, planează deasupra oraşului, îl ţine sub protecţia sa. Cînd întorci manifestul, poţi citi pe partea cealaltă : *Prieteni, acesta nu e decît un bluff. Nu voi putea jace nimic pentru voi, dacă nu veţi colabora cu mine. La primărie voi intra susţinut de voi toţi, sau nu voi intra deloc !*

O şmecherie de-a lui Anderson : nu foloseşte, pe faţă, pericolul drept argument, lasă în seama alegătorilor săi să decidă dacă lepra pietrelor constituie sau nu o primejdie, dacă fuga cîinilor spre culmile munţilor Allegheny înseamnează sau nu ceva. El, Ernst Anderson, pluteşte, zboară de-a dreptul înspre un plebiscit. Investit cu depline puteri, va lua măsurile care se impun ; nu se va lăsa influenţat de un consiliu municipal format din

„politi- caştri“ ; în definitiv, el nu este nici republican, nici democrat ; el este Anderson pur şi simplu, *the man in Iove with the city* [1]. Şi drept este că el e legat de New York printr-o dragoste adevărată, a dovedit-o, şi-a riscat viaţa, fiind cît pe-aci să moară pentru el; manifestul conţine de asemenea cîteva clişee în alb şi negru (fotografii efectuate de agenţii de presă, cu granule şi halouri ce dau o notă de autentic) care îl arată pe şeful brigăzilor anti- incendiu îndreptînd ţeava de cupru a furtunului către o mare de flăcări. Lacrimi mari i se preling pe obraji, în vreme ce o femeie foarte bătrînă îşi dă duhul în braţele lui : o biată negresă cu capul chel ca-n palmă, cu pieptul brăzdat de o ploaie de materii incandescente.

— Demagogie elementară, spune senatorul Cadett. Anderson gîdilă amorul propriu al alegătorilor negri. Ăsta-i balul păcăliţilor. Ceea ce mă miră e că nu se-adresează şi comuniştilor.

Ora douăzeci şi trei şi nouă minute. Poliţia încercuieşte clădirea televiziunii. Ernst Anderson atrage atenţia că Nero a dat vina pe creştini, cînd cu incendierea Romei. Şi se apleacă pe spate, izbucneşte în rîs :

— Domnule senator, pot să vă asigur că New York-ul nu va fi niciodată o Romă !

— Sînt încîntat că vă aud vorbind astfel.

— Va fi un Pompei, mîrîie Anderson.

Acestea spuse, se ridică de pe scaun. Se îndreaptă spre culise. O cameră de luat vederi îl urmează, o alta îl precede.

— Nu mai am timp de comicării, conchide Anderson.

în Harlem arde un hotel cu patruzeci şi două de camere. Ninsoare şi flăcări — e drăguţ, dar mortal. în ataşul unei motociclete, Ernst Anderson traversează oraşul. Cînd motocicleta merge în linie dreaptă, el se ridică în picioare pentru a fi cel dintîi care zăreşte norul hidos, burduşit de scîntei, pe care vîntul îl împinge către Manhattan.

[1] **Omul care-şi iubeşte oraşul (engl.).**

John Gheena o găseşte pe Dorothy Kayne la italienii din blocul 509. Fata îi spune că a mîncat un soi de terci cu brînză, pătlăgele roşii şi trei sardele. Părul îi miroase a prăjeală, îmbrăcămintea la fel. Adaugă că un copil a făcut pipi pe genunchii ei, şi că s-a simţit obligată să facă haz de asta. Acum ar dori să se schimbe, să bea un pahar cu apă rece şi să se întindă, să tragă un pui de somn. Simte o durere la ceafă — să fie din cauza vinului roze al italienilor ? Ar putea oare John să stea de vorbă cu Ashton Mysha ? Ar putea oare John să-l roage să nu se atingă de ea în seara asta, nici să nu încerce măcar ? Dealtminteri, ei a început să-i devină insuportabilă mania asta, pe care o au ceilalţi oameni de a o atinge, de a o pipăi, de a-şi face de joacă cu ea, ca şi cum ar fi o mică vietate de pluş. De vreme ce ea nu se mai poate folosi de ochi, ceilalţi s-ar cuveni să se uite şi să vadă şi în locul ei. Să vadă că ea este o femeie. Femeie în asemenea măsură — încît pretinde să meargă pînă la apartamentul lor luînd-o pe scara de incendiu ; ştie că e periculos ; dar John e cu ea, el o va ajuta, el s-a deprins să facă pe păianjenul, căţărîndu-se pe clădirile înalte, cît sînt ele de mari.
Iar afară, rezemată de peretele de beton, strîngînd cu degetele-i lungi balustrada de fier, Dorothy ascultă strigătul ascuţit al ambulanţelor şi pe acela al maşinilor de pompieri ce se îndreaptă spre Harlem. In depărtare, deasupra rîului, se înalţă o gigantică ciupercă de culoare arămie pe care ea n-o vede — emanaţie a conductelor de gaz, care au explodat. John se caţără încet, în urma femeii, cu nasul vîrît printre fustele ei. La lumina marelui incendiu, şeienul zăreşte, din cînd în cînd, după felul cum Dorothy îşi unduieşte şoldurile, nişte chiloţei albi cu volănaşe de dantelă.ASHTON MYSHA A FOST CEL DINTÎI CARE S-A strecurat într-una din cele patru alveole ale uşii turnante. Uşă monumentală : vastă, bună de locuit — precum cabina unui

comandant de cursă lungă de la compania maritimă Cunard. Toată numai aramă, sticlă şi lemn (o lamă de cauciuc mătură marmura dalelor).

Pe urmă, polonezul se proţăpeşte, cît e de lung, drept în mijlocul holului. Chiar sub lustra cu brelocuri ce se ciocnesc unele de altele (asta — din cauza instalaţiei de climatizare, ce produce un curent de aer, cu o mişcare de du-te-vino, impulsiune-repulsiune, aer atît de cald încît pe geamurile galeriei zăpada topită curge şiroaie). Mai apoi, cînd John şi Dorothy intră şi ei în hotel, Ashton începe să fredoneze, în cinstea lor, o melodie de pe meleagurile lui — refrenul primăverii pe cîmpiile revene ale Pinsk-ului —, cîntecul : *Soniuszka pe podul de pe Bretva.*

Şi, cum indianul face un gest ca pentru a pune mîna pe bagajele ce sosesc şi ele pe o bandă transportoare, spune :

— Nu te atinge de ele, John ! Aici se trăieşte în voie, aici pluteşti. Lucruşoarele vin după tine ; ca printr-o minune, nimic nu se pierde.

Se întoarce spre Dorothy, îşi apropie faţa de faţa ei, mai să-i inspire răsuflarea de fată febrilă :

— Dragostea mea, oarba mea, beteaga mea pe încă vreo trei-patru săptămîni ! Stai puţin să-ţi explic...

Şi, apoi, emfatic :

Adevărat, a trebuit să treacă o bucată de vreme, însă, în cele din urmă, au fost nevoiţi să recunoască şi ei ce reprezint eu în lumea companiilor maritime : un mare marinar. Pentru că există mari marinari aşa cum există mari pictori. E chestie de dibăcie, de instinct — de un al şaselea simţ. Să tragi exact la locul indicat, cu mo

toarele oprite, fără să te atingi de chei, nici de neisprăvitele alea de bărci cu pînze ce vin să ţi se uite pe sub proră — asta n-o poate face oricine ! Eu pot ! Strecuram pachebotul *Vastitude,* noaptea, printre aisberguri, fără să ating vreodată bordajul, nici măcar pe un centimetru pătrat. Compania *Generale Transatlantique* mă voia pentru ea, *Hamburg America* de asemenea. Au cîştigat nemţii, deoarece prefer o pensie plătită în mărci unei pensii plătite în franci. Deocamdată însă nu e vorba de nici o pensie. Primesc doar un avans.

Ea nu-1 ascultă — ori abia dacă-1 ascultă. Se serveşte de urechi pentru a sonda holul hotelului, pentru a-i verifica moliciunea şi imensitatea. E un spaţiu la fel de mare ca acela al amfiteatrului universităţii, însă cu ramificaţii în plus, cu meandre, cu cotloane, cu atenanse. După şuieratul uşilor automate, ghiceşte că există aici cel puţin şase ascensoare. Fără a le mai socoti pe cele pentru materiale, pe cele destinate transportării bagajelor şi sicrielor — dar şi măsuţelor rulante. Aude soneriile care îi cheamă la casele de valori pe oaspeţii aflaţi pe punctul de a pleca, şi murmurul mulţimii de oameni ce coboară spre cele trei restaurante de la subsol : o pizzerie, o rotiserie, şi un local-cabaret (cu douăzeci şi cinci de dolari tacîmul).

Spune :

— E o nebunie, Ashton ! N-am să te las să faci aşa ceva. Va trebui să scoatem bani din contul meu, nu-i aşa ? Ţin să-mi plătesc partea, mă simt şi aşa îndeajuns de umilită.

îşi aminteşte de legătura albă de pe ochi, de mersul ei şovăitor ; i se pare că simte, aţintite asupră-i, privirile insistente ale tuturor acestor oameni care, pentru a se orienta, nu au nevoie de ajutorul nimănui, i se pare că aude cuvintele lor de compătimire. Şi, de pe-acum, a şi urzit un plan, un fel de răzbunare elegantă : în seara aceasta, la ora douăzeci şi două, ea îşi va face intrarea în restaurantul de lux. Va păşi înaintea lui Ashton Mysha şi înaintea lui John Gheena. îşi va fi luat cu chirie, pentru această ocazie, o rochie extraordinară (va merge foarte încet, pentru a nu se

lovi de măsuţele de servit). Ca să atragă atenţia asupra ei, va recita un poem, un poem despre noapte, spus cu glas scăzut. Va face mii de reproşuri şefului de sală, chelnerilor : prea rece, prea cald, prea tîrziu ori prea devreme ! Neapărat se va găsi şi vreun neisprăvit care să se aplece spre vecina lui de masă şi să-i spună :

— Da, te asigur că am mai văzut-o undeva... La televizor, poate ? Asta-i un fel de antrenament. Se exersează pentru un rol de oarbă.

Numai de n-ar izbucni în plîns.

E frig, e rece în cameră şi în pat. Dorothy chibzuieşte : cu siguranţă cearşafurile sînt de atlaz. Iar atlazul are nevoie de o anumită perioadă de timp pentru a reacţiona, pentru a înmagazina căldura corpului omenesc. Perioadă de timp mai mare decît în cazul mătăsii — se zice. Am să mă pot afunda în ele, după pofta inimii, pînă la gît. De i-ar trece cuiva prin gînd să vină să facă dragoste cu mine, aş avea, în seara asta, un pat foarte bine încălzit.

Nu va veni însă nimeni. Lumina zilei scade dincolo de draperiile de tul, copiii însărcinaţi să cheme taxiurile pentru West Continental Great Hotel se adună în Salonul albastru, la etajul unsprezece, răspunzînd chemării sindicatului : se va pune la vot darea afară a numitei Grosse Hannah, locţiitoarea directorului adjunct al personalului — mai neînfrînată decît o scroafă, — care îi pedepseşte pe băieţaşi punîndu-i să facă penitenţă sub fustele ei.

John stă nemişcat în pragul camerei sale. Băiatul care i-a dus valizele a plecat în cele din urmă, băgîndu-şi în teacă mîna pe care o ţinuse întinsă, cu palma desfăcută. Singur acum, şeienul contemplă cele doua paturi alăturate, cel din dreapta desfăţat — nu şi celălalt. I se mai întîmplase să doarmă într-o încăpere fără pat, niciodată însă într-o cameră cu două paturi, dintre care unul trebuia să rămînă gol. Indianul ştie că, mai devreme sau mai tîrziu, va întinde mîna pe întuneric ca să palpeze golul

celuilalt pat. Ştie, de asemenea, că va simţi un fel de nelinişte. Atunci mai că i-ar veni să ridice receptorul telefonului, să ceară legătura cu .serviciul corespunzător :

— Fiţi amabil, în camera mea se află un pat în plus ! Vă cer scuze pentru deranj, n-aţi putea veni, totuşi, să-l luaţi de-aici ? Patul ăsta gol, lipit de al meu, mă tulbură, îmi dă senzaţia că aş dormi lîngă un mort.

însă dulcea moliciune a minunatului covor de pe jos se arată a fi mai puternică decît dezgustul pe care-1 resimte în faţa culcuşului gol. Se descalţă. Calcă pe firele de lînă, înalte ca nişte fire de iarbă. Dealtfel, sînt şi de culoare verde, aidoma ierbii. Sînt, poate, ceva mai foşnitoare. Păcat că, în realitate, totul e din fibre acrilice. Oricum, John se lungeşte, pe covor, cu pîntecul dezgolit, şi începe să se tîrască vîrîndu-şi nasul nrintre smocurile lucitoare. S-or mai fi perindat pe aici bărbaţi tîrîndu-se pe burtă, frecîndu-se, masturbîndu-se pe această lînă falsă, tenace şi suplă ? Bărbaţi tineri, negreşit, care n-au îndrăznit să ceară portarului să le trimită sus o *call-girl* de vîrsta lor — o dată cu sticla de apă minerală de fiece seară. Totuşi, trebuie să fii un netot ca să nu faci asta, cînd toată lumea ştie că tîrfele sînt un serviciu oferit de marile hoteluri ale oraşului, întocmai ca şi serviciile de spălătorie chimică, de schimb de devize ori de coafură.

Tot tîrîndu-se, John Gheena dă de pardoseala camerei de baie. Ceafa şeienului se interpune între cei doi ochi bulbucaţi ai unei celule fotoelectrice, şi lumina se aprinde automat. Uluit, John se ridică în picioare. In slip şi ciorapi, intră în cadă. Desface micile săculeţe de plastic, burduşite cu spumant pentru baie, cu produse pentru dedurizarea apei şi cu pulberi anticalcaroase —, toate oferite de către direcţiunea lui West Continental Great Hotel. Apa împroaşcă peste tot, fîsîie atunci cînd atinge tuburile de neon, o grămadă de clăbuc se lasă de cealaltă parte a pereţilor căzii. John se bagă sub apă, îşi ţine ochii deschişi, deşi spuma de săpun ustură : călătoreşte printr-un univers ştiinţifico-fantastic, umplut pînă la refuz cu o mulţime de mici lumi sferice, ce explodează cînd vin în atingere cu trupul său. Departe, în zare, printre curenţii de săpun, doi monştri îşi agită capetele încornorate : sînt picioarele indianului, cu degetele prinse în spuma verde a algelor marine. John rîde, mai-mai să-şi piardă răsuflarea. Se chirceşte, reuşeşte să-şi prindă cu gura degetele de la picioare, hohotul de rîs nu-i va mai da pace pînă ce apa din cadă nu se va fi răcit, pînă ce el nu va fi ţîşnit din baie, clănţănind din dinţi, şi nu se va fi refugiat lîngă aparatul de condiţionare a aerului, într-un ungher al camerei. încetişor, şeienul îşi mîngîie sexul — boţit, dur şi roşu, ca după un plonjon într-un torent. Ii vorbeşte. Apoi îl lasă să doarmă pe palma lui deschisă. In acest fel cinsteşte el femelele somonilor : pînă în ziua de azi, şaptezeci şi şase au palpitat dîndu-şi duhul în mîna lui, cînd soarele sta să asfinţească. Asta se întîmpla pe vremea cînd el era de vîrsta copilului Pageewack, şi cînd omora peşti ca să se facă interesant în ochii fetiţelor din rezervaţie. Fugeau roată în jurul lui comentînd agonia somonului. Ii spuneau *Izvoditorul de Minunăţii*. La căderea nopţii, cea mai docilă dintre fetiţe, lua cu ea peştele, ducîndu-1 în sîn.

John Gheena învăţase totul de la aceşti copii : dragostea şi ceea ce e dincolo de ea. Oricum, marele fluviu era acolo şi curgea mereu, spălîndu-i pe toţi de murdăriile pe care tot ei şi le impuneau, cu inima zbătîndu-li-se în piept de emoţie. Şi atunci, cît de simplu şi de firesc era să te întreci pe tine însuţi ! Se întorceau acasă la cel dintîi ţipăt al cucuvelei, tăind-o de-a dreptul prin pădure. Şi totul miroase a răşină, a răşina aceea pe oare o mesteci între dinţi în locul chewing-gum-ului. Peste vîrfurile copacilor : pilonul antenei de retransmisie a televiziunii (era un post ce transmitea pe un canal anume destinat celor din rezervaţie — cincisprezece minute de ştiri în fiecare seară, în limba indienilor). In sfîrşit, la marginea pădurii : rulotele albe, cuştile pentru cîini, baracile în care se află războaiele de ţesut, cuptorul în care se ard figurinele de argilă şi strungul pentru strunjit lemnul. Mai departe, se află cimitirul. Iar şi mai departe : satul. Copiii şeieni se despart ; pentru ultima dată, băieţaşii sărută şînii fetiţelor. După ce pe deasupra vălătucilor de fum ai rezervaţiei va trece eretele, ei vor fi devenit nişte copii ca oricare alţii ; aşa cum îi cred părinţii, institutorul trimis de stat, pastorul o'Donnell. Se poate, însă, ca Vraciul — el, care e în stare să sară din cracă în cracă, pe tăcute, la fel ca o pasăre — să cunoască adevărul. Cel puţin, celălalt adevăr, cel despre care nu se vorbeşte. Vrăjitorul nu-i va trăda niciodată pe copii, se va mulţumi să urmărească jocurile lor, într-adevăr foarte grave. Cînd va trage sa moară, el va înscrie pe scoarţă de copac, după vechiul obicei, un testament din care notarul de la oraş va mărturisi că nu înţelege nimic. Drept urmare însă, după funeraliile solemne, fetiţele vor merge, la miezul nopţii, sa urineze pe mor- mîntul Vraciului, astfel ca apa aurie ce iese din pîntecul lor să scalde, pe vecie, trupul slab al celui ce avea auzul atît de fin încît pînă şi tăcerea i se urca la cap.

Şi, cu ochii închişi, John Gheena continuă să-şi mîn- gîie sexul. Visează la Dorothy, o pătrunde în gînd. Ei doi zămislesc, împreună, un arbore.

Ashton Mysha nu şi-a desfăcut decît una din cele două valize. Detestă gesturile inutile. La urma urmei, nu va locui la West Continental decît în mod cu totul provizoriu, întins pe patul său, polonezul îşi priveşte camera : din fericire, e luxoasă şi impersonală întocmai precum o spera el. In seara în care o va părăsi, nu va fi tentat să mai arunce, peste umăr, o ultimă privire. A căpătat deprinderea plecărilor definitive — definitive, deşi nu par să fie astfel.

Ridică receptorul telefonului, cere, politicos, să i se dea legătura ou miss Kayne. Dorothy îi răspunde cu o voce somnoroasă : are impresia că totul în jurul ei e foarte frumos, mult prea frumos pentru o fată ca ea ; adaugă că dacă Ashton vrea să vină la ea, îl aşteaptă ; dacă doreşte, ea poate să lase uşa deschisă, nu va avea decît să intre ; ea se va afla în camera de baj^, vrea să se joace cu eşantioanele de produse cosmetice. A, chiar ! a ce doreşte el să miroase ea în seara aceasta ? A *Youth Dew* ori a *Baby Soft* ? în ce-o priveşte, îi place apa aceea de toaletă mirosind a lămîie, uşor uleioasă, ce se evaporă aproape deîndată, şi pe care a găsit-o pe policioara de deasupra lavaboului ; e sigură că e vorba de un parfum bărbătesc. Un *after-shave*, zici ? Ce teribil de caraghios, e să nu vezi absolut nimic, să nu poţi descifra etichetele ! Ai să vezi, iubitule, într-o bună zi o să mă spăl pe dinţi cu cremă de ghete, cu pomadă pentru păr sau cu mai ştiu eu ce altceva ! îţi vine, într-adevăr, să te strici de rîs, cei -care n-au orbit nu pot să înţeleagă asta, e ca şi atunci cînd se întîmplă să cazi pe stradă : pînă şi oamenii care te ajută să te ridici nu mai pot de rîs. Ghicind că este pe punctul de a izbucni în plîns, Ashton Mysha îi spune că numaidecît îi va aduce o nouă legătură pentru ochi :

— O legătură de seară, foarte elegantă, cu fire de aur, garnisită peste tot cu broderii. E, cu siguranţă, de fabricaţie chinezească.

Ea mulţumeşte, încearcă să închidă telefonul, caută furca aparatului, răstoarnă lampa de pe noptieră. Se enervează şi, pînă la urmă, vîră

receptorul sub pernă. Mysha cheamă centrala telefonică a hotelului, o cere pe Bee, la muzeul din Bowery.

— Bătrînica mea scumpă, spune polonezul, închipuieşte-ţi că, de cum dau la o parte draperiile, am tot oraşul sub ochi. Cred că m-au cazat la etajul douăzeci şi şapte, n-am avut încă vreme să socotesc. Dar e un alt oraş, B-ee, nu are nimic comun cu acela pe care-1 vedeam din blocul 509. Automobilele de pe străzi par să fie mai lungi, mai frumoase. Se văd şi nişte teatre.

Ea îl corectează, amuzată :

— Nu sînt teatre, sînt cinematografe. Ai fost vreodată la cinema în New York, Ashton ? într-o seară, trebuie s-o faci şi pe asta, împreună cu Dorothy : ea o să asculte filmul, ţine şi aşa, tu ai s-o poţi pupa. Şi chiar să mergi ceva mai departe. Fac ăştia acum o muzică de film, ai să vezi. Ştiu foarte bine că ai mai pupat-o pe Dorothy, ştiu că te-ai culcat cu ea : însă la cinema, Ashton, e altceva. Să ţii limba fetei în gura ta, ori limba ta în gura ei — asta da sărut ! Iar dacă şi muzica e frumoasă, ai să simţi că-ţi vine să dai apă la şoareci.

Urmează un moment de tăcere. Pe urmă :

— Ashton, îmi pare bine că m-ai sunat. Pentru că voiam să te întreb ceva. In curînd se va împlini un an şi jumătate de cînd am fost la doctorul Almendrick, la Atlanta. în curînd se va împlini un an şi jumătate de cînd mă plăteşte, în rate lunare. E corect, doctorul Almendrick ! Simt însă că va trebui să termin, nu peste multă vreme. Nu din cauză că Almendrick şi-ar pierde răbdarea, nu, nicidecum, mai curînd asta ar veni de la mine. Pricepi, am mereu simţămîntul ăsta bolnăvicios că o tot amin cu executarea pedepsei, am impresia că mă folosesc de ceva care nu-mi mai aparţine.

Din nou, un moment de tăcere. După aceea :

— Aşteaptă puţin, Ashton, rămîi la aparat, mă întorc imediat.

Bee a tras draperia de catifea neagră ce dă, în strada Bowery, către camera sadicilor. A dezlegat-o pe Mary Virginia Taylor, i-a desfăcut chingile de la

încheieturile mîinilor :

— Du-te de te joacă în altă parte, fetiţo, pleacă de aici pentru cîteva clipe. Vreau să rămîn singură.

Piticul Falcon a aruncat o pelerină pe umerii goi ai lui Mary Virginia, a agăţat de mînerul uşii un anunţ care spune : *Spectacol suspendat din cauză de inventar*. A ieşit şi el după Mary Virginia, s-au dus amîndoi să bea un vin roze şi să mănînce cîrnăciori picanţi, la cafeneaua Marrakech.

Bee s-a aşezat pe marginea marelui jilţ garnisit cu ţinte. Se uită la scrumiera de cristal, înălţată pe trei picioruşe de bronz, a cărei corolă e plină-vîrf cu chiştoaoe lungi de ţigară. De-ar fi hotărît să mai trăiască puţin — trei luni, ori şase luni — Bee ar fi cerut să revizuiască contractele cu Richmond Imperial Tobaccos Furnisher : rechinii ăia îi facturează cartuşul de ţigări clasa A la preţul practicat în comerţul cu amănuntul.

— Eşti la telefon, Ashton ?

— Te ascult, Bee.

— Nu pentru că e frig, şi cenuşiu, şi mizerabil afară mă gîndesc eu că ar fi mai bine s-o mierlesc.

— Te cred ! — spune el.

Ea rîde :

— Şi cu tine se întîmplă la fel, sînt sigură.

— Aşa-i.

— Poate că nu vreau decît să ştiu ce simţi cînd te dud pe lumea ailaltă. Să-mi iau zborul, aşa, într-o seară, nitam- ţiisam, fără să-mi plătesc impozitele, şi nici ratele de asigurare pentru caz de boală.

— Se opreşte, îşi trage răsuflarea. Apoi continuă :în ce te priveşte pe tine, Ashton, — unde, cînd şi cum se va petrece asta ?

El ezită. E cît pe-aci să mintă ; la urma urmei, are tot dreptul să tacă. Asupra acestui punct, doctorul Almendrick a fost categoric :

— Moartea e un privilegiu, căpitane Mysha. Un privilegiu secret. Singurul care a fost lăsat, dacă el o doreşte, la bunul plac al omului. Suedezii au înţeles lucrul acesta înaintea noastră — ceea ce e, dealtfel, supărător pentru biata noastră Americă ce-şi face o fală din faptul că ar fi mereu în avans faţă de restul lumii. Bineînţeles, parlamentul din Stockholm a respins ideea cu privire la înfiinţarea unei clinici pentru sinucigaşi. Ceea ce a displăcut a fost aspectul instituţional al problemei. Cu toate acestea, principiul în sine plutea în aer.

Era o vreme frumoasă în Georgia. întotdeauna vremea e foarte frumoasă în Georgia : în timp ce la New York ninge, pe străzile din Atlanta, din Macon ori din Columbus lumea se plimbă în bluze. Angela, prima asistentă a doctorului, ştergea geamurile de care se mai atîrnau încă fulgi de bumbac. Frumoasă era şi Angela. Supravieţuia, cu o fermecătoare eleganţă, unui număr de două operaţii pe cord deschis. în piept, sub bluza ei de mătase verde, purta un *pacemaker*.[1] Şi în ziua aceea, fără a-şi lua ochii de la picioarele lungi ale Angelei, doctorul Almendrick mai spuse :

— Fiul meu, Teddy, s-a înecat în dreptul plajei Bar- berus, — era vară —, fără să ne lase măcar un cuvînt, o explicaţie. Nu cunoaşteţi locul ăsta : Barberus Beach ? E un paradis al copiilor ; apa rîului e mai caldă aici decît în oricare altă parte ; şi se mai află acolo şi epava unui vechi vas cu zbaturi. Mai tîrziu, împreună cu Suzan, am luat-o în susul fluviului Savannah, pînă la barajul unde pompierii au descoperit, în cele din urmă, corpul lui Teddy. Acolo, căpitane Mysha, am legat barca de un trunchi de copac şi i-am spus Suzanei că aveam datoria să chibzuim la rece, fără mînie. Ce ştiam noi doi despre moarte pentru a avea dreptul să-l

[1] Stimulator cardiac (engl.).

acuzăm pe Teddy că ar fi fost o mică lepădătură egoistă ? El avea acum ceea ce îşi dorise atît de mult : noaptea veşnică. Căci, vedeţi dumneavoastră, nu ţi-ar fi zîmbit niciodată înainte să apună soarele. Ii tot spusesem Suzanei, îi spusesem de mii şi mii de ori ; Teddy e un copil care îşi iubeşte — prea mult, mult prea mult — patul. Patul în care dormea, pe spate, cu mîinile împreunate, cu fereastra deschisă chiar şi pe timp de iarnă.

Angela clasa nişte fişe. Pe cei 154000 km^2 ai Statului, şi în zonele limitrofe din Tennessee, Alabama şi Carolina de Nord, trei sute cincizeci de bolnavi aşteptatu o cornee, o sută douăzeci se înscriseseră pentru grefă renală, unsprezece aveau nevoie urgentă de o nouă inimă. Almen- drick a semnat un cec, i l-a întins lui Mysha :

— Există un număr de telefon pe care trebuie să-l ştiţi pe de rost : numărul meu. Cînd veţi fi luat hotărîrea, cînd vă veţi fi pus totul la punct, sunaţi-mă ! Nu-mi daţi amănunte, spuneţi numai în ce loc şi la ce oră vom putea găsi corpul dumneavoastră. Purtaţi la dumneavoastră, în portofel de pildă, actul prin care autorizaţi pe oricare practician să efectueze prelevarea organelor. Doar acestea sînt obligaţiile pe care le aveţi. Totuşi, nu vă grăbiţi prea mult, nu precipitaţi lucrurile : cît de mult timp veţi dori, ratele asupra cărora am căzut de acord vă vor fi achitate cu punctualitate. Ţineţi minte, dumneavoastră nu-mi vindeţi mie nimic, eu nu cumpăr nimic de la dumneavoastră : pur şi simplu nu facem decît să organizăm viitorul.

La ultimul concurs de desene executate de copii, concurs ce avusese loc la una din şcolile din Atlanta, toţi şcolarii şi-au al-es ca temă portretul lui Teddy, micul sinucigaş de la Barberus Beach, de pe fluviul Savannah. O fetiţă de rasă neagră, pe nume Sugar Carry-Lou, a colorat chipul lui Teddy în albastru ; iar într-o bulă care ieşea din gura lui Teddy, a înscris aceste cuvinte : *I will, and shit on you, fellows* [A].

[1] Asta e, şi fac ceva pe voi toţi (engl.).

Drept pedeapsă pentru inpertinenţa ei, Sugar Carry- Lou a fost pusă să stea atîrnată de mîini timp de opt minute. I s-a dat drumul cu puţin înainte de termen ; după care i s-au oferit bomboane — şi chiar şi un fel de abonament, valabil în toate duminicile, pentru o prăvălie ce vinde îngheţată. Sugar Carry-Lou n-a putut înţelege niciodată ce era în capul oamenilor acelora în toată firea, a rămas cu părerea că adulţii sînt nişte creaturi idioate, total inconsecvente. Mai rău e că-şi închipuie că e cea dintîi fetiţă ce dă acest verdict. Era sigură pe ea, Sugar Carry-Lou ! într-o seară, se furişă, luînd-o prin plantaţiile de bumbac, şi dispăru. S-a crezut că se scufundase în vreo mlaştină. S-au făcut cercetări amănunţite, care îi costară o avere pe contribuabilii din statul Georgia ; căci nu s-a făcut economie de mijloace, s-au folosit, — în zilele cu soare — pînă şi zece elicoptere dintr-o dată.

De cînd cu escapada fetiţei, doctorul Almendrick şi asistenta sa despoaie cu minuţiozitate presa locală (rubrica de informaţii generale). Trag nădejde că, în cele din urmă, cadavrul fetiţei va fi găsit, şi că va fi posibil, din punct de vedere biologic şi fiziologic, să i se ia inima. Dar săptă- mînile trec, şi Almendrick nu mai crede că se va întîmpla, ori, în fine, aproape că nu mai crede. Ştie că organele neirigate cu sînge se sclerozează foarte repede. în plus, presupunînd că inima ar fi utilizabilă, ar rămîne să fie convins şi eventualul receptor : un bătrîn plantator, venit din Alabama, care a făcut cunoscut întregului personal spitalicesc că el refuză, din capul locului, să i se grefeze
o inimă de negru. Fireşte, Almendrick e hotărît să nu-i destăinuie niciodată pacientului său adevărul ; la conferinţa de presă, va spune ziariştilor că bătrînul are în piept de acum înainte unele părţi din inima unei fete cu părul bălai, în vîrstă de cincisprezece ani. De pe acum, o agenţie de publicitate a realizat, pe bază de colaje, emoţionan-tul portret al unei adolescente cu gura — puţin cam mare —, făcută parcă anume pentru rîs, cu nasul în

vînt, cu părul de in (firele de păr au fost mînjite cu sînge, exact atît cît trebuia, în dreptul cefei) ; se va spune că Bălai oara a murit căzînd de pe un tractor.

Almendrick a schiţat un zîmbet :

O muncă extrem de interesantă, nu-i aşa ? Vă urez să vă întoarceţi cu bine la New York. Distraţi-vă, nu vă faceţi griji. E adevărat că Broadway-ul a devenit cel mai mare *sex-shop* [17] din lume ? Mi-ar fi plăcut să-i ofer lui Teddy, drept cadou de Crăciun, o fată pe care i-aş fi ales-o eu, o fată zveltă, cu ochi mari, încercănaţi. Aş fi urcat şi eu cu el în cameră.

— Nu vrei să mai vorbeşti cu mine, Ashton ? — întreabă Bee.

Polonezul trage draperiile. Firma hotelului West Continental clipeşte îndărătul ferestrei. Televizorul a început să funcţioneze singur : e ora cînd se dă mini- programul în circuit închis, aşa-numitul *house-organ*, ce oferă clienţilor lista serbărilor prevăzute pentru seara aceea : un recital de pian, un concurs de dans, o conferinţă cu privire la secta Moon şi un film, pe peliculă de opt milimetri, turnat, în întregime, în ascensparele lui Empire State Building.

— Ce ai, Ashton ? îţi aud respiraţia.

— De unde crezi tu că are doctorul paralele astea ? Tot bănetul pe care ni-1 dă ?

— Nu ştiu, spune Bee. Dar ce are a face ? Şi continuă, foarte încet acum, mai-mai să lase urme de ruj de buze pe microfon. — Să nu începi să-ţi pui întrebări ! N-am nevoie de nici un fel de anchetă : cu siguranţă, propunerile lui Almendrick nu sînt chiar atît de corecte. Dovadă e faptul că nu dă anunţuri la ziar.

Adaugă, rîzînd :

— Vezi, leahule, ce ameţeli teribile îţi mai poţi permite să ai ?

17 **Magazin specializat în vînzarea de publicaţii şi produce cu caracter pornografic şi erotic.**

Mysha pune încetişor receptorul în furcă. Bee îl plictiseşte. A îmbătrînit fără demnitate. Seamănă cu acei clowni care nu sînt în stare să se demachieze, care îşi plimbă pe la petrecerile în aer liber, date în înalta societate, obrajii pudraţi şi sprîncenele făcute cu cărbune. Cînd îţi ies în cale, îţi astupi nările, căci toate astea miros a dulap vechi, neaerisit. Bee era atît de drăguţă pe vremea cînd era tînără, cînd se dădea în căluşei în Coney Island, lăsînd să i se vadă lenjeria de dantelă, cînd îi săruta pe gură pe bărbaţi — pentru doi dolari şi cincizeci de cenţi — în vagoneţii trenului fantomă. Putem pune rămăşag că va avea o moarte vulgară, întocmai cym a fost şi restul. Aruncîndu-se de la înălţimea lui Washington Bridge, va cădea pe puntea vreunui remorcher. Ori în cupele vreunei drage. Se va face ferfeniţă, printre marinari, păsări şi mîl. Ar putea Dorothy Kayne să devină şi ea o Bee ? O Bee uscată, cu tocuri joase şi fustă terfelită, cu părul devitaminizat, şi căreia, atunci cînd se sprijină de un calorifer, încep să-i miroase chiloţii a pipi ?

Ashton Mysha se repede pe culoare, găseşte camera în care se află Dorothy. Tînăra femeie n-a încuiat uşa : în cazul în care hotelul ar lua foc, ea nu e absolut sigură ca ar avea timp să nimerească zăvorul, să-i manevreze mecanismul.

— Eu sînt ! — spune polonezul.

Pînă la ora mesei de seară, o va împodobi pe Dorothy cu panglici şi cu bijuterii ieftine, pe care le-a comandat la prăvăliile din hol. Stînd nemişcată pe marginea patului, ea se lasă în voia lui. îi place această mişcare a mîini- lor lui, prin care ea va deveni frumoasă ; îi place să simtă pe ceafă greutatea părului ei strîns în coc. îşi mîngîie diadema, pandantivele, cele trei inele :

— Spune, Ashton, ce culoare au pietrele astea ? Au o strălucire puternică ?

— Plastic-safir, plastic-topaz, plastic-smarald.

O inundă cu *Baby Soft,* ea se smulge rîzînd :

— încetează odată, şmecheria asta prea miroase-a copil...

Ora douăzeci şi unu şi douăsprezece minute. Pe

estrada din *Cellar*, restaurantul de lux al hotelului, sînt date la o parte husele care acoperă cele patru piane albe. Afară, un praf fin, impalpabil, se lasă peste oraş. Poate fi văzut în haloul felinarelor, plutind în suspensie, ca o ninsoare măruntă ce parcă nu s-ar porni să mai cadă. E ipsos pulverulent ; nimeni nu poate spune, deocamdată, de unde vine.

VOR LUA MENIUL „DE PRESTIGIU", CEL DE PATRU- zeci şi cinci de dolari tacîmul, botezat în seara aceasta *Ask me for the moon* [1]. Ospătarul şef deschide în faţa lor uşile de aramă ce dau către scara cea mare a restaurantului ; scară ce în anii treizeci ducea la salonul de onoare al unui pachebot austriac, şi după care achizitorii- decoratori ai hotelului West Continental alergaseră pînă în cimitirele de nave din Asia de Sud-Est. Dorothy şovăie puţin, simţind sub picior marginea unei trepte. Ashton o împinge uşor înainte, pentru a o obliga să coboare, în pofida spaimei pe care ea o încearcă în faţa acestui spaţiu necunoscut. John Gheena îl dă la o parte pe polonez şi o prinde pe Dorothy de mîna stîngă :

— Vino cu mine, fii calmă, lasă-te dusă fără să-ti faci gînduri, ca şi cum am dansa împreună.

O poartă cu el pe şirul de trepte de marmură, acoperite cu o mochetă de culoarea prunei. îi mai spune :

— Nu căuta balustrada, strînge-mă tare de degete.

In imensa sală circulară, mai multe priviri se întorc
către ei. Sînt, fără îndoială, cîţiva bărbaţi cărora le-ar plăcea s-o vadă pe tînăra femeie oarbă căzînd, unora
— pentru a se repezi apoi către ea şi a o ajuta să se ridice, altora — numai şi numai pentru a o auzi ţipînd. Şeienul a înţeles, trage corpul ei lîngă al lui.

După zgomotul înăbuşit al conversaţiilor, după clinchetul surd al tacîmurilor de argint, după fîşîitul stofelor, Dorothy Kayne ghiceşte chipurile, gesturile şi toaletele, îşi lasă capul pe umăr, şopteşte la urechea lui John :

— Jură-mi că nu sînt ridicolă.

Ii jură bucuros, cu atît mai mult cu cît pentru el numai mîndria are preţ. Mîndria de a fi un om viu, fără să mai fie nevoie şi de alte calificative (a nu se confunda cu orgoliul). De asta i-ar fi plăcut lui atît de mult să fie un marinar care să simtă marea sub picioare să scuipe în vînt şi să-şi primească scuipatul înapoi, de-a dreptul pe nas, bine împroşcat. Nimic nu poate să-ţi amintească mai bine că exişti, că lumea e aşa cum este şi că tu te afli în mijlocul ei, şi că o simţi prelingîndu-ţi-se pe obraji. Poate că singurul lucru cu adevărat ridicol este un mort. A se vedea Mawakhna în raftul lui de email alb, acoperit în întregime cu gheaţă, ca o sticlă de şampanie. Bineînţeles, spune John, asta înseamnă să fii caraghios. Să fii şeien, orb ori polonez cînd te afli în sala de restaurant a lui West Continental nu are nici o importanţă. Şi îi vorbeşte tinerei femei fără să recurgă la cuvinte, folo- sindu-se numai de căldura degetelor sale, care le strîng pe ale ei.

Dorothy surîde. îşi ridică fruntea, broderiile de aur ale legăturii ei pentru ochi reţin fasciculele de lumină ale reflectoarelor îndreptate spre scară. Se cîntă Brahms la cele patru piane albe, se cîntă prost, cu eleganţă : nu e vorba -chiar de un masacru, ci doar de o condiţionare. Muzică lentă şi persuasivă — diferenţa e aceeaşi ca (între ananasul proaspăt şi cel conservat —, muzică anume făcută pentru a te face să nu bei prea repede, să nu vorbeşti prea tare.

Şi Mysha, în spatele lor, coboară scara asemeni unui prinţ. Pe buze, păstrează doar umbra unui surîs. Meditînd la bacşişurile pe care le va împărţi, a căror enormitate (căci enormitate se va putea numi) va fi în funcţie de consideraţia ce i se va arăta. în această seară, Mysha joacă un nou joc : el nu se mai refugiază după galoanele sale de ofiţer, în spatele funcţiei şale de căpitan secund al unui pachebot de prestigiu ; poartă costum gri, cămaşă

[1] **Cere-mi luna (engl.).**

de culoare deschisă şi cravată uni — mizează pe dolarii noi-nouţi care-i umflă buzunarele.

— Cîte un pîlc de luminări se află la fiecare masă. Dorothy le atinge în trecere ; ospătarul şef se înclină în faţa ei :Cu permisiunea dumneavoastră, miss Kayne, cred că aţi aprecia o masă mai depărtată de pista de dans...

Cu puţin înainte de miezul nopţii, Walter Desmond s-a urcat pe estradă. Prezentator de jocuri televizate, este şi animatorul seratelor de gală de la West Continental. Coboară cele trei trepte ale estradei, manevrează printre mese şi se opreşte în faţa lui Dorothy Kayne. Adineauri, pe cînd se afla în culise, a şi reperat-o pe oarbă.

— Pentru a deschide balul din această .seară, mi-am ales-o pe cea mai merituoasă — dar şi pe cea mai încîntă- toare parteneră. Miss Kayne, ridicaţi-vă şi luaţi-mă de braţ...

El ştie că e necesar să ţină seama şi de efectul surpriză. Tinerei femei îi vor trebui între treizeci şi patruzeci şi cinci de secunde pînă să se ridice. Ca şi tuturor celor care au precedat-o... Dar celelalte nu erau oarbe ; aşadar, e posibil ca Dorothy Kayne să aibă nevoie de un minut întreg, şi chiar de mai mult, pentru a-şi trage scaunul, a-şi netezi rochia şi a-1 cuprinde în braţe pe Walter Desmond.

— Doamnelor şi domnilor, scuzaţi-mă că nu pot face nişte prezentări mai complete. Nu cunosc încă dacă miss Kayne e căsătorită, dacă preferă marea sau muntele, nu ştiu care îi este profesia. Va fi însă de ajuns un vals şi voi şti totul. Mai bine zis, *aproape* totul : pentru că miss Kayne deţine o taină pe care n-o voi putea descifra.

Cu vîrful degetului arătător, Desmond atinge uşor legătura de pe ochii f emeii :

— Această ţesătură ascunde doi ochi fără privire. In aceasta stă secretul lui Dorothy Kayne.

John Gheena spune :

— Da, dar e o situaţie provizorie. Trebuie să le spuneţi oamenilor că asta n-o să dureze.

Walter Desmond zîmbeşte :

— Totul e provizoriu, dragul meu !

Sala aplaudă. Desmond ridică mîna pentru a cere să se facă linişte, apoi se înclină spre Dorothy :

— Miss Kayne, îl cunoaşteţi pe Walter Desmond ?

Nu. N-aş putea spune asta. Odată, de ziua mea de naştere, părinţii au vrut să-mi cumpere un televizor portativ. Eu le-am spus însă să-mi dea mai bine nişte bani : voiam să merg în California. La universitate există televizoare. Insă n-aveam timp să urmăresc programele. Oricum, după accidentul meu...

Acum Desmond îngenunchează în faţa ei. îşi pune capul pe genunchii tinerei femei :

— Nici eu nu vă cunosc, miss Kayne. Ce ştiu eu despre dumneavoastră ? Ei bine, ştiu că sînteţi adorabilă. Şi că mirosiţi a...

Aici se preface că se concentrează. E un truc, căci cunoaşte răspunsul din clipa în care s-a apropiat de Dorothy : dacă i se întîmplă să se înşele asupra parfumu- rilor de import, Walter Desmond nu dă niciodată greş cînd e vorba de apele de toaletă indigene :

— *Baby Soft !* Şi vă felicit pentru asta. Credeţi-mă, inocenţa e culmea seducţiei.

Desmond izbucneşte în rîs. E aplaudat — pentru a doua oară în mai puţin de şapte minute. Apoi se ridică, face un mic semn complice către John Gheena şi Ashton Mysha :

— Domnilor, pot să v-o răpesc pe Miss Kayne pentru un dans ?

Fără să mai aştepte răspunsul, Walter Desmond o prinde de talie pe Dorothy şi o duce cu sine spre pistă. Aplauzele se înteţesc, se aud chiar şi cîteva aclamaţii. In blocnotesul său, croitorul de lux George Howe scrie : *Moda se arată a fi interesată de mister. După ce a ascuns sinii, genunchii şi fesele femeilor, de ce nu le-ar ascunde şi ochii ? Poate şi gura. Cu privire la ăsta, de vorbit cu Genevieve de* M... *Să pună să mi se aducă mătase din India şi mătase artificială de la Lyon, pentru legături de ochi şi pentru căluşuri. Din punct de vedere al vînzării, slabă speranţă, însă toate astea vor produce vîlvă.* In vremea aceasta, pe estradă, o formaţie de Jazz cîntă, luînd locul celor patru piane. Desmond se informează :

— Care este cîntecul dumneavoastră preferat, miss Kayne ?

— Ea spune :Indiferent care, numai să dureze mult.

Operatorul din cabina tehnică a stins toate luminile
din sală. N-a lăsat aprins decît un singur reflector, un ,,urmăritor“ de două mii de waţi pune în lumină perechea pe care o formează Desmond şi Dorothy...

— Cînd ne-ai adus aici, te-ai gîndit că o să se poată intîmpla aşa ceva, Ashton ?

Mysha îl priveşte pe şeien, îi zîmbeşte :

— Ştii, aş putea să mă ridic şi să mă duc după ea. Şi să-i spun să se aşeze şi să nu se dea în spectacol. Da, pot face asta, e dreptul meu ! Dar mi s-a părut că totul e un joc. Un fel de mică petrecere. Dorothy e fericită. Cind eu voi fi plecat, cînd tu îi vei face un copil...

— N-am să-i fac nici un copil ! — spune indianul. Cu ea, n-am să fac nimic. Noi doi n-avem de ce să ne băgăm în aceeaşi oală.

Acum, la New York, iubirile nu durează mai mult decît un moment de slăbiciune. Iţi trebuie o bună doză de inconştienţă ca să aduci pe lume copii în oraşul ăsta. Mai rămîne, desigur, posibilitatea de a evada : autostrăzile dinspre nord, după ce trec de respingătoarea zonă a marilor antrepozite, traversează nişte păduri pe care le-ai putea lua drept virgine. Lumea vine aici, la sfîrşit de săptămînă, ca să mănînce la iarbă verde — pe trunchiuri de copaci —, ca să-şi cureţe plămînii. Duminică seara, însă, revine în oraş. Căci în păduri nu există nici uzine, nici birouri, ci numai cerbi-lopătari, păstrăvi, veveriţe— şi unele mari aventuri.

— Credeam, spune Mysha, că nişte indieni ar putea să supravieţuiască în ele. Şi copiii lor, împreună cu ei. Ascultă aici, nici prin smîrcurile Pinsk-ului nu prea era mare veselie. Cînd am plecat din Polonia, sora mea, Lena, tocmai împlinise cincisprezece ani. Nu era ea, bineînţeles, minunea minunilor, însă toţi băieţii aveau chef s-o pipăie — aurul ei de fată !

Şi rîde :

— îmi amintesc de sărbătorirea zilei ei de

naştere. Soră-mea mirosea a turbă, a apă de baltă — deosebită de celelalte feluri de apă — şi, pe deasupra, a baligă.

Da, John, bătrîne, a baligă de vacă. Şi toate astea, poate, din pricina celor cincisprezece lumînări înfipte în calupul de brînză ce ţinea loc de tort. Cincisprezece lumînări

— asta ştiu că încinge mirosurile !

Nu mai rîde :

— Tu ce crezi, ce s-a întîmplat cu Lena mea ?

— N-am idee, bolboroseşte John.

E destul de ameţit, se află la cea de-a doua sticlă cu vin de Rin. Cel puţin tot atît cît alcoolul, zahărul care-i încleiază limba îi face elocuţiunea dificilă. Ashton Mysha e şi el ameţit. Şi n-ar trebui să fie, din pricina ficatului şi a rinichilor săi, care nu-i mai aparţin cu totul. Mîine însă — s-a jurat — se va pune din nou pe coca-cola, sau pe infuzie rece de ceai.

— Uneori, reia polonezul, îmi vine să cred că a fost împuşcată. E un vis pe care l-am avut deseori, cînd eram în larg şi cînd marea era furioasă. In definitiv, cred că mişcările vaporului mi-1 sugerau : o vedeam pe Lena căzînd încet, moale de tot, ca o frunză moartă. Alteori, am simţămîntul că a scăpat. Că acum e secretară pe undeva prin Varşovia. Un tip se interesează de ea, un funcţionar de partid. De Crăciun, i-a cumpărat o umbrelă.

— Nu slujeşte la nimic să-ţi faci gînduri, spune John.

Walter Desmond dansează mai bine decîţ studenţii de la universitate. Ori, în fine : dansează altfel.

Walter Desmond e eleganţa întruchipată. N-are nici picătură de sudoare pe frunte ori în j>alme. Iar cînd deschide gura, se îndepărtează uşor : nu se cade să sufli în nasul unei femei, chiar dacă, din întîmplare, cîştigi ceva peste cincizeci şi opt de mii de dolari pe an.

Dorothy se întreabă dacă el îşi ţine ochii deschişi ; mai că şi-ar retrage degetele dintr-ale lui ; le-ar ridica pînă în dreptul feţei lui Desmond ; ar pipăi. Nu îndrăzneşte însă : Desmond ar putea crede

altceva, nimic nu seamănă mai mult cu o dezmierdare decît ceea ce doctorul Laedipark numeşte *privire digitală.*

In fine, Desmond vorbeşte foarte încet :

— Vă face plăcere ?

Ea răspunde că acesta nu este cuvîntul potrivit. El caută altceva :

— Sînteţi satisfăcută, miss Kayne ?

Nici acesta nu e cuvîntul potrivit. Walter Desmond nu este omul cuvintelor. în acest domeniu, aproximaţiile îi sînt suficiente. Puţin importă ceea ce spune, din moment ce îşi umflă frazele cu adjective precum : *vesel, minunat, strălucitor, feeric* sau *fantastic*.

Renunţînd să mai ia cunoştinţă de stările sufleteşti ale tinerei femei, schimbă vorba :

— Nu mai sîntem singuri, miss Kayne ! Acum dansează cu toţii.

Dorothy spune că şi-a dat seama de lucrul acesta, după felul cum ciocănesc tocurile pe parchet. Şi după adierea aceasta din jurul ei şi care face şă i se învolbure cîrlionţii. El murmură :

— Păcat că nu puteţi vedea ce se petrece. Au dat năvală peste tot. Nu dansează, se bîţîie. Cred că au uitat de noi doi. Aş putea să vă sărut, nimeni n-ar remarca nimic. N-am s-o fac, însă, miss Kayne. Spuneam aceasta numai pentru ca dumneavoastră să vă dati seama cît de puţin contăm noi pentru ei, de-acum înainte.

— Şi faptul vă contrariază ?

— îi voi recîştiga eu numaidecît, cînd se va opri muzica şi cînd vom trece la altceva. După dans, vor urma jocurile. Jocurile sînt tot ce poate fi mai important.

Desmond obişnuieşte să umilească sau să înalţe, după caz, mica adunare de oameni atentă la recompensele sale, la pedepsele sale — într-un cuvînt, la poruncile sale. Talentul lui stă în felul cum ghiceşte ceea ce aşteaptă lumea de la el. Capodopera sa a reprezentat-o, poate, un anume „dans al covorului" pe care l-a organizat pentru un club de octogenari, foşti conducători de

[1] **Balerină (engl.).**

întreprinderi. Cu o treaptă mai jos s-a situat noaptea aceea în care Mirabella Winkler, *chorus girl*[1] la Radio City Music Hali, a devorat, într-o tavernă de pe Broadway, excrementele unei păsări. Găinaţul fusese aranjat, în mod ingenios, în cochilia unei stridii, totul fusese stropit cu apă sărată, apoi cu oţet dres cu haşmă. Mirabella îşi netezea lungile cosiţe roşcate, minuia mica furculiţă de argint, gravată cu însemnele restaurantului, şi spunea :

— Eşti incorigibil Walter ! Gajul dumitale, eu l-am dibuit nemaipomenit de uşor. Eşti dat în vileag, bătrîne : asta nu-i o stridie, e o scoică de rîu ! Mai exact, Walter, e vorba de o scoică Cherrystone tăiată în bucăţele.

Rock and roll-ul s-a metamorfozat acum într-un slow. Desmond o strînge pe Dorothy la pieptul lui :

— Şi ce rîs a putut să fie, miss Kayne...

Sînt paisprezece minute de cînd becul a început să clipească pe marele panou de sticlă de la cartierul general al lui Fire Department, New York City, N.Y. în mod normai, Anderson nu este deranjat pentru atîta lucru : se aşteaptă mai întîi rapoartele oamenilor din maşinile aflate în avangardă. în nouă cazuri din zece, conducerea operaţiunilor este asumată de Julius N. Grant. în noaptea aceasta, totuşi, Grant îl alertează pe Anderson : e vorba de un local public ; conform statisticilor din catalogul oficial cu privire la hoteluri, West Continental poate găzdui aproape trei sute de persoane ; hotelul cuprinde chiar şi un apartament rezervat şefilor de stat veniţi în vizite particulare ; personalul hotelului e format dintr-o sută de angajaţi, toti locuind şi luînd masa la locul de muncă.

Alarma n-a fost dată de West Continental, ci de oamenii ce făceau de gardă la postul de poliţie, aflat la două cvartale depărtare. Agentul O'Brien e cel care a declanşat dispozitivul de securitate, preluînd apelul lansat de pe vehiculul de patrulare nr. 208.

Conform primelor informaţii primite, s-ar părea că s-a spart o conductă de apă de la subsolul clădirii. O conductă situată nu departe de sala cazanelor, a precizat O'Brien.

— Consultă-te cu cei de pe maşini, spune Anderson.

Şi se întoarce către June :

— Pune ceva pe tine, pătura, de pildă. Şi branşează-mi telefonul în camera de baie.

[1] **Balerină (engl.).**

Anderson se află sub duş. Mai dispune de douăsprezece minute de răgaz. în timp ce June îl masează pe şira spinării, dispozitivul de urgenţă se pune în ordine de bătaie.O maşină echipată cu o staţie radio iese din garajul subteran al cartierului general, rulează în direcţia străzii 56, pe care locuieşte Anderson. Maşina este precedată de doi poliţişti pe motociclete, agenţii Philip şi Routledge, care au misiunea de a asigura vehiculului trecere liberă la intersecţiile Manhattan-ului. Pe măsură ce automobilul înaintează, luminile stopurilor sînt oprite la culoarea portocalie, intermediară.

Cea dintâi perfcoană care a remarcat ceva a fost Constance Dobson. Aceasta asigură, de la ora paisprezece la ora douăzeci şi două, serviciul la cel de-al patruzeci şi patrulea etaj. Ca în fiecare seară, Constance a luat ascensorul pentru a ajunge la etajul cincizeci, unde se află camerele personalului cazat în hotel. Mai întîi, a băgat de seamă că în cabina ascensorului este frig. îndată ce a trecut pragul apartamentului său (două camere şi chici-netă), a fost cuprinsă de frisoane. Şi-a strîns la piept ursuleţul de pluş, spunîndu-i :

— Nu-ţi fă griji, Browny, instalaţia de condiţionare a aerului nu prea merge bine !

Constance Dobson s-a culcat, a stins lumina. A văzut, atunci, că la cele două ferestre ale camerei ei se prinsese promoroacă. S-a sculat şi, folosindu-se de telefonul pentru interior, l-a pus în gardă pe portar.

Oamenii din tură care au pătruns în sala cazanelor, după ce au desferecat uşa de oţel, s-au dat înapoi : duhoarea era insuportabilă. O apă fetidă şi grasă, cărînd cu ea şiroaie de murdării, invadase cripta, incet-încet, lichidul se înălţa înspre arzătoare.

Chelnerii au părăsit restaurantul. Doar ospătarul şef continuă să asigure primirea noilor comenzi. Pe pistă, Walter Desmond îi face avansuri lui Dorothy Kayne. Tînăra femeie se ghemuieşte la pieptul lui :

— Mi-e frig, Walter ! Comandă, te rog, orchestrei

un dans cu un ritm mai rapid. Ceva care să te facă să transpiri bine. Dar de ce e atît de frig ?

Ashton Mysha doarme. Din cînd în cînd, trage cîte un sforăit. John Gheena şi-a răsturnat paharul pe faţa de masă — ca să fie sigur că n-o să mai bea.Acum se ridică. Ascultă, printre sunetele melodiei dezlănţuite, ţipătul strident al sirenelor. Instalaţia de amplificare are rateuri, sunetul slăbeşte, creşte iar în intensitate, slăbeşte din nou. Trebuie să fie vreunul care umblă la tabloul de comandă al circuitelor electrice din West Continental, gîndeşte indianul.

De puţină vreme se simte şi vibraţia aceasta surdă venind dindărătul zidurilor, de sub dalele de marmură.

O clipă John se întreabă dacă nu cumva vreo grindă de fier principală s-a desfăcut undeva în masa de beton turnat a celor cincizeci de etaje ; cunoaşte însă prea bine viaţa interioară a marilor clădiri ca să-i treacă multă vreme prin gînd aşa ceva : în realitate, incidentul e subteran.

E mai mult ca sigur, locul său de origine şe află în hrubele hotelului. Acolo unde se află parkingul şi sala caza- nelor. De aceea s-a şi făcut dintr-o dată frig.

Stînd în picioare, John Gheena se ţine de masă. Alcoolul, prea mult, pe care l-a băut îl face să se clatine. Se uită la perechile care dansează, îi vine să urle la ele — să se oprească, s-o ia înapoi, care cum o apuca, pe scara cea mare, să iasă repede pe uşile de incendiu. Ar vroi să le explice că el unul are simţul casei. După cum strămoşii săi posedau ştiinţa cîmpiilor şi a pădurilor.

Şeienul ştie însă că nu va fi ascultat : nu poţi opri o mulţime de oameni care se distrează, nu trebuie să-i deranjezi. Mai ales cînd au şi plătit pentru asta.

Pe pistă, Desmond o sărută pe Dorothy drept pe gură ; şi, cu mîna stîngă, o mîngîie pe şale. Dar nu-i treaba lui John — felul în care se poartă Dorothy Kayne. Chiar dacă John e cel care suferă cel mai mult.

Sprijinindu-se cînd de-o masă, cînd de alta, a

ieşit. Hora dansatorilor nu şi-a încetinit ritmul, dimpotrivă : muzicanţii îşi dau osteneala să ţină pasul cu ea.

Lui John nu-i este greu să găsească drumul către subsolurile hotelului : pentru asta îi este de-ajuns să urmeze cursul reţelei de furtunuri groase, din pînză, încă inerte, de-a lungul cărora aleargă nişte pompieri. Lîngă ascensoare, plînge un grom ; n-are încă paisprezece ani, trupul îi este scuturat de sughiţuri sacadate, încearcă să-şi smulgă nasturii de argint de pe uniforma roşie.

După uşa dublă, de fier, urmează o rampă placată cu un material striat. Din adîncurile lui West Continental se înalţă un miros fetid. Indianul ezită înainte de a o apuca pe rampă. Nevoia de a şti ce se petrece e însă mai puternică decît somaţiile pompierilor care, îmbrîncindu-1, îi ordonă să se întoarcă înapoi, zicîndu-i că nu e nimic de văzut în mizeria aia, decît o îngrămădire de rahat. John Gheena se trage deoparte, lîngă peretele pe care se preling picături de apă, aşteaptă o clipă, apoi începe din nou să coboare.

Sala cazanelor, depozitele de stocaj şi parkingul privat, pus la dispoziţia direcţiei hotelului, au fost bine concepute. Arhitectura subterană reaminteşte supleţea clar exprimată a construcţiilor de la suprafaţă. Nici o formă bondoacă, totul e numai elansare firească — în elementele de susţinere, în grinzi şi în arcuri. Iluminarea, de tip mixt. e asigurată prin becuri cu lumină incandescentă şi prin lămpi cu vapori de mercur. Pe măsură ce înaintează, şeienul regăseşte aici ceea ce a putut bănui din aplombul faţadei : tecile groase, cu secţiune rectangulară, prin care circulă aerul ; canalele şi conductele de canalizare ce transportă apa şi materiile fluide — cu ramificaţiile lor şi cu nodurile lor de distribuţie ; scările metalice — cu inelele lor de protecţie ; gurile de aerisire, acoperite cu grilajuri, şi asprimea, veşnica rugozitate a cimentului. Aici, vîntul e dirijat, lumina e constantă. Nu e totuşi o puşcărie, ci un univers stabilizat. Nu trece multă vreme şi John îndrăzneşte să-şi pună palma pe perete, pe tencuiala divizată pe verticală

— pentru a accentua senzaţia de înălţime — prin lungi benzi colorate.

Razele de lumină ce vin dinspre lămpile cu vapori de mercur joacă pe căşti şi pe combinezoanele de lucru. Cu cît John înaintează, cu atît mirosul devine mai greţos. Apare acum un fel de fum unsuros ce-ţi năclăieşte faţa şi mîinile ; pompierii afirmă că lichidul din cloacă a atins nivelul arzătoarelor ; aşadar, focurile cazanelor sînt stinse. Oamenii care se întorc din adîncuri sînt murdari pe picioare pînă la genunchi, ceea ce confirmă ipoteza că s-a spart unul din colectoarele principale.

Ernst Anderson şi-a dat seama imediat că nu el va fi cel mai tare. Nici un fel de atac frontal n-are şanse de reuşită. Ceea ce trebuie făcut e să te dai cu binişorul pe lingă haznaua spartă şi s-o sugrumi acolo unde ea se aşteaptă mai puţin : la obîrşie.

Mai tîrziu, cînd dihania va fi încetat să-şi verse murdăriile, va fi momentul să se treacă la pompe. Deocamdată, însă, nimic nu e mai urgent ca închiderea uneia din vanele principale. Totuşi, Anderson ezită : se teme că astfel va creşte presiunea într-unul din colectoarele anexe, ceea ce ar putea provoca o nouă ruptură în amonte.

Talazul cel negru trece de carîmbii cizmelor lui Anderson, se infiltrează înăuntrul lor. Omul nu se fereşte, dimpotrivă : îşi face socoteala că în acest fel va face, fizic, cunoştinţă cu adversarul. Merge pînă acolo încît îşi mişcă degetele în interiorul cizmelor invadate de nămolul vîscos. Pentru prima oară în cariera lui, Anderson are de înfruntat o situaţie paradoxală. In noaptea aceasta, inamic îi e fostul său aliat : apa. La drept vorbind, el nu s-a gîndit niciodată la apă. Cel puţin nu la apa din această noapte — grea, puturoasă —, al cărei puhoi creşte pe măsură ce spărtura se lărgeşte.

Toate brigăzile de intervenţie ale municipalităţii au trimis la faţa locului observatori. Aceştia — veniţi din Queens, din Brooklyn, din Staten Island, ba chiar şi din

Yonkers, Newark ori Hacksensack — îl înconjoarăpe Anderson. Unul dintre ei spune :

— Va trebui să daţi înapoi. Centrala termică numărul doi e pierdută, aici se vor produce în curînd degajări de gaze. Fără a mai pune la socoteală faptul că scîrboasa asta de apă creşte cu aproape un centimentru la fiecare trei minute.

Mari indicatoare de nivel albe, divizate în milimetri, au fost scufundate în murdărie. In marea alveolă a par- kingului, două automobile au fost luate de apă. Un al treilea vehicul s-a dus — glonţ — la fund, căci avea geamurile deschise ; o băşică enormă a străpuns suprafaţa lichidului, s-a auzit o bolboroseală scîrboasă. Afară, sirenele continuă să urle.

Julius N. Grant se întoarce către şeful său :

— Ernst, ajunge, am stat destul ! Trebuie să iei o decizie, şi asta cit mai repede !

— Şobolani, cochilii de stridii, bucăţi de carton, bombăne Anderson. Pompele n-au cum să tragă !

— Dă atunci dispoziţie să se închidă vanele din amonte !

Anderson se dă cu cîţiva paşi înapoi :

— Desigur, Julius. Asta e dispoziţia pe care o s-o dau. Ei bine, da, poţi fi sigur de asta. E singura noastră şansa, nu ? Dealtfel, dispoziţia asta n-am apucat s-o şi dau ?

— Nu încă, Ernst.

— Prea bine, să nu ne enervăm, va veni îndată şi rîndul ei. Fiecare lucru la timpul său. Trebuie să-ţi dai seama, mai întîi, despre ce este vorba, şi numai după aceea să acţionezi. Problema e următoarea, Julius : de ce s-a spart colectorul ăsta ?

Grant face semn unui pompier să nu aprindă ţigara pe care acesta tocmai o dusese la gură : gaze extrem de inflamabile se ridică, poate, la suprafaţa apelor murdare. Priveşte din nou către Anderson :

— într-o zi ori în alta, trebuia să se întîmple şi asta ! Uzura e de vină, Ernst.

— Sau acţiunea unor răuvoitori.

— Cine ar fi avut interes să...

— Nu ştiu ! — îi taie vorba Anderson. Au venit sti- cleţii ? Au început interogatoriile ?

Grant ridică însă din umeri : pînă la noi ordine, rolul forţelor poliţieneşti consistă în a asigura libera trecere a vehiculelor de intervenţie şi staţionarea lor în împrejurimile hotelului West Continental, în a canaliza mulţimea de oameni care se adună în faţa holului. De ce şi-ar pierde poliţia vremea căutînd vinovaţi acolo unde nu există ? Timpul, el singur, a măcinat totul : extradosul bolţilor, şi intradosul lor, pereţii de susţinere şi radierul, întotdeauna, valurile sfîrşesc prin a dezintegra stînca ; iar aici stînca nu e decît o şapă de ciment de trei centimetri grosime, supusă zi şi noapte trepidaţiilor marelui oraş.

— Trebuiesc închise vanele din amonte ! — repetă Grant.

— Am să le închid, spune Anderson. Să mai aşteptăm niţel.

Cu focul nu te joci, nu-ţi poţi îngădui nici o amînare. Vîntul, materialele combustibile alimentează incendiul şi îl ajută să se propage. In vreme ce o conductă de canalizare o dată crăpată prezintă ceva asemănător cu o hemoragie : răul se opreşte de la sine odată şi-odată, faptul se înscrie, matematic, în logica lucrurilor.

La urma urmelor, West Continental poate ţine piept luni şi luni de zile unei lente impregnări a fundaţiilor. Ceea ce poate fi dezgustător, însă nu are un caracter nefast.

— Luaţi legătura cu Centrul de studii seismice ! — mai spune Anderson. întrebaţi-i pe oamenii de acolo dacă nu cumva a fost vreun cutremur pe undeva.

Şi adaugă, numai pentru Grant :

— Teoria ta nu ţine ! Există oraşe mult mai vechi decît al nostru. Cu reţele de canalizare mult mai proaste. Şi plesneşte la ei ceva din cauza asta ?

Grant a făcut un pas înapoi — talazul era pe punctul de a-i ajunge la talie.

— Nu i se pretinde Londrei ceea ce i se pretinde New York-ului.

Două tone de carne sînt luate de valuri. Ciozvîrte de carne de vacă defilează prin faţa lui Anderson, apoi dispar. Cele două automobile Cadillac care se ţineau la suprafaţă sînt, în fine, înghiţite de gunoiul

lichid.

— Să fie evacuaţi ziariştii !— strigă Anderson.

Acum e clar că l-a cuprins frica.

John Gheena s-a apropiat şi el. Tîmplele îi zvîcnesc din pricina alcoolului şi a repulsiei pe care o are faţă de această lume subpămînteană. Priveşte fix la Ernst Anderson. Acesta îşi încheie pînă sus, pînă la bărbie, vesta de piele ; s-ar zice că îi este frig. încă n-a dat dispoziţia de blocare a vanelor din amonte. Şi indianul îşi dă seama că Anderson n-o va da decît atunci cînd va fi prea tîrziu, cînd inundarea subsolurilor lui West Continental nu va mai putea fi oprită, cînd colmatarea spărturii din partea laterală a colectorului va fi devenit un veritabil act de eroism tehnic. Ernst Anderson lasă catastrofa să-şi urmeze cursul şi să se instaleze deplin.

Pentru că această catastrofă şi cele care au precedat-o îi vor servi de alibi mai tîrziu, atunci cînd va fi ales primar al New York-ului.

Asemenea predecesorului său, Anderson nu va reuşi să redreseze situaţia financiară : Isaac Baumstein, primarul al cărui mandat expiră, a micşorat deja toate cheltuielile care mai puteau fi micşorate.

Marele vicleşug al lui Anderson este de a fi găsit, în afară de lipsa de bani, şi alţi factori care să fie făcuţi răspunzători pentru degradarea oraşului : lepra pietrelor, riscul reprezentat de incendii, suprapopularea. Mîine, dacă administraţia oraşului va fi din nou la un pas de bancrută, Anderson va da vina pe vîntul ce vine din largul mării. Maladiei financiare — el îi va opune un cancer natural. în consecinţă, nu i se va putea reproşa nimic.

Cu toate acestea, nu poate să nu aibă cunoştinţă de concluziile comisiei de anchetă însărcinate să facă lumină în cazul prăbuşirii subite a vilei senatorului Cadett : fiind candidatul cel mai bine plasat, Anderson şi-a descoperit brusc prieteni cu funcţii importante în administraţia oraşului şi a avut acces la oarecare dosare confidenţiale. Printre altele, la dosarul Cadett. Or, lepra pietrelor nu este decît un mit : în dărîmăturile vilei au fost găsite

zeci de mii de larve de insecte coleoptere din familia cerambici- delor. Aceste insecte roseseră interiorul şarpantelor şi inima grinzilor principale. Două întreprinderi specializate îi propuseseră chiar senatorului să-l scape de pacoste : însă tratamentul radical, prin injectare, reprezenta o cheltuială însemnată, drept care Cadett s-a lăsat păgubaş.

La fel, există căi de circulaţie ce se desfundă din cauza turbioanelor de aburi provenind de la instalaţiile de încălzire urbană, movile acoperite cu buruieni deasupra apei rîurilor (dealtfel, se discută, în acest sens, să se ia din ceea ce a mai rămas din stocul de substanţe defoliante aduse înapoi din Vietnam).

Chiar şi podul Brooklyn se coşcoveşte, — ori, cel puţin, tablierul său din lemn de culoare deschisă pe care biciclişti negri se iau la întrecere în zilele cînd nu se înghesuie aici turiştii —, atunci cînd de pe East River se ridică o negură aducătoare de chiciură şi cînd fierul armăturii e atît de rece încît îţi arde palma mai ceva decît focul.

Iar în noaptea asta, Julius N. Grant a nimerit-o atunci cînd a acuzat vetusteţea şi lipsa de întreţinere ca fiind cauzele spargerii colectorului şi a revărsării mai multor tone de murdării în adîncurile lui West Continental Great Hotel. Spărturi, dezlipiri, prăbuşiri vor apărea şi de-acum înainte ; după cum vor apărea şi alte falii în pereţii zgîrie- norilor ; fără a pierde din vedere şi imprevizibilul, care va lua diferite înfăţişări. Ziariştii vor scrie că totul se dato- reşte finanţelor, celor două milioane de dolari care trebuiau să se afle în casele de bani ale primăriei şi care nu se află acolo. Anderson şi ai săi vor lăsa lumea să vorbească : răspunsul lor va fi fatalitatea lucrurilor concrete, natura
— iremediabilă şi lentă — ce îşi redobîndeşte drepturile asupra oamenilor şi vanităţii lor.

Anderson îl recunoaşte pe John Gheena şi îi zîmbeşte :

— Numai dumneata mai lipseai pe-aici. Am auzit, fireşte, de liberarea dumitale pe cauţiune. Insă nu

m-aş fi gîndit niciodată că am să dau din nou de dumneata într-un astfel de loc. Nu mă refer la mlaştina asta, John, ci la cele cincizeci de etaje de deasupra. Aici e lux, nu glumă, după cîte se pare.

— Nu eu plătesc, spune şeienul.

— Asta nu mă miră... La cît se ridică, în hotelul ăsta, o noapte ?

— N-am avut curiozitatea să mă interesez, Ernst ; dar haleala e foarte scumpă.

Urmăreşte din priviri cursa unor ananaşi, dispuşi în şirag, vede fructele sărind — ca nişte mingi —, atunci cînd se lovesc de stîlpii de susţinere ai parkingului, le vede despicîndu-se în două. După o vreme, e rîndul cutiilor cu îngheţată. Un pardesiu de gabardină se îndepărtează acum — in poziţie orizontală şi cu mînecile întinse pe apa neagră — umflat ca un înecat.

— Ce-ai să faci, Ernst ? Ai să pui să se închidă vanele din amonte ?

Lui Anderson îi vine să urle. Ce-or fi avînd toţi, de vor să umble la vanele din amonte ? Adevărat, s-ar putea ca asta să fie soluţia raţională : însă New York-ul a încetat de a mai fi logic, pentru a deveni oraşul în care se poate întîmpla orice ; aici, aceleaşi cauze nu vor mai produce niciodată aceleaşi efecte. In apartamentul din strada 56 se află June, care este însărcinată, deşi doi medici îi spuseseră pînă atunci lui Anderson că este steril ; June nu trebuie să avorteze, nimic nu valorează cît o naştere pentru a încununa o campanie electorală, chiar dacă noul-născut este un copil nelegitim. Anderson se întoarce :

— Vanele din amonte, ai ? Ca să dai naştere unei tensiuni insuportabile în vreo ţevuşcă din măţăraia ramificaţiilor ? Ca să plesnească în altă parte, fără ca nimeni să bage de seamă ? Ca toate astea să-şi facă loc şi să mişune pe sub trotuare ? M-am gîndit şi eu la asta şi am hotărît : nu ! Aici, cel puţin, avem un fel de deversor : pot vedea ce se întîmplă, pot să evaluez, clipă de clipă, întinderea stricăciunilor. Am de gînd să cer să mi se dea nişte scafandri. Se vor da la fund, vor găsi gaura şi o vor astupa.

— Asta numeşti tu o gaură ? ! — exclamă Grant.

Nu te mai înţeleg, Ernst. Ca şi cum tu n-ai şti că situaţia nu poate decît să se degradeze.

Anderson nu răspunde. îl apucă de braţ pe indian :

— Ascultă la mine Gheena, toată lumea îşi vîră nasul în toate. Nu te băga în treaba asta. Ceea ce se întîmplă aici e, dacă vrei, abject, nu există însă nici un pericol. Atîta doar că totul e foarte umilitor.

în holul hotelului, unde oamenii din personalul de serviciu au instalat nişte radiatoare de rezervă, senatorul Cadett răspunde la întrebările ziariştilor alungaţi din subsol. Declară că tocmai a avut o lungă convorbire telefonică cu primarul :

— Isaac Baumstein era la biroul său, domnilor ! Ştiaţi oare că, pentru a rezolva problemele curente ale New York-ului, sînt necesare aproape şaisprezece ore de lucru pe zi ? Asta doar pentru problemele curente. în ce priveşte restul, vă las să judecaţi singuri ! Ei bine, la ora unu noaptea, Baumstein era încă la primărie. Acolo e şi în clipa de faţă, puteţi verifica ! îi va ordona deîndată lui Anderson să închidă toate vanele din amonte.

— Şi dacă bătrînul Ernst se încăpăţînează ?

Senatorului i se aduce un pahar de grog cu coniac. Cadett trage o duşcă, se şterge pe buze :

— In cazul acesta, fireşte, va fi poate nevoie să ne adresăm Washingtonului... Aş vrea, domnilor, să vă fac să vedeţi lucrurile în adevărata lor lumină : în sine, spargerea unei ţevi de canalizare nu e, la drept vorbind, un cataclism. Afară doar dacă în apele murdare nu se găsesc germeni nocivi, apţi de a declanşa o epidemie. Noi avem în New York două milioane de oameni nevoiaşi ; la oamenii aceştia, mijloacele naturale de apărare a organismului sînt considerabil slăbite, din cauza efortului şi, uneori, a subalimentaţiei. Concluzia o las în seama dumneavoastră.

— Aceasta este o realitate *obiectivă,* domnule senator ?

— E o ipoteză de lucru, spune Cadett.

Apoi surîde, şi reia :

— Nu are însă nici un rost să băgăm spaima în populaţie. Sîntem încă departe de un dezastru colectiv. Nu-i decît un argument pe care îl supun reflecţiei dumneavoastră.

Senatorul se pleacă, îşi trage pe el pantalonii de vidanjor ce i se oferă. A hotărît să intre în cloacă, pînă la brîu. Indică trei fotografi care să-l însoţească ; acestora le garantează liberul acces în subterană, în ciuda opoziţiei lui Anderson.

In aplauzele ziariştilor, senatorul înaintează spre ascensoare.

In afară de Isaac Baumstein, Cadett e singurul care ştie că în casele de bani ale hotelului West Continental se află o avere evaluată la mai mult de un milion de dolari ; şi că aceste case de bani sînt situate într-unul din cotloanele direct ameniiţţate de inundaţie ; şi că întreprinderea care a instalat sistemul de protecţie şi blindajele nu garantează că, în împrejurările din această noapte, seifurile vor rezista. La rîndul lor, companiile de asigurări au făcut deja cunoscut că garanţia lor nu se poate extinde şi asupra acestei situaţii, calificată de ele drept : *catastrofă naturală*. In cazul în care casele de bani se vor deschide în mod inopinat şi, în acest fel, valorile pe care le conţin se vor pierde, primăria oraşului New York va fi considerată răspunzătoare din punct de vedere juridic.

Isaac Baumstein n-are un milion de dolari de aruncat.

în sala restaurantului West Continental, ghitarele electrice, orga electronică şi sintetizatorul fonic au încetat să mai funcţioneze. Drept care, au fost instalate din nou cele patru piane albe.

— Asta e un alt fel de muzică. Şi e tot frig ! — a spus atunci Dorothy.

Walter Desmond îşi apropie faţa de cea a tinerei femei, adulmecă bandajul de pe ochii ei, în dreptul micilor bose ale bulbilor oculari. Se miră că nu poate distinge nici un fel de miros de

medicament, ci numai pe acela al *Baby Soft*-ului cu care Dorothy şi-a dat din belşug.

— Eşti într-adevăr oarbă ? Şi, spune-mi, bărbaţii ăştia care sînt cu tine, ce reprezintă ei, la o adică ? — întreabă, el, perplex.

— **Cîteva clipe de aşteptare.**

Luaţi seama la orbi, la surzi, la. toţi cei închişi în sinea lor. Un cîine se află în fiecare dintre ei, un cîine adormit, dar oricînd în stare să-şi arate colţii.

Dorothy strigă în urechea lui Desmond :

— Răsuceşte-mă către masa lui John Gheena, Walter, întoarce-mă cu faţa spre el.

Desmond ezită : şeienul a ieşit de multă vreme. în restaurantul pustiu, nu se mai află decît Mysha, care doarme, şi un ospătar care face vraf farfuriile goale şi aruncă tacîmurile într-un coş din împletitură de răchită.

Totuşi Desmond o ia pe Dorothy de umeri şi o orientează :

— în direcţia aceea, scumpa mea ! John Gheena e acum chiar în faţa ta.

Ei, şi atunci Dorothy Kayne îi zîmbeşte frumos unui scaun gol.

E puţin trecut de ora două dimineaţa, cînd Anderson, după o scurtă convorbire telefonică pe care a avut-o cu primarul New York-ului, încuviinţează să se închidă vanele din amonte. Timp de douăzeci de minute, noroiul mai ţîşneşte încă din spărtură ; apoi, izvorul seacă, tumultul încetează ; apele murdare nu mai clocotesc, se pare că şi mirosul acela scîrbos nu mai e chiar atît de puternic.

Sus, pe rampă, pompierii închid accesul la marile conducte inelate ale pompelor de mare putere. Conform primelor estimări, va fi necesară organizarea unui convoi rutier permanent, format din cincisprezece cisterne, pentru a absorbi reziduurile lăsate de inundaţie şi a le căra spre ocean.

Senatorul Cadett s-a aşezat pe un fotoliu pliant, pe care tocmai i l-a adus un grom ; conversează,

zîmbitor, cu ziariştii şi cu * cîţiva clienţi ai hotelului West Continental care au fost îndeajuns de abili ca să se strecoare printre cordoanele de poliţişti.

Ca toti ceilalţi, Ernst Anderson priveşte cum viitura de apă neagră se opreşte. Cu toate că e frig, cîţiva stropi de sudoare i se preling pe frunte. în noaptea aceasta, Anderson pare mai bătrîn decît este în realitate. Spatele îi este încovoiat, iar vesta lui de piele îşi dezvăluie pe de-a întregul, în lumina prea puternică a reflectoarelor, reţeaua de crăpături mărunte. Tot cîfpind la vesta aceasta ponosită, care se rupe pe unde nici nu te aştepţi, June şi-a bătucit buricul degetului mare. Anderson, însă, nici nu vrea să audă de o altă haină, chiar de-ar fi ea croită pe măsură, dintr-o piele de calitate superioară.

Senatorul îl cheamă lîngă el :

— Vino încoace, Ernst, am comandat nişte şampanie ! Pînă la urmă, i-am dat de capăt porcăriei asteia... Ştiu că e foarte tîrziu şi că dumneata eşti la capătul puterilor. Victoriile, însă, sînt celebrate întotdeauna numai de cei care supravieţuiesc.

în timp ce se apropie, Anderson despătureşte un plan al reţelei de canalizare :

— O victorie aparentă, domnule senator ! Din acest moment, încep să se înfunde colectoarele secundare. Azi- mîine, o să avem o explozie pe undeva pe sub pămînt. Şi-atunci, ce vane o să mai închideţi ? Ştiu şi eu că faptul e vexant, trebuie să vă spun însă că ne aflăm la cheremul unei mase colosale de rahat.

— Se zîmbeşte. Şampania curge în cupe. Anderson e pe punctul de a izbucni în lacrimi, nu doreşte să se observe Hucrul acesta ; îşi suflă nasul.Oraşul ne scapă din mîini, spune el. Intrebaţi-1 pe indianul acesta de lingă mine, e de neam şeien.

John Gheena înaintează la rîndul său şi rosteşte :

— E povestea cu iapa cea albă. Nişte vînători de cai de pe vremuri au prins-o pe cîmp şi au închinat-o celui care conducea poporul. Era un animal ciudat şi frumos, pe care nimic nu-1 înspăimînta. In bătălii, purta pe crupă nădejdea neamului şeien.

— Vrea să spună că ei îi era încredinţat fiul cel mare al şefului, precizează Anderson.

— Cînd luna s-a arătat prielnică, continuă şeienul, iapa a fost împerecheată cu un armăsar vrednic de ea. Şi a fătat iapa, asta era într-o vară, aşa, cam la ceas de seară. Dar mînzul, care se zbătuse pînă să iasă din pîn- tecul ei, era negru. Şi, pe deasupra, era însemnat în frunte cu pata morţii.

Sînt puse întrebări, cu scopul de a se lămuri ce este aceea pata morţii, însă John nu răspunde : există lucruri care nu se spun, cunoaşterea absolută nu se înfăptuieşte decît în veşnicie — ca durată — şi în durere — durere care, nici ea, nu este vreodată ostoită. Indianul nu ştie ce înseamnă asta, însă a auzit deseori aceste cuvinte, din gura Mamei Pageewack şi, de asemenea, din gura tatălui său şi a mamei sale, muncitori la General Motors.

— Şi atunci s-au vorbit să răpună iapa. Unii s-au împotrivit. Aceştia spuneau că nu trebuiau decît să adune nişte buruieni de leac potrivite, să le amestece şi, după aceea, să le împlînte adînc în pîntecul iepei. Cu toate acestea, lighioana a dat naştere — pe nări — unui al doilea mînz. Şi el era însemnat în frunte cu pata morţii. Iarăşi culeseră plantele trebuitoare, şi le vîrîră în nările iepei. Pentru a treia oară, totuşi, iapa fătă : de data asta, pe gură — de parcă ar fi scuipat. Şi, pentru a treia oară, mînzul era însemnat. Atunci, înfundară botul iepei cu aceleaşi ierburi ca mai înainte.

John Gheena se aşeză pe vine şi încheie :

— în zori, iapa era moartă. Se înăbuşise.

Senatorul Cadett schiţează un surîs :

— Legenda e amuzantă. întotdeauna am fost de părere că voi, indienii, nu ştiţi să vă exploataţi îndeajuns comorile folclorice.

Se întoarce către Anderson :

— Felicitări, Ernst ! Numărul a fost drăguţ. Şi bine pus în scenă.

— N-a fost deloc pus în scenă, domnule senator! Mi-am amintit că Gheena îmi povestise istoria asta în duba care îl ducea la închisoare. Era după întîmplările acelea din Centre Street. Pria asta, el voia să-mi demonstreze...

Cadett îl întrerupe :

— Mulţumesc ! Simbolica indiană e îndeajuns de evidentă — de fapt, aproape puerilă ! — pentru a putea să mă dispensez de interpretarea dumitale. New York-ul nu este, însă, o iapă. Pe de altă parte, crezi dumneata că ne aflăm acum în locul şi la momentul potrivit pentru a susţine împreună o discuţie în contradictoriu ?

îşi netezeşte reverele smochingului, ale cărui pulpane sînt protejate încă de pantalonii de vidanjor. Doar mirosul acela scîrbos s-a infiltrat sub cauciuc, impregnînd firele din care e ţesută îmbrăcămintea. Ei şi ? Atica pagubă — pagubă căreia senatorul îi va găsi cu uşurinţa un remediu : pentru asta e de ajuns să-i facă o vizită lui Tsien-Wang, meşter în lucrări de curăţătorie, din cartierul Chinatown. Remediul va fi găsit nu numai cu uşurinţă, dar şi cu plăcere. Căci, între altele — comodităţi şi favoruri —, Tsien-Wang este tatăl unei fete catifelate şi docile, a cărei piele de pe pîntece o simţi, într-un fel ciudat, dulce, cînd îţi treci limba pe ea. Legătura aceasta ar putea să reprezinte o primejdie pentru senator, fiind cunoscut faptul că micuţa afişează, cum nu se poate mai deschis, idei politice de extremă-stîngă ; însă atunci cînd fiica lui Tsien-Wang pretinde, fără a aduce vreo probă, că face parte din partidul comunist clandestin, nu spune oare asta pentru că trage nădejde că astfel îşi va primi pedeapsa rituală — delicioasă ! — la care o supune Cadett în încăperea din spatele dughenei, culcînd-o pe vrafuri de rufe, după ce i-a legat mai întîi mîinile cu nişte cravate sau cu nişte chiloţi

avînd un caracter eminamente burghez ?

Anderson destramă visul senatorului :

— Nu există numai alegerile ! Mai există şi oraşul acesta care ni se sfarmă între degete.

Cadett se ridică, dă la o parte jilţul de pînză pe care stătuse, aruncă în apa murdară o sticlă de doi litri, goală :

— De asta ţi-e frică ? De puţin noroi ? Am să-ţi spun una bună, Ernst : dumneata eşti un om care crede în oracole ! Nu mai rămîne mult şi ai să treci la auscul- tare maţele puilor de găină. Peste tot vezi numai semne, avertismente sau mai ştiu şi eu ce fel de lucruri nedefinite. Vreau să te previn : dacă vreo formă oarecare de nebunie colectivă te va aduce cîndva pe scaunul de primar, aminteşte-ţi, te rog, că New York-ul nu poate fi guvernat cu fantasmagorii — ci cu dolari ! De unde ai să iei dumneata dolarii ăştia ? Dumneata ai fost unul dintre aceia care au stopat concedierile, unul dintre aceia care au cerut ca efectivele serviciilor municipale să se dubleze. Asta e pură demagogie, Ernst ! Cu ce vei plăti dumneata salariile ? Două milioane de oameni bogaţi au dat bir cu fugiţii, retrăgîndu-se către periferii ; în locul lor au venit două milioane de oameni săraci, care n-au cu ce întreţine oraşul. încetează să tot visezi ! De nu, visul dumitale se va transforma în coşmar.

Senatorul se opreşte pentru o clipă, ca să permită ziariştilor care iau note să-şi dezmorţească degetele. E din ce în ce mai frig în subsolurile hotelului West Continental. Apoi, îndreptîndu-se spre John Gheena :

— Dacă are dreptul să capete un buletin electoral, omul acesta te va vota pe dumneata. Iţi va da votul său
— dar atîta tot ! Apoi se va întoarce în vizuina lui. Iar dumneata vei rămîne singur, îngrozitor de singur, în faţa oraşului-monstru. Crede-mă, Ernst : cînd e vorba de săraci, lucrul cel mai rău nu e acela că nu au bani, ci acela că sînt incapabili să-şi ţină promisiunile.

Indianul surîde : mîine, cele 940 000 de exemplare ale lui *New York Times* vor reproduce

textual declaraţiile lui Cadett. Ceea ce va provoca trecerea cîtorva mii de voturi în favoarea candidaturii lui Anderson. In schimb, noi şi noi cecuri vor veni să alimenteze casa electorală a senatorului — care, de va dispune de mijloace, nu va ezita să-l abandoneze pe Isaac Baumstein şi să facă jocul de unul singur.

— Pot căpăta şi eu nişte şampanie ? — întreabă John.

I se întinde o cupă. Se face tăcere : pentru cine sau pentru ce va închina ?

— Pentru Dorothy Kayne ! — spune el.

Atunci, asaltaţi de întrebări, Anderson şi Cadett sînt nevoiţi a mărturisi că nu cunosc nici o Dorothy Kayne, că această persoană nu face parte din echipele lor de colaboratori — fie ei apropiaţi ori îndepărtaţi ; că e vorba, probabil, fie de un nume greşit pronunţat, fie de vreo chestiune personală, privindu-i pe şeien şi pe această Dorothy Kayne ; chestiune care, oricît ar părea de absurd, nu are nici o legătură cu alegerile.

— Văzut de sus de tot, mai spune John Gheena, oraşul acesta are o mutră destul de simpatică. In sfîrşit, mie unuia îmi place. Aşa cum e cînd se lasă seara şi cînd poţi vedea lucruri, şi oameni, şi chiar vapoare, răsfrîn- gîndu-se în sticla geamurilor. Fireşte, pentru asta e nevoie ca geamurile să fie curate.

Dar nu-1 mai ascultă nimeni. Atunci, el pune cupa goală pe rampă şi pleacă.DIN CLIPA ÎN CARE SE TREZEŞTE DIN SOMN ÎN imensa sală de restaurant pustie, Ashton Mysha simte o durere ascuţită în scobitura cefei. Jur-împrejurul lui totul miroase a luminare, a stofă îmbibată cu alcool şi a trabuc stins. Fiindcă nu-şi mai aduce aminte dacă a dat sau n-a dat vreun bacşiş, polonezul depune cîţiva dolari într-o farfurioară purtînd blazonul firmei West Continental.

— Va trebui să ieşiţi pe uşa de incendiu ! — rosteşte o voce. Nu vă supăraţi pe mine, domnu', dar, după ora trei dimineaţa, am ordin să închid uşa de la scara mare. Asta din pricină că pe aici ar trage aer în caz de incendiu.

— Cine vorbeşte ? — întreabă Ashton, îndreptîndu-se din şale, provocator.

însă vocea nu se mai aude. Se aude doar un suspin, undeva pe lîngă banchetele tapisate cu velur, pe care şedeau altădată tinerele din înalta societate, ţinîndu-şi fiecare carnetul de bal pe genunchi. Ashton se ridică, îşi tamponează cu un şerveţel muiat în apa din frapieră fruntea înfierbîntată. Aude acum, de sus, de deasupra lui, ceva în felul unui fîlfîit de aripi. Vocea răsună din nou :

— Nu vă faceţi griji, domnu' ! Asta-i Wendy !

— Care Wendy ?

— Pasărea, domnu\ O pasăre, măcar că nimeni n-a văzut-o niciodată. Se aude, doar. Face pe nebuna după ce stingem luminile. Mai mult ca sigur că e femeiuşcă ! E ruşinoasă ! Şterpeleşte doar lucrurile pe care le lăsăm pentru ea anume. Asta n-o să aducă firma la sapă de lemn, zău aşa ! Ia acolo, cîteva migdale sărate, şi, în plus, cîteva alune, şi ceva osînză din cîrnaţi.

Polonezul îşi aprinde bricheta : un mic servitor negru, întins pe una din banchete, îmbrăcat în veşminte de culoare roşu-aprins, se uită la el. Bea vin alb dintr-o sticlă uitată de cineva şi îşi şterge, grav, buzele cu dosul minerii — ca un bărbat în toată firea. Zîmbeşte :

— Domnu' ! V-aţi pilit straşnic, ai ? Mi se întîmplă şi mie cîteodată.

Arată în sus, spre bolta înaltă, spre picturile în manieră romantică, spre concavităţile care maschează liniile sinuoase ale ornamentelor cu frunze de culoare albastră :

— Face frumos, pe lumină. Acolo se ascunde Wendy. Eu cred că păsărică e chiar în copacul ăla sub care stă o păstoriţă. Oberchelnerii s-au jurat să pună mîna pe ea : pot să-şi pună pofta-n cui ! Wendy e şmecheră, ziua doarme ! Ca şi mine. Noaptea, cum vedeţi, stau de pază. Dar asta n-o să dureze cît lumea, o întind eu de-aici ! Şi atunci am să livrez marfă la domiciliu. Benzină. Pe o cisternă, vă daţi seama despre ce vine vorba. Şi asta, curînd ! Sigur,

ca să livrezi benzină, trebuie să fii mare. Trebuie să ai curaj ca să rămîi la volan cînd cisterna ia foc, şi cînd ştii că o să pocnească ; cum a fost, deunăzi, cu individul ăla din Jackson City. Cînd eşti mic, simţi mai curînd nevoia să sări din maşină, domnu'.

Se scoală, cască, fără să ducă mîna la gură :

— Acum, am să mă pun pe mers ! Am să tot merg aşa pînă cînd o să bată de ora şase. Atunci, vin ceilalţi să aranjeze mesele pentru micul dejun. Cînd nu merg, dorm ! Iar dacă dorm, asta înseamnă că n-o să pot niciodată livra benzină în deşert, unde un drum cu maşina îţi ia multă vreme — cîteodată chiar şi un an întreg — pînă ajungi să pontezi la Sally, în Cactus Station. Am să fac nuntă cu Sally, acolo, în deşert, domnu', ăsta e lucru sigur ! Are Sally uite aşa nişte ţîţe frumoase, babane, şi unchiu-meu zice de ea că îşi spală bucile de două ori pe zi ! Iar duminica de trei ori.

Face cu ochiul, în întunericul ce s-a lăsat din nou.

— De ce-aţi plecat, domnu' ?

Puţin mai tîrziu : vineri, ora trei şi patruzeci de minute dimineaţa, sau cam aşa ceva. Dorothy Kayne se află în cada din camera de baie, cu genunchii adunaţi sub bărbie. Înghenunchiat lîngă ea, cu vîrful cravatei scufundat în clăbucul ce miroase mai curînd a cataplasmă decît a pădure de pini, Walter Desmond îi freacă picioarele. Spune :

— Ce rost au nazurile astea, dragă ? Dacă dai şi tu ceva de la tine, legătura dintre noi doi poate dura multă vreme ! Poate dura chiar la nesfîrşit. Şi cînd spun vorba asta, tu trebuie să mă înţelegi întocmai.

— Ce, o căsătorie, Walter ? Lovitura cea mare, atît de repede ?

Desmond se ridică, se duce să urineze în lavabou — discret, pe cît posibil.

— De ce nu ? Mama ar dori să găsesc o fată bună, să-mi fac şi eu un rost. Cred că a început şi ea să se sature să-i tot aduc la fiecare week-end cîte o altă femeie. O epuizează şi pe ea : să schimbe aşternutul, să nu facă vreo gafă, să ţină minte cum îi zice şi ăsteia pe numele mic ; şi dacă Myrra e aceea care trebuie servită dimineaţa cu cafea cu

lapte, iar Lenny cu ciocolată, ori tocmai pe dos ; dacă mititica de ea e friguroasă sau nu, dacă-i place să-şi bea coniacul cu apă.

— Ce faci acolo, Walter ?

Ezită. Apoi, spune rîzînd :

— Fac pipi în lavaboul tău. Te-am dezamăgit, cumva ? Toţi bărbaţii fac la fel, mai ales cînd se află într-un hotel.

Se spală pe mîini :

— Numai că tu eşti foarte delicată, Dorothy ! Ştiu însă că am să mă familiarizez atît de mult cu chipul tău, încît n-am să mă mai pot lipsi de el. Capul tău e ca o încăpere cu colţuri şi cu rotunjimi ce te surprind doar în primul moment. Apoi începe să-ţi placă această casă şi n-ai mai locui nicăieri în altă parte. La cincizeci de ani, ai să arăţi la fel ca azi. Poate ceva mai plinuţă, mai rotunjoară, ceea ce nici nu-mi displace. Te privesc în oglinda lavaboului ca într-un retrovizor. Şi aş vrea ca tu să mă ajungi din urmă, să te ciocneşti de mine, şi să ne luăm amîndoi la harţă.

— Ţi-ar face plăcere să mă baţi ?

Dorothy s-a chircit acolo, în spuma ei.

— Ţi-e somn ! — spuse el. Am să te scot din baie, am să te şterg, am să te duc în patul tău şi ai să dormi.

Am să fac dragoste cu tine fără să te trezesc din somn. Dorothy se cufundă şi mai adînc în cadă, îşi destinde brusc picioarele, împroşcînd pardoseala cu puţină apă :

— Nu vreau să te mai atingi de mine ! Dealtfel, John o să vină îndată, după cum mi-ai spus chiar dumneata.

El nu răspunde. Se roagă, în tăcere, unui zeu oarecare : *fă astfel ca ea să nu se mai încăpăţîneze, fă să ajungă la capătul puterilor şi ca baia asta cu apă fier- binte să distrugă în ea orice urmă de rezistenţă : miroase a* Baby Soft, *are treizeci de ani, e oarecum infirmă ; mămica o* s-o *găsească vulgară, agreabilă însă şi destul de dezgheţată (predă sociologia urbană, Mami, închipuieş- te-ţi!); e îndrăgostită de un indian, însă se culcă cu un polonez — fă astfel ca s-o pot avea şi eu !*

Iar Dorothy, acum fără agresivitate :

— Fii corect, Walter ! Ţi-am permis să mă însoţeşti, să dai drumul la apa din baie — numai pentru că eu nu mă descurc deloc în sistemul ăsta de robinete. Acum sînt sigură că e mai bine să pleci. Devreme ce John urmează să sosească...

Vine din nou spre ea, îi mîngîie umerii.

— Nu ţi-ai dat seama că s-a întîmplat ceva la subsol ? Toată lumea a coborît să vadă ce se întîmplă. Indianul s-a dus şi el cu ceilalţi. Avem, aşadar, timp berechet.

Strecurîndu-şi braţele pe sub corpul lui Dorothy, Des- mond o ridică. Ea crede, poate, că el o s-o ajute să-şi tragă pe ea un halat, şi atît ; oricum, nu dă vreun semn că ar intenţiona să se zbată ; scoate numai un strigăt uşor.

Bărbatul găseşte că situaţia a devenit pasionantă. Tremură. Se întreabă dacă va fi în stare să meargă pînă la capăt. Nu e cu totul sigur că va cuteza s-o ia pe Dorothy cu forţa, în cazul în care ea se agită sau urlă. Desmond vrea însă să-şi cunoască limitele — şi să încerce să le depăşească. După aceea, va fi alt om ; nu-i va mai fi niciodată frică de soneria telefonului, de cîini, de întuneric, îşi va fi exorcizat toţi demonii, nu se va mai lăsa dus de nas de maică-sa, nici de agenţii fiscului : îi va privi în faţă, drept în ochi, aşa cum face unul din cei care au violat în viaţa lor cel puţin o femeie

.A venit momentul să dea uitării *episodul Emmy For- glade* — urîtă chestie ! Cu Emmy, la staţia aceea prăpădită de radio din Iowa, s-a dovedit lamentabil. Cu mult timp înainte ca tehnicienii să forţeze uşa cabinei de mixaj, Walter renunţase la Emmy. Ba chiar, atunci cînd a fost încolţit, se apleca să ia de pe jos chiloţii fetei — chiloţii şi tricoul ei mov. Era pe punctul de a-i da totul înapoi cînd ceilalţi s-au aruncat asupra lui, l-au lovit. Emmy Forglade nu-i lăsase nici o şansă : îl zgîriase, apăsase pe toate butoanele mesei de mixaj. Bineînţeles, s-a trezit fără lucru, a fost nevoit să părăsească statul Iowa. Emmy a venit să-şi ia rămas bun de la el la aeroport, s-a aplecat spre el şi l-a muşcat de lobul urechii.

Simte şi acum vîrful rotund, cald şi umed al limbii lui Emmy pe pielea lui. în seara asta, la New York, nu va mai sparge nimeni uşa, iar Walter Desmond îşi va dovedi lui însuşi o sumedenie de lucruri de care ceilalţi habar n-au.

O duce pe Dorothy în cameră, o aşază pe pat, şi ea rămîne aşa, nemişcată. Walter nu-şi închipuise că poate să fie atît de grea. Simte renăscîndu-i atunci angoasa, angoasa aceea de cînd cu Emmy Forglade : dacă femeia aceasta reacţionează şi se luptă cu el, e posibil să se dea bătut. Mormăie :

— Relaxează-te, ne simţim bine, am pus zăvorul, n-o să fim deranjaţi.

O clipă s-a gîndit să agaţe pe uşa camerei pancarta Do *not disturb* [18]; apoi, i-a trecut prin gînd că o oarbă n-ar face, cu siguranţă, aşa ceva, de teamă să nu încurce pancartele : cum ar putea ea să facă o deosebire între tăbliţa pe care scrie *Do not disturb* şi aceea pe care se află scris *Please, get my room clean now* ? [19]

— N-am voie să plîng, spune foarte încet Dorothy. E primejdios pentru ochi. Numai şi numai pentru asta voiau să mă mai ţină în spital.

Walter Desmond îi răspunde că nu trebuie să se fră- mînte, că trebuie să se poarte ca şi cum el nici n-

18 Nu deranjaţi (engl.).
19 Rog să mi se facă acum curat în cameră (engl.).

ar exista, că trebuie să încerce să doarmă. El va aştepta cu răbdare cît timp va fi nevoie, va aştepta ca răsuflarea ei să devină din nou regulată şi profundă. îi mai spune că n-o să-i facă nici un rău şi că va pleca pe nesimţite, înainte de-a se lumina de ziuă, că nu va uita nimic în cameră. Nu vrea să fie obligat să o lege, dealtfel nici n-a adus nimic cu el în acest scop. Rîde :

— Cînd eşti nervos, nu reuşeşti niciodată să faci nişte noduri care să ţină.

Nu-i place să lege pe nimeni, lucrul ăsta nu-1 excită :

— Nu sînt un om bolnav ! înţelegi ?

Se întinde lîngă ea, îşi întinde braţul stîng, şi-l pune pe trupul ei. A văzut pe unele străduţe din New York, în timpul grevelor gunoierilor, cum nişte pisici făceau cu laba gestul acesta liniştit, pentru a imobiliza păsări şi şobolani.

Se gîndeşte la toţi bărbaţii şi la toate femeile care, **în** momentul acesta chiar, trăiesc o situaţie asemănătoare. Fără îndoială că pot fi număraţi cu sutele. E imposibil **ca** numai circulaţia maşinilor şi instalaţiile de încălzire centrală să fie singurele care să producă rumoarea aceea surdă a oraşului pe timp de noapte, gîfîitul acela, mereu mai grăbit, de dinapoia ferestrelor : există, fireşte, în toate acestea, şi ceva din strigătele ce n-au putut fi înăbuşite cu totul de zidurile din cărămidă. In ghetouri, asta se face la mare repezeală, în umbra ungherelor, între două treceri ale patrulelor poliţiei ; în altă parte, însă, în apartamentele din cartierele bogate, totul începe de cum se lasă seara şi durează pînă în zori — şi chiar pînă mult mai tîrziu.

Walter a participat la asemenea petreceri cu schimbare de parteneri, undeva pe Broadway, nu departe de Bryant Park. I se îngăduia să vină neînsoţit, pentru că era Walter Desmond, şi prezenţa sa dădea o anume strălucire seratei, atrăgînd, de asemenea, acolo şi tinere femei, şovăielnice pînă atunci. întotdeauna el le alegea pe noile venite. Le recunoştea după eforturile disperate pe care le făceau pentru a părea că se simt la largul lor, după felul cum nu se puteau abţine să-şi aprindă o ţigară chiar atunci cînd urmau să se dezbrace, după transpiraţia discretă din căuşulpalmelor. Mergea spre ele, cu paşi lenţi, apoi le lua în braţe. Le iubea în funcţie de teama pe care le-o inspira.

Sub braţul lui Desmond, corpul lui Dorothy are un tremur uşor.

— Ţi-e frig ?

îşi întoarce puţin capul spre el :

— De vreme ce nu sînt frumoasă, ce te îndeamnă să faci asta ?

— Te-am întrebat numai dacă ţi-e frig !

— Puţin, spune ea.

Desmond se scoală, se duce să regleze aparatul de condiţionare a aerului. In treacăt, aruncă o privire în stradă : tocmai se ridică barierele poliţiei, maşinile pompierilor manevrează în direcţia rampei de acces către subsol, Ernst Anderson dă autografe, o femeie în rochie de seară îşi scoate pantofii de bal şi păşeşte, rîzînd, peste pîrîul de noroi care continuă să se scurgă în stradă.

Walter apasă pe butonul televizorului : dacă Dorothy
o să înceapă să ţipe, urletele ei se vor confunda cu banda sonoră a serialului care rulează în cursul nopţii ; cel mai adesea, e un film de groază, dat numai în scopul de a le oferi celor care suferă de insomnie satisfacţia de a veghea în timp ce primejdia tot dă tîrcoale.

Desmond se dezbracă. îşi pliază cu grijă

costumul de scenă, din atlaz gri. Stinge lumina : nu se simte mulţumit de el cînd e gol, nu-şi poate suferi pieptul scobit, nici picioarele, cu degete ca nişte ciocănele ; se simte atunci ca mort.

Dorothy repetă încetişor :

— Lasă-mă, te implor ! Pleacă ! Mîine seară voi dansa cu dumneata. Şi poimîine, dacă vrei. Acum, însă, du-te ?

El n-o aude. Se gîndeşte la mama lui, la Emmy, la toţi cei care l-au nedreptăţit gîndind rău despre el — din pricină că nu l-au înţeles. Deşi de două ori dat afară din şcoală pentru tendinţe morbide şi acte de perversiune sexuală (mai întîi în statul Missouri, apoi în statul Utah), a început, totuşi, să cîştige dolari cu milioanele. Nu mai ştie prea bine ce a făcut cu ei : a plătit nişte jucării din acelea care merg repede, şi pe care le-a stricat, o casă pe lingă Everglades, unde nu se duce niciodată, nişte călătorii, nişte costume — şi magnetofoane la care să înregistreze povestea vieţii sale. Şterge însă şucesiv benzile, pentru că viaţa lui e moale ca un chist care nu se mai întăreşte, nu mai creşte, nu mai plesneşte odată, să păteze cu sînge adevărat şi cu puroi adevărat plăcile de faianţă, albe, ale sălii de operaţie !

Se întinde lîngă Dorothy, o dezveleşte, se uită la picioarele ei, petrecute unul peste altul :

— Ţie nu ţi s-a propus niciodată, fireşte, să pozezi pentru revista *Play boy !* Lui Hefner îi plac fetele sănătoase. Pun rămăşag că miroşi a medicamente.

Dorothy se trage de lîngă el, gemînd. Temîndu-se să nu cadă din pat, Desmond o prinde în braţe.

Staţia de radio ţinînd de Sediul Central cheamă toate maşinile, pe banda de înaltă frecvenţă : operatoarea îl caută pe Anderson. E o fată drăguţă, numele ei este Haissah Dougal. Ernst Anderson pune mîna pe receptor, apasă pe clapa verde :

— îmi închipuiam că am nişte cizme bune,

miss Dougal ! Dar mi-a intrat apă în ele. Mi-e frig ! Dealtfel, uite că a şi început să ningă din nou. Vrei dumneata să-i telefonezi, în locul meu, lui June, şi să-i spui că plec spre casă ?

John Gheena îşi lipeşte buzele de tăblia uşii :

— Deschide odată ! Puţin îmi pasă cine eşti ! Dar o aud plîngînd, şi ea nu trebuie să plîngă.

Walter Desmond o sileşte pe Dorothy să se întoarcă pe burtă şi îi înfundă faţa în pernă. Murmură :

— Totul o să meargă cît se poate de bine, sînt sigur de asta. Nu e ca atunci, cu Emmy. Individul de după uşă are însă dreptate : nu trebuie să mai plîngi. Fii mai întîi drăguţă şi calmează-te ! După aceea, am să fac cum spune el.

Se ridică, ţinîndu-şi însă, în continuare, mîinile sprijinite de ceafa ei :

Mai cu seamă, se cade să nu dramatizăm. Fata s-a rătăcit în labirintul culoarelor. Am însoţit-o, asta e tot.I-am dat şi o mînă de ajutor ca să se dezbrace, poate. Voiam s& aştept pînă adoarme, şi apoi să plec. Nu mă credeţi ? Vă gîndiţi cumva că încerc să ies din încurcătură ?

Se dă brusc înapoi, eliberînd-o pe Dorothy. Se repede la fotoliul pe care şi-a aşezat hainele. Dacă uşa cedează, nu trebuie să fie văzut gol. Esenţial e să devină din nou Walter Desmond, să-şi pună veşmîntul de atlaz gri, şi mocasinii. Cravata e udă, asta ar putea să pară suspect, o ascunde într-unul din buzunare. în timp ce încearcă să-şi tragă răsuflarea, Dorothy tuşeşte răguşit şi îşi agită braţele în aer. Desmond îşi aprinde o ţigară. Se duce la uşă, răsuceşte butonul de la încuietoare.

— Dă-te înapoi, spune John, n-ai să ieşi din camera asta ! Aşază-te cu spatele la fereastră !

Walter Desmond se supune. N-o scapă din ochi pe Dorothy, de ea va depinde totul. Vreme de cîteva clipe, Emmy a dispus şi ea de puteri discreţionare — şi niciodată n-a dorit-o Walter mai mult ca atunci. Emmy n-a profitat, nu l-a ridiculizat pe Walter, a făcut şi a spus ceea ce trebuia, nu mai mult. Dealtfel, e posibil ca, într-un anume fel, să-l fi plăcut pe Walter ; de n-ar fi fost aşa, la ce-ar mai fi venit în sala de aşteptare a aeroportului aceluia izolat din Iowa, să-l muşte de ureche ? însă faptul că Dorothy Kayne e oarbă, fapt care constituia mai adineauri o şansă în plus, poate acum să se întoarcă împotriva lui Walter.

în spatele lui nu se află decît un geam fragil. Iar dincolo de acesta — nebunia ! Aude vuietul autobuzelor pe bulevardul pe care a fost restabilită circulaţia normală. La televiziune, serialul a fost întrerupt, pentru a se transmite o declaraţie a senatorului Cadett. John Gheena s-a îndreptat, alergînd, spre pat. Imobilizează braţele cuprinse de frenezie ale tinerei femei :

— Nu-ţi fie frică, gata, s-a terminat, încearcă să respiri normal!

însă Dorothy Kayne a vomitat pe cearşafurile de lux ale hotelului West Continental, ca urmare a spaimei pe care a tras-o, ori a presiunii pe care Desmond a exercitat-o asupra cefei sale. Şi asta e destul pentru ca — metodic, fără grabă — John Gheena să demoleze faţa lui Walter. Şeienul lucrează pe tăcute, să nu-i deranjeze pe cei care dorm.

Desmond nu simte nici o suferinţă. In fine, nu se gîn- deşte la tot ce se întîmplă — nu încă. Are doar impresia că ar visa un vis care-1 sleieşte de puteri. Ascultă cum îi plesnesc buzele, gingiile şi ceea ce el crede că ar fi cartila- giile nasului şi ale urechilor. Tot ceea ce murmură înăuntrul său, murmură şi face o spumă roşie, roşie de tot. E un amestec de sunete bubuitoare, frumoase şi grave, ca o melodie de muzică pop — muzică pe care el niciodată nu şi-a dat osteneala s-o înţeleagă —, cu iz puternic de bale înfierbîntate, de sînge cald, de carne stîlcită în bătăi : lumea nouă, adevărata lume nouă, aceea la care nici nu gîndeai, se află în vîrful pumnilor, ca nişte maşini puternice, ai lui John Gheena. Sancţiune exemplară, sancţiune grandioasă. Desmond se prăbuşeşte. John sună la recepţie, cere să vină omul care duce bagajele :

— Avem de coborît un pachet care ne încurcă aici 1

I se spune însă că, acum, în toiul nopţii, omul de la
bagaje doarme. Indianul pune receptorul în furcă, îl remorchează pe Desmond, îl închide în closet. Acolo va rămîne pînă în zori, cu nasul în chiuveta de o curăţenie impecabilă.

La o oră şi mai tîrzie din noapte... John şade ghemuit, cu picioarele strînse sub el, în faţa uşii de la camera în care stă Dorothy Kayne. îşi face apariţia Ashton Mysha. Vine încet dinspre fundul culoarului, se sprijină de zid, scutură nişte pastile de bicarbonat în palma făcută căuş. John se ridică, îl susţine pe polonez :

— Te sfătuiesc s-o laşi singură ! Cred că, în sfîrşit, a adormit. Cu ochii închişi probabil. E greu însă să-ţi dai seama, din cauza legăturii ăleia idioate.

Ashton Mysha intră, totuşi, în cameră. Spune că femeia care doarme aici îi aparţine, e a lui — zi şi noapte. John Gheena nu insistă : el unul a spus tot ce avea de spus. Pentru a doua oară în noaptea aceasta, se retrage. Ofranda tăcerii, apoi ofranda retragerilor : pe povîrnişu- rile abrupte, troienite de zăpadă, caii înaintau, conduşi de vulturi. Unii oameni tîrau brancarde din lemn de mesteacăn, pe care zăceau femei bătrîne şi copii. Din cauza poleiului, puţin înainte de a se crăpa de ziuă, seminţia şeienă a făcut popas. în gropi săpate în zăpadă, fură aprinse mari focuri, la care să se încălzească neputincioşii şi muribunzii, în vreme ce bărbaţii înfăşurau cu mărăcini şi frîn- ghii copitele cailor. Au plecat apoi din nou. Aşa era, şi totuşi nimeni nu-şi pierdea nădejdea.

PARTEA A PATRA

MOŞI CRĂCIUNI DIN PLASTIC ATlRNĂ PESTE FIFTH Avenue, Avenue of the Americas şi peste Central Park West. în alte părţi, municipalitatea îi îndeamnă pe comercianţi să se întreacă în ingeniozitate pentru a celebra cum se cuvine această noapte a tuturor armistiţiilor. Băncile şi atelierele de întreţinere auto intră în competiţie. în cele din urmă, atelierele sînt cele ce vor cîştiga : în ziua de 24 decembrie, la ora 18, în spatele vitrinelor de la sălile

de expoziţie, farurile tuturor automobilelor vor fi aprinse. Sfătuit de June, Ernst Anderson se angajează să împartă copiilor din şcoli hîrtie poleită, coarde şi baghete din lemn de balsa. în Chinatown, el lansează concursul pentru cel mai frumos zmeu ; în cartierul Harlem, pe care îl traversează la bordul unui Buick cu geamurile blindate, organizează un festival al celui mai mare om de lut — căci zăpadă nu mai e, iar serviciile specializate ale Institutului meteorologic vorbesc de o încălzire a vremii neobişnuită pentru acest anotimp. Pînă ce sărbătoarea să înceapă, poliţia arestează un tînăr japonez venit tocmai de la Nagasaki, fără viză şi fără acte de imigrare, şi care trage asupra Moş Crăciuni-lor coloraţi în roşu şi în alb, folo- sindu-se de o carabină cu aer comprimat.

Un pachebot grecesc a ancorat în port. Armatorii săi propun newyorkezilor o noapte de Crăciun petrecută în golf, la preţul de optzeci-dolari-de-persoană.

Ashton Mysha a obţinut de la direcţia hotelului o cameră ce comunică cu aceea în care stă Dorothy Kayne. Polonezul şi Dorothy fac dragoste în fiecare zi, mai puţin sîmbăta. O dată pe săptămînă, Ashton o duce la doctorul Laedipark. Acesta se declară satisfăcut de felul cum evoluează rana : încet-încet, leziunile se resorb ; asta ca o consecinţă a perioadei de repaus şi a unei alimentaţii în sfîrşit sănătoase şi abundente. Laedipark se angajează ca, în primele zile ale primăverii, să-i scoată legătura cea albă de la ochi. în picioare, aflat în pragul cabinetului său, doctorul se uită la Dorothy, care, păşind pe trotuarele alunecoase, se îndepărtează. Acum nu se mai izbeşte atît de des de obstacolele întîlnite în cale. Sigur, gesturile nu-i mai sînt atît de rapide ; e posibil însă ca acesta să fie un semn încurajator, indicînd că bolnava aparţine de acum înainte rarei categorii de nevăzători ce n-au nevoie să se servească de un baston pentru a depista şi a evita porţiunile dificile ale traseului pe care-1 parcurg. Tînăra femeie pare a fi dobîndit acel simţ ce-i

îngăduie să perceapă tot ceea ce-i opac şi vătămător. Laedipark surîde : la urma urmelor, el pariase că va avea loc o lentă cancerizare a ţesuturilor afectate...

în cursul acestei perioade, Ernst Anderson l-a convocat în două rînduri pe John Gheena la sediul permanenţei sale electorale. Vrea să-l chestioneze pe spălătorul de geamuri în legătură cu nivelul de degradare a cîtorva mari clădiri din Manhattan şi din alte părţi. Şeienul ascultă cu atenţie expunerile pe care le fac Anderson şi asistenţii săi, consultă schemele, priveşte fotografiile şi filmele obţinute cu camere de luat vederi în infraroşu. Şi nu spune nimic. Atunci, vorbeşte Anderson :

— în această privinţă, există un anumit număr de factori ce pot fi consideraţi răspunzători. E vorba de date strict ştiinţifice. Trebuie să ţinem seama de toate elementele cu caracter agresiv pe care nu am reuşit încă să le controlăm : vîntul, păsările, fumul, gazele. Dumneata te-ai aflat într-o poziţie dintre cele mai bune pentru a putea urmări şi evalua felul cum au evoluat atacurile. Eu unul prefer cuvîntul „pişcături".

John Gheena continuă să tacă. Anderson insistă :

— Am construit noi oare oraşul acesta la voia întîm- plării ? Haide, dă-i drumul, batjocoreşte-ne, dincolo de pereţii camerei ăsteia n-o să răsufle nimic !

— A fost un oraş ideal, spune indianul. Dumneavoastră îl credeţi bolnav, bolnav cu-adevărat, însă vă înşelaţi.

îşi atinge fruntea :

— Aici înăuntru e ceva ce nu merge. în capul New York-ului stă pieirea. Şi nimeni nu poate face nimic.

Cei ce se află în jurul candidatului la postul de primar încep să rîdă :

— Un oraş înseamnă un ansamblu de date, John Gheena ! O serie de parametri economici, financiari, sociologici, arhitectonici. O problemă matematică implicînd coeficienţi de rezistenţă. Viziunea dumitale este incompatibilă, din punct de vedere ştiinţific, cu ceea ce cunoaştem noi, cu ceea ce măsurăm noi zi

de zi.

John, însă, pe vremea cînd escalada faţadele — în timpurile fericite cînd Milous nu se arătase încă a fi cel mai ticălos dintre ticăloşi — se distra oprind cu vîrful degetelor giraţia nebună a anemometrelor ; apropia flacăra brichetei de tuburile marilor termometre destinate să evalueze gradul de căldură sau de frig pe care-1 aveau de suportat zidurile — uneori termometrele se spărgeau, bula de mercur alerga multă vreme de-a lungul cornişelor. John Gheena nu avea de gînd să facă vreun rău : doar măsura — măsura şi el — lipsa de valoare a acestor jucării costisitoare.

Anderson zîmbeşte :

— Am reunit o echipă de specialişti. Dar nu te lăsa impresionat, John ! In felul dumitale, şi dumneata eşti un specialist. Vorbeşte, te ascult !

— Vă încredeţi în mine ?

— Da ! Şi încă în asemenea măsură, încît îţi propun să ni te alături. Ei bine, ţi-aş putea garanta un cîştig de aproximativ cinci sute de dolari pe lună. Fără a pierde din vedere că această alianţă îţi va fi de un folos imediat, atunci cînd se va deschide procesul dumitale : eu sînt martorul principal al acuzării.

Indianul clatină din cap :

— Oraşul New York contra lui John Gheena. Dumneata nu eşti oraşul New York !

— Sondajele mă dau drept cîştigător, spune Anderson.

Trei zile mai tîrziu, la cea de-a doua întrevedere, Ernst Anderson îl primeşte pe indian fără martori. Vorbeşte timp de o oră. îşi manifestă intenţiile politice, dezvăluie toate detaliile şi implicaţiile lor. Conchide :

— Intenţionasem să mă adresez unui negru. îl şi alesesem : un negustor de peşte din Harlem. Pe scurt, un negustor de anvergură, posedînd camioane şi cinci vagoane frigorifice, plus un depozit pe chei. Aş fi fost însă acuzat de demagogie. Dumneata eşti

indian, asta e oarecum alt ceva. Dublez cei cinci sute de dolari ! Acceptă !

— De ce ?

— Pentru că e un lucru bun pentru dumneata, bătrîne ! Pentru că e un lucru foarte bun şi pentru mine. Vezi ? Sînt sincer !

— Dumneata îmi oferi o mie de dolari — şi ce post ?

— în privinţa asta, dumneata vei alege.

Anderson se ridică, se apropie de o hartă agăţată pe perete :

— Steguleţele roşii indică zonele urbane în care condiţiile igienice sînt sub nivelul îndeobşte admis. La marginile cartierului Brooklyn, două parcuri au fost declasate — sînt folosite acum ca locuri de descărcare a gunoaielor Vrei să ştii de ce n-o să fie reales Isaac Baumstein ? Pentri că acolo, printre cutii de conserve şi ziare vechi, au fos găsiţi nişte copilaşi morţi. Senatorul Cadett zice că e po sibil ca aceşti copilaşi să nu fi fost americani. Se prei poate ca ei să reprezinte progenitura nedorită a unor imi granţi clandestini. Ei şi, ce schimbă asta ? Copilaşii n-ai venit ei singuri să moară pe locurile astea de descărcare *i* gunoaielor — care sînt americane, nu-i aşa ? Ajută-mi să fac curăţenie în toate lucrurile astea ! Vei dispune d credite. Nu ştiu de unde o să fac rost de parale, de avut însă. ai să le ai !

John Gheena îl priveşte fix, neîncrezător, pe Anderson ; se întreabă ce s-o fi întîmplat că, aşa, dintr-o dată, nişte politicieni vor neapărat să se dea bine pe lîngă el. Oare ei nu înţeleg, Anderson şi ceilalţi, că problema New York-ului a încetat să mai fie o problemă politică ? O acţiune politică presupune, totuşi, o posibilitate de a mai da înapoi.

— într-o zi, spune încet John, New York-ul nu va mai exista. Cu sau fără locuri de descărcare a gunoaielor. E un fapt care mă necăjeşte, Ernst, mă necăjeşte mult ! Asta n-o să se întîmple aşa dintr-o dată, nu ! Dimpotrivă,
o să ia ceva timp. ! E mai bine aşa, nu ? O să ne putem obişnui cu gîndul ăsta.

Şeienul priveşte, peste umărul şefului brigăzilor de luptă împotriva incendiilor, panorama zgîrie-norilor din Manhattan. Nu e decît ora patru după-amiază, însă de pe-acum contururile lor se pierd într-un fel de penumbră cenuşie. înainte de noaptea coborîtă din cer, vine noaptea adusă de oameni. O noapte murdară, ce urcă dinspre ga- zometre şi dinspre coşurile fabricilor, o noapte unsuroasă, care se lipeşte de ferestre : cu zece ani în urmă, buretele unui spălător de geamuri ţinea vreo şapte-opt zile ; azi, trebuie aruncat după o singură zi de muncă.

Anderson nu-şi poate reţine un surîs amuzat :

— în fond, asta e tot povestea cu soarele, despre care ştim cu toţii că o să se stingă cîndva. Mai avem însă oînă atunci şase miliarde de ani bătuţi pe muche !

i — E ceva şi din povestea asta, Ernst, atîta doar că New York-ul n-o să ţină şase miliarde de ani.

“ Anderson face un mic gest cu mîna, ca pentru a arăta *ă, la urma urmei, nimeni nu pretinde de la el chiar atît. John continuă :

— Ci între zece şi treizeci de ani, nu mai mult. In caz 9e catastrofă, mult mai puţin : doar cîteva ore.

c Şi apoi :

' — Pe scurt, Ernst, ce caut eu aici ? Ce aştepţi dum neata de la mine ? Ştii doar că eu nu reprezint nimic şi pe nimeni.

— E vorba de locurile nereglementare de descărcare a gunoaielor, spune Anderson. Voiam să...

— Nu, îl întrerupe John. Asta-i toaletă mortuară. Aşa n-a fost înviat niciodată vreun biet mort !

— De acord, ţineam numai să cunosc părerea cuiva care n-a intrat în nici un joc, care n-are de tras vreun folos de la nici una din tabere.

— Părerea mea, o cunoşti acum ! O să schimbe cît de cît ceva, părerea asta a mea ?

Anderson închide ochii. Oboseala îl cuprinde acum încă de la jumătatea zilei. John Gheena se ridică, priveşte în jurul lui : unde şi-o fi pus umbrela ? Mormăie :

— Mai bine plec, Ernst. Nu pot să te ajut cu

nimic. Şi trebuie să trec şi pe la farmacie. Miss Kayne are nevoie de o groază de lucruri.

Mai stai ! — strigă Anderson. June e şi ea bolnavă ; cum înghite ceva, o şi apucă greţurile, ameţelile. Mă împiedică asta cu ceva să stau aici şi să mă ocup de treburile oraşului

— ?Aşa ar trebui, spune John.

îşi va recupera umbrela la postul de gardă aflat la intrarea în clădire : cei din jurul lui Anderson sînt suspi- cioşi, detectivii particulari suferă de o psihoză a atentatului ; iar poliţia oficială — încă şi mai mult, mai cu seamă de cînd unii informatori au semnalat apariţia unor bastoane şi a unor umbrele prevăzute cu un mecanism special ce face să apară, la nevoie, o lamă lungă şi ascuţită.

Autobuzele sînt arhipline, taxiuri nu sînt de găsit. Şeienul preferă să facă pe jos drumul pînă la West Continental. îi place oraşul aşa, sub aversa care multiplică reflexele strălucitoare ale firmelor. I se pare atunci că New York-ul s-a desprins de pămînt, odată cu ancorele lui, şi că, despicînd valurile a pornit-o spre larg : pînă departe, fireşte, pînă ce apa îl înghite. Acesta ar fi poate cel mai fericit dintre deznodămintele posibile ; preferabil, în orice caz, furiilor sterile ale lui Anderson ori ale lui Cadett, jalbelor pe care le adresează Isaac Baumstein Casei Albe pentru a obţine cîteva mii de dolari în plus.

Drama New York-ului este aceea de a fi avut puterea să supravieţuiască aşa, cu şoselele sale desfundate, cu zgîrie- norii săi poroşi, cu grădinile sale publice care, din cauză de omoruri repetate, au trebuit să fie închise publicului în- cepînd cu ora nouă seara. Nu s-a văzut însă oraş care să se îndrepte spre mare şi să se culce afundîndu-se în apa ei. Şi dacă New York-ul nu pleacă spre ocean, nici oceanul nu va intra în New York : oamenii au protejat megalo- polisul împotriva posibilelor excese ale Atlanticului ; vor trebui să se decidă a putrezi pe loc, ca într-un pat.

BEE A TRIŞAT. IN ZIUA DE 4 IANUARIE, DUClND CU sine şi conţinutul casei de bani a muzeului din Bowery Street, şi-a luat un bilet — fără întoarcere — către Rio de Janeiro, plecînd la bordul unui avion de cursă regulată al companiei Varig. în Atlanta (Georgia), doctorul Almen- drick pierde în acest fel sute şi sute de dolari, un ficat, o inimă şi doi

rinichi : nu poate s-o pună pe Bee sub urmărire judiciară, căci ar risca să cadă el însuşi sub incidenţa legii constituţionale, ce nu prevede încă vînzarea de organe umane în schimbul unei rente viagere.

Bee a lăsat o scrisoare pentru Ashton. Piticul Falcon, înlăcrimat ca şi cum ar fi în doliu, înmînează polonezului plicul. Bee arată că şi-a plasat în mod inteligent banii pe care i-i trimitea Almendrick, că, puţin cîte puţin, suma a devenit considerabilă, şi că i se pare de-a dreptul prostesc să moară bogată. Dealtfel, nu e sigură că a avut vreodată intenţia să se sinucidă. S-a gîndit doar la asta, ca toată lumea, în clipe de descurajare. Cînd, însă, contul ei la bancă a început să crească, sub influenţa vărsămintelor lunare pe care i le vira Almendrick, a văzut lucrurile în- tr-o lumină diferită. Nici nu are, dealtfel, simţămîntul că ar fi trădat pe cineva : într-un anume fel, cumpărîndu-i moartea, Almendrick i-a redat pofta de a trăi. I-a salvat viaţa — sau, dacă preferaţi, i-a prelungit-o. Nu e aceasta menirea unui medic ? îl socoteşte pe Almendrick drept un fel de geniu : fără s-o ştie, el a inventat *transfuzia financiară.* în medicină, marile descoperiri se fac adeseori în acest fel, niţeluş graţie hazardului, niţeluş datorită încă- păţînării de a trăi ori capriciilor bolnavilor. Ar fi fără îndoială util, adaugă Bee, să se studieze mai îndeaproape aspectul monetar al suferinţei umane. Poate că sărăcia nu e, uneori, decît semnul prevestitor al morţii. E presată de timp. Nici nu ne închipuim cîte formalităţi trebuiesc îndeplinite pînă să poţi lua un avion spre Brazilia. Aşa că pleacă, acolo e loc destul, îşi va putea oferi o bătrîneţe însorită, mi-a fost atît de frig iarna la New York, nici nu mai vorbesc de Coney Island unde, de jur-împrejurul roţilor dinţate de la căluşei, unsoarea îngheţa bocnă, fă- cîndu-se ca piatra. Nu căuta să pui ordine în afacerile mele, Ashton, lucrul ăsta se va face de la sine : poliţia va închide muzeul, Mary Virginia Taylor se va apuca din nou de supravegherea copiilor, cît despre Caroll, tot se săturase să facă pe Fecioara din

Orleans... Dacă ai curaj, omoară-1 pe Falcon. Dar n-ai tu curajul ăsta ! Păcat ! Falcon n-a încetat să tot cadă pe bucile lui ţuguiate şi moi (o nepotrivire nostimă, ar trebui să le vezi !) printre cojile de legume aruncate pe Bowery. Dacă există cineva într-ade- văr îndreptăţit să-mi poarte pică, apoi acela e el. Poate chiar, dacă-i face plăcere, să meargă pînă la ură. Eu îl voi înţelege, stînd acolo, sub palmierul meu.

Mysha mototoleşte scrisoarea şi o aruncă pe mănunchiul de vreascuri ale falsului rug. Aproape că se miră că nu ia foc. Il priveşte pe pitic :

— Scrie că aş face bine dacă te-aş ucide.

Falcon ridică din umeri : lovitura de graţie, cu rost, trebuia să-i fi fost dată chiar din prima zi, cînd a scos cel dintîi scîncet, cînd şi-a mişcat pentru prima oară piciorușele dolofane, prea scurte. Insă cînd un copil vine pe lume, e firesc — nu-i aşa ? — să fie foarte mic. Mai tîrziu, cînd capcana a fost descoperită, nu mai îndrăzneşte nimeni nimic. Se spune atunci că, pasămite, lucrul mare e plin de splendoare — dar cel mititel e drăguţ şi el.

Piticul întreabă, vorbind despre Bee ca despre o moartă.

— Mi-a lăsat ceva ?

Ashton nu răspunde. Iese atunci în faţă Mary Virginia Taylor ; încă mai are, la încheieturile mîinilor şi la glezne, chingile de piele. îl ia pe pitic de mînă, îi spune încetişor să vină cu ea, şi ies amîndoi, fără să mai privească înapoi, pe uşa cea mare a muzeului, iar siluetele li se profilează în lumina de afară.

Caroll protestează :

E nebună ! O să-l facă să-şi închipuie mai ştiu şi eu ce ! N-aveţi idee cît de sensibil e individul ăsta ! Şi dumneavoastră nu vă împotriviţi ?Astăzi, însă, cerul e albastru. Mulţumită celor zece-doi- sprezece centimetri de zăpadă care acoperă lăzile de gunoi şi resturile aruncate nereglementar pe stradă, Bowery nu miroase atît de rău ca de obicei, iar vacarmul din şantanuri abia se mai aude.

Nişte poliţişti, ce patrulau nu departe de podul Bro- oklyn, s-au aventurat pe Bowery Street — o dată, merge... O iau de-a lungul arterei, învîrtindu-şi neglijent bastoanele de cauciuc ; le vorbesc oamenilor fără să se burzuluiască la ei.

—Cu siguranţă, Bee n-ar fi văzut cu ochi buni..., începe Caroll.

Nu-şi termină fraza, pleacă, la rîndul ei. Ashton Mysha rămîne singur în muzeul unde pătrunde frigul şi lumina soarelui. Ridică draperia neagră ce dă către mica încăpere în care oficia Mary Virginia Taylor. Se aşază cu băgare de seamă chiar la marginea jilţului garnisit cu cuie. Netezeşte scrisoarea pe care i-a lăsat-o Bee, o citeşte din nou.

Evident, Bee n-a înţeles nimic, dar chiar nimic ! Nici nu putea să fie altfel : nu înveţi ce e viaţa în rotirea nebună a scrînciobурilor din Coney Island, nici în clădirea încălzită, căptuşită cu baloturi de bumbac, a antrepozitelor. E normal ca Bee să vrea să mai facă încă un tur. Bee n-a văzut niciodată marea decît la repezeală, de la înălţimea unei nacele ferecate în lanţuri, iar vîntul iscat de hora aceea făcea ca volanele rochiei să-i acopere ochii. Fără a mai pune la socoteală că, acolo-sus, Bee avea de îndeplinit o obligaţie de serviciu. In ceea ce-1 priveşte pe el, pe polonez, s-a măsurat cu valurile — pe vremea cînd navele aveau pasarelele descoperite —, într-o luptă corp la corp ; cum talazurile se spărgeau pînă şi de telegraful de transmitere a ordinelor la maşini, blocat în poziţia *full speed* [A], Ashton Mysha s-a înecat sub avalanşa de apă iritantă, apăsătoare, şi astfel a putut să capete gustul adîncimilor, şi mai cu seamă acea luciditate calmă pe care ţi-o dă, după nopţi şi nopţi de

[1] **Cu toată viteza (engl.).**

furtună, frecventarea abisurilor.

Curînd, doctorul Laedipark va desface legătura cea albă ce-i acoperă lui Dorothy privirea. Mysha va descoperi în sfîrşit ce culoare au ochii femeii cu care trăieşte. însă, în aceeaşi clipă, uitătura ei cea nouă se va fixa asupra lui. Pe urmă, va luneca, încet, către bărbatul deosebit, timid şi violent, cu nasul coroiat şi cu părul negru : John Gheena. Şi, uite-aşa, vor pleca ei, împreună, la fel de puternici şi formînd o pereche la fel de nepotrivită, ca, mai adineauri. Mary Virginia Taylor şi Jack Falcon. Pînă în clipa de faţă, Ashton a făcut tot ce putea pentru a evita ca John şi Dorothy să rămînă împreună. Va veni însă ziua cînd el nu va putea să împiedice — şi nici măcar să întîrzie — nimic. Surîzînd, Laedipark a spus că lucrul acesta se va petrece la primăvară. Un anotimp privilegiat, la New York : galeriile de tablouri care se întind de-a lungul grilajului lui Central Park sînt împroşcate cu culori orbitoare, vînzătorii de castane se reconvertesc, trecînd la comerţul cu mici planoare din lemn de balsa, lansate cu praştia.

Cele cîteva persoane care au intrat în contact cu polonezul la sosirea lui la Nev/ York vor căuta să priceapă. Tocmai faptul acesta e consolator. — excitant pînă la un punct : înverşunarea cu care ceilalţi încearcă să explice în termeni raţionali ceea ce nu este raţional. O sinucidere, totuşi, nu se supune niciodată unei logici. Mai cu seamă atunci cînd este îndelung premeditată.

Ashton îşi sprijină spatele de ţintele spătarului, se răneşte uşor, cuiele îi sfîşie haina şi cămaşa. E dureros, dar minunat. Corpul bătrîn mai urlă încă, se zbate, face apel la instinctul de conservare. Polonezul începe să rîdă : înţepăturile astea de pe trupul lui vor intriga, negreşit, pe medicii legişti şi pe chirurgii însărcinaţi cu recuperarea organelor sale sănătoase. John Gheena se va gîndi, poate, că

acestea sînt semne lăsate de Dorothy Kayne, cu unghiile.

Pe măsură ce înaintăm în plină zi, cerul devine tot mai luminos, mai senin. Vîntul bate dinspre uscat — franc, deschis, cîmpenesc. S-a îmbogăţit cu esenţele pădurilor, miroase plăcut, a băligar, a iaurt — făcut din lapte nebotezat cu apă — a leşie. Mulţimea de oameni umblă încolo şi-ncoace pe trotuarele alunecoase, mai puţin grăbită ca de obicei, cu nasul în vînt. Abandonînd problemele pe care le pune circulaţia automobilelor, poliţia dirijează fluxul pietonilor, interzice plimbăreţilor gură-cască să staţioneze lîngă zidurile clădirilor : din cînd în cînd, pumnale de gheaţă se detaşează de pe cornişele înalte şi cad şuierînd în stradă. Nişte copii au adunat cîteva resturi de lăzi, să-şi facă săniuţe ; şi cîntă pe aria Jupînului lup, mare şi rău : *Who's afraid by the big bad snow, big bad snow, big bad snow... ?* [20] Dar zăpada căzută peste oraş nu provoacă spaimă, păsările nu mor de foame la New York, unde există grădini zoologice, băligar de cal ori de elefant. Şi apoi, mirosul plăcut venit dinspre apus te duce cu gîndul la fermele aflate la distanţă de trei ore de mers pe şosea ; la proprietarii reşedinţelor secundare de dincolo de Hudson, care au făgăduit că-şi vor încălzi piscinele, pentru a permite raţelor să găsească o întindere primitoare de apă.

Ashton Mysha joacă şi el jocul celorlalţi, zîmbeşte. Priveşte cum, reflectate, razele soarelui trec de la un zgîrie- nori la altul. Are buzunarele pline cu bani, în orice caz cu destui bani pentru a putea achita prima rată în vederea cumpărării unei maşini. O maşină nouă, cu ajutorul căreia, înainte de venirea primăverii, îşi va pune capăt vieţii. Rulînd pe benzile exterioare de circulaţie, cu mult peste cele patruzeci de mile pe oră reglementare, se va repezi în- tr-unul din stîlpii unui pod. Punînd

20 **In** traducere liberă : Cui i-e frică de nămeţi, de nămeţi, de nămeţi... **(engl.).**

astfel la punct circumstanţele morţii sale, pe Ashton îl încearcă, în mod ciudat, o senzaţie plăcută. O senzaţie ce i se răspîndeşte în pîntece, în picioare, în sex. Va fi în timpul nopţii, îşi spune el, în acest fel şoseaua va fi mai puţin aglomerată. în momentul acela, poate, roza vînturilor de pe nava frigorifică *Wienner* va sălta în bula habitaclului său. Poate că şi elicele vasului *Vastitude* vor avea cîteva turaţii în plus ori în minus. Se zice că vapoarele sînt la fel de sensibile la destinul oamenilor ca la mişcările de flux şi reflux. O ţigară aprinsă îi va scăpa lui John Gheena dintre degete ; aplecîndu-se s-o ridice, va spune :

— Era cît pe-aci să ard covorul !

Dorothy va afirma, drept răspuns, că nu există fum fără foc. Replică cît se poate de prostească, pe care ea va încerca s-o facă uitată adăugind :

Oare Ashton nu trebuia să telefoneze în seara asta ?Acolo, în smîrcurile Pinsk-ului, nimeni n-a căutat vreodată moartea ; iar dacă unii şi-au aflat-o, s-a întîmplat fără s-o dorească : căci exista şalanda ce trebuia condusă prin desişul de trestii, vasul acela cu fund plat ce ducea cu el familia întreagă, în tăcere şi în ceaţă, pe urmele raţelor călătoare, prin locurile prin care se duceau bîtlanii, ori la cules de rădăcini comestibile ; simplul fapt de a se şti răspunzător de soarta celorlalţi îl împiedica pe om să se aplece asupra lui însuşi ; nu-i rămînea atunci decît să sondeze apa verzuie, să se gîndească la existenţa bieţilor copii ce se lipeau de el, nutrindu-se din căldura lui protectoare. Fără îndoială, tatăl şi mama lui Ashton trebuie să fi avut mii de motive de a se lăsa să cadă, în neştire, în cul-cuşul verde-albăstrui al apei şi de-a muri pur şi simplu ; mii de motive naturale, precum foamea, frigul, mizeria, disperarea (şi sora ei, spaima) ; şi mii de motive interioare, profunde, mestecate ca nişte frunze — la gura sobei încinse cu bucăţi de turbă —, ca nişte frunze din care storci între dinţi zeama neagră şi puturoasă. Cu toate astea, e drept că la Pinsk oamenii nu se omorau. Unul singur a făcut-o, punîndu-şi capăt zilelor cu o funie legată de un copac, şi l-au aruncat în groapă ca pe-un străin. întotdeauna exista în Pinsk cineva care trebuia ajutat să supravieţuiască : vreun copilaş, vreun bătrîn, ori chiar cineva de vîrstă mijlocie care nu se ţinea bine pe picioarele lui, şi care se prăbuşea, căzînd de-a dreptul în baligă, pentru te miri-ce, pentru vreo dificultate ce ţinea de ploi, de impozite. Intr-un cuvînt, exista mereu cîte o îndreptăţire te-meinică pentru a continua să tot înfigi prăjina în mocirlă. Sigur că totul se mai şi ducea de rîpă, sigur că oamenii îşi sleiau puterile şi că-şi spuneau în sinea lor că Bunul Dumnezeu nu e el chiar atît de mărinimos : ia te uită, ce zici, Insul ăsta Nemăsurat, care, chipurile, a plăsmuit şi ierburile şi apele, cum lasă el pe pămînt o asemenea jilăveală necuprinsă şi nişte bieţi oameni hărtăniţi, plutind peste ea în nişte bacuri prăpădite. în sfîrşit, atunci

cînd raţele se arătau mai şirete, ei întindeau năvoade, prindeau peşti.

Poate că, într-o zi, New York-ul va fi asemeni Pinsk-ului : o mlaştină imensă, cîţiva centimetri de apă unsuroasă peste siluetele lungite ale zgîrie-norilor ; iar deasupra, nişte ambarcaţiuni grosolane, tîrînd după ele plase, pentru a aduna ce mai poate fi adunat : ibrice electrice, batiste de hîrtie, televizoare, cărţi, filme, bogăţii întîmplătoare, împresurate de alge, ferecate cu scoici. Lui Rabi Schmelke nu i-ar plăcea toate astea : Ashton în frumoasa lui maşină, viteza, podul, ciocnirea şi tot restul — în alb şi roşu sîngeriu. Mare cunoscător al Talmudului era Rabi Schmelke ! S-au găsit, însă, nişte evrei care să-i spună lui Mysha, la Londra, prin nişte baruri, după război, că Rabi Schmelke nu mai există. Am plîns atunci în paharul cu bere, în paharul cu whisky din faţă-mi, spune polonezul : undeva în Polonia, într-un oraş înconjurat de colnice, în care peste tot răsăreau cupole de lemn şi incrustaţii de faianţă albastră, Rabi Schmelke m-a învăţat ce înseamnă Dumnezeu, bunăstarea cuminte a înţelepciunii şi a tradiţiei. Către toate acestea, copil fiind, mergeam în căruţă, sprijinit cu spatele de saci de iută plini cu legume, cu unt, cu tot negoţul nostru purtat în împletituri din răchită, umil, dar nemăsurat de bogat : avuţiile acestea erau ale noastre. Iar mai apoi, s-a întîmplat să întîlnesc nişte ofiţeri din aviaţia britanică : se întorceau dintr-o misiune efectuată în zona lagărelor de concentrare, aterizaseră pe pistele de pămînt bătut lucrate de sclavii Reich-ului ; şi ei mi-au dat de veste că Rabi Schmelke murise, murise undeva în apropiere de locurile noastre, chiar dacă locurile acelea nu mai erau cu adevărat ale noastre, căci purtau urmele stăpînirii naziste. Piloţii nu aveau cunoştinţă cum murise Rabi Schmelke : îl descoperiseră, pur şi simplu, într-o grămadă de alţi morţi — cu ochii deschişi, speriaţi, cu pielea cenuşie, cu tot trupul crispat, dovadă că el, Rabi Schmelke, nu dorea să moară, că asta se înfăptuise împotriva voinţei lui. Dorinţa de a muri nu-i este

proprie unui evreu.

E drept, însă, că Mysha nu e cu totul evreu. Este evreu numai atît cît îi trebuie ca să răspundă la tachinări — rareori, deci : la bordul navelor Majestăţii sale britanice, antisemitismul sistematic este rău notat; ca şi la bordul vaselor americane.

Aşadar, Rabi Schmelke, iertare pentru ceea ce urmează să se întîmple ! Bătrîneţea e un exod, Rabi. John Gheena o duce cu sine pe Dorothy Kayne, de-a lungul cheiurilor, accesul pe vapoare îmi este interzis, ce se va petrece cu mine ? Magazinul în care se vînd maşini de ocazie se află la un colţ de stradă, pe Avenue of the Americas. Aproape de Rroadway, de la care a împrumutat strălucirea amăgitoare. vidul şi lumina lăptoasă a lămpilor cu neon. Automobilele se rotesc aici pe nişte platforme acoperite cu o mochetă grej, se aud melodii în surdină, preţurile sînt afişate pe tabele electronice, vînzătorii poartă costume cu vestă.

Prezentatorul vorbeşte despre fiabilitate, siguranţă, economie. Ashton Mysha e interesat mai mult de supleţea banchetelor, de coeficientul de rezistenţă la şocuri : *

— In caz de accident, n-aş vrea să mă rănesc la faţă. Parbrizul e din sticlă securit ? Să presupunem că mă izbesc de un obstacol, de ceva dur şi solid, cum ar fi un pilon : portierele s-ar mai putea deschide, centura de siguranţă ar rezista ?

Vînzătorul zîmbeşte, dă din cap, aşteaptă răbdător ca Mysha să termine, ca să ia şi el, la rîndul său, cuvîntul. Ştie ce trebuie să spună, aproape cuvînt cu cuvînt : în cursul recentului simpozion organizat de asociaţia constructorilor de automobile americani, anume pentru agenţii încadraţi în reţelele lor comerciale, s-a pus accentul pe totalitatea argumentelor privitoare la „siguranţă" — domeniu delicat, în care firmele *Volvo* şi *Volkswagen* începeau să se arate mai tari. Şi omul îl conduce pe polonez către un ascensor ducînd la subsolul garajului de pe Avenue of the Americas. Aproape o sută de maşini cărora li s-a făcut revizia îşi aşteaptă aici clientul. însă lucrul cel mai important îl reprezintă graficele afişate pe pereţii de beton ai nişelor : curbe multicolore redau comparativ coeficienţii de elasticitate şi de rigiditate ai metalului din care este făcută caroseria. Dacă cumpără cu bani peşin unul dintre vehiculele expuse, clientul primeşte, în mod

suplimentar, o serie de ustensile de primă urgenţă : un extinctor, un lanţ de remorcă, o trusă de prim ajutor. Maşinile sînt asigurate împotriva unei eventuale deformări a carcasei sub acţiunea unei forţe ce depăşeşte coeficientul 5 de pe scara de referinţă. Vînzătorul precizează că asigurarea anti-şoc nu devine valabilă decît în cazul în care cel ce se afla la volan face dovada că se înscria în limitele de viteză prevăzute de lege.

Ashton Mysha alege o maşină albă, tip „coupe", lungă şi joasă, cu capotă rigidă, din poli vinii.

— In ce priveşte creditul, vor fi, poate, probleme : eu nu sînt salariat — spune el.

Vînzătorul şovăie, apoi se decide :

— Achitaţi cincizeci la sută din preţ, pentru rest ne vom înţelege într-un fel.

— Şi atît e încă prea mult !

— Dar ce, sînteţi cumva şomer ?

Pe un bloc-notes cu caracter publicitar, Mysha scrie un număr de telefon :

— Sunaţi la consulatul britanic, vor garanta ei pentru mine. Sînt ofiţer de marină ; mă aflu pe uscat din motive de sănătate. Sînt în aşteptarea unei îmbarcări.

Vînzătorul rupe foaia pe care Ashton a notat numărul de telefon al consulatului, se duce să verifice. Polonezul se apropie de maşină ; nişte mecanici au dat drumul frînei de mînă şi automobilul rulează fără zgomot pe dalele de ciment, spre instalaţia de spălare. De pe acum, spuma detergentă face băşici la orificiile practicate în portice, marii bureţi circulari de culoare albastră se pun în mişcare. Şi în vremea aceasta, doi copii slăbuţi se închid în habitaclul maşinii : peste perne, pe sub banchete, prin pungile laterale şi prin cutia încastrată în tabloul de bord cei doi trec ciocul bont al unui aspirator portabil de praf.

Mergînd de-a lungul şinelor de ghidare, Ashton Mysha îşi însoţeşte maşina. N-o scapă o clipă din ochi, încearcă să ghicească formele

strîmbe, schilodite pe care le va avea după accident. Va trebui poate să-l pună pe un meşter să-i consolideze capota, cu ajutorul unor tuburi îndoite, pentru a evita îngroparea (şi deteriorarea) corpului sub mormanul de moloz care, cu siguranţă, se va desprinde din stîlpul podului. La urma urmei, doctorul Almendrick plăteşte pentru a obţine nişte organe în perfectă stare ; ar fi regretabil să fie pungăşit aşa, chiar în ultima clipă, din pricina vreunui moft de polivinil ce s-a arătat prea şubred. Femeile nevoiaşe din Pinsk n-au înşelat niciodată pe nimeni cînd era vorba de marfa lor, pe care o ofereau pe mici rogojini întinse de-a dreptul peste noroiul uscat al drumurilor, pe la marginea tîrgurilor ; marfă ordinară, fără a fi aparent atrăgătoare, însă nefalsificată.

Vînzătorul revine, aduce o sticlă cu bere şi două pahare :

— Bem pentru vestea cea bună. Maşinuţa e a dumneavoastră. Cei de la consulat sînt de acord. Totuşi, fata cu care am vorbit ar dori să vă vadă. E clar că nu par a înţelege prea bine ce intenţionaţi să faceţi cu o maşină.

Mysha nu răspunde. Fără să insiste, vînzătorul se întoarce spre automobilul alb, prelung, ce-şi face apariţia, ieşind de sub porticele instalaţiei de spălare, şiroind încă de apă amestecată cu săpun :

— Grozavă maşină ! Cînd vă veţi hotărî s-o revindeţi, daţi-mi un semn. Am şi eu una aproape la fel, însă de culoare roşie, şi mai bătrînă cu doi ani ca a dumneavoastră. La modelul pe care îl am eu, geamurile nu se ridică şi nu se coboară printr-o simplă apăsare de buton. Detalii neînsemnate, ca astea, sînt cele care fac plăcerea vieţii.

De pe Avenue of the Americas pînă la parkingul hotelului West Continental nu e o distanţă prea mare. Rezervorul de benzină e plin, ştergătorul de parbriz funcţionează perfect, pe străzi s-a împrăştiat sare şi zăpada se topeşte — drept pentru care Mysha o coteşte la stînga, luînd-o în

direcţia lui Central Park. Trece acum pe lîngă grilajul acestuia. E ora închiderii, animalele din grădina zoologică sînt duse la adăpost, vînzătorii de cîrnaţi înăbuşă focul din micile lor plite descoperite, aruncînd deasupra lopeţi întregi de zăpadă şi de noroi. Tinerilor hippies le-a degerat buricul degetelor, gerul face ca strunele ghitarelor să devină casante. Pe cînd cele din urmă birje se regrupează pe esplanada Grand Army Piaza, o pulbere fină de gheaţă cade de pe copacii parcului ; cîţiva tipi au reuşit să facă în aşa fel ca să fie închişi acolo ; după ce se va lăsa seara, la lumina discretă a unor torţe boante, îmbibate cu esenţă de terebentină, se vor căuta unii pe alţii în spatele gardului viu de la Shakespeare Garden, vor dansa la serata clandestină ce o vor da pe podul de piatră, azvîrlit peste iazul romantic, trezind din somn panterele, ce-şi rod, de gratii, fălcile negre, undeva prin părţile aflate la nord-est de micul lac.

Prin Strada 110, polonezul ajunge în Riverside Drive şi Hudson Parkway. în această parte a peninsulei Manhattan, circulaţia e fluidă, în timp ce, spre răsărit, pe Roosevelt Drive, aglomeraţia atinge limitele saturaţiei. Ultimul vas al lui Circle Line coboară spre North River : la babord va avea, în trecere, vechile cheiuri rezervate transatlanticelor ; ţipătul ascuţit al sirenei sale creşte în crepuscul, în timp ce stewarzii golesc scrumierele şi adună paharele de îngheţată.

Ashton se asigură, în oglinda retrovizoare, că nu este urmărit de nici o motocicletă a poliţiei. Atunci, apăsînd pe accelerator, lansează în viteză maşina cea albă. Pneurile urlă derapînd pe asfalt, automobilul are tendinţa să se lase pe cauciucuri, apoi în clipa în care Mysha apasă pe pedală pînă ce simte declicul care indică supraîncărcarea, zvîcneşte brusc înainte.

Polonezului îi trece prin gînd să termine chiar acum, în seara aceasta sumbră şi gravă, în care zăpada stă să cadă. Circumstanţele pledează în favoarea punerii în aplicare neîntîrziate a planului său : pe Hudson Parkway circulaţia e încă redusă ;

vizibilitatea e îndeajuns de slabă pentru ca accidentul să fie pus pe seama unei proaste aprecieri a distanţei, a unei orbiri momentane ; şi, mai ales. berea tare l-a ameţit pe Mysha — care, de mai multe săp- tămîni, se abţinuse de la alcool ; iar băutura are acum asupra lui efectul unui euforizant şi al unui anestezic uşor, diminuîndu-i reflexele condiţionate pe care ţi le dă încă- păţînarea de a supravieţui cu orice preţ. Fără îndoială, faptul de a muri în seara aceasta, la bordul unei maşini nou-nouţe, ale cărei piese cromate mai păstrează încă mirosul plăcut al soluţiei de decapare, i-ar conferi lui Ashton Mysha o anume măreţie.

în depărtare, întrerupînd cursul întunecat al lui Hudson River, apare silueta zveltă a podului : George Washington Bridge. O bruscă răsucire de volan ar fi suficientă, aşadar, pentru a pune punct obositoarelor, plicticoaselor lunecări ale polonezului înspre bătrîneţe şi inutilitate.

Mysha îşi recapătă însă stăpînirea de sine. Traseul acesta parcurs în mare viteză va fi doar un drum de recunoaştere. Fiindcă în rezervor se află prea multă benzină, benzină care poate să ia foc, dată fiind intensitatea impactului, şi să producă o explozie îndeajuns de puternică pentru a provoca dezintegrarea vehiculului şi a celui care se află într-însul. Mysha ştie că cel mai delicat aspect al planului său constă în aceea că el trebuie să se omoare fără însă a se distruge : i-a promis doctorului Almendrick că va muri rămînînd *intact din punct de vedere organic ;* a primit bani în schimbul acestei promisiuni — şi va mai primi cît timp va dori ; aşadar, cînd va sosi momentul, îşi va duce la îndeplinire contractul în mod scrupulos, ca unul ce tinde să atingă perfecţiunea ; aici intră mîndria în joc — iar faptul acesta reprezintă, în sine, o condiţie necesară şi suficientă.

Ashton Mysha opreşte „coupe"-ul alb pe bucla de degajare a şoselei. Pe celălalt mal, la capătul celor o mie o sută şaisprezece metri ai podului George

Washington, se află statul New Jersey, peretele pe care-1 formează nişte arbori cu rămurişurile întrepătrunse — noaptea deplină. Polonezul surîde, Pinsk-ul îi revine în memorie ; viziunea din urmă nu va reuşi să-l înstrăineze prea mult ; cu genunchii uşor ridicaţi, Ashton va bloca direcţia maşinii ; apoi, întorcînd capul, îşi va ţine, pînă în cea din urmă clipă, privirile fixate asupra arborilor din New Jersey : va fi lucru de mirare dacă, punînd în toate astea şi un dram de imaginaţie, n-o să simtă plutind pe deasupra acestui fluviu american blînda duhoare a compostului folosit în Polonia, humusul, aburul cald ieşind din animalele sacrificate conform ritualului cuşer.

Păcat de Dorothy Kayne, de New York şi de Statele Unite — ce nu se vor împărtăşi din această ultimă suflare. Insă atunci cînd mori, întotdeauna trădezi o gazdă de care erai totuşi profund ataşat : un pat, o odaie, o ţară ce ţi-a oferit adăpost.

Ashton nu crede în Dumnezeu, crede însă în strămoşi — aceştia putînd fi făpturi omeneşti, priveli̦şti din copilărie, arome ori sunete. Pentru el, a muri nu înseamnă a trece dintr-odată într-un viitor oarecare, ci a te pierde în trecutul cel mai familiar. Mare păcat că, din motive de natură ideologică şi politică, reţeaua clandestină care se ocupă cu recuperarea organelor, aflată sub conducerea doctorului Almendrick, n-are nici o ramificaţie în Europa de Est : de-ar fi avut, într-un fel sau într-altul, Ashton şi-ar fi încheiat cursa în Polonia. Poate nu chiar în Pinsk, nu sq cade să faci un teritoriu nefast din locul în care te-ai născut — e de părere că nu se cuvine să amesteci începutul cu sfîrşitul, că nu întîmplător omul este o linie, şi nu un cerc, mai ales nu un cerc ! Deci, undeva în afara Pinsk-ului, însă nu prea departe. Pe drumul străjuit de mesteceni, de unde se văd cele dintîi case şi grădini de zarzavat.

Coboară din maşină, traversează fără grabă

Hudson Parkway, îndreptîndu-se către parapetul din stînga, fără să se sinchisească de semnalele de claxon, nici de chemările la ordine lansate de faruri. E împăcat, ca la bordul navelor pe care se angajase, ca atunci cînd se apropia de capătul celor patru ore de cart : atunci, simţind o bucurie calmă la gîndul toropelii şi al somnului ce-1 aşteptau jos, îi spunea ofiţerului venit să-l înlocuiască :

— încă o clipă, Blackwell !

Întîrzia astfel bucuria odihnei, pe care şi-o făgăduise, exasperînd dorinţa aceea, pînă cînd ajungea să simtă toate contracţiile bruşte şi involuntare din membre, arsura din ochi, umezeala rece impregnîndu-i bluza din pînză groasă. El nu era dintr-aceia ce-şi irosesc somnul lăfăindu-se în el fără trebuinţă ; el adormea aşa cum scoţi un ţipăt, într-un fel de spasm, în care se afla şi ceva dintr-o descătuşare.

încalecă un obstacol, atinge acum podul, se miră că-1 simte atît de zgrunţuros, iar cînd îşi trage mîna înapoi, aceasta e neagră, din pricina urmelor lăsate de gazele de eşapament. Nu există propriu-zis vibraţii aici, mai curînd un fel de pulsaţie profundă avînd un ritm linear. Se apropie un poliţist, pe care polonezul nu l-a ghicit în întunericul de sub arcadă. Cu toată lumina farurilor şi a felinarelor înalte de pe şosea, omul îndreaptă fascicolul de lumină al lanternei sale spre faţa lui Ashton ; rămîne la o oarecare distanţă, în timp ce mîna dreaptă coboară încet spre crosa pistolului ; îşi închipuie, pesemne, că Mysha e un terorist.
unul dintre puitorii ăia de bombe care asaltează ziarele cu telefoane, ca să spună că va sări ceva în aer ici, că va sări ceva în aer dincolo, că trebuie să se treacă la evacuare. Bineînţeles, atunci cînd o maşină infernală explodează cu adevărat, nimeni n-a suflat înainte nici o vorbă nimănui.

— Pot să ştiu şi eu ce faci dumneata acolo, amice ?

— Nimic, răspunde polonezul, întorcîndu-se şi ferin- du-se astfel de lumina orbitoare a lanternei.

Poliţaiul ar dori tare mult să arunce o privire înapoi, doar atît cît să se asigure că nu e singur, că patrula auto de pe Parkway vine în urma lui, aşa cum a fost stabilit, hurducîndu-se pe asfaltul crăpat. Pe de altă parte, însă, nu îndrăzneşte să-l lase din ochi pe Mysha, nici măcar pentru o clipă. E limpede, omul înarmat se teme. Ashton îi zîmbeşte :

— Mă întrebam doar dacă nu s-a întîmplat cumva...

— Dacă nu s-a întîmplat ceva ?

— ...Ca vreo maşină să iasă de pe şosea, din cauza poleiului de pildă, şi să se sfărîme, izbindu-se de pod.

— Şi de ce, mă rog, te interesează asta, ce legătură are treaba asta cu dumneata, amice ? Trebuie să pleci de aici, asta-i tot!

Ashton zîmbeşte întruna :

— Podul ăsta e foarte frumos. Ar fi păcat să aibă ceva de suferit, să se prăbuşească din cauza vreunui şofer imprudent. La asta mă gîndeam, la nimic altceva.

Drept care poliţistul abandonează varianta cu teroristul. Are de-a face cu un maniac, cu un individ frămîntat de obsesia prăbuşirii. Nu e el primul, şi nu va fi nici ultimul. Ba chiar vor exista din ce în ce mai mulţi ca el, nebuni fără importanţă : de vină e campania asta menită să insufle o spaimă nedesluşită, campania pe care o duce Anderson, şi care e reluată la radio şi la televiziune. Dacă toate astea nu încetează, dăm de-a dreptul în psihoză. E)acă oamenii nu mai sînt siguri pe betonul lor, se gîndeşte sti- cletele, e ca şi cum America n-ar mai crede în ea însăşi. Şi atunci totul se va prăbuşi cu adevărat. Poliţistul îşi stinge laterna, se apropie, îşi lipeşte şi el mîinile de perete.Spune (însă cele nouă şiruri de maşini ce trec, pe platforma podului, dintr-un stat în altul, îi acoperă vocea) :

— La urma urmelor, ce vrei dumneata, nu vezi că ăsta e lucru solid ?

Cînd se întoarce, vede că e singur. Dar ceva mai încolo, o maşină albă, prelungă, iese de pe bucla de degajare a şoselei şi se infiltrează în fluxul circulaţiei, a cărei intensitate a crescut în mod brusc. Luminile de poziţie ale „coupe“-ului mai clipesc înçă.ŞI PENTRU CA ÎN PREZENT TOATE ZILELE SÎNT duminici, se vor duce să se plimbe astăzi, miercuri, prin părţile Long Island-ului, să revadă casa de lemn aşezată cu faţa la ocean. Valul de frig înregistrează o pauză, lichidul din termometre s-a ridicat din nou cu mai multe grade peste zero.

Dorothy Kayne şade în partea din spate a maşinii, cu mîinile puse, cuminte, pe genunchi ; n-ar sluji la nimic să i se dea locul de onoare din dreapta lui Mysha, căci ea tot nu se poate uita la priveliştea ce i se oferă. John Gheena a cumpărat provizii ; o sacoşă de hîrtie, de culoare cafeniu-închis, cu toartele de carton, e plină doldora cu fel de fel de lucruri puse în cutii, în pungi, sub foiţe de plastic, lucruri pe care nu e nevoie să le găteşti, care vor putea fi mîncate aşa cum sînt, acolo sus, pe terasa casei. Şeienul a pus nişte condiţii : nici vorbă să deschidă uşa, vor escalada colonadele

exterioare, care susţin veranda, se vor instala pe terasă asemeni unor răufăcători.

Ashton conduce iute, la limita vitezei admise. Cumpă- rînd maşina aceasta de un tip prea recent, prea luxos, polonezul a devenit un alt om. Nicicînd n-a mai vorbit atîta despre libertate, nicicînd nu s-a arătat atît de fantezist : precum un fluviu ce-şi urmează meandrele albiei, Ashton se lasă purtat de impulsurile sale de moment.

Aşa s-a întîmplat şi ieri seară. Ca să „ude“ maşina, Ashton a hotărît, pe neaşteptate, că vor merge să ia masa de seară într-un restaurant elveţian de pe strada 56. John a comandat un fel de mîncare cu brînză topită în vin, totul garnisit cu carne ; Mysha — brînză topită în vin ; Dorothy — ciocolată topită. Rîsese el ospătarul şef, dar nu-i fusese încă dat să vadă totul : mai pe urmă, înghe- suindu-se unul pe altul, au încropit nişte mişmaşuri îngrozitoare, au abuzat de cecitatea femeii, făcînd-o şă înmoaie în brînză o bucată de brioşă şiroind de ciocolată ; Do- rothy a scuipat totul pe masă, ei au întrebat-o dacă faptul acesta e demn de un profesor de sociologie urbana, şi dacă amestecul e, într- adevăr, chiar atît de scîrbos ; ea a zis : „Nu ! însă e prea fierbinte..." După care, polonezul a declarat că ar dori să bea nişte vin de Moselle, pentru ultima oară. S-au întors acasă pe jos, toţi trei ; afară bătea vîntul ; ei cîntau ţinîndu-se de braţ.

Casa din Long Island a ţinut piept, cu bine, celor dintîi asalturi ale iernii. Scîndurile care alcătuiesc faţada aproape că n-au fost mişcate din loc, părţile călăfătuite au rezistat. Unic semn al abandonării : un oblon care atîrnă, desprins din balamale ; de faptul acesta profită păsările de mare care au venit să cuibărească în intrîndul ferestrei (dispun astfel de o locuinţă, s-ar putea zice, vastă, în care uraganele nu pătrund).

Jur-împrejur, cea mai mare parte a vilelor sînt închis?. Vitrinele magazinelor cu articole mărunte pentru navigaţie au fost spoite cu var. Cartierul e

într-o stare de semi-hibemare, pe drum nu te încrucişezi decît cu camionul cooperativei care distribuie produse lactate şi cu autobuzul care-i aduce pe copii de la şcoală. Zidurile caselor de locuit sînt împînzite de schele tubulare, nişte pompe injectează în şarpante substanţe pentru combaterea termitelor şi a cerambicidelor.

La intersecţia cu Seagull Place, atît de periculoasă pe timp de vară încît o maşină a serviciului de prim ajutor acordat pe caile publice staţionează aici în permanenţă, la 6topuri, nu clipeşte decît un simplu semnal de avertizare.

John Gheena nu e cel dintîi care să fi avut ideea de a-şi folosi terasa casei nelocuite ca spaţiu destinat picnicurilor. Se pare că, acolo sus, unii s-au dedat din plin plăcerilor. Podelele îmbibate cu apă de ploaie şi cu zăpadă topită sînt presărate cu resturi.

Cineva a bătut în ţinte pe balustradă un panou cu emailul îngălbenit : *Sînteţi rugaţi să lăsaţi locul acesta tot atît de curat pe dt l-aţi găsit la sosire.* înfipt într-un băţ despicat la vîrf, plicul unui disc cu Dionne Warwick indică direcţia vîntului.

Dorothy a rămas în grădină. Şi acolo există gunoaie : cutii de carton şi borcănaşe de iaurt, lucruri din cele mai uşoare, pe care tornadele le-au făcut să cadă de pe terasă ; însă, din cauza buruienilor, acestea se văd mai puţin ; ba chiar, din depărtare, pot fi luate drept nişte floricele răzleţe.

— Şi eu, întreabă Dorothy, şi eu cum am să mă urc pînă acolo ?

Ashton Mysha a sărit gardul în curtea vilei vecine, a desprins micul scrînciob ce atîrna sub un portic de metal ruginit. Revine, strecoară scîndurica sub coapsele tinerei femei :

— O să te ridicăm, iar tu ai să te simţi ca într-un fotoliu.

Mănîncă întinşi pe nişte prelate din muşama pe care le-au luat din remiză, mestecă încet, fără grabă, lasă timpul să treacă. Abia dacă scot cîte un

cuvînt, doar atît cît să ceară solniţa, borcanul cu murături, o cutie cu bere. Se dăruiesc tăcerii, căldura un pic cam pişcătoare a soarelui de ianuarie le dezmorţeşte spatele, vîrful nasului.

E ora două după-amiază, dacă e să te iei după fră- mîntarea ce se ghiceşte în zare, în direcţia New York-ului. Momentul în care slujbaşii mărunţi din Wall Street, scribii şi toţi cei care mai sînt pe-acolo, după cîteva pahare de Martini, se simt nişte tigri : moment trecător, căci nimic nu înlocuieşte aerul condiţionat cînd e să destrame beţiile acestea ieftine (aerul condiţionat, ca şi ţăcănitul telexului, al maşinii de scris, al celei de calculat reţineri cu anticipaţie). Acea mare aprindere o dată trecută, oraşul cade din nou în rutină. Se sting firmele luminoase ale restaurantelor chinezeşti, focurile din cuptoarele pizzeriilor — lumea se afundă în cotloanele după- amiezii.

Iar polonezul se gudură pe lîngă John Gheena, care stă nemişcat, cu faţa către mare :

— Nu vrei să-mi dai cheile de la casă ? Pe tine, dacă nu-ţi face bine, nu te obligă nimeni să intri.

— N-am luat cheile cu mine, spune John.

Ashton izbucneşte în rîs

— .Ca să nu fii tentat ?

— Din cauza dumitale şi a lui Dorothy, explică indianul. Ştiam că v-ar veni cheful, că aţi vrea să intraţi în casă, ca să faceţi împreună treburi de-alea...

Polonezul se aşază, îşi trece un braţ pe după umerii lui John :

— Să vorbim în şoaptă, nu vreau ca ea să audă.

John se uită la Dorothy Kayne : aceastaadormise, ghemuită pe prelată, cu genunchii aduşi la bărbie, cu buzele mînjite încă cu cremă de zmeură. E de speriat cum poate să doarmă tot timpul asemeni pisicilor pe radiatoare ; numai de nu s-ar preface (lucrul acesta însă n-ai cum să-l afli). Ashton a urmărjt privirea lui John :

— O vreau, am nevoie de ea !

— De obicei — spune indianul, cu ironie în glas — eşti în stare să rezişti pînă la căderea nopţii.

— Şi dacă în noaptea asta, n-ar mai fi noapte ?

Indianul se scoală, face cîţiva paşi. Cînd trăsneşte,
întotdeauna trebuie să te scoli şi să mergi, cirezile de bizoni se reped în goană peste cîmpii ; rămînînd să ta adăposteşti în pacea amăgitoare a cortului ar însemna să fii călcat în picioare : să te scoli şi să mergi, să fii tu sfidarea aceea, oricît de măruntă, care iese pe pajişte... strămoşii s-au gîndit la toate. Şeienul strînge balustrada în braţe, şi lemnul trosneşte de la un capăt la altul al terasei :

— N-ar fi trebuit să-mi spui asta. Şi apoi, ai făgăduit să nu faci nimic pînă ce Laedipark nu-i va scoate lui Dorothy legătura de pe ochi. Şi-atunci, de ce tocmai în seara asta ?

Mysha vine lîngă el. Pentru a doua oară, îl îmbrăţişează, îl strînge la pieptul lui :

— Bee a întins-o, a rupt contractul, dar a păstrat banii. Nu-i prea frumos, nu-i aşa ? Asta şi din pricină că a amînat prea mult. Ce rost are să amîni ? Tu, John Gheena, care cunoşti pădurea, ce părere ai de nenorocitele alea de frunze putrede, care mai rămîn şi după ce trece toamna ? Am reperat totul, am cronometrat totul.

Şi mărturiseşte :

— Sînt foarte obosit.

Se îndreaptă înspre trupul nemişcat al tinerei femei, ridică un colţ de prelată peste Dorothy Kayne :

— Vezi, dacă nu bagi de seamă, o şă răcească. Veghează necontenit asupra ei, John ! E mult mai slabă decît tine şi decît mine, cu toate diplomele pe care Ie are. Dealtminteri, o fi oare adevărat că are diplome ? Ia gîndeşte-te : ce ştim noi despre ea, la urma urmei ? Se poate întîmpla să fi îndrugat nişte minciuni. Ai verificat tu la universitate dacă e într-adevăr ceea ce zice că e ?

Nu, John Gheena n-a făcut aşa ceva ; doar nu te poţi îndoi chiar de orice, ce naiba ! Ceea ce e sigur, dealtfel, e că Dorothy are acolo o cameră a ei, pe uşa căreia stă scris *Miss* D. *Kayne.* Asta dovedeşte cel puţin că locuieşte acolo, că are liber acces la spălătorie, la bibliotecă şi la snack-bar ; că îi este îngăduit să se tolănească pe peluză, lîngă havuzuri, cînd afară e cald ; să frecventeze clubul de bridge, de şah, de artă fotografică.

Ashton Mysha surîde :

— Dar eu te fac să te frămînţi, John, şi asta-i o prostie. Ce importanţă are ? Doar nu pentru asta o iubeşti tu ! Ba chiar toate astea te deranjează, lucrurile pe care le ştie, situaţia pe care o are fata asta ! Să rămînem, aşadar, la ale noastre ! Dorothy e doar o oarbă. O să ne mărginim la atît, o s-o privim doar ca pe o mare neîndemânatică ce este, una care cînd merge se împiedică de covoare. Uită ce am zis eu, n-are nici o importanţă.

— Nici o importanţă, repetă şeienul.

Şi totuşi, cînd i-a scris Mamei Pageewack, ca să-i spună de Dorothy Kayne, el a lăsat să se înţeleagă cît se poate de clar că tînăra femeie nu e o oarecare ; că tocmai de aceea el se ţinea deoparte, că o lăsa pe fată să se deprindă cu mirosul, cu vocea, cu gesturile lui.

Polonezul îşi întinde un braţ deasupra femeii :

— îmi iau adio de la tine deasupra trupului ei, india- nule ! Nu ţi se pare solemn ? Vouă, indienilor, vă place tot ceea ce e solemn. In fine, aveţi rituri, ceremonii...

Braţul lui cade din nou. Trebuie să fie adevărat că omul acesta e ostenit.

— Crezi că am iubit-o ? — întreabă Mysha.

— Nu ştiu. Ai ţinut-o însă pentru dumneata.

— Ai încercat vreodată să mi-o iei, John ? Bineînţeles că nu !

— In noaptea cînd erai în Bowery, cu Bee.

— Ai făcut tu asta ?

— Da, era cît pe-aci s-o fac. Era cît pe-aci s-o sărut.

Hohot de rîs de-ai lui Mysha :

— S-o săruţi ? Bietul de tine ! S-o săruţi ? Unde ? Şeienule, vino-ţi în fire !

Nu mai rîde acum :

— Să faci dragoste înseamnă atît de mult pentru tine ?

John se chirceşte lîngă Dorothy, care doarme ; şi spune atunci că depinde.

Adaugă :

— E o zi grea ziua de azi, o zi nemaipomenit de grea.

Polonezul încuviinţează. îngenunchează, la rîndul său, în faţa ei. I se pare că aude un zgomot asurzitor de metale lovite : sînt clopotele bisericilor din împrejurimile Pinsk-ului, fierarul Wolf din neamul lui Bozh mlădiind fierul la marginea tîrgului, femeile izbind ustensilele de bucătărie unele de altele ; vin apoi — sunîndu-şi talăn- gile — alte zgomote, mai ţipătoare şi, în acelaşi timp, mai confuze : gamele de-ale regimentului 54, obuziere, salve şi zăngănitul cătuşelor prin comisariatele din Polonia înglobată în cel de-al treilea Reich ; şi se amestecă toate cu sunetul distinct, aproape vesel, al telegrafului de maşini, ordonînd *full speed,* eu arborez pavilionul britanic, remorcăm în portul Southampton, un submarin german, captură neprevăzută, e în întregime acoperit cu păcură şi cu cochilii de scoici şi, cînd capota turelei e ridicată, dinlăuntru vine un miros înţepător de lucruri înăcrite şi de fecale, sînt un erou, voi intra în Berlin, deschideţi focul asupra ultimilor mardeiaşi nemernici din Hitler Jugend, de ce oi fi avînd mereu negru sub unghii, acasă numai Dumnezeu ştie cît eram cu toţii de săraci, însă tot

timpul ne spălam pe mîini într-un hîrdău.

Sunetul clopotelor e poate doar sîngele care îi bate în tîmple.

— John, spune el, mai fă asta pentru mine : lasă-ne să intrăm în casă !

Robotesc cot la cot, să desfacă oblonul de la uşa-fereastră ce dă spre terasă, cu ajutorul unui cuţit şi al unui decapsulator.

— Dar să nu stricăm nimic, a recomandat John, să nu crăpăm lemnul, să nu îndoim balamalele.

Indianul adună în batistă şuruburile pe care le scoate unul cîte unul. Mysha tremură, ai crede că-i este frig. Sigur, nu despre asta e vorba. Vîntul s-a potolit, e un moment liniştit, senin, se văd cubuşoarele construcţiilor din New York, departe, la capătul unei limbi de pămînt cafeniu, se aud motoarele cu reacţie ale avioanelor de pe pistele aerodromurilor Kennedy şi La Guardia.

Uşa-fereastră cedează, indianul o aşază cu grijă alături, pe jos. Din casă răbufneşte o suflare rece, gîfîită, ceva care nu durează mult, însă te face să tuşeşti. Interiorul era închis etanş, mai bine decît ai fi putut crede.

— Mă întreb dacă înăuntru n-or fi păianjeni, spune John. De obicei, femeilor le este frică de păianjeni.

Vorbeşte de păianjeni ca să nu vorbească de cearşafuri — cearşafurile, ar fi prea direct spus — şi de saltele : aşternutul ăsta spongios, din spumă de masă plastică, pe care iarna a îmbibat-o cu apă, şi care va musti sub apăsarea trupurilor. De ce să nu fie lăsată casa să-şi doarmă somnul, la fel şi Dorothy Kayne ? Polonezul se arată însă înfierbîntat :

— Pe fata asta — mi-e tot una ce este ea — am să mi ţi-o iubesc ca nimeni altul, şi ca nicicînd altădată. îţi va fi greu să mă întreci. Să mă ierţi, indianule, ştiu bine că te fac să suferi, nu-i nevoie să mi-o spui ! Curînd am să mă dau, însă, deoparte ; curînd-curînd, îţi jur că-i adevărat !

Mysha priveşte cerul — cerul de deasupra casei : cu toate că vîntul nu bate, au apărut iarăşi nori. Nişte nori falşi, poate, nişte nori de fum, de aburi,

produşi de centura de uzine din jurul New York-ului.

Se îndreaptă spre Dorothy :

— Hai, scoală-te, vino !

Ea are un fel de a se trezi din somn care e numai al ei, felul de a fi al unui orb : deoarece niciodată nu poţi şti dacă a deschis sau n-a deschis ochii, ghiceşti că s-a deşteptat după cum suspină, după cum scrîşneşte din dinţi.

— Cit e ceasul ? Ce vrei, Ashton ?

Polonezul a înţeles aluzia privitoare la saltele. Se fereşte, într-adevăr, s-o culce pe Dorothy pe vreunul din paturi. L-a minţit, dealtfel, pe John : n-o să facă dragoste cu micuţa oarbă ; cînd te afli la numai cîteva ore de propria ta moarte, cînd de propria ta moarte te desparte doar atit timp cît îi trebuie soarelui să coboare în mare, nu mai ai sex ; îţi rămîne doar memoria, şi atît, o memorie care lucrează repede, amintindu-ţi să spui ceea ce n-ai mai spus pînă acum.

— Dorothy, trebuie să-ţi vorbesc.

— Da, Ashton, te ascult! Dar.aici e umed. Stăteam atit de bine afară !

O duce cu el prin casa întunecată. Cînd se gîndeşte că încă mai ieri era vară, că el avea tot viitorul în faţă (în fine, aşa credea el), că, zîmbind, vorbea de Santiago de Chile şi că, colac peste pupăză, îi trecea prin cap să se şi însoare ! îşi aminteşte de toate astea şi suferă ; un om se prăbuşeşte, se scufundă dintr-odată, asemeni unui vapor torpilat, se întoarce cu fundul în sus, i se văd elicele de bronz ridicate deasupra apelor mării, şi gata, totul s-a terminat.

— în seara asta, spune el, în seara asta plec. Nici n-am să mai trec pe la hotel.

— De ce-ai lăsat totul pentru ultima clipă, Ashton ? Te-aş fi ajutat să-ţi faci bagajele. Sînt sigură că ai îndesat totul alandala. Aşa sînt bărbaţii, puţin le pasă dacă pe urmă au cămăşile boţite, nu-şi dau nici măcar osteneala să închidă ca lumea tubul cu pastă de dinţi şi...

Se opreşte o clipă, îngîndurată ; zice, apoi :

— Marinarii, ofiţerii de marină mai ales, sînt,

poate, altfel ?

Şi continuă :

— Dar azi dimineaţă, cînd ne-am urcat în maşină, n-aveai bagaje cu tine !

Ii spune că nu-i adevărat, că avea bagaje — unele legate cu cîte un capăt de sfoară —, West Continental e însă un hotel de lux, aici clienţii nu sînt lăsaţi să-şi ducă singuri valizele. Dorothy se preface a fi convinsă, încli- nînd din frumosul ei cap fără privire. In sinea ei, îi e necaz pe polonez de a fi anticipat astfel despărţirea, de a nu se fi hotărît pentru un rămas bun luat pe nepregătite : ce-o să facă ei acum, el şi ea, ce-or să-şi spună pină diseară ? întreabă :

— La ce oră pleacă vasul tău ? Fără îndoială, trebuie să te prezinţi la bord cu mult înainte de a se desface parîmele. E vreo încurcătură cu fluxul ori refluxul ? Nu, iartă-mă, spun prostii : marile vapoare din ziua de azi sînt ca nişte ordinatoare, nu se sinchisesc de felul cum se prezintă marea. Ei bine, îmi închipui că John te va conduce pînă la chei. Cît despre mine, aş fi mers bucuroasă : însă ce sens ar avea ? N-am şă pot vedea vaporul plecînd. Avioanele, trenurile — pe astea le auzi cel puţin cînd pornesc. Vapoarele însă...

Mysha îi pune o mînă pe gură :

— Nu te obligă nimeni să vorbeşti atît de mult, Dorothy !

Ea schiţează un mic zîmbet fragil (simte în palmă buzele femeii depărtîndu-se una de alta).

— în ce încăpere ne aflăm noi acum, Ashton ?

— In camera ta. în fine, în camera pe care John ţi-o dăduse ţie.

— Nu te uita sub pat, în mod sigur zac împrăştiate pe acolo lucruri de-ale mele. Sînt cea mai dezordonată fată de pe faţa pămîntului. Alţii, în locul nostru, Ashton, ar fi făcut acum dragoste. Pentru ultima oară, mă înţelegi ? Părerea mea este că e mai bine să nu facem. Eu aş fi crispată, tu la fel.

îşi lipeşte obrazul de umărul lui. Nodul legăturii de la ochi gîdilă gîtul lui Mysha. îi spune :

— Ce să zic, sînt foarte mulţumită de mine ! în

mod normal, ar fi trebuit să plîng. Şi vezi şi tu cît sînt de liniştită !

— Nu mă iubeşti destul ca să plîngi !

Il apucă dintr-o dată teama ca nu cumva ea să fie prea sinceră şi să piardă din vedere de-a mai protesta ; de aceea, precizează :

— Medicii ţi-au interzis-o, dealtfel.

Se ghemuieşte şi mai mult la pieptul lui :

— Nu sînt părăsită cu totul. Rămîne cu mine John Gheena, nu ? El mă va păzi, se va ocupa de mine. Cel puţin pînă la proces. Fireşte, n-o să mai putem plăti, în continuare, hotelul-: J ohn e şomer, iar eu nu mai am, probabil, chiar atît de mulţi bani la bancă. Oh, am o idee, nu prea grozavă, ce-i drept : ce-ar fi dacă mi-ai dărui maşina ta ? Eu aş vinde-o, asta ne-ar permite să facem faţă pînă ce John şi-ar găsi un serviciu ceva mai bun. N-aş rămîne cu impresia că tu mă plăteşti, îţi. jur că nu m-aş considera o tîrfă. M-am culcat cu tine din plăcere, cu adevărat din plăcere, crede-mă !

Mysha se trage înapoi, stingherit : uitase de „coupe“-ul cel alb ; fiind prea preocupat de propriul său sfîrşit, îi ieşise din minte gîndul că maşinile au şi ele — nu-i aşa ? — un viitor, fie el şi unul cu caracter limitat. Minte :

— E o gloabă hodorogită, n-ai lua pe ea prea mulţi bani !

— Doar n-ai s-o arunci la groapa de gunoi ?

Spune că nu s-a gîndit încă ce va face cu maşina, dar că o va lăsa, probabil, în apropierea cheiurilor, într-un loc de parcare, cu un bileţel pe parbriz :

— La urma urmelor, rîşniţa asta nu e decît un amănunt fără importanţă.

Camera are obloanele trase. De afară, se aude cum John Gheena face curăţenie pe terasă : spală — turnînd apă din belşug — duşumelele murdărite ; pune de o parte resturile de la masă — într-un colţ, anume pentru pjsici şi pentru păsări.

Ashton Mysha se apropie din nou de Dorothy Kayne, care a renunţat să mai vorbească despre „coupe“-ul cel alb ; îi pare nespus de rău că, în asemenea clipe, s-a arătat atît de practică (josnică

aproape, dacă stai să te gîndeşti mai bine). Pentru a-şi răscumpăra greşeala, e gata să facă orice. Aşteaptă nemişcată ordinele polonezului. în noaptea asta, nu se va petrece nimic între ea şi şeien : i-ar fi necaz pe ea însăşi dacă ar fi să şi uite de Mysha cît timp el va mai naviga în apele teritoriale americane. Doar după ce va mai trece timpul, îl va duce cu ea pe John undeva pe o plajă, să-i arate cum se practică sur/-ul. In vremea aceea, va fi deja vindecată. Va purta
— e adevărat — ochelari cu lentile de culoare întunecată, însă numai în zilele cu mult soare. Indianului o să-i placă surf-ul, e un sport bărbătesc ; mai mult decît atît : un sport de călăreţ care ştie să domine (ce rost mai au căluţii aceia ai şeienilor, azi, cînd e vorba să îmblînzeşti valurile ?) ; cine ştie dacă, luptîndu-se cu oceanul, cu starea de dezechilibru şi cu prejudecăţile rasiale, John Gheena n-ar putea deveni campion de *surf* al întregii coaste de est a Statelor Unite ?

Mai e însă pînă atunci ; pentru moment, Dorothy Kayne are o obligaţie faţă de Ashton Mysha. Murmură :

— Nu s-ar zice, zău, că pleci pentru multă vreme ! Nici măcar nu mi-ai descris cabina în care vei sta. Căci vei avea o cabină numai pentru tine, nu-i aşa ?

Polonezul nu răspunde. O contemplă, oarecum uimit că o poate iubi atît de mult. New York-ul e plin de fete la fel de atrăgătoare ca şi ea ; există vreun milion, sau poate chiar mai mult, care au, şi ele, faţa aceasta triunghiulară, gura aceasta cu buzele bosumflate, nasul acesta mic şi ridicat în vînt. Bee ar fi putut să-i dea ocazia de-a se întîlni cu femei mai frumoase, avînd trupul mai abil decît această fetiţă prefăcută, în vîrstă de treizeci de ani, care se foloseşte de infirmitatea ei trecătoare pentru a juca un rol de ingenuă. Iar la Pi'nsk — da, la Pinsk — unde fetiţele deveneau femei înainte de vreme — acestora nu le-ar fi plăcut să se parfumeze cu *Băby Soft*, ele miroseau natural, a animal tînăr şi a pămînt aburind. Ashton începe :

— Ştii...

Dar se opreşte pe dată. Ori, în fine, bîlbîie ceva. Sfîrşi- tul frazei se pierde într-o fiertură de vorbe bolborosite : maşină, viteză, pod, organe, Atlanta, bani, nu mai exista întoarcere.

Dorothy îşi înclină uşurel capul pe umăr :

— Ce să ştiu, Ashton ?

Atunci el aproape că strigă :

— Pentru cine ai să votezi ? Pentru Anderson sau pentru tandemul Baumstein-Cadett ?

Tînăra femeie pare surprinsă : în ce măsură poate să-l intereseze rezultatul alegerilor pe omul acesta care pleacă de-aici, pe omul acesta care a ales marea şi soarele ? E, poate, doar un mijloc iscusit de-a cîştiga timp, de-a vorbi vrute şi nevrute, pînă cînd va veni clipa despărţirii. Dorothy consideră că e cazul să intre în jocul lui Ashton Mysha. Nu-i este greu defel să răspundă, să dezvolte o lungă teorie comparativă despre opţiunile democraţilor şi principiile republicanilor : sociologia urbană e o ştiinţă în care datele cu caracter politic joacă un rol esenţial.

Ashton priveşte trupul tinerei femei, o dezbracă in închipuire pe Dorothy-savanta, fîşie de ţesătură cu fîşie de ţesătură ; descoperă rotunjimi, moliciuni, se afundă în ele cu tot trupul său. mare şi uscat, — în gind, numai şi numai în gînd ; e violul cel mai desăvîrşit, dragostea în libertatea cea mai deplină, poţi mîngiia, dezmierda, pipăi tot ce pofteşti, tot ce visezi ; încă trei sau patru ore, şi eu voi fi tot numai suflet — cum se zice la biserică — dacă, în general am să mai fiu ceva.

Dorothy continuă să vorbească. Pe ton de conferenţiară. Un hohot de rîs nestăvilit, răutăcios, îl scutură pe Mysha :

— Cu astfel de cuvinte ne e dat să ne despărţim ?

Nu se despart astfel, se eliberează încet-încet, îşi slăbesc legăturile. Au fost între ei cuvinte grave, şi tăceri încă mai pline de gravitate.

Ies din casă, pun din nou oblonul în ţîţîni, îl bat în cuie, rîd de John Gheena care, ca să adune gunoaiele, şi-a pus mănuşi de cauciuc, pleacă

împreună la lăsarea nopţii, merg cu maşina înspre New York, au uitat să pună micul scrînciob la locul lui, sub porticul din curtea vecină.

Dorothy nu ştie dacă e noapte sau zi ; nu dispune de nici un punct de reper, în afară de oră, de ora de care află atunci cînd îi trece prin minte să întrebe de ea.

încetinesc cînd intră pe autostrada urbană, maşina cea albă rămîne neclintită sub pilonii înalţi difuzînd în jur o lumină portocalie, o lumină nefirească ce schimbă culoarea caroseriilor şi dă feţelor o nuanţă verzuie. Dorothy vorbeşte mereu spunînd tot timpul lucruri fără însemnătate. Vrea să ştie dacă bucătarul de pe vas e neamţ sau e chinez, dacă, pentru ca vaporul să iasă în larg, va fi nevoie şi de remorchere, dacă se obişnuieşte să se tragă sirena atunci cînd coasta americană se pierde la orizont. Ashton Mysha răspunde „da“ la toate întrebările.

însă John Gheena o roagă pe Dorothy să tacă. Şeienul vede crescînd în faţa lor cvartalele cu blocuri îngrămădite unul într-altul, închizînd ca un zid zarea. De ce n-o fi dind drumul polonezul aparatului de radio de la bordul maşinii ? Avem nevoie de muzică. în locul ei, auzim zăngănitul schimbătorului automat de viteză, fîşîitul pneurilor pe asfalt — şi scrumiera aceea care nu e bine îmbucată în lăcaşul ei şi care vibrează mereu.

— Vă las la Pennsylvania Station, spune Mysha. Acolo sînt o mulţime de taxiuri.

Dorothy întreabă dacă n-ar mai fi timp să bea un pahar toţi trei, împreună. Cunoaşte ea chiar în subsolul de la Pennsylvania Station un băruleţ în care se servesc cocteiluri. însă farurile maşinii au şi început să facă dîre de lumină pe şosea, semn că s-a lăsat noaptea. Ashton Mysha nu mai are nici o clipă de pierdut, dacă vrea să încheie înainte de-a se produce, pe Hudson Parkway, obişnuita îmbulzeală de la ora şapte şi jumătate seara, al cărei efect ar fi că ar întîrzia sosirea ambulanţelor. Or, pentru a avea vreo valoare, prelevarea organelor trebuie efectuată cît se poate de repede, îndată după producerea accidentului. Spre deosebire de cele

mai multe dintre fiinţele omeneşti, polonezul trebuie să organizeze cu minuţiozitate clipele imediat următoare morţii sale ; răspunderile pe care le are nu se vor stinge odată cu el. Zîmbeşte acum :

— îmi pare foarte rău că nu vom putea bea împreună paharul acela, am însă o groază de lucruri de făcut, Dorothy.

— Să nu-ţi faci sînge rău din pricina asta, spune ea, te înţeleg foarte bine.

La ora optsprezece şi zece minute, Mysha opreşte „coupe"-ul cel alb lîngă Pennsylvania Station. Coboară din maşină, îşi basculează scaunul, ca să-i facă ei loc să iasă. Pe faţada unui *building,* un jurnal luminos anunţă apropiata conferinţă de presă a preşedintelui Carter şi oferă previziunile meteorologice pentru următoarele douăzeci şi patru de ore, buletinul referindu-se la întreg teritoriul statelor New York şi New Jersey (precipitaţii abundente, sub formă de ploaie şi zăpadă, temperatura în scădere...).

— Acolo unde te duci tu, spune Dorothy, o să fie vreme frumoasă. Trimite-ne şi nouă puţină vară la borcan, e imposibil să nu existe şi aşa ceva !

Ashton o muşcă uşurel de încheietura mîinii. izbucneşte în rîs :

— Crezi că e momentul să mă atîţi. nebunaticule ?

Se aud semnale de claxon. Mysha încurcă circulaţia. Un sticlete gesticulează, se apropie, aruncă o privire spre Dorothy şi spune :

— Daţi jos din maşma o persoană handicapată, foarte bine ! Dar nu vă obligă nimeni s-o lungiţi atît ! Gata, e momentul să eliberaţi locul !

Ashton Mysha se aşază la volan, trînteşte portiera. Jurnalul luminos mai informează că legea Johnson cu privire la ajutorarea elevilor celor mai defavorizaţi a fost încălcată undeva în Dakota, unde nişte învăţători şi-au însuşit subvenţia acordată ; cu aceşti bani, au înjghebat un atelier fotografic unde se făceau poze cu nuduri, propriii lor elevi fiind constrînşi să servească drept modele. Siluetele lui John Gheena şi Dorothy Kayne se îndepărtează în

oglinda retrovizoare. Curînd, indianul şi oarba se pierd în mulţime şi dispar. La fel se întîmplă şi cu sticletele — pe urmă cu suprastructurile construcţiilor de la Pennsylvania Station. O nouă arteră se deschide în faţa botului maşinii. Mysha plînge încetişor, ca în ziua în care a intrat pentru prima dată pe poarta şcolii. Lacrimi venite nu din teamă, ci din înverşunare. Din înverşunarea de-a face bine ceea ce vrea să facă.

O ia din nou în jos, spre Greenwich Village, unde ştie că va găsi un loc unde să tragă maşina şi o cabină telefonică de unde se pot efectua şi convorbiri interurbane, îşi tamponează obrajii cu cîrpa care serveşte de obicei la ştergerea indicatorului de-nivel al uleiului, puţin îi pasă că aduce acum cu un negru nu prea curat la faţă, n-are pretenţia să moară elegant, împodobit cu mănuşi albe, nu-i trece acum prin gînd decît să-şi dea duhul în mod util. Ca să-şi procure fise, cumpără o revistă cu reclame pornografice ; intră apoi în cabină şi formează numărul, cu indicaţie specială, al doctorului Almendrick, Atlanta (cartierul rezidenţial), Georgia. La celălalt capăt al firului, o voce, impasibilă, de femeie :

— O clipă, rămîneţi, vă rog, pe fir ! Vă branşez la un aparat de înregistrare. Trebuie să avem posibilitatea de a vă descifra mesajul, în cazul în care condiţiile tehnice ale convorbirii nu vor fi dintre cele mai bune.

Cîteva secunde mai tîrziu, vocea revine :

— Aparatul este pus în funcţiune, puteţi vorbi !

— Mă numesc Mysha, Ashton Mysha. Ştie domnul doctor cine sînt.

— Nu este nevoie să vă daţi numele ! Spuneţi-mi numai unde şi cînd.

— George Washington Bridge, pe malul stîng al fluviului, în jurul orei douăzeci.

O scurtă pauză. Apoi, vocea întreabă :

— George Washington Bridge, în Statul New York ?

— Da !

— Un moment, nu întrerupeţi convorbirea !

Acolo, în Georgia, femeia consultă un fişier. Mysha aude limpede scîrţîitul unui sertar, fîşîit de hirtie îndoită între degete.

— Ora douăzeci, pronunţă vocea, asta înseamnă curînd. Nu sînt sigură că vom avea destul timp pentru a avertiza banca de organe din New York cu care sîntem în legătură.

Ashton Mysha surîde. După cum arată indicatorul telefonului, el nu mai dispune decît de patruzeci şi cinci de secunde. Şi nu mai are fise.

— N-am să mai amîn, spune el. în definitiv, vă puteţi

folosi sau nu de acest prilej. Dealtfel, toată această poveste mă tulbură teribil. Da, mă plictiseşte, aş prefera să fiu singur acum. ;Femeia ezită. în fine, se hotărăşte :

— Atunci aşa rămîne, vom face tot ce e necesar ! îl anunţ de îndată pe doctorul Almendrick. în aceste condiţii, transplantarea poate avea loc mîine dimineaţă ; tocmai avem în clinică doi bolnavi care...

Nu-şi încheie fraza; totuşi, n-a pus receptorul în furcă : respiră adînc, cu buzele lipite de microfon, respiră asemeni cuiva care a urcat prea repede scara.-Poate că nu mai ştie ce să spună. Poate că încearcă, cu disperare, să găsească nişte cuvinte convenabile. Poate că e prima oară cînd face de serviciu la telefonul special (Bee, care cunoştea organizaţia lui Almendrick pînă la ultima rotiţă, i-a explicat lui Mysha că fetele de la telefonul special se află pe treapta de jos a scării ierarhice : îngrijitoare de salon, femei care duc ploştile, măturătoare ; ca şi cum nişte făpturi fruste şi ostenite ar fi fost mai puţin impresionate de moarte ; oricum, probabil că aşa gîndeşte Almendrick, pierdut cum e în teoriile sale imunologice ; e sigur însă că fetelor de la telefonul special nu li s-a asigurat o pregătire corespunzătoare, precum aceea a telefonistelor de la *Dial for Friendship* [21]j.

Şi dacă ar trebui să spun eu ceva ? — se gîndeşte Mysha. însă e prea tîrziu, cele patruzeci şi cinci secunde de graţie s-au scurs, un sunet ascuţit — tonul ! — ia locul răsuflării precipitate a femeii din Atlanta.

Ashton pune receptorul în furcă. A lăsat o amprentă de mînă umedă pe aparat. Iese din cabină. O fată înaltă şi zveltă, o fată osoasă, îmbrăcată într-o rochie neagră cu tivul în franjuri, cu poalele pînă la călcîie, se îndreaptă spre el. Merge alene, cu ţigara în gură. Poartă părul tăiat foarte scurt (aduce cu femeile acelea tunse, de după război, care provocau mirarea lui Mysha la Paris, unde el defila într-o zi de sărbătoare alături de alţi marinari din

21 Serviciu (cu caracter de asistenţă socială şi medicală) răspunzând — telefonic — apelurilor adresate de persoane ce se află într-o stare de criză (mai cu seamă de natură psihică, afectivă).

forţele aliate).

— Ei, exclamă fata, s-ar zice că putoarea asta de telefon a început să meargă ! Adineauri mi-a înghiţit toate fisele pe daiboj.

— Nu mai am nici eu mărunt. Altfel, v-aş fi scos din încurcătură.

Fata izbucneşte în rîs :

— Zău ? Şi ce mi-ai fi cerut în schimb, dragă ?

— Scuzaţi, spune Mysha (ce-i drept, după o mică şovăire). Noi doi se vede că nu ne înţelegem.

Se duce spre maşina lui. Fata îl urmăreşte din priviri. Deschide gura, ca pentru a-1 chema. Are dinţi ascuţiţi, de un alb strălucitor. Ridică din umeri, intră în cabină.

In drum spre Henry HucLson Parkway, Ashton Mysha se gîndeşte la fata cu rochie neagră. A văzut-o dispărînd, în oglinda retrovizoare, tot aşa cum au dispărut John Gheena şi Dorothy Kayne. Poţi face multe, poţi uita multe cînd ai o maşină rapidă şi o oglindă retrovizoare. Căci, de n-ar fi fost maşina, noaptea asta ar fi putut lua un alt curs. Să presupunem că din gura zmîngălită a tunsei iese un strigăt : *stai, nene, nu pleca aşa, am o cameră în Village, deasupra unui local cu muzică de jazz.* Să presupunem că fata o ia-fuguţa-înspre Mysha, că îl apucă de mînă. Atunci începe o altă poveste, o poveste în care o tunsă ia locul unei oarbe, pe fată o cheamă Sandy, trage după ea un amant uzat, pe nume Gregg, un fel de John Gheena pictor ori saxofonist. Dar nu e asta tot vechea aventură, care se repetă ?

„Bine am făcut că nu m-am agăţat de tunsa aia !il — îşi spune Mysha.

De-acum înainte, nu va mai coborî din maşină. Trotuarele, străzile — toate astea sînt doar un fel de hîrtie de prins muşte : ceva lipicios ce-ţi întinde o cursă — şi mierea nu e niciodată veritabilă — o simplă momeală afurisită !

Hudson Parkway, cale liberă, ora nouăsprezece şi cincizeci şi şase de minute. Pe drumurile laterale — vehicule ale poliţiei, cu radarurile şi cu videocaptoarele lor, stau la pîndă. Mysha încetineşte

puţin : nu e momentul să fie luat la ochi, să fie pus sub urmărire. Totul se desfăşoară după cum prevăzuse — în afară de cele ce-i trec prin minte : se gîndeşte la Hemingway, în loc să-şi amintească de Pinsk.

Ultimul stop. Cu toate ca e pe verde, Mysha frînează pentru a lăsa un>om care aşteaptă să treacă drumul. De ce n-ar merge aşa toată noaptea, cu portierele zăvorite şi cu geamurile închise, şi să le facă plăcere unor oameni necunoscuţi ? Dînd prioritate atunci cînd aceasta îi revine de drept; îndreptînd lumina farurilor asupra porţii aceleia de garaj, pe care o femeie cu rochie lungă se căzneşte să o deschidă pe întuneric ; daxonînd, pentru a înspăimînta un cîine ce goneşte după o pisică. Trebuie, însă, să respect orarul pe -care mi l-am ales — şi mai e şi tot dispozitivul ce s-a pus în mişcare pe urmele mele.

Un camion schimbă calea de rulare, o ia spre dreapta. Mysha vede silueta podului George Washington contu- rîndu-se pe cerul invadat de luminile New York-ului. Nişte păsări, stîrnite de dîra pe care o face în apă un remorcher, urcă în susul fluviului, zburînd la mică înălţime. Pe măsură ce podul se apropie, Mysha se străduieşte şi el mai mult să şi-o readucă în memorie pe Dorothy Kayne ; însă tot Hemingway e cel care cîştigă, un Hemingway bîjbîind pe cîmp, prin ciulini, cu puşca de vînă- toare în mîini, o puşcă destinată vînatului de calibru mare, verificată, unsă, cu cartuşul pe ţeavă. Iar cînd Hemingway dispare, îi ia locul fata cu rochie neagră, destrămată la poale, care deschide gura ca pentru a spune ceva, şi care tace.

— Nu face nimic, murmură Mysha.

Acum, merge pe Hudson Parkway cu viteză atît de mare încît automobiliştii pe care îi depăşeşte lansează spre el semnale luminoase. Aprinde luminile de avarie ; răsucind-o, rupe maneta avertizorului.

îşi desface centura de siguranţă, apasă pe pedala acceleratorului. Coboară geamul din stînga. Aude atunci urletul înnebunit al motorului, contorul indică opt mii cinci sute de turaţii pe minut.

Izbind barierele metalice de protecţie, maşina se culcă pe-o rînă. O jerbă de scîntei. Ashton Mysha trage nădejde că, în cele din urmă, tunsa va face rost de mărunţiş. E omorît pe loc.LA MAI PUŢIN DE DOUĂZECI ŞI PATRU DE ORE după aceea, doctorul Almendrick e arestat de poliţia federală ; negăsindu-se însă nici un articol de cod care să condamne în mod specific cumpărarea, cu caracter viager, a unor organe umane, justiţia e nevoită să-l învinovăţească pe doctorul Ronald Almendrick de *exercitare ilegală a medicinii, prin aplicarea unor procedee nespecificate de lege*. E evident că o asemenea acuzaţie nu va rezista unei examinări juridice mai aprofundate. Intre timp, organizaţia medicală Almendrick rămîne paralizată.

John Gheena se află la originea acestei interpelări a medicului. Dimineaţa, în zori, cînd directorul adjunct al lui West Continental l-a înştiinţat de moartea lui Ashton Mysha, indianul a ieşit din hotel, luînd-o în direcţia cheiu- rilor. Noaptea întreagă trăsese nădejde că va apărea cineva sau ceva care să-l abată pe polonez din cursa lui. Nu putea fi el acela : el îi era lui Ashton Mysha prea apropiat, îi era ca şi un frate, la urma urmei : îl primise în casă, în faţa lui îl omorîse pe Bart-şi-mai-nu-ştiu-cum-cu-„o“, polonezul i-o dăduse în grijă pe Dorothy Kayne ; aşadar, a respecta în mod absolut libertatea de alegere a acestui om pe cale de a îmbătrîni, şi care spunea că e obosit de moarte, reprezenta pentru şeien o îndatorire sacră.

Nu se interpusese nimeni între Ashton Mysha şi George Washington Bridge. Intr-un fel, New York-ul îşi dăduse, deci, acordul tacit la ceea ce plănuise polonezul, şi faptul acesta John nu putea să i-1 ierte New York-ului.

în timp ce lumina de zi izbeşte în plin zidurile zgîrie- norilor rînduiţi cu faţa spre mare, John Gheena s-a aşezat pe o stivă de scînduri. A cîntat cîntecul şeien al marelui exod, şi cîntecul pe care-1 cîntă şeienii la căpătîiul morţilor, şi, la urmă, cîntecul cîntat de şeieni ca să izbîndească vînătorile de năluci pe Pajiştile de pe Lumea Cealaltă ;

a cîntat de trei ori cu vocea cuvenită, cînd răguşită, cînd stridentă ; au venit chiar şi nişte docheri să vadă ce se petrece acolo, închipuindu-şi că, în timp ce se zbenguia prin dreptul vreunei macarale acţionate pe şine, un cîine vagabond îşi schilodise mădularele. John s-a ridicat, le-a spus docherilor că nu era decît el, un indian jelindu-şi fratele ; apoi, a luat un taxi şi a cerut să fie dus pînă la Civic Center.

La început, a fost expediat din birou în birou — nu prea înţelegea nimeni ce doreşte. Dar a semnat fără să crîcnească toate formularele care i se aşezau în faţă, a răspuns la toate întrebările fără nici un rost ce i se puneau. Numai la una nu a răspuns : la aceea referitoare la numele tatălui său. Fiindcă uitase care era numele tatălui său, numele său american — iar singura familie pe care şi-o recunoaşte e neamul şeien, în general, şi Mama Page- ewack, în particular.

Insă cînd funcţionarii au descoperit că acest om din rasa pieilor-roşii fusese acţionat în justiţie pentru tulburarea ordinii publice, au început să dea atenţie poveştilor pe care le spunea, pornind de la principiul că un culpabil nu vine să vîndă gogoşi chiar sub nasul organelor administrative dacă n-are motive serioase să procedeze astfel. Iar motive serioase sînt pentru John Gheena durerea, mînia şi fraternitatea ; cu toate că se fereşte, pe cît poate, să facă precizări : astfel de lucruri n-ar părea îndeajuns de serioase.

Mai tîrziu, John e dus, într-un Ford cu caroseria în alb şi negru, la sediul central al poliţiei. Acolo, totul e luat de la început : interogatorii, procese verbale, aşteptări pe culoare supraîncălzite. Totul se va termina brusc, în cîteva minute. Atlanta cheamă la telefon New York-ul, confirmă

0 serie de puncte avînd o importanţă esenţială. John Gheena primeşte un sandviş cu şuncă, o sticlă cu bere ;

1se citeşte din nou depoziţia — el o semnează, făgăduieşte că va rămîne la dispoziţia tuturor instanţelor judiciare, că va depune din nou mărturie, fără teamă şi fără părtinire ; acum e liber, s-au scurs opt ore bune, e noapte. în Georgia,

poliţiştii au luat hotărîrea să împresoare în mod discret vila lui Almendrick, precum şi clinica pe care o conduce, urmînd să intervină în zori.

întors la West Continental, John Gheena cere să i se facă nota de plată pînă a doua zi dimineaţă. Profitînd de faptul că ziua fusese însorită, Dorathy Kavne s-a plimbat pe Fifth Avenue. Zice că a găsit întotdeauna pe cineva care s-o ajute să treacă strada. A cumpărat flori, tablete de chewing-gum, o nouă provizie de *Baby Soft.* Şi-a murdărit tocurile de la pantofi (tot zăpada aceea murdară care nu încetează să se topească pe trotuare).

Indianul spune, cu glas foarte scăzut :

— Ashton Mysha e acum nemaipomenit de departe.

Iar Dorothy, pe acelaşi ton :

— Nu-ţi mai da osteneala, ştiu că a murit.

Cu amîndouă mîinile, fata orbecăieşte în căutarea ter- mcstatului instalaţiei de condiţionare a aerului. întoarce rotiţa zimţată, şi un vînt rece pătrunde în cameră. începe să vorbească din nou, cu spatele la perete, frecîndu-şi ceafa de tapet, căci cîrlionţii de pe gît îi provoacă mîn- cărime :

— Mi-a spus portăreasa. O întrebasem doar dacă pentru Fifth Avenue trebuie s-o iau la dreapta sau la stînga. Ea mi-a zis : îmi pare rău de ceea ce s-a întîmplat cu prietenul dumneavoastră, miss Kayne. Avem o florărie bună aici, în hotel. Dacă voiaţi cumva să ieşiţi în oraş ca să comandaţi nişte flori, vreo coroană, poate că nu e cazul să vă mai osteniţi. Se află la capătul holului — a doua vitrină —, comisionarul o să vă însoţească.

John bolboroseşte că hotelul ăsta e o firmă serioasă, efectiv un stabiliment de mîna întîi, că ei, însă, o să fie obligaţi să plece de aici. Tînăra femeie se întinde pe pat, cu picioarele îndoite sub ea :

— Fireşte că o să plecăm ! Am dat telefon la bancă, adineauri : nu mai am nimic în cont, şi asta de multă vreme. Ashton şi dumneata m-aţi făcut să-mi închipui tot felul de chestii. M-aţi minţit !

John se lungeşte lîngă ea. Ea îşi întoarce capul spre el, astfel că bărbatul îi poate simţi respiraţia. Nicicînd n-au fost atît de aproape, totuşi fiecare din

ei se teme de celălalt. Dorothy îşi plimbă răsuflarea sub nările fre- mătînde ale indianului. în seara asta, ea nu va merge mai departe.

— Chiar vrei să te întorci la universitate ? — întreabă el.

— Ei bine, John, asta depinde de dumneata. încearcă să ghiceşti ce i-ar fi plăcut lui Ashton Mysha.

— Mi-a spus că trebuie să veghez asupra ta.

Ea suspină :

— Ce tîmpenie, nu poate să fie adevărat, prea seamănă cu un testament.

— Bineînţeles că era un fel de testament, spune John.

Vor adormi unul lîngă celălalt, fără să mai facă patul şi fără să-şi scoată hainele de pe ei. Cînd Dorothy va simţi că-i e frig la picioare, John o va ajuta să-şi pună o pereche de şosete de lînă : înainte de asta, îi va săruta gleznele, vîrfurile degetelor, repetînd întruna :

— Tu ai vrut-o Ashton, aşa-ţi trebuie ! Totuşi, îţi cer iertare !

Noaptea, din cînd în cînd, şeienul se scoală, fără să facă zgomot. Se duce pînă la fereastră, priveşte zgîrie- norii, care acum nu seamănă cu nimic altceva, care nu mai sînt decît ceea ce sînt : o înşiruire de calcule exacte, o stivuire meşteşugită (la lumina lunii, un zgîrie-nori nu e deloc ameninţător, privindu-1 îţi spui că aşa ceva ar fi putut face şi un copil, din nişte cuburi). Parcă auzi, de la un apartament la altul, murmurul părinţilor ce-şi adorm pruncii.

A doua zi, John şi Dorothy pleacă de la West Continental Great Hotel. Se trag către partea de sud-vest a peninsulei. Un aer călduţ, primăvăratec — înţepător şi de culoarea mierii — adie deasupra New York-ului. De foarte devreme, mulţimea a invadat strada. Nemţii-proprietari de mici restaurante ce servesc mîncarea la domiciliul clientului îşi pun la adăpost în frigidere bucatele săţioase, pe bază de smîntînă, brînză, grăsimi ; în dimineaţa asta gospodinele vor ceva mai iute, mai

piperat ; ceea ce înseamnă că vor avea succes cîrnăciorii, felul numit *chili con carne* şi porumbul gătit după reţete mexicane.

Femeile oacheşe şi măruntele venite aici de prin Panama ori din Porto Rico, dîndu-şi jos puloverele, arborează bluze împestriţate şi fuste de culoare deschisă (uşoare urme de sudoare se văd de pe-acum, în dreptul coapselor şi pe la subsuori). Lipsită de viaţă, zăpada nu se mai ţine pe nicăieri.

John Gheena cunoaşte o pensiune-bombă pe Bleecker Street. Le va fi bine acolo, dacă Gina va accepta să le închirieze o cameră cu două paturi (despărţite printr-o noptieră vopsită în alb). In curtea interioară, căreia Gina îi zice *patio,* creşte o tufă de dafin, din care în fiecare zi se smulg cîteva frunze, asta pentru mîncărurile ce ţin de arta culinară europeană.

Dar Gina n-a ridicat încă obloanele metalice de la intrare. In consecinţă, John o duce pe Dorothy într-un scuar, o aşază pe o bancă :

— Nu-i vorba de un azil, ca acela în care am stat înainte. Cînd se face frig, se dă drumul la căldură. N-ai să te plictiseşti, ai să-i poţi da o mînă de ajutor Ginei. Dealtminteri, toată lumea trebuie să-i dea o mînă de ajutor Ginei, asta-i lege ! Sînt unii care spală vasele, şi alţii care le şterg, şi alţii care le citesc clienţilor poeme în timpul mesei de seară. Dar tu, Dorothy, tu n-ai ochi ca să poţi vedea. Pe tine poate că Gina o să te pună doar să baţi clopotul. Tragi de-o sfoară *şi* asta face să se mişte sub o arcadă un clopot. Tragi de sfoară cînd auzi uşa deschi- zîndu-se, ca să dai de ştire ; tragi de ea şi atunci cînd Gina spune că mîncarea e gata, că poate să vină lumea la masă. Nişte oameni din cartier au semnat odată o re- clamaţie împotriva clopotului ăstuia. Gina a cedat — a atîrnat, în schimb, un gong. Imediat, aceleaşi persoane au cerut să fie pus clopotul înapoi. O chestie ca asta nu ţine, oare, de comediile cu care ai tu de-a face în sociologia urbană ?

Dorothy îşi dă silinţa să zîmbească. După aceea, are nevoie de o batistă. însă batistele se află undeva, la fundul valizei. Drept care, John Gheena

îşi desface de la gît fularul, şi i-1 întinde. Nimeni n-ar putea spune, la ora asta, ce s-a făcut cu corpul lui Ashton Mysha. Sînt şanse ca el să se afle depus într-un mic local de morgă, dintr-un oraş neînsemnat, aflat pe ruta New York-Atlanta. Probabil că şi acolo e vreme frumoasă.

Cu mîinile înfipte în şolduri, Gina se uită la indian şi clatină din cap. Un veritabil cap de carnaval, un cap enorm (din cauza bigudiurilor, de toate culorile, pe care le are prinse în păr).

— îmi face plăcere că te văd, Gheena ! Şi că te văd cu o fată drăguţă. Oamenii credeau că, pînă la urmă, metisa o să te îmbrobodească. Se strica lumea de rîs : auzi, Evelyn, femeia dracului, şi John Gheena ! Eu. nu ! Eu nu sînt credincioasă. Dumnezeu ştie unde ai fi ajuns, Gheena, dacă te lipeai de revoluţionara aia ! N-am fost pe Centre Street, în ziua cînd aţi făcut manifestaţia aia afurisită. Am văzut-o, însă, seara, la televizor. Oale sparte, ce să zic ! Jalnic ! Western cu nişte biete loaze !

Pe măsură ce-şi aminteşte, Gina vorbeşte tot mai repede, tot mai tare. Nu trece mult, şi începe să se exprime, cu glas sacadat, în limba italiană. John o opreşte :

— I-am spus lui Dorothy că ar putea să se ocupe de clopot.

Gina se linişteşte, îşi aranjează bigudiurile :

— Sigur că ar putea !

Cu braţul ei dezgolit, o ia pe după umeri pe tînăra femeie :

— Şi bunica mea era oarbă... Dar la Napoli asta nu însemna cine ştie ce : acolo e destul să te aşezi pe trotuar şi să te laşi dus de mulţime. Te poartă toţi ca pe apă. Dă mîna la mine ! Vino să-ţi arăt camera !

Broasca de la uşă nu funcţionează. Există însă un ivăr care poate fi tras. Gina face onorurile odăii, dă drumul la robinetele lavaboului, aprinde lumina — şi izbucneşte pe neaşteptate :

— Am acum la mine în gazdă un tip agasant ! Herr Doktor Schwanberg, aşa pretinde el să i se spună. N-are mult peste douăzeci de ani — şi nu se

spală ! Aoleu, ce mai pute, porcul ! Se crede însă cel mai mare regizor de teatru de pe faţa pămîntului. Are pretenţia să i se aducă micul dejun la pat. Numai eu îndrăznesc să intru în bîrlogul fiarei. Nu face nimic, Gheena. Curînd-curînd o să mi ţi-1 dau eu pe brazdă !

John se întoarce către Dorothy :

— E adevărat ! Pe toţi îi dă Gina pe brazdă !

Scara geme sub paşii italiencei. John deschide fereastra, trage un scaun :

— Stai aici, ai să poţi auzi zgomotele casei.

Dorothy se supune. Se aşază binişor pe scaun, cu mîinile încrucişate pe genunchi. Lumina puternică a soarelui, năvălind prin fereastră, face ca părul ei să arate încă mai deschis la culoare, buzele să-i pară încă mai palide. Aduce cu o Romy Schneider bolnavă de ftizie, jucînd într-un film vechi din seria *Sissi.* Femeia-sirop ! Deprins cu băuturile tari, şeienul se învîrteşte prin cameră, ca într-o cuşcă. Dacă a luat-o pe un drum greşit, iată-1 acum prins în capcană : cea dintîi răspîntie se va arăta abia la primăvară, cînd doctorul Laedipark o va izbăvi pe Dorothy de legătura ei. Pînă atunci, tot ce rămîne e o convieţuire silnică. Cum s-o fi procedînd oare, noaptea, cu fetiţa asta ? Care or fi fost gesturile, purtările, cuvintele lui Ashton Mysha ?

în timp ce, ca să nu-şi piardă cumpătul, John s-a pus să desfacă geamantanul, Dorothy se informează :

— Dacă aici nu sîntem într-un azil, va trebui s-o plătim pe Gina. Cu ce bani ?

— O să-mi găsesc de lucru. Două sute patruzeci de dolari pe lună nu sînt chiar atît de greu de găsit.

Vine spre ea, o zgîlţîie :

— Dar, pînă una-alta, încetează să te mai porţi astfel ! Toţi cei care stau la Gina sînt slabi, sînt şubrezi. Dar nu se arată a fi. Ai şi uitat ce spunea ea ? Povestea cu Schwanberg ăla, care pretinde să i se aducă cafeaua şi dulceaţa la pat ?

Dorothy îşi ridică spre el faţa fără privire :

— Voi face cum doreşti. Dar hai să vedem, John, dacă dumneata ştii măcar ce vrei ?

— încearcă să rîzi, spune el, încearcă să cînţi !

Nu mai sta aşa pleoştită !

Ea îi zîmbeşte :

— E greu să fii altfel, cînd eşti aşezată pe un scaun, lîngă o fereastră deschisă.

Aşezată pe un scaun lingă o fereastră deschisă. Doar n-o să facă din asta o tragedie ! Dacă-i pe-aşa, să poftească să se scoale şi să coboare scara, să se ducă în curte şi să culeagă foi de dafin, şi să bată clopotul, şi să pună rufele la uscat ! Nu-i nevoie să vezi, ca să întinzi rufele. E de ajuns să pipăi şi să-ţi dai seama, odată pentru totdeauna, cît e de lungă frînghia atîrnată pe suporţii uscătorului, cum e cu cearşafurile, şi să nu-ţi fie teamă că te vei uda pe mîini, că te vei stropi pe bluză !

— De ce mă ţii pe lîngă dumneata, John, de vreme ce nu-ţi plac ?

Pe moment, el nu răspunde. Reflectează, în timp ce netezeşte cu palma cele cîteva veşminte de-ale ei pe care tocmai le-a scos din valiză.

— Spune-mi cu ce autobuz se poate merge la universitate ! Dă-mi lucrurile ! — mai spune ea.

Se ridică, dă scaunul la o parte. N-a avut vreme să repereze locul în care se află uşa, greşeşte direcţia, se loveşte de dulap şi cade de-a dreptul în şezut. Rămîne aşa, cu capul uşor adus în piept. Rochia albă se desfăşoară, bogată, sub ea ; îşi împreunează mîinile ca şi cum acu’-acu’ o să înceapă să se roage !

— Vrei să pleci ? — spune John. Nu poţi, nu te pricepi ! Nu eşti în stare decît să fii frumoasă, şi atîta tot !

Mama Pageewack n-ar zice că Dorothy e frumoasă. I-ar da cîţiva ghionţi, ca s-o pună iar pe picioare, i-ar sfîşia cu unghiile rochia şi obrajii ; albii ni le-au adus aici pe păpuşile astea ; înainte vreme, fetiţele noastre se jucau cu nişte momîi de lemn, crestate cu barda, se înţepau cu aşchii prin părţile moi ale ţîţelor, trebuiau să apese în locul acela, să sugă. Fetele şeiene, încă de pe la vîrsta de opt-nouă ani, scuipau salivă amestecată cu sînge.

— Camera asta e de vină ! — izbucneşte John. O sin- gfcră cameră pentru amîndoi ! Curată nebunie. Dar ca să avem camere separate, ar costa prea

scump. Aproape cinci sute de dolari !

Se duce la lavabou, se spală pe dinţi, îşi dă cu apă pe păr :

— Plec în oraş ! Nu mai sta aşa — te văd în oglindă — parcă ceri bătaie !

O să se ducă unde-o vedea cu ochii. Pretextul : să-şi caute de lucru. Esenţialul e să scape de camera asta cu prea mult soare, cu prea multă linişte, şi unde mai stă şi
Dorothy, atît de fleşcăită ! Bătrîn trebuie să fi fost polonezul, de-a putut să-i placă lăptăria asta ! Din fericire, de la ora zece dimineaţa, Greenwich Village e plin de ogea- guri primitoare, larg deschise, în care repetă noi orchestre de jazz.

In locuinţele lor de la mansardă, izolate fonic cu ajutorul mochetelor şi al tapetelor, maeştrii solo-urilor la trompetă — cu surdină — se odihnesc. Simt încă în picioare crampele pe care le dă muzica lor afurisită ; îşi dezmorţesc sub perne de satin degetele înfierbîntate în care sîngele pulsează ca în ritmul bătăilor de tobă. Au venit acum tinerii, le-au luat locul pe estradele înguste (în timp ce ei cîntă, femeile de serviciu plimbă printre picioarele lor cîrpe din pînză groasă) ; vor rămîne pînă diseară în penumbra beciurilor (unde — pentru atîta lucru ! — patronii nu permit să se aprindă luminile). Unii dintre ei au venit din Harlem.

Cîntă fără întrerupere, pentru un public de vîrsta lor, care n-a plătit la intrare ; au buzunarele blue-jeans-ilor burduşite cu sticle de sifon şi cu sandvişuri. Trebuie să te obişnuieşti să bei şi să mănînci între două solo-uri, fără a lăsa saxofonul din mînă. Cînd ziua e pe sfîrşite, poţi, în fine, să te ştergi la gură, ai buzele strivite, ca ale unui boxer, iar pe muştiucurile clarinetelor rămîne puţintel sînge închegat.

în cavernele acestor case mansardate, se află şi fete care se prostituează pe cont propriu, neîmpărţind cîştigul cu nimeni. Şi cîteodată o fac doar pentru propria lor plăcere (aici, se poate refuza un client, se pot acorda tarifuri preferenţiale). Au, toate, cîte o batistă prinsă la cingă- toarea de la pantaloni : batista albastră arată

că sînt masochiste ; cea roşie — că manifestă tendinţe dominatoare. In subsolul unui neguţător de muzică imprimată, John îşi alege o amazoană, o negresă înaltă, încălţată, pînă la coapse, cu cizme de culoare violet. O va pune să-l calce-n picioare, să-l batjocorească. In felul ăsta, va uita de Dorothy Kayne, va uita cum a lăsat-o, gălbejită, aşezată pe podeaua din pensiunea Ginei, cu rochia albă desfăcută jur-împrejurul ei precum corola unei flori uriaşe ; va uita înfăţişarea ei amăgitoare, de Romy Schneider în rolul din Sissi-nu-mai-ştiu-care, va uita şi de Mama Pageewack, căreia nu i-ar plăcea deloc toate astea.

— Douăzeci de dolari ! propune John. Dacă-ţi dau douăzeci de dolari, mă faci să-mi pierd toată semeţia ?

— Te fac chiseliţă ! — spune fata, rîzînd.

Şi-şi ia o atitudine provocatoare, îşi compune o expresie de tîrfă experimentată :

— Haide, treci înainte ! Eu vin după tine, am să-ţi spun încet pe unde s-o iei. Dacă încerci să te ascunzi, te pocnesc.

— Am cunoscut o fetiţă, zice John, de aceea am venit aici. Nu ştiu cum să-ţi explic. Pe scurt, fetiţa aia e chiar o fetiţă ! Deşi are treizeci de ani. Şi-a pus, însă, o rochie albă... şi ne simţim singuri amîndoi.

Negresa ridică din umeri : de obsesiile clienţilor ea nu ţine seama decît în măsura în care trebuie să le satisfacă ; acum nu e cazul, aşadar nu vede întrucît ar privi-o pe ea relaţiile dintre bărbatul acesta şi fetiţa aceea prefăcută, îmbrăcată în alb, de care tot vorbeşte el. Dealtfel, la treizeci de ani, o fată nu mai poate fi o fetiţă. Numai în cazul în care trişează. Sau în cazul în care se simte atît de rău încît nu mai ştie ce să facă şi se ascunde, în lipsă de altceva, sub masca asta derizorie : o copilărie prelungită, uzată de vreme.

Afară, în stradă, spune cu brutalitate :

— O să trecem pe trotuarul celălalt, pe unde bate soarele, să te vadă oamenii — care ştiu ce te aşteaptă — şi să facă haz. Toată lumea mă cunoaşte pe-aici : sînt Laura- căţeaua, Laura-hitlerista. Nu te

uita înapoi, nu-i nevoie, ştiu că te trec fiori !

Laura locuieşte într-un apartament de trei camere, situat la parter. Ferestrele au geamuri mate, ca la cabinetele dentiştilor sau maseurilor. în mijlocul salonului se înalţă un stîlp de tortură prevăzut cu ferecături solide, cu un asamblaj complicat de scripeţi, lanţuri şi curele. Negresa aprinde nişte bastonaşe de tămîie. îi spune lui John să se pună în genunchi. El nu se supune, se aşază pe unul din montanţii stîlpilor şi zice :

Dar dacă aş da zece dolari, în loc de douăzeci, ce-aş avea dreptul să primesc ?Fata îl priveşte fix. De data asta, dispreţul ei nu mai e simulat :

— Ascultă, la mine chestiile astea nu prind ! Dacă n-ai douăzeci de dolari, te cari !

Şeienul are douăzeci de dolari, ba chiar mai mult. Dar n-are chef să sufere. Se uită la instrumentele de tortură agăţate pe pereţi şi simte urcînd în el un fel de greaţă, ce n-are în ea nimic excitant. Laura pare că n-a înţeles încă despre ce-i vorba, îi pregăteşte o botniţă :

— Ai să-ţi pui căluşul ăsta, bătrîne ; asta din cauza vecinilor...

Se îndreaptă spre John. El îşi lasă capul în jos :

— Nu mai vreau !

Laura şovăie :

— Joci cu mine o comedie, sau spui adevărul ?

Invîrte botniţa pe mînă, oftează :

— S-ar părea că vorbeşti serios. Ce bandă de smintiţi îmi sînteţi, cu toţii!

— Iţi cer iertare, Laura ! Atunci cînd vorbeam la subsol eram sincer. Am să-ţi dau ceva bani, ca să te despăgubesc pentru timpul pe care l-ai pierdut.

Negresa bagă în buzunar cei cîţiva dolari pe care el i-i întinde. Apoi se răzgîndeşte şi-i pune într-o cutiuţă de metal, printre comprese şi rulouri de leucoplast.

— E nevoie, cîteodată, să fac şi pe infirmiera. *Dvypă...*
— explică ea.

Brusca derobare a lui John n-o miră decît pe jumătate : bărbatul ăsta nu-i din categoria clienţilor ei obişnuiţi. E în privirea lui un fel de tulburare ; iar Laura ştie, din experienţă, că nu suferinţa autentică îl caracterizează pe veritabilul masochist, cel care dîrdîie, se bîţîie şi care, mai apoi, oferă şi ceva în plus, peste preţ, ori face cinste cu un pahar la primul bar de pe stradă. Pune botniţa
— cu care nu mai are ce face — pe un colţ de masă ; John Gheena îşi face de lucru jucîndu-se cu scripeţii montaţi pe stîlp. Spune, cu glas

scăzut :

— Mie nu-mi prea merge bine, Laura...

— O iubeşti pe fetiţa de care vorbeai mai adineauri ? Asta-i ceea ce nu merge ?

— El nu răspunde. Negresa s-a aşezat, îşi scoate cizmele lungi din piele violetă, îşi masează gleznele.De ce nu te duci la ea ?

— Mi-e frică.

Primăvara va veni devreme în anul acesta. Şi în primăvară, Dorothy Kayne urmează să-şi recapete vederea, în privinţa asta medicii sînt categorici. Ea va pleca de la Gina, se va întoarce la universitate. In nici un fel nu se cade să faci pe ucenicul vrăjitor, să încerci să abaţi stelele de pe orbita lor firească, dacă nu vrei ca totul să reintre in haos. Dorothy îi va spune, poate, lui John să vină s-o viziteze în complexul universitar, după-amiaza, la ora la care accesul publicului este permis. Vor bea un pahar la bufetul expres, îşi vor zîmbi frumos, neavînd ce să-şi spună. în fine, ea îi va vorbi despre sociologia urbană. Iar el, despre delicvescenţa zgîrie-norilor. Va folosi, desigur, o altă expresie, una care să-i fie proprie. Nu se vor înţelege unul pe altul. El va pleca în cele din urmă, foarte abătut. După el, dragostea ei e ceva provizoriu, precum o angajare în serviciu.

Laura l-a ascultat, căscînd ochii. N-a priceput tîlcul poveştii. Nu e normal ca o dragoste să nu dureze ? E şi-aşa lucru mare cînd ţine mai mult de-un sezon. Ei, şi ce dacă ? New York-ul nu-i pustiu, e plin de garaje şi de hoteluri, îţi schimbi patul aşa cum îţi schimbi şi maşina. Sigur, în primele zile nu te simţi chiar în apele tale. Vei fi derutat, ăsta-i cuvîntul ! Nu vei mai avea la aşternut nici gemetele, nici mirosul cu care erai învăţat. Pe urmă, te obişnuieşti. Negresa se scarpină pe una din coapse : toată noaptea s-a războit cu un ţînţar. Un ţînţar, pe timp de iarnă, în Greenwich Village ! Chiar dacă New York-ul se află la aceeaşi latitudine cu Neapole, e, totuşi, de necrezut !

— Şi ai lăsat-o singură în cameră, stînd în fund pe parchet ?

Ar fi avut altceva mai bun de făcut ? Ce s-ar fi întîmplat dacă s-ar fi aşezat lîngă ea ? Nu poate iubi o oarbă cu cîrlionţi, o oarbă ce-şi pune pe ea rochii albe, se izbeşte tot timpul de mobile şi cade. Nu poate s-o iubească pe Dorothy Kayne, pentru ca pe urmă s-o piardă. El nu s-a lăsat niciodată

impresionat decît de zbuciumul mării.

Cît timp era Mysha, ca o barieră, între Dorothy şi el, totul mergea bine. Dealtfel, pe atunci nici Dorothy nu purta rochii albe ; şi nici nu avea deloc înfăţişarea aceasta fragilă. Probabil că polonezul i-a dat nişte bani, iar ea i-a cheltuit prin magazinele din complexul comercial al lui West Continental. John e convins că de-acolo vine şi rochia albă.

— Cît a fost Gina cu noi — spune el — Dorothy mai era încă cea dinainte. Cînd s-a aşezat pe scaunul acela, la soare, cu mîinile încrucişate pe genunchi, în faţa ferestrei deschise — atunci s-a petrecut totul.

Să nu-şi închipuie Laura că rochia albă e o simplă amăgire — un fenomen de fixaţie — şi că ar fi de ajuns s-o dezbrace pe Dorothy Kayne ca s-o afle din nou aşa cum era înainte.

Vorbeşte de haine, de dezbrăcat, deoarece negresa e aproape goală : se schimbă, înainte de a se duce la coafor pentru a-şi descreţi părul. Se uită fix la John Gheena cu o expresie de stupefacţie pe care nu încearcă s-o disimuleze :

— O iubeşti, te prăpădeşti după ea ! E nebunie curată ! Ca să vezi, nu credeam că asemenea lucruri pot să existe. Mai că-mi vine să-ţi dau biştarii înapoi, cu mulţumiri. Dar am nevoie de ei. Şi tu, ce-ai de gînd să faci tu acum ?

Trebuie să se urce iar sus, pe zgîrie-nori, de unde n-ar fi trebuit să se coboare niciodată.

Puţin după ora amiezii, biroul de angajări e ticsit de lume. Au fost aduse nişte bănci de la şcoala vecină, pentru a permite oamenilor să se aşeze şi să-şi mănînce în linişte sandvişurile. Dînd din coate, John s-a apropiat de ghişeu. După ce şi-a declinat identitatea, a reamintit de trădarea lui Milous, care fugise în California. A spus că el nu ştie ce e acela vertij şi că ar voi să se urce din nou pe blocuri.

A fost întrebat cît ar dori să cîştige ; a răspuns că nu acesta e lucrul cel mai important. Oricum, nu va putea niciodată să economisească atîţia bani cît să scoată de sub ipotecă casa de lemn din Long Island. Fireşte, asta în afară de cazul în care va cîştiga procesul *Statul New York contra lui John Gheena.*

Insă nu-i prea vine să creadă că-1 va cîştiga. Nu s-a mai văzut vreodată ca un singur şeien să biruie în luptă cîteva milioane de oameni. în cel mai bun caz, va fi condamnat la o amendă care va fi acoperită taman prin cei douăsprezece mii de dolari plătiţi pentru cauţiune.

Apoi aşteaptă. Se află într-un mare hol de marmură, cu lustre imense, avînd luminile stinse (în definitiv, poate că sînt nişte lustre fictive, puse anume ca să dea o impresie de măreţie), cu pancarte — prinse cu sîrmă pe cele cincisprezece coloane ale sălii — pancarte pe care scrie *No smoking* [1] (litere albe pe fond roşu).

Spre deosebire de ceilalţi, John Gheena preferă să stea în picioare. Faptul de a cerşi o slujbă e şi aşa îndeajuns de umilitor pentru a te mai şi trînti pe o bancă, cum fac unii, cum fac mai toţi, şi a-ţi juca sticla de bere la poker. A primit numărul de ordine 2864. Păcat, numărul ăsta nu e divizibil nici prin trei, nici prin şapte. Drept care numără tot ce i se înfăţişează sub ochi : oamenii, ochiurile sparte de la luminatorul din plafon (şi, de asemenea, pe cele rămase intacte), ţigările clandestine ce fumegă după micile paravane pe care le formează degetele făcute căuş. Probabil că de s-ar fi lăsat înlănţuit la stîlpul Laurei, ar fi găsit un mijloc mai bun de distracţie. Ar fi îndurat atunci una din acele suferinţe comandate de la distanţă pe care le poţi analiza din exterior — spunîndu-ţi : „Eu sînt sacul ăsta legat cu frînghii, burduşit în bătăi ? Vezi, dobitoc bătrîn, peste ce eşti tu în stare să treci ?“

Aici, în holul biroului de angajări, în preajma cartierelor bogate, nimeni nu trece peste nimeni, nimeni n-o ia înaintea nimănui. Şeienul stă rezemat cu spatele de o coloană... şi trage nădejde că Dorothy Kayne s-a ridicat în cele din urmă, că şi-a netezit frumoasa rochie albă, că şi-a aranjat cîrlionţii. I-o fi trecut prin cap Ginei să-i ducă ceva — un dram, măcar — de mîncare noii sale pensionare ? La noapte, mă voi preface că mă culc, n-am să-mi scot însă nici ciorapii, nici pantofii ; şi, cînd o s-o aud pe Dorothy respirînd cu o răsuflare liniştită, mă voi scula, voi ieşi pe fereastră (evadare prin

[1] Fumatul interzis (engl.).

mijlocirea unor crengi cu frunze de laur), mă voi duce să mă abrutizez pînă spre dimineaţă în vreo bombă cu muzică de jazz. Pe urmă, voi avea o slujbă, îi voi trimite banii direct Ginei, cu condiţia să-i dea mîncare oarbei, să-i cumpere *Baby Soft* şi fulgi de săpun ca să-şi spele rochia cea albă. Gina nu are nimic de pierdut. Ştiu bine că ea n-o să cedeze farmecului domnişoarei Dorothy : Ginei nu-i plac femeile — şi apoi a mai văzut ea destule rochii albe.

Pe cea de-a doua faţă a fişei-chestionar, John Gheena scrie cuvinte ce-i fac lui plăcere. Cuvinte ce nu sînt legate altfel unele de altele, dar care, toate, încep cu D mare, cu D de la Dorothy : *Diamond, Day, Daisy, Difference, Destiny.*

Ora treisprezece. Femei înveşmîntate în halate asediază holul. Poartă basmale cu picăţele, dau brînci unor mături mecanice cu rulouri, îi mustră pe cei ce fac murdărie, adică sting ţigârile-interzise strivindu-le de dale, sau din bucăţile de hîrtie slinoasă, fac ghemotoace, ascunzîndu-le în spatele coloanelor. Mai sînt şi unii care umplu cu miez de pîine şi cu resturi de cîrnaţi crăpăturile fine din marmură.

Şi totul se petrece ca de obicei : sînt chemaţi mai întîi instalatorii şi specialiştii în diverse tipuri de canalizări, electricienii, cei care execută lucrări la asfaltare. Apoi, pazmcii de noapte, ospătarii, muncitorii necalificaţi. Astăzi, se caută nişte oameni-broască ; şi nu există nici măcar un singur om-broască ; s-a apropiat, atunci, de ghişeu un zugrav :

— Vreau eu ! Mă învoiesc eu să fac o încercare.

într-o mică încăpere vecină, doi medici procedează la
;auscultarea zugravului ; şi omul este respins, din cauza inimii. Se prezintă atunci un tipograf ; e acceptat; o macină îl duce spre port (mocheta Lincoln-ului mai poartă urme de mîl, buteliile cu aer comprimat se aud izbindu-se de pereţii portbagajului).

— Nimic pentru mine ? Sînteţi sigură ?

John Gheena îşi sprijină coatele de pervazul

ghişeului. întinde fisa cu numărul 2864, apoi fişa-chestionar pe care a completat-o în dublu exemplar. Fata de după geam îşi consultă caietul :

— De un spălător de geamuri nu e nevoie. Mă gîndesc însă că nimic nu v-ar împiedica să vă recalificaţi. Există cursuri de calificare plătite. Poftim, citiţi asta !

[1] Fumatul interzis (engl.).

Şi îi întinde o foaie de hîrtie xeroxată. Municipalitatea din New York angajează muncitori specializaţi în manipularea deşeurilor menajere şi/sau industriale. Se prevede îmbarcarea pe convoaiele de şalande ce fac naveta, prin Upper Bay, pînă la insula unde se află cuptoarele destinate incinerării gunoaielor. Fata îi zîmbeşte şeienului :

— Eu locuiesc în Staten Island, domnule, şi iau feribotul în fiecare seară. Vă închipuiţi, aşadar, că am avut ocazia să întîlnesc în drum şlepurile astea ! Vara trebuie să fie plăcut cînd te afli pe apă. Fără a mai pune la socoteală că e vorba şi de o meserie de viitor.

Holul e acum aproape pustiu. Oamenii au ieşit din nou pe uşile cu ţîţîni de aramă. S-au risipit prin barurile din apropiere ; îşi comandă cîte un pahar cu lapte, ca să nu irosească ceva din leafa ce va să vină. Fac coadă în faţa cabinelor telefonice de pe trotuar, să dea de veste vreunei soţii, vreunei mame, vreunei logodnice. E o zi mare azi, o zi care ar trebui însemnată cu roşu în calendar, dealtminteri şi vremea era frumoasă, şi aveam şi un număr fără soţ, trebuia ca totul să meargă ca pe roate. Şi uite că am reuşit, Laureen, Kate, şi tu — măicuţă Muffy.

Ei, şi-atunci, şi fata de la ghişeu devine guralivă. Ai zice că pe ea n-o aşteaptă nimeni. Poate pentru că are buză de iepure (i-a fost operată, dar, oricum, se mai vede încă). Pe scurt, vinde chestia cu şlepurile pentru gunoi ca şi cînd ar vorbi de nişte pacheboturi de croazieră :

— Zic unii că oraşul se goleşte, domnule ! Şi ce-are a face ? Nicicînd nu s-au văzut atîtea gunoaie pe străzi. Şi se vor vedea din ce în ce mai multe, asta din cauza ambalajelor. Totul e ambalat domnule ! E teribil, e o adevărată plagă, îmi pierd ore şi ore în şir decupînd după linii punctate, desfăcînd fel de fel de capace şi banderole, apăsînd în locurile marcate printr-un oval.

Rîde, işi trage răsuflarea :

— Vă daţi seama că toate astea pînă la urmă sînt aruncate în stradă. Şi că trebuiesc arse. Oamenilor nu le place treaba asta. S-ar simţi umiliţi să

escorteze nişte gunoaie. Munca e plătită destul de bine. Şi-apoi, ori că faci asta, ori că faci altceva...

John pleacă, spunînd :

— Eu voiam să urc, să mă caţăr.

Gina îl observă pe indian cu coada ochiului. Priveşte cum mînia şeienului creşte, tot aşa cum, în fiece dimineaţă, supraveghează laptele pus pe foc : gata să intervină la cea mai mică mişcare.

Femeia se justifică :

— Ascultă, Gheena, aici nu-i un centru de detenţie ! Nu sînt obligată să-mi bănuiesc chiriaşii că vor s-o întindă. In sfîrşit, nu în mod sistematic. Spune şi dumneata, ce puteam să-i spun fetei ăsteia ca s-o opresc să plece ? Că e oarbă, a; ? Bravo, n-am ce zice, aşa îi faci pe oameni să devină schilozi pe viaţă ! Şocaţi !

Gina se îndreaptă către fereastra ce dă către curte ; fereastră pe care, din luna octombrie, ea a deschis-o în seara asta pentru prima oară.

— Ei, şi ce importanţă are pentru ea că e noapte ?

— Pentru ea — nici o importanţă. Doar că maşinile merg acum cu viteză mai mare.

Gina ridică din umeri : ca să fii călcat în Greenwich Village după ora opt seara, trebuie să vrei asta cu tot dinadinsul. Nu e o arteră de circulaţie rapidă, maşinile n-au de ce să se năpustească prin reţeaua dantelată de străzi ca pe şoselele exterioare. Pe aici, dimpotrivă, se merge agale ţinînd tocul pantofului pe pedala frînei, ori pe foarte aproape, pentru a putea opri la ţanc, în caz de nevoie.

în marmite de aluminiu, *paella* [22] de vineri seara tocmai fierbe la foc mic. Curînd, Gina va trebui să introducă în fiertură cozile de la langustele congelate aduse din arhipelagul Tristan da Cunha ori din regiunea Cap-ului, la bordul unor avioane-cargo. Italianca pleacă de la fereastră, se reazemă cu spatele de bîrna groasă de lemn, cu faţa la maşina de gătit :

— Iţi faci griji de pomană, Gheena ! Micuţa o să se
întoarcă. Te sfătuiesc să încercisă te îmbeţi. Şi,
uite, pe
socoteala stăpînei casei. înainte de-a apuca să vezi

22 Mîncare preparată din orez, carne, peşte, crustacee, cîrnaţi şi diverse legume.

că pereţii încep să danseze în faţa ta, Dorothy o să vină şi ea. Veselă, cu obrajii înroşiţi, şi neştiind ce are chef să facă mai întîi : să mănînce, să facă dragostesausădoarmă.
Ori — mai ştii ? — toate trei deodată...Amsă vă aduc

puţină *paella* în cameră, o porţie pentru două persoane, nu există în tot New York-ul o *paella* mai bună ca a mea.John nu răspunde. Inima îi bate ca atunci cînd se afla pe zgîrie-nori, cînd începea să sufle vîntul, cînd îi era frică. Trece prin sufragerie. Dinaintea tacîmului rezervat pentru Dorothy, Gina a aşezat un buchet de anemone, în semn de bun venit. Şervetul — ca şi inelul de plastic de deasupra lui — e alb, asemeni rochiei pe care o purta Dorothy Kayne nu mai departe de azi-dimineaţă.

Dacă e să-i dai crezare Ginei, tînăra femeie a părăsit pensiunea puţin după ora două după-amiază. Nu şi-a luat decît periuţa de dinţi şi nişte comprese de rezervă, pentru bandajul de la ochi.NU EXISTA UN ITINERAR PRIVILEGIAT ! VA TREBUI să se lase la voia întîmplării. Prima ipoteză : Dorothy va fi fost atît de prudentă încît să nu treacă pe celălalt trotuar, va fi urmat, plimbîndu-şi degetele pe ziduri, curba firească trasată de aliniamentul clădirilor. în cazul ăsta, John are o oarecare şansă s-o găsească : fiindcă, fără să-şi dea seama, Dorothy nu va face decît să dea mereu ocol cvartalului ; şeienului nu-i rămîne atunci decît să se posteze sub un felinar de stradă, lîngă vreun stop, n-are importanţă unde, şi să aştepte ca să-i pice în braţe, abătîndu-se iarăşi asupra lui, asemeni unei stele ce-şi încheie mişcarea de revoluţie.

Dacă însă Dorothy a optat într-adevăr pentru fugă, va fi trecut de cealaltă parte a străzii. Prin însuşi acest fapt, va rămîne imprevizibilă — pînă la capătul nopţii, şi chiar dincolo de el. Observaţi-le pe pisici : parcursurile lor, pe acoperişuri, prin grădini, nu urmează niciodată o cale logică — sau, în sfîrşit, pe care s-o pricepem cîtuşi de puţin —, întîmplarea şi numai întîmplarea fac să le întâlnim în drumul nostru.

La ora asta toate firmele sînt scăldate în lumini : lămpi cu neon albastre — ori roşii — pentru localurile cu muzică de jazz (albastru înseamnă genul *blues,* roşul — *hot,* tuburi livide deasupra teatrelor de avangardă tip cabaret. Tablouri uriaşe atîrnă în vitrinele galeriilor de pictură ; obscuritatea denaturează totul — crezi că ieşi spre Cornelia

Street şi, cînd colo, te izbeşti cu fruntea de un ochi de geam.

John o porneşte iarăşi pe Bleecker Street, pînă la intersecţia cu Sullivan Street, coteşte apoi la dreapta, spre Washington Square. Dacă Dorothy s-a rătăcit pe undeva, lucrul acesta nu putea să i se întîmple decît în Mews, loturile de case învăluite în pace din partea de nord a dreptunghiului de verdeaţă : în nici un caz un orb n-ar mai putea ieşi din acest labirint de ateliere şi de curţi cu forme fanteziste, cu zăplazuri şi cu garduri vii, asemeni unor capcane. Se poate însă ca pentru Dorothy Kayne să se fi deschis vreo poartă, căci locuitorilor din Washington Mews le place să adune ceea ce alţii au aruncat. Se zice că ei fac opere de artă îmbinînd prin sudură radiatoare vechi şi cutii de conserve, se mai zice că, de cum dă să se crape de ziuă, scotocesc prin lăzile de gunoi. Dacă lucrul acesta e adevărat, atunci poate că şi Dorothy se odihneşte pe aici, în vreo încăpere secretă ; şi băieţii ăia deşiraţi şi smintiţi stau în genunchi în faţa ei şi, în timp ce ea zace, aşa, adormită, ei îi desenează chipul, trupul — folosindu-se de pastă de dinţi, de albastru de metilen, de benzi de hîrtie adezivă.

E Washington Square aici, şi John Gheena se înalţă treeînd peste toate obstacolele. Cade pe un oval de gazon, printre răzoare cu lalele. Se opreşte o clipă, se aşază pe vine şi examinează tufişurile şi copacii. Zîmbeşte : aici, în inima oraşului, natura i-a luat-o înainte primăverii. Se produc în Washington Square ecloziuni, înfloriri pe care numai un indian le poate distinge şi aprecia. John a ştiut dintotdeauna că betonul nu va avea ultimul cuvînt, că va veni iarăşi timpul pădurilor în această zonă din Greenwich Village, odinioară teritoriu al tribului indian al sapokanikanilor.
O forţă misterioasă, ridicîndu-se, se vede, de undeva de la mari adîncimi, face ca ierburile să înverzească din nou şi ca rădăcinile să se împreune, înnodîndu-se, mai puternic, mai sus ca de obicei, deasupra pămîntului. Mama Pageewack, care e superstiţioasă,

ar spune că acestea sînt sufletele sapokanikanilor ce-şi pregătesc astfel lupta şi răzbunarea împotriva aleilor asfaltate. în ceea ce-1 priveşte, John Gheena nu crede în strămoşi. De şi-ar lipi urechea de pămînt, şeienul ar auzi sub terenul plantat cu flori şi cu arbori din Washington Square suflul apelor subterane, mişcînd, asemeni unei seve viguroase, temeliile oraşului. Căci au existat pe-aici rîuri — rîuri şi păduri. Şi toate acestea revin din negura timpurilor — aşteaptă, aşteaptă cu răbdare, şi, în cele din urmă, iau totul în stăpînire

— .Dorothy, eşti aici ? Ieşi din tufiş, dacă eşti aici ! Nu-ţi fie frică ! — strigă John, cu voce scăzută, ca să nu sperie păsările.

însă Dorothy nu răspunde ; şi, dacă Dorothy nu răspunde, înseamnă că Dorothy nu este aici.

Pe măsură ce se îndepărtează de Greenwich Village, indianul sesizează fel şi fel de semne. Mai intîi, se produce fenomenul acela ciudat al celor două şopote venind din văzduh : într-adevăr, două vînturi opuse lunecă repede pe deasupra New York-ului — vîntul de răsărit şi vîntul de apus. Masele de aer trec pe la altitudini diferite, fără a se izbi între ele ; stîrnesc, totuşi, ceva, ca un fel de chemare ce smulge asfaltului nori formaţi din resturi minuscule — fire de tutun, scame de lînă, insecte. Frecin- duse între ele, cele două vînturi fac să se nască un cîntec monoton şi grav. în partea de jos a oraşului, unii oameni lăsaseră deschisă fereastra de la camerele lor de culcare, spre a se bucura şi ei de aerul neobişnuit de cald al nopţii ; acum, se scoală şi închid totul în grabă, trăgînd şi draperiile.

Pe mare se formează mici jeturi de spumă cu vîrfuri scămoşate.

în turnurile de control aerian de pe Kennedy Airport, La Guardia şi Newark, tehnicienii îşi sporesc măsurile de precauţie : venind către pistele de aterizare, cvadrimo- toarele capătă nişte mişcări de balans periculoase, oscilînd între cele două mase de aer portante. Cît despre îmbulzeala ce se produce, ce să mai vorbim : pentru acordarea autorizaţiei de aterizare, intră în vigoare procedura aceea interminabilă ce nu se aplică decît în zilele cînd personalul de la sol se află în grevă de zel.[23]

John Greena priveşte zgîrie-norii ce se conturează deasupra acoperişurilor ascuţite din Washington Mews. Nori groşi gonesc cu mare viteză

23 Grevă de zel : încetinirea ritmului de lucru, ca manifestare a nemulţumirii, prin executarea fiecărei operaţii cu o minuţiozitate excesivă.

prin faţa geamurilor iluminate — sînt aburi, vîrtejuri de praf şi pulbere zburătoare.

în noaptea asta n-ar fi plăcut să te caţări pînă acolo-sus ; chiar de te-ai afla într-unul din acele ascensoare de exterior ce înlocuiesc primejdioasele fiare-cu-ventuze, acel tip de ascensoare din care Milous, ticălosul, n-a vrut cu nici un chip să cumpere, sub pretext că progresul tehnic nu e, deseori, decît inamicul unei chibzuite gospodăriri a întreprinderilor.

Şeienul ştie că marile clădiri sînt cuprinse acum de o prelungă vibraţie ; aceasta nu poate fi percepută decît cînd stai agăţat pe faţadă, cînd corpul tău se contopeşte cu zgîrie-nori-ul : poţi auzi atunci geamurile izbindu-se de cadrele în care sînt prinse, şi muzica de orgă a ţevăriilor. Lui John nu-i place acest freamăt al pietrei, al sticlei şi al plumbului : asta nu prevesteşte nimic bun.

Intră într-un bar, îşi comandă un pahar cu alcool, telefonează la universitate. După cum se aştepta, i se răspunde că Dorothy Kayne nu s-a întors să-şi ia camera în primire ; că, dealtfel, de luni de zile n-a mai sosit de la ea nici o ştire. în afară de certificatele medicale ce se primesc săp- tămînal, neînsoţite măcar de o carte de vizită. Şi telefonista de serviciu de la universitate insistă :

— O cunoaşteţi, aşadar, pe miss Kayne ? Cine sînteţi dumneavoastră ? Chestiunea asta cu camera pe care ea n-o ocupă e realmente stupidă ! Credeţi că putem să i-o repartizăm altcuiva, în mod provizoriu ? în cazul acesta, va trebui ca miss Kayne să vină să-şi ia lucrurile de-aici.

John Gheena pune receptorul în furcă. Trebuie oare să avertizeze poliţia că o femeie oarbă rătăceşte prin oraş, riscînd să pătrundă, fără să-şi dea seama, în cutare sau cutare zonă periculoasă ? Restaurantele, sălile de spectacol se vor închide curînd, şi străzile vor deveni pustii. însă nu pentru toată lumea : ca în fiecare noapte, vor avea loc atacuri prin surprindere, încăierări tăcute (nu se aude în acest caz decît fîşîitul stofei sfîşiate de o

lamă, sunetul înfundat al unui pumn ce zdrobeşte faţa cuiva). Or, de Dorothy nu trebuie să se atingă nimeni. Nu trebuie să-i scoată nimeni bandajul. Medicii sînt categorici : un şoc, o străfulgerare — şi Dorothy îşi va pierde vederea pentru totdeauna.

Pe de altă parte, poliţia nu va intra în alertă pentru o femeie care a fugit de-acasă. Dealtminteri, e vorba într-a- devăr de o fugă ? John nu poate aduce nici o dovadă în acest sens. Poate că Ashton Mysha i-a lăsat vreo adresă.

— Dacă se întîmplă să te saturi de indian, pisicuţo, dacă vrei cumva să-l părăseşti, te duci în locul ăsta. Spui că vii din partea mea.

Asta va fi făcut ea. Fără să se destăinuie cuiva, fără să lase nici o vorbă : va fi plecat aşa cum venise, discretă, să nu-1 mîhnească pe John.

Şeienul cere încă un pahar cu alcool. Zîmbeşte chelnerului care-1 serveşte :

— Dacă am să mai vreau unul, refuză-mă ! Să nu-mi îngădui să beau mai mult de-atît !

Chelnerul clatină din cap, îşi şterge fruntea de sudoare cu poala şorţului :

— Dacă ş£ta-i tot ce-ai găsit ca să-ţi duci la bun sfîrşit cura de dezintoxicare, n-ai făcut nimic, amice ! Fiindcă eu am să te servesc cîtă vreme nu eşti beat. Există o regulă în localul ăsta, şi eu nu fac altceva decît s-o aplic.

Şeienul încuviinţează. în fond, pe asta şi conta. Ce rost are chelnerul ăsta aici dacă nu să umple paharele şi să înghesuie între două felii de pîine nişte cîrnaţi unşi cu muştar ? *That’s all, folks* *. N-ar mai fi de trăit, dacă ar trebui să-ţi bagi nasul tot timpul în încurcăturile altora.

— Scuză-mă ! — spune John.

Se cocoaţă pe un taburet, se reazemă cu coatele de tejghea :

— Scuză-mă. Şi mai dă-mi un pahar !

Cîţiva paşi mai departe, în apropierea străzii 14 Vest. Pe ecranul unor perdele de muselină pe care lumina cade din interior, la cel de-al doilea cat al

[1] **Asta-i, fraţilor (engl.).**

unei clădiri cu ziduri din cărămidă aparentă, se conturează, ca într-un joc de umbre chinezeşti, profilul unei femei. înaintează, pe urmă dă înapoi, se fereşte. Nu se ştie de cine, nu se ştie de ce. Bucle bogate îi cad pe umeri. în plus. în dreptul cefei, are ceva care seamănă cu un fluture cu aripile întinse : n-ar putea fi oare nodul, puţin cam înfoiat, al unui bandaj ?

John Gheena face calea-ntoarsă. Se opreşte sub fereastră, e cuprins de o speranţă nebună.

Femeia nu e singură. Alte siluete mişună în jurul ei. Din cînd în cînd, una din aceste siluete învîrte deasupra capului un fel de bîtă ; trebuie să fie, pur şi simplu, un baston. Se aud crîmpeie de muzică, rîsete, mici ţipete în- spăimîntate. Deodată, violent, bastonul se abate, asupra capului femeii. Aceasta se prăbuşeşte cu graţie, filmată parcă cu încetinitorul. Celelalte siluete încremenesc. Şeie- nul trage către el inelul de alamă ce comandă deschiderea uşii de la intrare. O voce calmă răsună în difuzorul mural :

— Ai cam întîrziat, Arthur ! în fine, urcă ! Ascensorul B, palierul 2, apartamentul 218.

Femeia zace pe mochetă. E lovită acum peste faţă cu un prosop îmbibat cu oţet. Ceea ce lui John i s-a părut a fi nodul unei legături nu este decît un pansament prost făcut.

Bărbaţii aplecaţi deasupra femeii leşinate se ridică unul cîte unul. îl fixează miraţi pe indian. Sînt foarte tineri, poartă barbă, au pe ei maiouri mînjite cu nişte pete de culoare brună. Unul dintre ei se apropie de şeien :

— Tu nu eşti Arthur ! Cine eşti, atunci ? Cine te-a trimis ? De ce secţie aparţii ? în seara asta, aşteptam un delegat din zona East New York. Tu eşti acela ? Răspunde !

John nu răspunde. îngenunchează lîngă femeia ce şi-a pierdut cunoştinţa :

— De ce i-aţi făcut una ca asta ? — întreabă el.

Indianului îi va fi dat să afle că se găseşte la cartierul

general al falangei „Vest“ a Grupurilor de sprijin revoluţionar. Aici, se fac exerciţii menite să ducă la creşterea capacităţii de îndurare la ciomăgelile poliţiei. Pentru antrenamentele rezervate *maltratărilor diverse* (de la scuipatul în gură, pînă la faimosul supliciu al căzii de baie), există alte apartamente, la fel de elegante ca acesta, risipite prin toate părţile oraşului. Omul care i s-a adresat lui John (pretinde că se numeşte Tommy) mai spune :

— Nu-i nimic rău în asta, nu-i aşa ? Dacă au chef, sticleţii n-au decît să vină. N-avem nimic de ascuns.

[1] **Asta-i, fraţilor (engl.).**

— Indianul priveşte în jurul lui. Pereţii sînt acoperiţi cu afişe în stil ,,psihedelic“ înfăţişînd diverşi capi revoluţionari, o fată goală într-un lan de grîu, o capsulă spaţială cu marca NASA. Tommy îşi aprinde o ţigară :Crezi cumva că sîntem comunişti ? Te înşeli ! Cunoaştem şi noi limitele care nu trebuiesc depăşite...

In sfîrşit, femeia se trezeşte la viaţă. îşi scutură capul vătămat.

— Bandă de pord afurisiţi ! — spune ea.

Tommy o cuprinde în braţe :

— Ai să te duci îndată să te odihneşti, scumpeteo ! Gin- ger a dat cam tare, n-am ce zice !

Numitul Ginger învîrteşte bastonul între degete.

— Acum — zice el — acum cunoaşte şi ea adevărul.

Tommy se întoarce spre John :

— Ai să înţelegi imediat despre ce este vorba. Mîine ne deplasăm la Washington. Avem locuri reţinute pentru prima cursă „United Airlines". E prevăzută o manifestaţie în faţa Casei Albe, la douăsprezece punct. O manifestaţie împotriva lui Richard Nixon, putregaiul ăla...

Şeienul le atrage atenţia că Richard Nixon nu mai este preşedinte al Statelor Unite :

— Voi, băieţi, nu ştiţi că Nixon a demisionat ? A fost înlocuit cu Gerald Ford, conform prevederilor Constituţiei ; şi, mai apoi, ultimele alegeri au fost cîştigate de Jim- my Carter — spune el.

Femeia prăbuşită s-a ridicat. Clătinîndu-se, spune cu voce foarte scăzută :

— Asta pe noi nu ne interesează ! Ce rost are să-ţi pui atitea întrebări ? Ţie nu ţi-a spus încă nimeni pînă acum că revoluţia ori va fi lipsită de logică, ori nu va fi deloc ?

Din nări îi curg cîteva firişoare de sînge, pe care le şterge cu dosul mîinii. Tommy îl apucă de braţ pe John Gheena :

— N-o lua în seamă, e niţel cam zdruncinată.

Normal, nu ? Ai venit prea tîrziu, n-ai văzut nimic interesant. Acum, însă, dacă tot ne cunoşti adresa, mai treci pe aici în altă seară. Ne întîlnim în acest apartament în fiecare a doua vineri a lunii.

Ora unu noaptea. O a treia suflare de vînt s-a adăugat celorlalte două ; aceasta din urmă năvăleşte în oraş mă- turînd bordura trotuarelor, se strecoară pe sub uşile în-chise, scutură coşurile de gunoi ; vine dinspre nord, s-a înfiripat în pădurile de arţari.

încovoiat de spate, John Gheena merge de-a lungul zidurilor. Cînd îl zăresc, şoferii de taxi trec cu maşinile pe partea din mijloc a şoselei. Se tem de umbrele astea, care în orice moment pot să se repeadă asupra ta, să deschidă portiera maşinii, să scoată un pistol de sub bluzon. Şi pot fi ele portierele închise pe dinăuntru, s-au văzut umbre şi mai îndrăzneţe, care sparg geamurile laterale, aruncînd în ele cu pietre smulse din caldarîm, şi altele care se culcă pe botul maşinii, ochind prin parbriz. în acest din urmă caz, singura soluţie e să frînezi în mod brutal, astfel ca umbra să se dezechilibreze — şi apoi s-o striveşti, trecînd cu maşina peste ea.

Atunci însă umbra strigă, şi moare aşa cum moare un om, şi te pomeneşti că dai peste alte buclucuri.

Cît despre John, puţin îi pasă lui de toate astea ; lui nu-i trece prin gînd să oprească nici un taxi. Ce destinaţie absurdă i-ar putea da şoferului ? El n-are altă alternativă în afară de aceea de a străbate Manhattan-ul pe jos, luînd-o spre nord, chemînd-o pe Dorothy, pe şoptite, atunci cînd intră într-o zonă mai întunecoasă.

Uneori, tocmai atunci cînd se află în penumbră, i se pare că o recunoaşte pe tînăra femeie ; şi nu-i decît o mică balaoacheşă deşelată care se ascunde, înspăimîntată de paşii bărbatului. Mica negresă, de doisprezece-treispre- zece ani, stătuse totuşi la pîndă, aşteptînd să fie agăţată ; însă, chiar în momentul în care trebuia să treacă la acţiune, puştoaicei i se face frică, o ia la sănătoasa, se pierde într-o pivniţă mucedă, friguroasă, unde-şi are străbunici care hîrîie, sforăie, plescăind din buzele lor groase.

Totul se petrece într-o succesiune de lumini dezvăluite — repede mascate —, uşi întredeschise, paşi repezi, furişaţi, pe scări.

John Gheena o ia în sus pe Seventh Avenue, pînă la Times Square, in căutarea unei cabine telefonice libere. Cele mai multe, însă, au fost luate cu asediu de către singuraticii care obişnuiesc să purice anunţurile de la rubricile de mică publicitate ale revistelor pornografice, nu atît pentru că vor să facă dragoste, cît pentru că le este teamă să se culce, să adoarmă, fără să aibă pe nimeni în preajma lor. Telefonul e tot ce le mai rămîne pentru a-şi găsi o însoţitoare : după ora unu şi jumătate noaptea, jocurile sînt făcute, pe Broadway nu mai există nici o animatoare disponibilă. Uneori, John trebuie să aştepte, răbdător, minute în şir în faţa cabinelor ocupate. Nu trebuie să se arate iritat : în cuştile strimte de sticlă, oamenii sînt nervoşi ; şi mai nervoşi încă, atunci cînd ies din ele fără a fi obţinut rezultatul dorit.

Pentru a zecea oară poate, şeienul o sună pe Gina. Inutil : Dorothy nu s-a întors la pensiunea din Bleecker Street, n-a transmis nici un fel de mesaj. De parcă ar fi înghiţit-o pămîntul, de parcă nici n-ar fi existat cîndva pe lume. Şi, cu glasul dogit, Gina îl roagă dumnezeieşte pe John să binevoiască să nu-i mai telefoneze, s-o lase să doarmă.

— Oricum, eu tot am tras obloanele. Aşa că... Dumnezeu cu mila ! — spune ea.

— Şi ce-o să se-ntîmple dacă micuţa se-ntoarce ?

— Habar n-am, Gheena, şi poţi fi sigur că puţin îmi pasă ! Nu cîştig atît de multe parale ca să-mi iau şi un portar de noapte. In plus, cînd gătesc *paella,* seara dau în brînci de oboseală. încearcă să mă-nţelegi şi pe mine !

John insistă :

— Dacă se întîmplă să ciocănească în uşă, să arunce cu pietricele în obloane, trebuie să se ducă cineva să-i deschidă. Făgăduieşte-mi că ai să te duci, Gina !

Italianca începe să urle, apoi închide telefonul.

De-ar fi vară, ţi-ai putea spune : „Uite că vine furtuna !“

Indianul priveşte luna : e de un galben murdar, văzută prin perdeaua de aburi otrăviţi ce se ridică deasupra oraşului. Altădată, luna vorbea... Te puteai încredinţa ei, spre a cunoaşte viitorul. Dar şeienii din ziua de azi nu mai ştiu limba lunii. Ea pluteşte singuratecă, deasupra capului lui John Gheena, iar el i-a uitat buchea. Dealtminteri, nici nu i-a cunoscut-o vreodată. A trecut atît de mult de cînd se petreceau toate astea. Şi lucrurile erau atît de complicate... Luna oferea mai degrabă cheia unui cod decît un limbaj propriu : trebuia să faci legătura între ceea ce-ţi spunea astrul şi ceea ce aflai de la firele de iarbă culcate pe cîmpie, de la coioţi, de la bizoni, aceştia au altfel de mişcări atunci cînd adulmecă o naştere sau o moarte în rîndurile oamenilor.

Şi New York-ul, acum ? Cine ştie ce vrea să ne spună el în noaptea asta ? Circuitele acestea electrice, electronice, instalaţiile de radar, semnalele luminoase de la intersecţii, cadranele cu afişaj digital, televizoarele, instalaţiile acustice de înaltă fidelitate, maşinile cTe spălat automobile, de călcat lenjeria, de uscat părul, de curăţat vagoanele de metrou — toate acestea nu se poate să nu ne spună ceva. Ceva nedesluşit, — deşi n-ar trebui să fie aşa ; indianul e asemeni unei mame, e sigur că oraşul suferă, ghiceşte asta după tot felul de ghiorăituri, rîgîieli, horcăituri care-i încearcă acestuia trupul.

Şeienul pleacă din Times Square. Curînd se va aşeza pe o bancă din Channel Garden, apărat fiind de cele trei vînturi nebune datorită barierei ce-o alcătuiesc clădirile lui Rockefeller Center. Lucrînd la lumina unor reflectoare alimentate de un grup electrogen, cîţiva muncitori isprăvesc operaţia de despuiere a grădinilor şi a clădirilor de somptuoasele podoabe cu care fuseseră ornate în timpul sărbătorilor de sfîrşit de an. Miroase plăcut a

rășină de brad, pute însă a plastic ars — în funcţie de material şi de lucrarea efectuată.

John Gheena nu va sta multă vreme în Channel Garden. Sîcîit fără încetare de poliţişti aflaţi în patrulare — care vor să ştie cine e şi ce face acolo —, se va scula de-a bi- nelea, în cele din urmă. Verificări interminabile, suspiciune, întrebări stupide — toate acestea te fac să pierzi repede şirul propriului tău coşmar.

— O.K., nu mă mai bateţi la cap, mă duc de-aici !

Un sticlete i se pune însă în cale :

— Pe dumneata nu te-a-nvăţat nimeni ce-i aia politeţe ?

Indianul zîmbeşte :

— Ce, care politeţe ? Adevărata politeţe, *sir,* e să pleci. Cînd nu mai eşti acceptat, cînd nu mai înţelegi o boabă din ce se petrece, laşi locul liber şi te retragi.

Luînd-o prin Fifth Avenue, prin strada 42, şeienul va merge pînă la gara subterană Grand Central Terminal. Există aici o cafenea care ţine deschis toată noaptea.

O maşină a poliţiei, mergînd cu viteză redusă, l-a urmărit o vreme pe John. Apoi, scoţînd ţipete de sirenă, a luat-o înapoi, spre partea de sud a Manhattan-ului. Poate spre locul unei drame veritabile.

în cafeneaua de la Grand Central Terminal, ai dreptul să stai la căldură pînă dimineaţa, cu condiţia să consumi ceva, oricît de puţin, la fiece oră. Pentru a nu tulbura somnul clienţilor săi, direcţiunea a dat dispoziţie ca, la miezul nopţii, tonomatul să fie oprit. Atunci oamenii aţipesc pe banchete ; la intervale regulate, chelnerul vine şi-i zgîlţie ; e categoric, însă prietenos :

— Mai aduc ceva ? Ia să vedem, am avut pînă-acum o sticlă cu limonadă...

— Mai pune şi un telefon ! — spune John.

Se strecoară prin subsoluri, printre femei care aruncă în bazinele din toalete praf detergent,

deodorant, antical- caros ; sînt negrese, au lucrat la recoltarea alunelor şi a bumbacului, înainte de a veni să tragă la mal în metropolă, înnămolindu-se ; şi, într-adevăr, au tras chiar la mal, căci şi-au luat cu chirie cîte-o odăiţă în imediata vecinătate a gării, mai ştii, poate că le apucă într-o zi dorinţa de a pleca iarăşi spre Sud ; dorinţa şi chinul ; dar şi nevoia de soare, de rîndunele — toate astea contează.

John formează numărul de telefon al pensiunii. în spatele lui, femeile cîntă, un cîntec tragic, şoptit : un plantator avea doi fii, era stăpîn pe două moşii, cei doi fii au murit în război, focul a pustiit cele două moşii. Gina doarme. Ori poate că se preface. în orice caz, s-a ţinut de cuvînt, nu s-a sculat din pat.

Şeienul intră din nou în local, o mulţime de oameni au adormit, întinşi pe nişte scaune unite două cîte două. Deasupra tejghelei se află o tablă imensă, pe care chelnerul scrie numărul şi locul de destinaţie al trenurilor de noapte. Le şterge, dintr-o singură mişcare făcută cu cîrpa, pe măsura plecării lor.

John Gheena încearcă să-şi reamintească cînd şi în ce fel a pierdut-o pe Dorothy Kayne. Azi-dimineaţă n-ar fi trebuit s-o lase nici o clipită singură ; în definitiv, de ce i-o fi fost atît de frică de rochia ei albă, de mîinile ei încrucişate, de capul ei aplecat pe umăr ?

Ii face semn chelnerului :

— Ia de-aici limonada, dă-mi o cafea, o cafea foarte tare, te rog !

Dar cînd i se pune ceaşca în faţă, a şi adormit. Ţine strîns la piept un coşuleţ din plastic, din acelea în care se pune pîinea. îşi închipuie poate că strînge la piept o femeie.ASALTUL DAT DE CÎINI ARE LOC LA ORA OPT dimineaţa, în Fort Tryon Park, în partea de nord-vest a Manhattan-ului.

Fără îndoială, în cursul nopţii s-au produs şi atacuri sporadice, împotriva unor persoane izolate. în orele imediat următoare, mii de depoziţii, plîngeri şi rapoarte se vor aduna la sediul centrului operaţional al poliţiei — şi toate vor face caz de comportamentul ilogic, uneori agresiv, al cîinilor vagabonzi. La ordinul lui Ernst Anderson, această enormă masă de hîrţoage va fi clasată, fără a se proceda la o analiză, chit că mai tîrziu va fi studiată în amănunţime.

Cîinii din Fort Tryon Park sînt în număr de doisprezece. Cea mai mare parte, pointeri şi bull-temeri. Sînt costelivi, însă părul din blană le-a rămas neted, suplu şi des, ceea ce dovedeşte că, în munţii Allegheny, ei au putut găsi o hrană de calitate — dacă nu abundentă.

îşi desfăşoară atacul cu o iscusinţă de netăgăduit : unii din ei se culcă în faţa porţii pe care echipa de grădinari de la Fort Tryon tocmai intrase. Rînjindu-şi boturile, încordîndu-se gata să sară, împiedică astfel orice fel de retragere. Ceilalţi, ascunşi după paravanul de vegetaţie, însoţesc în tăcere vehiculul cu acţionare electrică care îi transportă pe oameni către peluze.

Cînd şeful de echipă Doug Buckner percepe prezenţa, cîinilor, e prea tîrziu. Buckner înţelege pe

dată că lupta nu va putea fi evitată. Animalele au şi ieşit de după perdeaua de tufişuri, încercuiesc electrocarul. Răzuiesc cu piepturile pietrişul de pe alee, întinzîndu-şi labele, nemăsurat de lungi. Buckner se face alb la faţă. S-o fi între- bînd, poate dacă forţele sînt egale, dacă înfruntarea dintre oamenii săi şi cîini va fi cinstită ; şi răspunsul este : nu. La o sută de metri mai încolo, într-un refugiu construit din tablă, începe să sune un ceas deşteptător ; se aud, apoi : sirena unui remorcher ce coboară pe Hudson şi

— undeva, mai jos — uruitul unor camioane ce trec pe şosea.

Cîinii continuă să înainteze spre electrocar şi spre remorca acestuia.

— O să sară pe noi — spune atunci Buckner —, ăştia şi-au pus în minte să ne înfulece pe toţi ! Cred că ar fi mai bine să oprim căruţul şi să-i înfruntăm.

în remorcă există unelte de grădinărit : grape, greble, cazmale, sape. Cîinii nu ţinuseră seama de ele, curînd din asta li se va trage moartea.

Ca să scurteze drumul, ambulanţele şi maşinile poliţiei trec peste dunele acoperite cu gazon din Fort Tryon Park. Saltă peste muşuroaie de cîrtiţă, distrug mini-canalele de irigaţie — de multă vreme şoferii n-au mai avut ocazia să se distreze în felul acesta.

Poliţiştii poartă, cu toţii, ochelari fumurii, din cauza soarelui care se urcă, orbitor, pe cer. Şi astăzi va fi o vreme ca de primăvară. Ford-ul serviciului veterinar derapează pe pietriş, frînează chiar lîngă cadavrele bull-ter- rierilor cu burţile spintecate. Vor fi recoltate, în cea mai mare viteză, probe din sputa şi din urina animalelor ; aceste materii vor fi analizate deîndată, în compartimentul din spate al maşinii.

Ernst Anderson a ţinut să se deplaseze la faţa locului. S-a îngrijit să-şi facă o intrare mai deosebită : vehiculul său de serviciu e precedat de poliţişti pe motociclete. Pune să i se dea o cană cu ceai

fierbinte, rosteşte cîteva cuvinte de încurajare la adresa grădinarilor ; aceştia contemplă cîinii morţi aşa cum ar privi o scenă de vînătoare — cu mîndrie, puţin miraţi, totuşi, că au reuşit, în timp atît de scurt, să înfăptuiască un asemenea măcel ; în dimineaţa asta, însă, se poate invoca cel puţin legitima apărare. Doug Buckner a fost muşcat la mîna dreaptă, aşa că se aşază pe uşa rabatabilă din partea din spate a unei ambulanţe deschise — pentru a fi pansat şi a răspunde la întrebările ziariştilor.

Anderson nu crede într-un atac concertat al cîinilor ; dar cine ştie ce gîndesc Baumstein şi Cadett, şi ce măsuri spectaculoase se mai pregătesc să ia ? în consecinţă,
Anderson se îndreaptă din nou spre maşina sa, pune radio- telefonul în funcţiune şi expediază în grabă o droaie de elicoptere spre munţii Allegheny : simte o nevoie subită de a cunoaşte, cu precizie de cartograf, deplasările efectuate de cîini pe povârnişurile munţilor.

Ziariştii aplaudă şi se grăbesc să transmită o ştire conform căreia U.S. Air Force ţine sub control întreaga situaţie. Anderson evită să precizeze că aparatele care tocmai au decolat ţin de serviciul de supraveghere şi de salvare al poliţiei municipale — şi nu de Air Force.

Oricum, ofiţerii de aviaţie însărcinaţi să ţină legătura cu presa nu vor întîrzia să facă ei rectificarea. Pînă atunci, Ernst Anderson trece drept un om ce poate da ordine forţelor aeriene ale Statelor Unite, şi acesta e pentru el un punct cîştigat : cînd rectificarea oficială va apărea pe benzile telescriptoarelor, va fi prea tîrziu, ideea cea mare îşi va fi croit drum.

Unul dintre elicoptere este echipat cu o cameră de luat vederi electronică, cu curenţi de înaltă frecvenţă. Imaginile captate în obiectiv sînt reproduse de o baterie de televizoare instalate pe un camion special. In dimineaţa aceasta,

povîrnişurile munţilor Allegheny se arată a fi deosebit de fotogenice : o zăpadă lîncedă, cu cristalele mari, se mai agaţă încă de stîncile orientate spre nord ; soarele proaspăt desenează în ea pîrîiaşe prelungi, de un roşu aprins.

Din două, una : ori cîinii se ascund în vizuini, ori ei au şi intrat în New York.

Şi, fireşte, cea de-a doua ipoteză e cea adevărată.

La ora nouă şi treizeci de minute, sînt semnalaţi nişte canişi imprudenţi, în vecinătatea lui Empire State Buil- ding. Au venit probabil pînă aici, atraşi de cărucioarele vînzătorilor ambulanţi de cîrnaţi. Cîţiva cîini au pătruns pînă-n hol, au urinat pe pereţii de marmură ; au fost, în cele din urmă, alungaţi pînă pe trotuarul străzii 34. Acum, mulţimea se dă la o parte din faţa lor.

La ora unsprezece, situaţia începe să devină mai clară. Nu încape nici o îndoială, presupunînd chiar că urmăresc un plan oarecare, cîinii nu caută să ucidă ; ei se mulţumesc să ocupe teren în anumite locuri. Evită arterele aglomerate, se adună în scuaruri şi în parcuri. Se presupune că au coborît din munţii Allegheny din pricina topirii pretimpurii a zăpezilor, vizuinile lor fiind inundate de puhoaie de apă amestecată cu noroi.

Un lucru e cert : cîinii rămîn insensibili la îndemnurile vocii umane, ca şi la acelea ale sirenelor cu ultrasunete.

La ora amiezii, după ce au traversat Manhattan-ul de la vest la est, animalele ocupă Randall’s Island, Ward’s Island şi Welfare Island. Mulţi au pierit în apele tumultuoase ale lui East River, căzînd de pe podul pentru pietoni ce face legătura între Manhattan şi Ward’s Island, în dreptul străzii 102. Aceste morţi prin înecare sînt o dovadă suficientă a faptului că, în timpul cît au stat în munţi, cîinii n-au dobîndit o capacitate fizică în măsură de-a le permite să reziste la exerciţii violente. Se deduce de-aici că ei s-au deplasat spre New York printr-o mişcare lentă, chibzuită ; că au tras de timp, că au

dormit ore şi ore în şir prin şanţurile de pe marginea autostăzilor, pe sub masivele de beton ale podurilor.

Cîinii care au rămas în viaţă asediază, fără a se arăta arţăgoşi, pavilioanele de spital de pe insulă. Nişte infirmiere de pe Ward's Island sînt blamate pentru că le-au dat de mîncare, aruncîndu-le din hrana refuzată de bolnavi.

In clipa de faţă, poliţia poate determina cantitativ cît de însemnată e invazia : se apreciază, în general, că între douăsprezece şi cincisprezece mii de cîini au trecut podurile de peste Hudson ; această cifră corespunde, în mod aproximativ, cu numărul animalelor date pierdute ori fugite de la stăpîni între 1 ianuarie 1976 şi 1 ianuarie **1977.** Majoritatea societăţilor ce s-au dedicat protecţiei naturii şi a lumii animale iau contact între ele şi publică un comunicat comun arătînd că ele recuză orice formă de intervenţie armată.

— Animalele acestea au să se ducă aşa cum au venit — declară preşedintele Anton Bergovitch. Tot ce pot face ele este să încurce circulaţia. E oare pusă armata să intervină atunci cînd are loc o grevă în sectorul transporturilor urbane ? Dacă facem excepţie de incidentul de la Fort Tryon Park, cîinii stau liniştiţi în locurile în care se află.
Se odihnesc. Ceea ce s-a întîmplat în parcul Fort Tryon pare de necrezut. în ce mă priveşte, sînt convins că oamenii i-au provocat pe cîini.

Nu-i adevărat, gîndeşte Doug Buckner. Dacă nu ne-am fi împotrivit, animalele ne-ar fi omorît. *Pentru asta veniseră*.

Senatorul Cadett l-a întîlnit pe Ernst Anderson undeva pe Henry Hudson Parkway. Precedate de un paravan de poliţişti pe motociclete, cele două maşini merg alături, lipite una de alta. Comunicaţia se face însă pe unde scurte, probabil pentru că aşa e mai ceremonios.

— îţi vorbesc în numele lui Isaac Baumstein ! — urlă Cadett în microfonul lui (fără a-şi întoarce

capul). Ştiu bine că ne urăşti, îţi propun, totuşi, un armistiţiu.

— Lasă, domnule Cadett, lucrurile n-au ajuns chiar atît de departe.

— De acord cu dumneata ! La urma urmei, un cîine nu-i decît un cîine. Vezi însă, există oameni cărora le e teamă. în acest moment, aceştia se află la Civic Center, plimbă pancarte pe sub ferestrele noastre, cer ca primăria să ia măsuri.

Anderson ezită înainte de a răspunde. Găseşte că teama aceasta e absurdă ; există atîtea alte cataclisme posibile, împotriva cărora mulţimea nici nu se gîndeşte măcar să reacţioneze ! E drept, însă, că invazia asta, înfăptuită aproape în deplină tăcere, de mai multe mii de cîini, e în măsură să impresioneze mai mult decît fărîmiţarea tainică a marilor blocuri, decît uzura giganticelor instalaţii de canalizare de sub trotuare, decît falimentul — în toate sensurile acestui cuvînt — al întreprinderilor de utilitate publică. Anderson spune , în cele din urmă :

— Niciodată nu mi-a fost frică de cîini, nici chiar pe vremea cînd eram copil. Dealtminteri, ăştia de-acum nici nu se poate spune că se dau la om : se instalează într-un loc şi nu se mai clintesc de-acolo, nu fac decît să te fixeze drept în ochi şi să-ţi stea în cale. E de notat că poţi chiar să şi treci peste ei.

Senatorul Cadett îşi agită microfonul :

— Dar dumneata nu pricepi nimic — chiar nimic ? Fireşte că nu e vorba de un pericol real. E însă un semn. In fine, să nu încerci a mă face să cred că dumitale ţi se pare normal ca un număr de cincisprezece mii de cîini...

Nu mai încheie. De ce şi-o fi lăsat în jos mîna cu care ţinea microfonul ? Ca să traseze în aer, fără să-l vadă nimeni, vreun gest nedesluşit, de exorcizare ? Reia, brusc, pe un alt ton :

— Fii sigur că asta se va întoarce împotriva dumitale şi a mea. Vreun al treilea sforar va profita de ocazie. Ştii doar că mă pricep la dedesubturile politicii. Miza e mare, Anderson !

La ce miză o fi făcînd aluzie senatorul ? La oraşul New York în general, sau doar la campania electorală ?

— Ştiu ce ne desparte, mai spune senatorul. Banii, mijloacele necesare obţinerii lor, ce să facem mai întîi cu puţinul ce-1 mai avem. De cîinii ăştia, însă, ne-am putea scăpa fără să cheltuim mai nimic : ar fi de-aj uns să înrolăm nişte trăgători de elită. Din zece newyorkezi, unul posedă o armă de foc şi ştie să se folosească de ea — asta înseamnă o mulţime de oameni.

— Mult prea mulţi ! — mormăie Anderson.

Dacă se va adopta acest plan, se vor produce fel de fel de încurcături. Stricăciunile pe care cîinii, eventual, ar putea să nu le facă, oamenii le vor face, cu siguranţă.

Semnalele rutiere dispuse în poziţie verticală arată că urmează, curînd, o încrucişare importantă de drumuri, în maşina ce merge alături de aceea a lui Anderson — aproape portieră lîngă portieră —, Cadett, neliniştit, e pe cale să-şi piardă răbdarea. Fruntea-i luceşte de nădu- şeală.

— Nu sînt de acord ca trăgătorii să fie lăsaţi să umble vraişte pe străzile oraşului, adaugă Ernst Anderson. Doamne Dumnezeule, cui i-a trecut prin cap ideea asta dementă ? Lui Isaac Baumstein ? Sfătuieşte-1 să se ducă să consulte un medic, să-i ceară nişte medicamente pentru mai buna funcţionare a creierului.

în realitate Anderson ştie că planul îi aparţine lui Cadett ; că nu poate să vină din partea lui Baumstein, pentru simplul motiv că Baumstein nu mai are de mult nici un plan ; el se mulţumeşte să le semneze pe acelea ale
altora şi, uneori, să le aplice ; şi faptul că îşi prezintă din nou candidatura în alegeri e menit doar să slujească drept acoperire senatorului Cadett.

Aoesta îşi lipeşte faţa stranie, lunară, de geamul ridicat al maşinii şi strigă :

— Fii concret, Anderson, poţi să propui ceva ?

— Poate, domnule senator. In locul trăgătorilor dumneavoastră de elită, puneţi nişte oameni din cei care
{
>ractică vînătoarea cu capcane. Să prindem cîinii de vii ! n felul acesta îi vom avea şi pe ecologişti de partea noastră. Intr-un cuvînt, să facem un fel de New York — safari ! Avem la dispoziţie materialul şi vehiculele de la ecarisaj, anume făcute pentru aşa ceva. Şi, dacă toate astea nu sînt suficiente, mai avem şi autocarele poliţiei, plasele de camuflaj din dotarea armatei. V-aş sugera să daţi la radio un anunţ în vederea recrutării de voluntari.

La intersecţie, motocicliştii din escortă se împart în două, pe căprării. Vremea e, în continuare, excepţional de frumoasă şi de caldă. Pe drumurile lăturalnice ale căii destinate circulaţiei în mare viteză, nişte cîini picotesc la soare.

In ajun, Dorothy Kayne se amestecase printre numeroşii vizitatori ai lui Empire State Building. Unii s-au arătat doritori să afle la ce i-ar putea folosi unei oarbe să urce pînă la punctele de observaţie de la etajele 86 şi 102 ; iar Dorothy le-a răspuns că e ceva în legătură cu aerul; fireşte, nici nu i-a trecut prin cap să meargă pînă sus ; cînd a ajuns lîngă ascensoarele destinate turiştilor, s-a dat mai la o parte, pierzîndu-se în vălmăşagul salariaţilor ce lucrează în complexul comercial şi în diversele birouri; pînă la miezul nopţii, a rătăcit prin holul imens ; pe urmă, cînd a venit ora închiderii, a căutat să scape de patrulele de inspecţie, pitindu-se prin unghere, descoperindu-i cu mult timp înainte pe paznici, după călcătura lor răsunînd pe dale.

E drept, n-a dormit cît a fost noaptea de lungă ; dar nici nu simţea nevoia să doarmă : de luni şi luni de zile nu făcuse decît să adune somn, prea mult somn ; iar faptul că nu dormea îi

ascuţea simţurile, îi dădea o stare plăcută şi o senzaţie de autodepăşire asemenea beţiei.

O legătură albă, cîntărind cîteva grame, la ochi şi şai**zeci** de mii de tone de oţel deasupra capului ei — acestea **sînt** piedicile trebuincioase, de netrecut, pe care le-a pus, **în** timpul nopţii, între John Gheena şi ea.

Mîine va mai pune şi altele, încă mai solide. Se va repezi pînă la universitate, va lua cu ea ceva îmbrăcăminte de vară (rochii nu va lua, doar nişte bluze subţiri şi nişte rufărie de corp) ; se va duce, apoi, la bancă, îşi va lichida contul, va cumpăra un bilet de avion pentru un oraş de pe coasta de vest — Los Angeles ori, la fel de bine, San Francisco. Există acolo colegii impunătoare, scăldate în lumina soarelui. Şi e imposibil să nu se manifeste un interes deosebit pentru sociologia urbană în aceste oraşe despre care toată lumea afirmă că, în mai puţin de cincizeci de ani, vor fi distruse de un cutremur ; e nevoie, probabil, de oameni ca ea, care să elaboreze viitoarea structură citadină, aceea de după cataclism. In fine, numai de medici nu se duce lipsă, pe coasta de vest ; şi nici de apă, de valuri tocmai bune pentru practicarea *surf*-ului.

Toate acestea o vor face, poate, să se simtă puţin deru**tată.** Şeienul însă nu este — el singur, luat ca atare — **şi mai** derutant ? E în stare să stea lîngă mine o noapte **Întreagă** neatingîndu-mă decît atunci cînd îmi schimbă compresele la bandaj, nespunîndu-mi un singur cuvînt (în **afară** de momentele cînd mă întreabă dacă nu cumva mi-e **frig).**

După aceea, eu îmi pun o rochie albă, îmi aşez mîinile **pe** genunchi — un gest obişnuit —, mă gîndesc că el o să **iasă** în oraş, să-şi caute de lucru, trag nădejde că o să se întoarcă repede. Iar el începe să strige, zice că nu se cade **să** mă arăt atît de plăpîndă.

Ashton Mysha pleacă, se duce să-şi pună capăt zile**lor** ; John Gheena ştie asta şi-l lasă, totuşi, pe Ashton **Mysha** să-şi pună capăt zilelor ; şi cum totul

se duce **de rîpă** — combinaţia aceea abjectă, nu moartea în sine — **nimeni** nu ştie unde — prin ce raft de morgă, prin ce **colţişor** anume — îşi doarme el acum somnul de veci.

Indienii spălători de zgîrie-nori au un fel înspăimîn- t&tor de a privi fiinţele şi lucrurile. Iţi vine să crezi că nu **văd** decît imaginea pe care acestea o proiectează pe nişte geamuri şiroind de apă ; iar cînd sticla s-a zvîntat, cînd imaginea a dispărut, ei se urcă ceva mai sus, cocoţaţi în ascensoarele lor bălţate ori agăţaţi de fiara-cu-ventuze, ce aduce cu un păianjen... Eu sînt femeie, păianjenii mă înspăimîntă. Nu se poate spune că am fugit : n-am făcut decît să mă pun la adăpost ; vertijul nu trebuie înfruntat niciodată, întotdeauna el va fi cel mai tare.

Dorothy Kayne îşi sprijină obrazul de panourile luminoase, răspîndite prin hol, înfăţişînd diversele minuni ale lumii. Luminile au fost uitate aprinse, sticla îi arde pielea. Dorothy plînge. Deşi a plîns şi aşa prea mult, de cînd i-a fost interzis să plîngă. S-ar cădea să nu se mai joace în felul ăsta cu ochii ei atît de slăbiţi.

Ora patru dimineaţa : se întreabă dacă John o fi cău- tînd-o, şi pe unde o fi căutînd-o. S-o fi dus să cerceteze locurile de pe lîngă George Washington Bridge ; doar- doar va vedea-o, din întîmplare, dînd tîrcoale arcadelor, în mînă cu un buchet de flori, încercînd să găsească, pe dibuite, locul unde a murit Ashton Mysha. Prin forţa împrejurărilor, materialul cu care este căptuşit podul a plesnit acolo unde maşina s-a izbit de el, şi lucrul acesta trebuie să se simtă la pipăit.

Plecînd de la Gina, Dorothy s-a gîndit la început să se ducă acolo, dar a renunţat, deoarece n-avea la ea destui bani.

Deodată, se aude sunetul voios al unei trompete. Da, voios, şi puternic, şi impertinent. Un negru foarte tînăr, cu părul înfoiat, de culoarea ruginii, dănţuieşte pe dale, împarte pumni oamenilor din

serviciul de pază. El nu-i ca Dorothy Kayne, nu se ascunde ; dimpotrivă, sfidează. E prins, e placat la picioare, frumoasa lui trompetă zboară, răsună izbindu-se de un stîlp. E dus muzicianul, el rîde, pe urmă zbiară — îl cotonogesc poate —, liniştea se pogoară din nou.

S-a făcut în sfîrşit ziuă, se deschid uşile de la intrare. Dorothy se lasă purtată de şuvoiul secretarelor, al fetelor bune la toate, care îşi mai acordă o dispensa de cîteva minute înainte de a-şi înşfăca blocurile de hîrtie, de a-şi băga guma în gură şi de a curăţa caracterele la maşina lor de scris. Ele îşi oferă reciproc cîte un rînd de ceşti de lapte cu cicoare, de cacao sau de cafele cu lapte (aşa cum fac bărbaţii cînd se află la bar, dîndu-şi nişte aere de nababi). Dorothy, odată aşezată la o masă, beneficiază şi ea de acest elan de generozitate. Cafeaua o reconfortează, îndrăzneşte să se adreseze vecinei sale, spu- nîndu-i că mîine va da ea un rînd. Femeia de alături îşi agită linguriţa, învîrtind-o de fundul ceştii :

— Nu v-am mai văzut niciodată. Şi totuşi...

Era cît pe-aci să completeze : „Şi totuşi pe o fată legată la ochi e greu să n-o remarci !“ Dar i-a fost teamă să n-o necăjească, şi atunci a preferat să tacă. Dorothy minte :

— Şi totuşi, draga mea, sînt doi ani de cînd lucrez în acest sector. Sigur, e greu să recunoşti pe cineva căruia nu-i vezi ochii.

— E grav ce ai ?

— încă destul de grav. Dar o să treacă şi asta, ca toate celelalte.

Vecina e de acord cu ea : totul trece atît de repede, s-a-ntors totul pe dos, uită-te la iarna asta care numai iarnă nu e ; ai zice că e primăvară, în plină lună a lui ianuarie.

Vorbeşte acum mai încet, e îngrijorată :

— în definitiv, ce poate să însemne, după dumneata, povestea asta cu cîinii ? Cum, nu ştii ? Nu se poate ! Vorbea toată lumea în autobuz.

Dorothy ridică din umeri. Chestia cu cîinii care fug de la stăpîni, adunîndu-se pe povîrnişurile munţilor Allegheny, e veche.

— Nu pricepi ? — spune femeia. Ei nu mai fug, se întorc ! Toţi odată. Aşa s-a spus la radio. Eu n-am zărit pînă acum nici măcar unul singur.

La ora cînd, la ramificaţia rutieră din dreptul străzii 96 Vest, maşina lui Ernst Anderson şi aceea a senatorului Cadett se îndepărtează una de cealaltă, Dorothy Kayne iese din Empire State Building prin una din uşile ce dau în strada 34.

Pînă acum, a profitat fără scrupule de cinci sau şase rînduri oferite pentru toată lumea ; şi de încă două, acestea restrînse, destinate doar unui grup de mese, fiind inclusă pentru a i se arăta că, la nenorocire, lumea se afli alături de ea. Dorothy nu poate suferi să fie compătimită ; îi place însă teribil de mult cafeaua amestecată cu laptele spumos ce i se aduce, cald — exact atît cît trebuie —, în căni mari de carton.

înainte de a evada, a dat ocol tuturor meselor ; şi-a lăsat, în trecere mîna, cu palma ţinută în jos, de-a lungul feţelor de masă de hîrtie, recuperînd în acest fel vreo cîteva monede de prin farfurioare. Dacă banii aceştia sînt prea puţini ca să-şi permită luxul de a se urca într-un taxi, a strîns, totuşi, destui ca să poată lua autobuzul.

Indreptîndu-se către staţia de maşină, îşi dă seama că pe strada 34 ceva nu e în ordine, că sunetele de sirenă ale maşinilor poliţiei sînt mai numeroase, că, pe trotuare, pietonii sînt mai rari ca de obicei. Nu mai aude uruitul uşor pe care-1 fac în mers cărucioarele vînzătorilor ambulanţi de cîrnaţi, care, în mod normal, ar trebui la ora asta să-şi ocupe poziţiile, pe la intersecţii.

Din timp în timp, distinge, în depărtare, nişte lătraturi înăbuşite. Atunci îşi aduce aminte — şi faptul acesta o înveseleşte. Aproape că uitase povestea cu cîinii. E de ajuns să apară un incident

neînsemnat, un te-miri-ce, care oriunde altundeva n-ar avea nici o importanţă — vreo cîteva zeci de indieni şomeri ce-au ieşit în Centre Street, nişte cîini — pentru ca echilibrul fragil al New York-ului să fie pus în pericol.

Ce se va petrece atunci cînd va fi să se întîmple lucrul cel mai rău ? Cînd viitorul îi va da dreptate lui John Gheena ? Cînd zgîrie-norii vor putrezi pe dinăuntru în asemenea măsură încît se vor disloca la fel ca nişte calupuri de brînză ţinute prea mult la fermentat. Răspîndind
o duhoare asemănătoare cu a acestora, căzi de baie şi dulăpioare pentru medicamente, somiere, pietre, registre şi biblioteci, pneuri uzate şi oameni vii se vor revărsa asupra noastră.

Deseori e atinsă, în treacăt, de oameni care îi spun să nu mai stea pe-acolo, să circule, să meargă cît mai repede posibil acolo unde are de mers.

Pe strada 34 nu se mai află acum decît vehicule oficiale.

Dorothy ştie că sint vehicule oficiale deoarece merg mai încet decît celelalte. Uruitul motorului e mai puternic, scrîşnetul roţilor lor are ceva deosebit — şi împrăştie în jur un miros plăcut de cauciuc abia ieşit din fabrică.

— Doriţi să vă las undeva cu maşina, miss ? Patrulăm de-a lungul Broadway-ului, dar am putea face, totuşi, un mic ocol.

Ea surîde — şi nu spune nimic. Bărbatul care i s-a adresat insistă :

— Puteţi avea încredere în mine, miss, sînt într-ade- văr poliţist. Poftim, puneţi degetele aici şi pipăiţi-mi insigna !

— Vă cred, spune ea. Dar e o dimineaţă atît de plăcută ! Nu vă faceţi griji din pricina mea ; merg doar pînă în staţia de autobuz, e la cîţiva paşi de aici.

Omul nu s-a dat jos din maşină, se mărginise să deschidă portiera :

— Fie ! Insă nu vă expuneţi în mod inutil ! Sigur,

e vorba doar de nişte cîini, însă nimeni nu ştie ce-i în capul lor.

S-a întîmplat ca Dorothy Kayne să fie singura pasageră din autobuzul ce merge în direcţia Bronx. Cînd are cale liberă, şoferul goneşte în mare viteză, încercînd să recupereze din timpul pierdut : din cauza barajelor de poliţie a fost obligat să facă ocoluri, iar uneori a trebuit să frîneze brusc ca să ferească vreun cîine ce trecea agale strada.

în două rînduri, Dorothy a fost aruncată înainte ; s-a lovit, uşor, cu bărbia de bara de sprijin a scaunului din faţă. Şoferul se întoarce, complice, cu faţa spre ea :

— în timpul vacanţei de Crăciun, am avut de furcă cu copiii. Acum, cu cîinii. Iar după asta, ce-o să mai urmeze ? E-o porcărie, miss ! Cred că din mizeriile astea, n-o să mai ieşim niciodată. Dacă v-aţi betegit cumva, nu vă sfiiţi să mi-o spuneţi, ca să vă completez actele pentru asigurare.

Un elicopter zboară, la mică altitudine, pe deasupra clădirilor din complexul universitar. Aici, din cauză că în apropiere se află insulele Randall's şi Ward's, cîinii sînt mai numeroşi decît în centrul Manhattan-ului.

Dorothy le ghiceşte prezenţa după nenumăratele lătrături pe care vacarmul produs de maşinile de pe University Avenue nu izbuteşte a le acoperi. Mai există apoi şi mirosul acesta greţos care-a năpădit peluzele : unele animale, epuizate de drumul făcut prin munţii Allegheny, s-au oprit aici ca să moară.

Accesul în complexul universitar e liber, paznicii de- zertînd de la posturile lor. Lîngă locul de parcare, pustiu, barierele sînt ridicate.

Dorothy avansează, se strecoară printre cîini, aceştia nu se clintesc din loc. Se mărginesc să o urmărească din ochi ; cînd, însă, fata iese din

raza privirii lor, animalele par să adoarmă din nou.

Numai un mare ogar Deerhound se scoală — cască, deschizînd o gură imensă — şi o însoţeşte pe tînăra femeie.

A fost cîndva, fără îndoială, un animal superb ; azi, arată înspăimîntător de slab, iar blana sa — în negru şi galben — e presărată de pete brune (sînge sau excremente). Mersul, însă, i-a rămas la fel de graţios ca altădată, poate încă mai suplu şi mai uşor.

Pajiştea s-a terminat : Dorothy simte sub paşi suprafaţa fermă — liniştitoare — a unei alei gudronate. Neapărat, una din cele optsprezece clădiri ale universităţii trebuie să se afle la capătul aleii.

La o cotitură, în apropierea unui boschet cu dafini, Dorothy se împiedică de ceva moale. Cîinele bolnav scoate un schelălăit tînguitor şi, maşinal, tînăra femeie îşi cere iertare. Aproape în aceeaşi clipă, ogarul Deerhound, care o urmăreşte pe Dorothy pas cu pas, se face ghem, se încordează şi se avîntă. Involuntar, oarba se dă brusc în lături, ogarul sare în gol. Se rostogoleşte pe o parte, mîrîie furios. Se ridică imediat, se postează în faţa femeii, o înfruntă. Aceasta îi aude respiraţia gî- fîitoare şi, în sfîrşit, îşi dă seama că unul din cîini e pe cale să se arunce asupra ei.

Elicopterul s-a apropiat, se balansează acum în aer, la cîteva zeci de metri deasupra lui Dorothy, ale cărei bucle se ridică în vîntul stîrnit de rotor. Deschizînd uşa habitaclului său transparent, pilotul pune mîna pe un megafon şi strigă ceva, adresîndu-se tinerei femei. Asurzită de ţipătul strident al turbinei, Dorothy nu înregistrează decît un şir de vorbe fără sens. Ar fi ispitită să fugă, luînd-o drept înainte, însă nu îndrăzneşte : ştie acum că, în jurul ei, se află peste tot cîini, şi se teme ca, izbindu-se din greşeală de ei, să nu provoace un asalt general.

Pe Dorothy n-o încearcă propriu-zis teama. Simte

doar nevoia să vomite, asta după ce va slobozi mai întîi — dacă i se va mai lăsa timp — un ţipăt prelung, un ţipăt ne- sfîrşit. Totul începe iarăşi ca altădată, ca atunci cînd şi-a revenit în simţiri după accidentul de *surf :* mucozităţile vin să-i umple gura, inima bate să-i spargă pieptul, sîn- gele îi năvăleşte în cap.

Departe, foarte departe (atît de departe, încît totul se petrece poate pe GrandConcourse, multdincolo de University Avenue), se aude ţipătul, ca de cucuvea, al unei sirene de-a poliţiei. Se prea poate ca pilotul elicopterului să fi avertizat vreo echipă de patrulare auto că, pe teritoriul complexului universitar, o tînără femeie oarbă se află în dificultate. Dorothy însă are mintea destul de limpede ca să-şi dea seama că maşina poliţiei va sosi prea tîrziu.

Gîfîitul ogarului a devenit parcă mai aspru, mai răguşit. Pentru a doua oară, cîinele se pregăteşte să sară. Totuşi, îşi mai înfrînează încă elanul : s-a trezit iarăşi în el instinctul fără greş al fiarei sălbatice — ce n-are de ce să se arunce asupra prăzii atunci cînd a dobîndit certitudinea că aceasta nu-i mai poate scăpa ; se cuvine atunci să se bucure cu anticipaţie de o izbîndă, de o muşcătură, de o sfîşiere ce se vor petrece prea fulgerător pentru a putea să le guste cu adevărat.

în sfîrşit, elicopterul a aterizat pe un dîmb, la oarecare distanţă. Patru oameni aleargă înspre Dorothy. îi dau comenzi care se bat cap în cap : unii o conjură să fugă în zig-zag, fără să ia seama la cîini ; ceilalţi doresc ca ea să rămînă neclintită, ba chiar să-şi ţină şi răsuflarea (ogarul Deerhound fiind un cîine de vînătoare, există o mică şansă ca el să renunţe de-a mai ataca o pradă devenită absolut inertă).

în faţa ei, peste clădirile înalte ale universităţii,

se ridică un strigăt. Studenţii masaţi în balcoane urmăresc duelul cu binoclurile. Se află prea departe ca să le vină a crede ca ceea ce este pe cale de-a se întîmpla se petrece în mod efectiv — mai că le-ar veni să spună că elicopterul n-are ce căuta acolo, că fata ar trebui lăsată singură cu ogarul.

De cînd cu năvala cîinilor, ei se află în fierbere. Cameră după cameră, au votat instituirea stării de urgenţă. Reuniţi la ora unsprezece dimineaţa în marele amfiteatru, într-o adunare generală extraordinară, s-au pronunţat pentru suspendarea cursurilor, pînă cînd situaţia va reveni la normal. Dar vor oare cu adevărat ca lucrurile să fie iarăşi ca înainte ? Cîinii izbutiseră să aducă la îndeplinire acea ocupare a complexului universitar pe care studenţii încercau s-o realizeze, fără succes, de cîte ori venea primăvara.

Au deschis, aşadar, acum toate ferestrele, *pe cele care nu se puteau deschide le-am spart*, şi au aruncat pe peluze mîncare pentru cîini şi manifeste.

Mîncarea e formată din resturi de la cina din ajun (friptură de curcan şi crochete de peşte). Şi manifestele, dealtfel, sînt tot nişte resturi — nişte flecuşteţe care îngălbeneau prin dulapuri ; în gura unui cîine, un flecuşteţ din acestea poate ajunge departe. Da, da, chiar în gura unui cîine ! S-au mai văzut doar pe străzi cîini ducînd ziare, de ce n-ar duce şi manifestele noastre ? Desigur, om fi imprimat noi pe ele nişte nimicuri. însă nu oricum : hîrtia pe care am folosit-o e rezistentă, tuşul e bun, balele cîinilor n-or să facă terci manifestele noastre.

Sprijinindu-se pe labele din spate, ogarul Deerhound îşi face vînt şi sare.

Dar nu şi-a calculat bine traiectoria saltului. Botul lui, cu fălcile căscate, se izbeşte de pieptul femeii. In

cădere, animalul îi sfîşie corsajul, zgiriindu-i, adînc şi prelung, pe dedesubt, pielea delicată. Scoate un urlet ce prevesteşte moartea — nu moartea lui, pe care nici măcar nu şi-o poate imagina, ci aceea a prăzii sale — palpitînd încă de viaţă, — pe care, de data aceasta, o va trînti la pămînt şi-i va sfîşia beregata.

Urlînd şi ea, mai tare decît cîinele, Dorothy Kayne îşi smulge legătura de la ochi. Compresele cad pe iarba complexului universitar, în timp ce ea îşi ridică faţa spre cer.

Străfulgerarea pe care-o simte e insuportabilă, o săgeată de foc îi străbate fruntea şi-i holbează ochii ; totul se stinge undeva în ceafa ei, unde parc-ar fi ars-o sau ar fi înţepat-o ceva.

Ea crede că a văzut soarele, şi-atît. Acum e întuneric.

Oamenii din echipajul elicopterului o înconjoară.MATERIALUL DE CARE DISPUNE ECARISAJUL E învechit, prea puţin adaptat operaţiei de mari proporţii căreia îi este astăzi destinat. Insă Cadett şi Anderson, căzînd şi ei o dată de acord, n-au îngăduit o escaladare — folosirea grenadelor lacrimogene, adică. N-ar fi fost indicată, din punct de vedere politic, o etalare pe o scară atît de întinsă a arsenalului tradiţional al luptelor de stradă ; fără a mai pune la socoteală că utilizarea gazelor lacrimogene, dozate anume pentru operaţiile de descurajare a unor fiinţe umane, ar fi putut produce efecte excesive asupra organismelor unor cîini epuizaţi.

John Gheena urmăreşte cu indiferenţă demonstraţia pe care o fac oamenii specializaţi în prinderea animalelor vagabonde. împreună cu încă cîteva sute de indivizi lipsiţi de ocupaţie, indianul s-a înscris ca voluntar în sprijinul acţiunii de capturare a cîinilor, întreprinsă de echipele primăriei. Nu atît din simţ civic cît pentru că, la fiecare cinci animale prinse, se oferă o primă de doi dolari. Pe deasupra, *trapper* ii sînt încărcaţi în camionete. In felul acesta, John va avea la dispoziţie, în mod gratuit, un auto-

vehicul. Cine ştie, poate va avea astfel mai multe şanse să dea de Dorothy Kayne.

Şedinţa de instruire are loc în sala de gimnastică a unei cazărmi de pompieri. Un cal — pentru exerciţiile la aparate —, cu crestături adînci în flancurile lui din piele, ţine loc de dulău. Instructorul se apropie de el în vîrful picioarelor, scuturînd deasupra capului, ca pe o lance, o prăjină de bambus în interiorul căreia culisează nişte fire ce se termină printr-un laţ. Cineva spune în glumă că asta-i vechea şmecherie cu pescuitul miraculos, în csre te poţi exersa la toate manifestările de binefacere

[1] In America de Nord, vînător folosindu-se de capcane.

cu premii în obiecte. John n-ar putea spune că arde de nerăbdare să se folosească de acea prăjină-lasou. (Odinioară, şeienii foloseau, pentru a pune mîna pe prada după care rîvneau, metode mai nobile decît prinderea în laţ ; animalele nu erau atacate pe la spate, nici chiar atunci cînd erau greu de prins ; Mama Pageewack îi dezvăluise lui John Gheena tainele vînătorilor din vechime.) Cu toate astea, cînd îi vine rîndul să arate că a deprins corect felul cum se manipulează prăjina, indianul reuşeşte să „captureze " aparatul-cal, cu o rapiditate şi cu o precizie ce îi aduc cuvinte de preţuire din partea specialistului de la ecarisaj. La toate laudele, chipul lui John rămîne impasibil.

Vehiculul la care a fost repartizat John poartă numărul 123. E un camion, bătînd în cenuşiu, avînd pe platformă un fel de cuşcă prevăzută cu grilaje. Pe străzile cu gropi în asfalt, această oribilă încropeală pe roate trebuie să facă o hărmălaie ca-n iad. Pardoseala de lemn a cuştii degajă un puternic miros de animal, înăbuşitor.

John formează o echipă împreună cu Elton Paulus, un negru tînăr din cartierul Queens, încîntat la gîndul că va lucra alături de omul ce pare a fi cel mai destoinic dintre voluntari. In drum spre - camionul cu numărul 123, Elton Paulus îl cuprinde

cu familiaritate, pe după umeri, pe indian :

— Ştiu, că, cu tine, o să ne pice un chilipir ! Mîine o să avem de împărţit între noi un teanc frumuşel de dolari. Am să pot, în sfîrşit, să-mi văd şi eu visul cu ochii.

Şeienul nu dă semne că ar vrea să-l întrebe pe Elton Paulus în ce-ar consta visul lui. Negrul nu pare să remarce indiferenţa colegului său, îl lămureşte că, într-o zi, a fost vizitat de un om bine îmbrăcat care i-a propus o asigurare pe viaţă, dar că el, Elton Paulus, n-a avut bani să achite prima de asigurare, deşi grozav l-ar fi tentat. Se aşază la volan, întoarce cheia de contact :

— Cînd dai ortul popii, ăştia varsă pe numele tău o groază de bănet. Biştari atît de mulţi, cît nici nu poţi să numeri. Ţie puţin îţi pasă de asta, o dată ce eşti mort. Dar cei care pun laba pe asigurare, se prăpădesc după tine. Nu mai termină să-ţi tot aducă flori la mormînt, ca să-şi arate recunoştinţa. Şi te trezeşti că nu mai eşti chiar mort de tot, că mai ai încă un rol de jucat. Cel mai grozav rol, Johnny, totul numai şi numai dolari.

— Asigurarea asta ai s-o pui pe numele nevestei tale ?

Elton Paulus îşi scutură capul cu păr creţ :

— Nu, Johnny ! n-am nici un fel de nevastă. De fapt, vezi, eu n-am pe nimeni. Şi atunci, nu-mi rămîne decît să aleg pe cineva, la întîmplare.

Izbucneşte într-un hohot colosal de rîs, de se scutură toată cabina, în timp ce din scaunele căptuşite cu pînză se ridică un nor de praf.

— Vreun puşti, pricepi tu ?... îmi înfig mîinile în buzunare, precum un flăcău care n-are nici o treabă şi nu ştie cum să-şi omoare vremea, mă uit la ştrengarii care se joacă pe stradă. Văd care sînt ăi mai buni, ăi mai frumoşi, ăia care cîştigă. Cînd găsesc unul pe gustul meu, îl întreb cum îl cheamă, unde stă şi aşa mai departe. Bineînţeles, nu-i spun eare-i povestea — să nu care cumva să-i vină ideea să grăbească lucrurile...

Se întoarce spre John, aruncîndu-i o privire brusc

răvăşită :

— Tu crezi povestea asta... că puştii nu ştiu ce-i mila, că au cruzimea în sînge ?

Cînd camionul 123 intră în fluxul circulaţiei, ziua e pe sfîrşite. Li s-a indicat să meargă de-a lungul trotuarelor, cu viteză mică, şi să intervină de îndată ce văd un cîine :

— Nu vă pierdeţi vremea să vă alegeţi animalele, băieţi, pentru surplus de greutate nu veţi pune mîna pe nici un cent mai mult. Ii vrem pe toţi, chiar şi pe cei micuţi de tot, care slujesc ca obiecte de podoabă prin saloane.

Negrul cel tînăr spune că, da, asta zice şi el că-i egalitate ; păcat numai că nu se aplică decît în cazul cîinilor vagabonzi. John Gheena nu răspunde. El ştie că această egalitate nu va dura, că va înceta să acţioneze la intrarea în refugiile în care sînt ţinute animalele abandonate, uitate, martirizate — acolo unde vor fi închişi cîinii. Atunci se vor organiza campanii în vederea „adopţiunii"

lor. Atunci, se va termina şi cu egalitatea : cei mai slabi, cei mai gălăgioşi, cei cu privirile ameninţătoare vor fi gazaţi.

In numai cîteva ore, newyorkezii s-au deprins cu prezenţa indiscretă a cîinilor. Cele dintîi momente de stupefacţie odată trecute, au găsit situaţia vrednică de interes. Mai apoi — distractivă. Precum o zi cu ninsoare sau cu ceaţă deasă, una din acele zile excepţionale oe dă peste cap toate obişnuinţele şi incită (dacă nu cumva obligă) la o indulgenţă universală. Datorită cîinilor, găseşti motive să întîrzii la serviciu, să pleci mai devreme :

— Ştiţi, aş prefera să ajung acasă pînă nu se lasă seara, cine ştie oe &e mai poate întîmpla...

Altminteri, cîinilor nu li se pot imputa decît trei decese : în încăperea din spate a unui restaurant din Chinatown, trei mici asiatici, fiecare în vîrstă de numai zece ani, au torturat în mod prostesc un dog german, ce se adăpostise acolo ca să doarmă. înnebunit de bastonaşele de bambus incandescente pe care copiii i le îndesau pe nări, cîinele a trecut la atac.

Există încă un fapt încurajator : mai multe persoane, dintre acelea ale căror cîini fugiseră de-acasă, au dat de ei întîmplător pe stradă. Animalele i-au recunoscut pe foştii lor stăpîni, s-au ridicat, au venit la ei, s-au frecat de picioarele lor. Adevărat, au refuzat, mîrîind, să fie duşi acasă, şi-au arătat colţii la vederea leselor şi a zgăr- zilor. însă purtarea prietenoasă pe care au avut-o la început dovedeşte că nu şi-au ieşit din minţi, că nu sînt, aşa cum s-a pretins, victimele unui virus necunoscut ce le-ar fi atacat anumiţi lobi ai creierului.

Ceea ce apăruse mai întîi ca un soi de coşmar tinde să treacă în domeniul fanteziei.

Nimeni nu poate spune ce anume vor dinii, însă acum tot New York-ul ştie că ei n-au intenţii ostile.

Cu toate acestea, în camionul hodorogit care îl duce, John Gheena nu se amuză. De cînd cu noaptea aceea bizară în care s-a năruit vila senatorului Cadett, semnalele de alarmă au venit unul după altul. Şi cîinii sînt un semn prevestitor, gîndeşte John. Cel din urmă, poate. Se pare însă că nu se află în New York nimeni care să mai fie în stare să descifreze limbajul acesta demult uitat, ivit acum dintr-o dată din negura vremurilor. Mai există poate doar cîţiva indieni care să posede încă simţul prevestirii. Ceilalţi — cincisprezece milioane de suflete, adică — sînt încrezători. Ei îşi tot spun unii altora — prin autobuze, prin vagoanele de metrou, la radio şi la televiziune — că invazia clinilor e, mai curînd, dătătoare de speranţă. Nu s-a mai văzut, zic ei, ca nişte animale să se adune pe locurile în care urmează să se producă un dezastru ; ba, totdeauna, se întîmplă tocmai contrariul. Şeienul nu e de acord cu asta. Dobitoacele n-au venit să-şi ia din nou în posesie vechile coteţe, pernele cu care erau obişnuiţi ; e'e au intrat în oraş ca să-l vadă şi ca să-l salute, La urma urmelor, New York-ul nu e domeniul exclusiv al oamenilor. Mai există aici şi pescăruşii, şobolanii, liliecii, pisicile. Trebuie să facă cineva începutul, şi cîinii au fost aceia care, dînd primul semnal, au deschis focul.

Au deschis poarta — ar fi mai exact spus.

Elton Paulus accelerează, depăşeşte un camion rival. Prin parbrizul murdar, John Gheena priveşte oraşul, luminile de pe Fifth Avenue. Cîinii sînt total absenţi din acest perimetru de mare lux care, încă din primele ore ale dimineţii, a fost „dezinfectat" prin măsuri radicale. Asta nu înseamnă însă că animalele vagabonde au putut fi oprite să treacă şi pe acolo şi, ca peste tot, să urineze pe splendidele vitrine şi pe coşurile de gunoi ; nu există probabil nici o magistrală a imensului oraş pe care cîinii să n-o fi parcurs măcar o dată, marcînd-o cu mirosul lor.

John cunoaşte pe de rost priveliştea acestei

părţi a oraşului pe care camionul cenuşiu o traversează acum. Ştie cu exactitate cîte ferestre are fiecare zgîrîie-nori. Totuşi, în seara aceasta, totul arată altfel.‘Indianul încearcă să se convingă pe el însuşi că faptul se datorește prezenţei maşinilor de poliţie, neobişnuit de numeroase. Farurile lor turnante proiectează, în mod ciudat, raze de lumină albastră pe zidurile blocurilor — toate acestea îţi dau un fel de rău de mare ; întocmai ca atunci cînd ai băut prea mult, te aştepţi mereu la nişte prăbuşiri grozave, şi nimic parcă nu vrea să mai cadă odată.

Şeienul se înghesuie lîngă colegul său.

— Nu ţi se pare că s-a făcut mai frig aici, aşa, dintr- odată ? — întreabă el.

Elton Paulus îl priveşte pe John insistent, cu uimire :

— Vrei să zici : mai cald ?

— Nu, mai frig !

Negrul clatină din cap :

— Dacă tu simţi aşa, Johnny, să ştii că totul vine din tine. In tine e frig. Poate că eşti bolnav ?

Ar fi păcat să fie aşa : pînă în prezent, John Gheena a făcut faţă cu bine, n-a lăsat să-i scape nici unul din cîinii pe care a căutat să-i prindă. Elton Paulus poate însă să conducă mai departe maşina, fără să-şi facă griji : indianul nu e bolnav ; cu toată noaptea nedormită şi cu toate eforturile de peste zi, John se simte bine.

Atîta doar că îl încearcă o senzaţie ciudată, de parcă ceva, un lucru rău, nedefinit, îi dă tîrcoale vrînd să-l prindă în mreje, iar acel lucru el nu-1 vede. Cînd se dă jos din camion pentru a mai captura un animal, tremură cel puţin la fel de tare ca şi cîinele ; un singur gînd îi trece prin cap : să termine totul cît se poate de repede, să se întoarcă din nou la adăpostul cabinei, cu toate că acolo domneşte mirosul greu pe care-1 dau trabucele mici, de tip „cigarillos", pe care negrul le aprinde unul după altul.

E posibil să fie adevărat că un lucru pe care

nu-1 poţi denumi nu există. Cu condiţia să nu fie vorba de frică ; pentru prima oară în viaţă, lui John Gheena îi este frică — şi ştie asta.

Ora douăzeci şi douăsprezece minute. Pe o alee ce duce către Espress Highway, plecînd dinspre East Broadway, Elton Paulus trage camionul 123 lîngă o pizzerie a cărei firmă cu lumini roşii de neon e mascată, din timp în timp, de un nor de fum unsuros, ce iese printr-o răsuflătoare. Paulus zîmbeşte larg, arătîndu-şi toţi dinţii :

— Vii, Johnny ? Să-i tragem şi noi un chiolhan...

Se dă jos din maşină, se îndreaptă, legănîndu-se, spre intrarea în restaurant. Pe parcurs, scutură cu putere grilajul cuştii, încercînd să întărite cîinii pe care John şi el i-au prins pînă acum. Apoi întoarce capul spre cabină şi spune :

— Ei, Johnny, mergi ori nu mergi ? Dacă e să o ţinem în ritmul ăsta afurisit toată noaptea, trebuie să mai prindem puteri.

In loc să coboare, şeienul face un pas peste levierul schimbătorului de viteze, trece în dreptul volanului (una din spiţele acestuia e reparată cu ajutorul unei benzi de hîrtie de lipit). întinde mîna dreaptă, dă de butonul dema- rorului. Ambalează motorul, ambreiază, pneurile dau un urlet. Învîrtind volanul la maximum, John obligă camionul să întoarcă în loc. Zăreşte în retrovizor chipul ilar al lui El ton Paulus. Negrul rîde eu hohote, bătîndu,se cu mîinile pe coapse ; el încă mai crede că John îi joacă un renghi, iar lui Elton Paulus îi plac glumele la nebunie.

Cu farurile aprinse, cu avertizorul pus la poziţia blocat, camionul 123 se întoarce în mare goană către East Broadway.

La ora douăzeci şi douăzeci şi două de minute, John Gheena se află în faţa casei Ginei. Cînd trece pragul pensiunii, se aud puternic dangătele clopotului din curtea interioară ; din sala de mese

izbucnesc nişte urale. Italianca îşi face apariţia, cu mîinile năclăite de ulei, cu un şort pestriţ prins în şolduri. John o apucă pe Gina de umeri, o zgîlţîie :

— A venit, nu-i aşa ? Spune-mi că a venit !

Cu capul, Gina face semn că „da“. John dă buzna pe scară. Uşa camerei e deschisă, toate luminile sînt însă stinse — în afară de aceea a unui bec prins în perete, peste care a fost aruncată o batistă, pentru a-i mai reduce din strălucire. Dorothy Kayne stă pe un scaun, un bărbat stă în picioare lîngă ea, el îi ridică acum bărbia.

— Aveţi grijă, mai ales, să nu aprindeţi luminile, spune bărbatul, fără să se întoarcă spre ei. Ii ajunge că a privit odată soarele în faţă. încă o întîmplare ca asta şi nu va mai vedea niciodată.

Gina a venit în urma lui John. Se agăţa de el, se smiorcăie :

De-ai şti în ce stare s-a întors, Gheena ! Credeam că nu mai scapă cu viaţă. Tipul de colo e doctor. M-am gîndit că e de datoria mea să... Dacă n-aveţi cu ce să-l plătiţi, n-are nici o importanţă, iau eu totul asupra mea ! O să ne socotim noi mai tîrziu.

— Să iasă toată lumea afară ! — spune atunci John Gheena.

Medicul îşi îndreaptă spatele, îl fixează pe indian cu o privire mirată. Apoi îşi scoate încet — cu gesturi meticuloase — ocularul fixat sub arcada sprîncenei, asemeni unui monoclu :

— Bine ! Trebuie însă să vă avertizez : e posibil ca nervul optic să fie atins. în care caz, ar fi preferabil ca «această femeie să fie dusă la o clinică de specialitate.

— Să iasă toată lumea afară ! — repetă John cu glas înfundat.

încet, ca şi cum lucrul acesta ar fi fost foarte dureros, tînăra femeie îşi ridică pleoapele umflate de lacrimi, de oboseală. John se aplecă spre Dorothy.

Cu toată semiobscuritatea ce domneşte în cameră, observă că ochii ei sînt albaştri.

îi spune atunci că poate să-şi coboare pleoapele. O să pregătească îndată nişte comprese noi, o şă-şi rupă una din cămăşi ca să facă din ea o legătură pentru ochi. Dorothy întreabă dacă afară e întuneric. John răspunde că „da“, e mult mai bine aşa, e noapte pentru toată lumea. Se sprijină de marginea chiuvetei, dă drumul la apa rece. în oglindă, remarcă rochia ei albă, cu pieptii sfîşiaţi.

— Nenorociţii ăştia de cîini, numai ei au făcut asta ! — spune el.

Dorothy nu înţelege. El precizează :

— Rochia asta drăguţă, ţi-au făcut-o praf !...

Ea surîde :

— în seara asta ţi se pare drăguţă ?

Dorothy s-a ridicat. S-a apropiat de fereastra deschisă. I se pare că în crengile dafinului aude un freamăt ; John îi spune însă că se înşală, că toate păsările s-au culcat.

Se îndreaptă către ea. în palma mîinii stîngi a aşezat cele două comprese umede, îmbibate cu soluţie medicamentoasă. Legătura pentru ochi atîrnă petrecută peste încheietura mîinii, asemeni unei etole preoţeşti :

— Vino, dă-mi faţa !

Pune compresele proaspete, răcoroase, pe ochii răniţi ai femeii. Ea scoate un suspin de mulţumire :

— E bine aşa, John ! E tocmai ce-mi trebuia ! Cei de pe terenul complexului universitar voiau să mă urce în elicopter. Spuneau că vor ateriza pe terasa unui spital şi că acolo voi primi îngrijiri. Am refuzat. M-am gîndit că nimeni n-ar putea să-mi poarte de grijă mai bine ca tine.

John îi spune însă să tacă. Destăinuirile n-au cum sâ-i facă bine.

Cînd, după ce multă vreme rătăciseră prin viforniţă, vînătorii şeieni desluşeau, în fine, prăjinile înalte şi împrejmuirile din piele de animal ale satului, ei nu se adresau punctelor de reper ale peisajului pentru a le întreba în ce fel i-au adus din nou pînă acasă.

— E tîrziu, nu mai putem aştepta ! Eşti gata să mergi cu mine, Dorothy ?

Sus, în vîrful lui Empire State Building, acolo unde uneori poţi vedea fulgii de zăpadă luînd-o înapoi către cer, şi unde se întîmplă ca ploaia să fie roşie, tocmai s-a aprins farul care se cheamă *Luminile Libertăţii.*

In clipa cînd e să treacă, pentru totdeauna, dincolo de hotarele statului New York, John Gheena se întoarce, priveşte în urmă.

Nu va mai vedea niciodată oraşul.

Va fi judecat în contumacie, fraţii Robbins vor refuza, probabil, să asiste la audieri şi să pledeze în favoarea unui strigoi. La actul de acuzare iniţial se va adăuga furtul camionului 123. Cîtăva vreme, John şi Dorothy vor trebui să fie cu băgare de seamă. Pe urmă, lucrurile se vor mai linişti. în toamnă Dorothy va putea, probabil, să se interneze : există clinici particulare, unde nu se pun întrebări.

Dorothy Kayne a adormit, cu mîinile puse pe genunchi. Cu timpul, John o va învăţa să-şi schimbe ţinuta, o va face să afle că nu toate femeile şeiene sînt atît de cuminţi, că sînt unele iuţi, mlădioase, şi jucăuşe — ca nişte căprioare..

înainte de a se afunda în pădurile întunecate din New Jersey, John opreşte camionul cel cenuşiu la marginea şoselei. Deschide uşa cuştii, ca să dea drumul la cîini.

Stînd nemişcaţi pe podeaua puturoasă, aceştia privesc şi ei oraşul plin de lumini, rămas în urma lor, de cealaltă parte a podului.

— Plecaţi ! — le spune indianul. Fugiţi ! Acolo unde mă duc eu — cu pămîntul siucşilor la nord, cu cel al şero- keezilor la sud — vouă n-o să vă placă. De vor fi oraşe, chiar numai nişte biete tîrguşoare, eu în ele nu voi intra. Dar dacă, în drum, am să dau de un lac, vom bea din el, ne vom spăla în el. De va fi un munte... ne vom urca pe el. O cîmpie... acolo vom sălăşlui. Viaţa asta nu-i de voi ! N-aţi învăţat destule lucruri cît timp aţi fost în munţii Allegheny. Hai, cîinilor, ştergeţi-o ! Oamenii din New York nu vă vor face nid un rău.

La început, dinii rămîn neclintiţi.

în sfîrşit, unul dintre ei se scoală. Un animal gigantic, cu blana arămie.

Se întinde, îşi trosneşte oasele, vine pînă în pragul cuştii. Aid se opreşte şi adulmecă îndelung aerul nopţii, îşi ciuleşte urechile, ascultă vuietul oraşului de dincolo de Hudson.

Şi-apoi, uriaşa vietate îşi întinde botul, caută

mîna lui John Gheena ; şi, cînd o găseşte, începe s-o lingă.

New York, Chaufour 1975—1977

Cuprins

Comedia condiţiei umane /5 Nota traducătorului ! 14 PARTEA INTII / 15 PARTEA A DOUA / 109 PARTEA A TREIA / 194 PARTEA A PATRA / 25
3

DIN ACEEAŞI LITERATURĂ

Au apărut:

amedEe achard **Belle Rose** MARCEL AYM£
Un chip frumos ROGER BORNICHE
Povestea unui poliţist COLETTE
Sido — Cîrceii de viţă PIERRE DANINOS
Turistocraţii
DIDEROT
Scrisori către Sophie Volland
GUSTAVE FLAUBERT
Educaţia sentimentală. Trei povestiri. Ispitirea Sf. Anton
RAYMOND JEAN
Practica literaturii
ARMAND LANOUX
Bună ziua, domnule Zola
H. I. MARROU
Trubadurii
HENRI MONNIER
Memoriile lui Joseph Prudhomme
JACQUES NANTET
Panorama literaturii negre
CLAUDE PICHOIS
Viteză şi viziune a lumii
HENRI QUEFFfiLEC

Furtună la Douarnenez
CHARLES SOREL
Isprăvile hazlii ale lui Francion
EMILE ZOLA
Gervais
e **Vor apăreai**

BALZAC
Comedia umană voi. 2
PIERRE CORNEILLE **Teatru**
JEAN D'ORMESSON **Gloria imperiului**
THfiOPHILE GAUTIER **Romanul mumiei** SAINT-JOHN PERSE **Poeme**
PAUL RICOEUR **Metafora vie** VOLTAIRE
Dialogur

iLector : ANGELA CISMAŞ
Tehnoredactor : VICTOR MAŞEK

*Bun de **tipar** : 25.07.1983. Coli **tipar 22.***

S

Comanda nr. 30 193
Combinatul poligrafic „Casa Scînteil**
Bucureşti — Piaţa Scînteil nr. 1
Republica Socialistă România**„La viile n'est pas un lieu", p. 17,** 8.

[1] **Expres (engl.).**

[1] **Descoperitor de talente (engl.).**

[1] Organizaţia sindicală din S.U.A.